

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024 (Κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη) - Τροποποίηση του ν. 4961/2022 (Α' 146) και άλλες διατάξεις

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	
ΜΕΡΟΣ Α΄	
ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2024/1689 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 13ης ΙΟΥΝΙΟΥ 2024 ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ (ΕΚ) 300/2008, (ΕΕ) 167/2013, (ΕΕ) 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1139 ΚΑΙ (ΕΕ) 2019/2144 ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ 2014/90/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/797 ΚΑΙ (ΕΕ) 2020/1828 (ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ)	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄	
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Άρθρο 1	Σκοπός
Άρθρο 2	Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄	
ΕΘΝΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	
Άρθρο 3	Αρχές εποπτείας της αγοράς
Άρθρο 4	Ενιαίο σημείο επαφής
Άρθρο 5	Κοινοποιούσα αρχή
Άρθρο 6	Κέντρο συντονισμού και τεχνογνωσίας για την Τεχνητή Νοημοσύνη
Άρθρο 7	Ενιαίο σύστημα υποβολής καταγγελιών του Κανονισμού για την Τεχνητή Νοημοσύνη
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄	
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	
Άρθρο 8	Συνεργασία μεταξύ αρχών εποπτείας της αγοράς
Άρθρο 9	Συνεργασία της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα με άλλες αρχές
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄	
ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	
Άρθρο 10	Διαδικασία αξιολόγησης της κάλυψης των προϋποθέσεων του άρθρου 31 του Κανονισμού για την Τεχνητή Νοημοσύνη από υφιστάμενους κοινοποιημένους οργανισμούς σύμφωνα με τη νομοθεσία εναρμόνισης
Άρθρο 11	Ορισμός κοινοποιημένου οργανισμού για την αξιολόγηση ορισμένων συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης υψηλού κινδύνου
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄	
ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ	
Άρθρο 12	Ρυθμιστικό δοκιμαστήριο Τεχνητής Νοημοσύνης

Άρθρο 13	Δοκιμές συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης υψηλού κινδύνου σε πραγματικές συνθήκες εκτός ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων Τεχνητής Νοημοσύνης
Άρθρο 14	Τήρηση εγγράφων τεκμηρίωσης
Άρθρο 15	Ορισμός εκπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Τεχνητής Νοημοσύνης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄	
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ	
Άρθρο 16	Διοικητικές κυρώσεις
Άρθρο 17	Δημοσιότητα κυρώσεων
Άρθρο 18	Ανάκτηση εξόδων εποπτείας από τις αρχές εποπτείας της αγοράς
Άρθρο 19	Δικαίωμα δικαστικής προστασίας
Άρθρο 20	Προσθήκη παραβάσεων των διατάξεων του Κανονισμού για την Τεχνητή Νοημοσύνη στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4990/2022 - Τροποποίηση Παραρτήματος ν. 4990/2022
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄	
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ ΑΠΟ ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	
Άρθρο 21	Μητρώο συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης
Άρθρο 22	Παρατηρητήριο Τεχνητής Νοημοσύνης
Άρθρο 23	Απαγόρευση αφαίρεσης των σημάνσεων διαφάνειας του άρθρου 50 του Κανονισμού 2024/1689 για περιεχόμενο βαθυπαραποίησης (deepfakes)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄	
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Α΄	
Άρθρο 24	Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Α΄
Άρθρο 25	Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Α΄
Άρθρο 26	Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Α΄
ΜΕΡΟΣ Β΄	
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄	
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ	
Άρθρο 27	Ειδικές ρυθμίσεις για τα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου και Κω - Λέρου - Τροποποίηση άρθρου 12 ν. 5076/2023
Άρθρο 28	Εξουσιοδοτικές διατάξεις για ζητήματα του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου «Ελληνικό Κτηματολόγιο» - Τροποποίηση άρθρου 31 ν. 5076/2023
Άρθρο 29	Μεταβατικές διατάξεις για την εφαρμογή των άρθρων 8, 9 και 10 του ν. 5142/2024 - Προσθήκη παρ. 2, 3 και 4 στο άρθρο 32 του ν. 5142/2024
Άρθρο 30	Μεταβατικές διατάξεις για το προσωπικό με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου των καταργούμενων ειδικών άμισθων Υποθηκοφυλακείων - Τροποποίηση περ. γ) παρ. 6 άρθρου 20 ν. 4512/2018

Άρθρο 31	Διατάξεις για τη στελέχωση του ν.π.δ.δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο» - Προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 17 του ν. 4512/2018
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ (ΕΨΥ) - SUPPORT.GOV.GR ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	
Άρθρο 32	Ψηφιοποίηση διοικητικών διαδικασιών και δημιουργία κεντρικού αποθετηρίου ψηφιακών υπηρεσιών Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού - Τροποποίηση άρθρου 28Α ν. 4727/2020
Άρθρο 33	Πλατφόρμα Ενιαίας Ψηφιακής Υποστήριξης - ΕΨΥ - support.gov.gr - Προσθήκη άρθρου 28Γ και παρ. 19Α στο άρθρο 107 του ν. 4727/2020
Άρθρο 34	Διόρθωση παραραμάτων στο άρθρο 98Δ του ν. 4727/2020
Άρθρο 35	Ανάρτηση και καταχώριση των εγγράφων του Δημοσίου στο «Μητρώο Ανοικτών Δεδομένων του Δημοσίου» - Τροποποίηση άρθρου 67 ν. 4727/2020
Άρθρο 36	Κυβερνητικά νέφη - Έκδοση πολιτικής χρήσης υπολογιστικών υποδομών νέφους - Τροποποίηση παρ. 11 άρθρου 87 και παρ. 53 άρθρου 107 ν. 4727/2020
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	
Άρθρο 37	Διάρκεια ισχύος συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου προσωπικού της Η.ΔΥ.Κ.Α. Μ.Α.Ε.
Άρθρο 38	Τροποποίηση διάρκειας πρώτης διαχειριστικής περιόδου της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνικό Εργοστάσιο Τεχνητής Νοημοσύνης Ανώνυμη Εταιρεία (ΑΕ)» - Τροποποίηση εσωτερικού άρθρου εικοστού δεύτερου άρθρου 8 ν. 5263/2025
Άρθρο 39	Καθήκον εχεμύθειας προσωπικού Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 14 ν. 5086/2024
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΛΗΞΙΑΡΧΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ	
Άρθρο 40	Καθήκοντα ληξιάρχου - Αντικατάσταση άρθρου 4 ν. 344/1976
Άρθρο 41	Ληξιαρχικά βιβλία - Ληξιαρχικές πράξεις - Αντικατάσταση άρθρου 8 ν. 344/1976
Άρθρο 42	Στοιχεία που περιέχονται σε κάθε ληξιαρχική πράξη - Αντικατάσταση άρθρου 9 ν. 344/1976
Άρθρο 43	Δήλωση ληξιαρχικού γεγονότος, διορθώσεων και μεταβολών ληξιαρχικών πράξεων δι' αντιπροσώπου και από πρόσωπα που αγνοούν την ελληνική γλώσσα - Αντικατάσταση άρθρου 10 ν. 344/1976
Άρθρο 44	Βιβλία εκθέσεων - Αντικατάσταση άρθρου 19 ν. 344/1976
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	

Άρθρο 45	Δημιουργία Ηλεκτρονικού Μητρώου Καταχώρησης Σημείων Πρόσβασης και Θέσεων στάθμευσης για άτομα με Αναπηρία - Διασύνδεση με εφαρμογή άρθρου 20 ν. 5188/2025 «my street» - Προσθήκη άρθρου 20Α στον ν. 5188/2025
Άρθρο 46	Συνεργασία του Υπουργείου Εσωτερικών με την «ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ Α.Ε.»
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β΄	
Άρθρο 47	Επικαιροποίηση νομοθετικών παραπομπών ν. 4727/2020
Άρθρο 48	Καταργούμενες διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Γ΄ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	
Άρθρο 49	Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α΄

**ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2024/1689 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 13ης ΙΟΥΝΙΟΥ 2024 ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΩΝ
ΚΑΝΟΝΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ
ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ (ΕΚ) 300/2008, (ΕΕ) 167/2013, (ΕΕ) 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1139
ΚΑΙ (ΕΕ) 2019/2144 ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ 2014/90/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/797 ΚΑΙ (ΕΕ) 2020/1828
(ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ)**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄**ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ****Άρθρο 1****Σκοπός**

Σκοπός του Μέρους Α΄ είναι η δημιουργία πλαισίου για την εποπτεία των συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης (εφεξής: «ΤΝ»), ώστε να εξασφαλίζεται ένα υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας, της ασφάλειας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων κατά τη χρήση των συστημάτων αυτών, αλλά και η στήριξη της καινοτομίας, μέσω της λήψης μέτρων εσωτερικού δικαίου για την εφαρμογή στην εθνική έννομη τάξη του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024 για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 300/2008, (ΕΕ) 167/2013, (ΕΕ) 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1139 και (ΕΕ) 2019/2144 και των οδηγιών 2014/90/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/797 και (ΕΕ) 2020/1828 (κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη) (L της 12.7.2024), (εφεξής: «Κανονισμός για την ΤΝ»).

Άρθρο 2**Αντικείμενο**

Αντικείμενο του Μέρους Α΄ είναι η λήψη μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού για την ΤΝ, και ειδικότερα:

- α) ο ορισμός εθνικών αρμόδιων αρχών εποπτείας της αγοράς, ενιαίου σημείου επαφής και κοινοποιουσών αρχών για τους σκοπούς του Κανονισμού για την ΤΝ,
- β) η ρύθμιση ζητημάτων που αφορούν στη συνεργασία και τον συντονισμό μεταξύ των αρμόδιων αρχών,
- γ) η ρύθμιση ζητημάτων που αφορούν στα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια ΤΝ και τη δοκιμή συστημάτων ΤΝ σε πραγματικές συνθήκες εκτός ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων ΤΝ,
- δ) ο καθορισμός και η διαδικασία επιβολής αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών κυρώσεων, τις οποίες δύνανται να επιβάλλουν οι αρμόδιες αρχές για τις παραβάσεις του Κανονισμού για την ΤΝ και του παρόντος νόμου,
- ε) η ρύθμιση ζητημάτων σχετικών με την παροχή έννομης προστασίας και την άσκηση του δικαιώματος προσφυγής κατά των αποφάσεων που εκδίδονται βάσει του Κανονισμού για την ΤΝ και του παρόντος νόμου,

- στ) η σύσταση στην Ειδική Γραμματεία Τεχνητής Νοημοσύνης και Διακυβέρνησης Δεδομένων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης ενιαίου μητρώου συστημάτων ΤΝ, τα οποία χρησιμοποιούνται από φορείς του δημοσίου τομέα,
- ζ) η ενίσχυση της λειτουργίας του Παρατηρητηρίου ΤΝ για την παρακολούθηση της Εθνικής Στρατηγικής για την ΤΝ και
- η) η διευκόλυνση της στελέχωσης της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ως αρχής εποπτείας της αγοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΕΘΝΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Άρθρο 3

Αρχές εποπτείας της αγοράς

1. Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (εφεξής: Α.Π.Δ.Π.Χ.) ορίζεται ως αρμόδια αρχή εποπτείας της αγοράς, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 70 του Κανονισμού για την ΤΝ, για:
 - α) τα συστήματα ΤΝ που εντάσσονται στις απαγορευμένες πρακτικές του άρθρου 5 του Κανονισμού για την ΤΝ,
 - β) τα συστήματα ΤΝ υψηλού κινδύνου που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού για την ΤΝ και
 - γ) τα συστήματα ΤΝ για τα οποία προβλέπονται υποχρεώσεις διαφάνειας, σύμφωνα με το άρθρο 50 του Κανονισμού για την ΤΝ.
2. Οι αρχές εποπτείας της αγοράς, οι οποίες έχουν οριστεί βάσει εθνικής νομοθεσίας που ενσωματώνει Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή λαμβάνει μέτρα εφαρμογής Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως απαριθμούνται στο Τμήμα Α΄ του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού για την ΤΝ, ορίζονται ως αρχές εποπτείας της αγοράς για τα συστήματα ΤΝ υψηλού κινδύνου που συνδέονται με τα προϊόντα που καλύπτονται από την εν λόγω νομοθεσία εναρμόνισης.

Άρθρο 4

Ενιαίο σημείο επαφής

1. Η Α.Π.Δ.Π.Χ. ορίζεται ως το ενιαίο σημείο επαφής, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 70 του Κανονισμού για την ΤΝ.
2. Οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 παρέχουν στην Α.Π.Δ.Π.Χ. στοιχεία επικοινωνίας και, ιδίως, διεύθυνση, τηλέφωνο επικοινωνίας και διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, και την ενημερώνουν αμελλητί για κάθε αλλαγή στα στοιχεία αυτά.
3. Στην ιστοσελίδα της Α.Π.Δ.Π.Χ. αναρτάται κατάλογος με τις αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, ο οποίος περιλαμβάνει για κάθε αρχή:
 - α) τον τίτλο της,
 - β) το πεδίο αρμοδιότητάς της, σύμφωνα με το Τμήμα Α΄ του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού για την ΤΝ, καθώς και

γ) τη διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της.

4. Η Α.Π.Δ.Π.Χ. ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τον τίτλο, τις αρμοδιότητες και τα στοιχεία επικοινωνίας των αρχών εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, καθώς και της κοινοποιούσας αρχής του άρθρου 5.

5. Η Α.Π.Δ.Π.Χ. επικοινωνεί και ανταλλάσσει πληροφορίες με την Υπηρεσία ΤΝ του άρθρου 64 του Κανονισμού για την ΤΝ.

6. Η Α.Π.Δ.Π.Χ. είναι αρμόδια για την υποβολή εκθέσεων βάσει του Κανονισμού για την ΤΝ, εφόσον οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 δεν υποβάλλουν απευθείας εκθέσεις. Για τον σκοπό αυτόν, οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 παρέχουν τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία στην Α.Π.Δ.Π.Χ. σε ηλεκτρονική μορφή.

Άρθρο 5

Κοινοποιούσα αρχή

Η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (εφεξής: Ε.Ε.Τ.Τ.) ορίζεται ως κοινοποιούσα αρχή, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 28 του Κανονισμού για την ΤΝ, και ασκεί τις αρμοδιότητες κοινοποιούσας αρχής που προβλέπονται σε αυτόν.

Άρθρο 6

Κέντρο συντονισμού και τεχνογνωσίας για την Τεχνητή Νοημοσύνη

1. Στην Ε.Ε.Τ.Τ. συστήνεται Κέντρο συντονισμού και τεχνογνωσίας για την ΤΝ (εφεξής: «Κέντρο»), το οποίο ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) υποστηρίζει την Α.Π.Δ.Π.Χ. και τις αρμόδιες αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, καθώς και την Ε.Ε.Τ.Τ. και τις κοινοποιούσες αρχές της νομοθεσίας εναρμόνισης, κατόπιν αιτήματός τους, επί ζητημάτων που αφορούν στην εφαρμογή του Κανονισμού για την ΤΝ,

β) παρέχει συμβουλευτική και τεχνική υποστήριξη στην Α.Π.Δ.Π.Χ. ως προς τον συντονισμό της συνεργασίας μεταξύ των αρχών εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, με σκοπό την ενιαία και ομοιόμορφη αντιμετώπιση των ζητημάτων που ανακύπτουν από την εφαρμογή του Κανονισμού για την ΤΝ,

γ) παρέχει προς τις αρμόδιες αρχές της παρ. 2 του άρθρου 3 εκπαίδευση και κατάρτιση σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού για την ΤΝ,

δ) διευκολύνει την κατάρτιση κωδίκων δεοντολογίας κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 95 του Κανονισμού για την ΤΝ και

ε) υποστηρίζει την προώθηση της καινοτομίας σύμφωνα με το Κεφάλαιο VI του Κανονισμού για την ΤΝ και, ιδίως, παρέχει τους πόρους για τη λειτουργία και την τεχνική και διοικητική υποστήριξη του ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου ΤΝ του άρθρου 12, καθώς και πληροφόρηση και καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού για την ΤΝ, ιδίως προς τις μικρομεσαίες και τις νεοφυείς επιχειρήσεις.

2. Προς τον σκοπό της αποτελεσματικής εκπλήρωσης των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων του, το Κέντρο δύναται να ζητά τη συνδρομή ειδικών και εμπειρογνομόνων, φυσικών ή νομικών

προσώπων, εφόσον το κρίνει αναγκαίο. Η συνολική ετήσια αποζημίωση κάθε ειδικού ή εμπειρογνώμονα, φυσικού ή νομικού προσώπου, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ανώτατο όριο, σύμφωνα με το άρθρο 118 του ν. 4412/2016 (Α' 147), περί απευθείας ανάθεσης υπηρεσιών, και υπό τους περιορισμούς της παρ. 3 του άρθρου 6 του ίδιου νόμου.

3. Κάθε πληροφορία ή τεκμηρίωση που λαμβάνεται, διαβιβάζεται ή ανταλλάσσεται από το Κέντρο αντιμετωπίζεται σύμφωνα με τις υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας που ορίζονται στο άρθρο 78 του Κανονισμού για την ΤΝ.

Άρθρο 7

Ενιαίο σύστημα υποβολής καταγγελιών του Κανονισμού για την Τεχνητή Νοημοσύνη

1. Στην Α.Π.Δ.Π.Χ. συστήνεται ενιαίο σύστημα υποβολής καταγγελιών του Κανονισμού για την ΤΝ. Με την επιφύλαξη του άρθρου 85 του Κανονισμού για την ΤΝ, οι καταγγελίες για παραβίαση των διατάξεων του Κανονισμού για την ΤΝ δύνανται να υποβάλλονται στο ενιαίο σύστημα υποβολής καταγγελιών. Εφόσον η καταγγελία αφορά σε αρμοδιότητα άλλης αρχής εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, η Α.Π.Δ.Π.Χ. διαβιβάζει την καταγγελία στην αρμόδια αρχή και ενημερώνει τον καταγγέλλοντα για τη διαβίβαση αυτή.

2. Εφόσον η καταγγελία υποβάλλεται απευθείας σε αρχή εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, η αρχή που παραλαμβάνει την καταγγελία ενημερώνει αμελλητί το ενιαίο σύστημα υποβολής καταγγελιών και υποβάλλει τα εξής στοιχεία:

- α) την ημερομηνία λήψης της καταγγελίας,
- β) την περίληψη της καταγγελίας,
- γ) την περιγραφή του ζητήματος το οποίο αφορά στον Κανονισμό για την ΤΝ και
- δ) ένα (1) αντίγραφο της καταγγελίας.

3. Εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία λήψης της καταγγελίας, η αρχή εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 αποφαινεται σχετικά με την αρμοδιότητά της επί της καταγγελίας και ενημερώνει σχετικά το ενιαίο σύστημα υποβολής καταγγελιών.

Εάν η αρχή εποπτείας της αγοράς απορρίπτει την καταγγελία λόγω αναρμοδιότητας:

- α) όταν η καταγγελία έχει υποβληθεί βάσει της παρ. 2, η Α.Π.Δ.Π.Χ. διαβιβάζει την καταγγελία στην αρμόδια αρχή, ενημερώνοντας τον καταγγέλλοντα για τη διαβίβαση αυτή, ή,
- β) όταν η καταγγελία έχει υποβληθεί βάσει της παρ. 1 ή έχει ήδη διαβιβάσθει σε αρμόδια αρχή σύμφωνα με την περ. α) της παρούσας, η Α.Π.Δ.Π.Χ. αναλαμβάνει η ίδια την εξέταση της καταγγελίας, την έκδοση απόφασης επ' αυτής, καθώς και την τυχόν επιβολή κυρώσεων. Στην περίπτωση αυτή, η Α.Π.Δ.Π.Χ. ενημερώνει αμελλητί και εγγράφως την αρχή εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 και καθίσταται αποκλειστικά αρμόδια για την εξέταση της συγκεκριμένης καταγγελίας, διασφαλίζοντας την τήρηση του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης του καταγγελλόμενου.

4. Εντός εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία λήψης της καταγγελίας, η αρχή εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 προβαίνει σε αξιολόγηση της καταγγελίας, ενημερώνοντας το ενιαίο σύστημα υποβολής καταγγελιών σχετικά με την πορεία εξέτασης της καταγγελίας και θέτοντας χρονοδιάγραμμα για τις ενέργειες στις οποίες πρόκειται να προβεί. Εάν η αρχή εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 δεν ενημερώσει το ενιαίο σύστημα υποβολής

καταγγελιών εντός της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, η Α.Π.Δ.Π.Χ. δύναται να αναλάβει η ίδια την εξέταση της καταγγελίας, την έκδοση απόφασης επ' αυτής και την τυχόν επιβολή κυρώσεων. Στην περίπτωση αυτή, η Α.Π.Δ.Π.Χ. ενημερώνει αμελλητί και εγγράφως την αρχή εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, στην οποία είχε ανατεθεί αρχικά η εξέταση της καταγγελίας, θέτοντας σε εκείνη προθεσμία δέκα (10) ημερών για να προβεί στις ενέργειες του πρώτου εδαφίου. Μετά από την παρέλευση της προθεσμίας του τρίτου εδαφίου, η Α.Π.Δ.Π.Χ. καθίσταται αποκλειστικά αρμόδια για την εξέταση της συγκεκριμένης καταγγελίας, διασφαλίζοντας τον συντονισμό με την οικεία αρχή εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 και την τήρηση του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης του καταγγελλόμενου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' **ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ**

Άρθρο 8

Συνεργασία μεταξύ αρχών εποπτείας της αγοράς

1. Η Α.Π.Δ.Π.Χ., οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 και οι τελωνειακές αρχές που είναι αρμόδιες για τους ελέγχους στα προϊόντα που εισέρχονται στην αγορά της Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για την εποπτεία της αγοράς και τη συμμόρφωση των προϊόντων (L 169/1), συνεργάζονται στενά, παρέχουν αμοιβαία συνδρομή και ανταλλάσσουν με άμεσο και αποτελεσματικό τρόπο όλες τις πληροφορίες που έχουν στη διάθεσή τους για την εφαρμογή του Κανονισμού για την ΤΝ και του παρόντος νόμου, εντός των προθεσμιών που θέτουν ο Κανονισμός για την ΤΝ και ο παρών νόμος, άλλως εντός της προθεσμίας που ορίζεται από το μέρος το οποίο αιτείται τη συνεργασία, προκειμένου να τηρούνται οι προθεσμίες που ορίζει ο Κανονισμός για την ΤΝ.
2. Οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 διαβιβάζουν στην Α.Π.Δ.Π.Χ. κάθε πληροφορία, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και των πληροφοριών που εμπίπτουν στο επιχειρηματικό και επαγγελματικό απόρρητο ή σε άλλα απόρρητα που ορίζονται στον νόμο, στον βαθμό που είναι απαραίτητο για την άσκηση των αρμοδιοτήτων και την εκπλήρωση των καθηκόντων που ανατίθενται στην Α.Π.Δ.Π.Χ. από τον Κανονισμό για την ΤΝ και τον παρόντα νόμο. Σε σχέση με τις διαβιβαζόμενες και ανταλλασσόμενες πληροφορίες, η Α.Π.Δ.Π.Χ. εξασφαλίζει το ίδιο επίπεδο εμπιστευτικότητας με τη διαβιβάζουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 78 του Κανονισμού για την ΤΝ.
3. Όταν η Α.Π.Δ.Π.Χ. εξετάζει ζητήματα που σχετίζονται με συστήματα ΤΝ υψηλού κινδύνου που εντάσσονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού για την ΤΝ, αλλά αφορούν και στις αρμοδιότητες των αρχών εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, η Α.Π.Δ.Π.Χ. δύναται να αιτείται τη γνώμη της κατά περίπτωση αρμόδιας αρχής ως προς τα ζητήματα αυτά.
4. Φορείς του δημοσίου τομέα κατά την έννοια της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), οι οποίοι δεν συμπεριλαμβάνονται στις αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 και ιδίως η Επιθεώρηση Εργασίας, η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, η Επιτροπή Ανταγωνισμού και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, οι οποίοι, στο πλαίσιο της άσκησης των

αρμοδιοτήτων τους, λαμβάνουν γνώση με οποιονδήποτε τρόπο, για την ύπαρξη συστημάτων ΤΝ υψηλού κινδύνου που εντάσσονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού για την ΤΝ, ενημερώνουν αμελλητί την Α.Π.Δ.Π.Χ., η οποία εξασφαλίζει για τις διαβιβαζόμενες και ανταλλασσόμενες πληροφορίες, το ίδιο επίπεδο εμπιστευτικότητας με τη διαβιβαζουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 78 του Κανονισμού για την ΤΝ. Το πρώτο εδάφιο ισχύει και για την Τράπεζα της Ελλάδος, στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων της.

Άρθρο 9

Συνεργασία της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα με άλλες αρχές

Φορείς του δημοσίου τομέα κατά την έννοια της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), οι οποίοι δεν συμπεριλαμβάνονται στις αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 και, ιδίως:

- α) το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού,
- β) το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών,
- γ) το Υπουργείο Ανάπτυξης,
- δ) το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης,
- ε) το Υπουργείο Δικαιοσύνης, καθώς και

στ) οι εποπτευόμενοι φορείς τους, συνεργάζονται με την Α.Π.Δ.Π.Χ. για την εκπλήρωση των σκοπών του Κανονισμού για την ΤΝ και του παρόντος νόμου.

Στο πλαίσιο αυτό παρέχουν, κατόπιν αιτήματος της Α.Π.Δ.Π.Χ., τη συνδρομή τους, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών που κρίνονται αναγκαίες για την εκπλήρωση των σκοπών του Κανονισμού για την ΤΝ και του παρόντος νόμου, ιδίως για τη διαχείριση καταγγελιών και τη διενέργεια ελέγχων. Οι φορείς του πρώτου εδαφίου απαντούν σε έγγραφα αιτήματα της Α.Π.Δ.Π.Χ. για την παροχή πληροφοριών και κάθε είδους συνδρομής, εντός της προθεσμίας που αυτή ορίζει στο αίτημά της, προκειμένου να τηρούνται οι προθεσμίες που ορίζει ο Κανονισμός για την ΤΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Άρθρο 10

Διαδικασία αξιολόγησης της κάλυψης των προϋποθέσεων του άρθρου 31 του Κανονισμού για την Τεχνητή Νοημοσύνη από υφιστάμενους κοινοποιημένους οργανισμούς σύμφωνα με τη νομοθεσία εναρμόνισης

Όταν ένας οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης υποβάλλει αίτηση κοινοποίησης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 29 του Κανονισμού για την ΤΝ, σε αρμόδια κοινοποιούσα αρχή της νομοθεσίας εναρμόνισης του Τμήματος Α' του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού για την ΤΝ, η εν λόγω κοινοποιούσα αρχή τηρεί την ακόλουθη διαδικασία αναφορικά με την αξιολόγηση της συνδρομής των προϋποθέσεων του άρθρου 31 του Κανονισμού για την ΤΝ:

α) Η κοινοποιούσα αρχή της νομοθεσίας εναρμόνισης διεξάγει την αξιολόγηση του οργανισμού αξιολόγησης της συμμόρφωσης βάσει της εκάστοτε νομοθεσίας εναρμόνισης για την οποία έχει αρμοδιότητα.

β) Όταν, κατά την ως άνω αξιολόγηση, η κοινοποιούσα αρχή της νομοθεσίας εναρμόνισης εντοπίζει αίτημα του υπό εξέταση οργανισμού αξιολόγησης της συμμόρφωσης προς αναγνώρισή του ως κοινοποιημένου οργανισμού βάσει και του Κανονισμού για την ΤΝ, διαβιβάζει την αίτηση κοινοποίησης και τον φάκελο του υποψηφίου στην Ε.Ε.Τ.Τ., προς αξιολόγηση της συμμόρφωσης του υποψηφίου με τις απαιτήσεις του άρθρου 31 του Κανονισμού για την ΤΝ. Κατά την αξιολόγηση αυτή, η Ε.Ε.Τ.Τ. θεωρεί ως τεκμήρια συμμόρφωσης, κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 11 του Κανονισμού (ΕΕ) 765/2008, και αποδέχεται τυχόν πιστοποιητικά διαπίστευσης του Εθνικού Συστήματος Διαπίστευσης ως προς τη συμμόρφωση του υποψηφίου οργανισμού με τις απαιτήσεις του άρθρου 31 του Κανονισμού για την ΤΝ, τα οποία έχουν εκδοθεί βάσει των σχετικών εναρμονισμένων προτύπων διαπίστευσης του άρθρου 32 του Κανονισμού για την ΤΝ και έχουν συμπεριληφθεί στον φάκελο του υποψηφίου οργανισμού.

γ) Εφόσον η κοινοποιούσα αρχή της νομοθεσίας εναρμόνισης εξασφαλίσει την ύπαρξη θετικής αξιολόγησης της Ε.Ε.Τ.Τ., σύμφωνα με την περ. β), εγκρίνει την αίτηση κοινοποίησης του υποψηφίου βάσει του Κανονισμού για την ΤΝ.

Άρθρο 11

Ορισμός κοινοποιημένου οργανισμού για την αξιολόγηση ορισμένων συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης υψηλού κινδύνου

1. Η Α.Π.Δ.Π.Χ. ορίζεται, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 43 και την παρ. 8 του άρθρου 74 του Κανονισμού για την ΤΝ, ως κοινοποιημένος οργανισμός, αρμόδιος για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης, σύμφωνα με το Παράρτημα VII του Κανονισμού για την ΤΝ, των συστημάτων ΤΝ υψηλού κινδύνου που πρόκειται να τεθούν σε λειτουργία από αρχές που είναι αρμόδιες για την επιβολή του νόμου, τη μετανάστευση και το άσυλο.

2. Στον βαθμό που η Α.Π.Δ.Π.Χ. ενεργεί ως κοινοποιημένος οργανισμός, σύμφωνα με την παρ. 1, εξαιρείται από την υποχρέωση σύναψης σύμβασης κατάλληλης ασφάλισης αστικής ευθύνης για τις δραστηριότητες αξιολόγησης της συμμόρφωσης που ασκεί, σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 31 του Κανονισμού για την ΤΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Άρθρο 12

Ρυθμιστικό δοκιμαστήριο Τεχνητής Νοημοσύνης

1. Στην Ε.Ε.Τ.Τ. συστήνεται ρυθμιστικό δοκιμαστήριο ΤΝ, σύμφωνα με τα άρθρα 57 και 58 του Κανονισμού για την ΤΝ. Η Ε.Ε.Τ.Τ. και η Α.Π.Δ.Π.Χ. ορίζονται ως αρμόδιες αρχές για τη λειτουργία του ρυθμιστικού δοκιμαστήριου ΤΝ.

2. Στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο TN συμμετέχουν και οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, οι οποίες δεν θίγονται από τις διατάξεις του παρόντος.

3. Η Ε.Ε.Τ.Τ. εκδίδει πρόσκληση προς τους παρόχους ή μελλοντικούς παρόχους συστήματος TN να υποβάλουν αίτηση συμμετοχής στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο TN, στην οποία καθορίζονται:

α) η καταληκτική ημερομηνία υποβολής προτάσεων,

β) το περιεχόμενο και η μορφή της αίτησης,

γ) τα κριτήρια βαθμολόγησης,

δ) ο ανώτατος αριθμός αιτήσεων που εντάσσονται στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο,

ε) τα αναλογούντα τέλη συμμετοχής ανά κατηγορία αιτούντος και

στ) κάθε άλλο σχετικό με την εφαρμογή των άρθρων 57, 58 και 59 του Κανονισμού για την TN ζήτημα, το οποίο δεν έχει ρυθμιστεί με τις προβλεπόμενες στην παρ. 1 του άρθρου 58 του Κανονισμού εκτελεστικές πράξεις.

4. Με το ρυθμιστικό δοκιμαστήριο TN μπορούν να συνεργάζονται:

α) η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνικό Εργοστάσιο Τεχνητής Νοημοσύνης Ανώνυμη Εταιρεία (ΑΕ)» και τον διακριτικό τίτλο «ΦΑΡΟΣ AI FACTORY» του άρθρου 3 του ν. 5263/2025 (Α' 238), στο πλαίσιο της αποστολής της,

β) η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνικό Κέντρο Αμυντικής Καινοτομίας» και τον διακριτικό τίτλο «ΕΛΚΑΚ Α.Ε.» του άρθρου 3 του ν. 5110/2024 (Α' 75), στο πλαίσιο της αποστολής της και

γ) οι Ευρωπαϊκοί Κόμβοι Ψηφιακής Καινοτομίας (EDIHs).

Άρθρο 13

Δοκιμές συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης υψηλού κινδύνου σε πραγματικές συνθήκες εκτός ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων Τεχνητής Νοημοσύνης

1. Η Α.Π.Δ.Π.Χ. και οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 παρακολουθούν, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, τη διεξαγωγή δοκιμών συστημάτων TN υψηλού κινδύνου σε πραγματικές συνθήκες εκτός των ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων TN, σύμφωνα με το άρθρο 60 του Κανονισμού για την TN, και δύνανται να ζητούν πληροφορίες από τους παρόχους ή τους μελλοντικούς παρόχους σχετικά με τις δοκιμές.

2. Η απαιτούμενη, με βάση την παρ. 4 του άρθρου 60 του Κανονισμού για την TN, έγκριση της δοκιμής συστημάτων TN σε πραγματικές συνθήκες και του σχεδίου δοκιμής σε πραγματικές συνθήκες, από την Α.Π.Δ.Π.Χ. ή την αρμόδια αρχή εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, παρέχεται μόνο κατόπιν ρητής έγγραφης άδειας της ως άνω αρμόδιας αρχής. Η άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας των τριάντα (30) ημερών της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 60 του Κανονισμού για την TN δεν τεκμαίρεται ως έγκριση.

Άρθρο 14 **Τήρηση εγγράφων τεκμηρίωσης**

Εάν ένας πάροχος συστήματος TN ή ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπός του που είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα κηρύσσει πτώχευση ή παύει τη δραστηριότητά του, ο εκκαθαριστής έχει την υποχρέωση τήρησης των εγγράφων τεκμηρίωσης της παρ. 1 του άρθρου 18 του Κανονισμού για την TN.

Άρθρο 15 **Ορισμός εκπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Τεχνητής Νοημοσύνης**

Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης είναι αρμόδιο για τον ορισμό εκπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Τεχνητής Νοημοσύνης του άρθρου 65 του Κανονισμού για την TN.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ **ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ**

Άρθρο 16 **Διοικητικές κυρώσεις**

1. Πέραν των εξουσιών και των μέτρων εποπτείας της αγοράς, όπως προβλέπονται από τον Κανονισμό για την TN, και από τα άρθρα 14 και 16 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για την εποπτεία της αγοράς και τη συμμόρφωση των προϊόντων και για την κατάργηση της οδηγίας 2004/42/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΚ) 765/2008 και (ΕΕ) 305/2011 (L 169/1), η Α.Π.Δ.Π.Χ. και οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, δύνανται, με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή τους και κατόπιν προηγούμενης ακρόασης των ενδιαφερομένων, για τις ανάγκες του παρόντος:

α) να απευθύνουν προειδοποιήσεις στους φορείς εκμετάλλευσης ότι σύστημα TN που εξετάζεται να διατεθεί στην αγορά ή να τεθεί σε λειτουργία είναι πιθανό να παραβιάζει τις διατάξεις του Κανονισμού για την TN ή του παρόντος νόμου,

β) να απευθύνουν επιπλήξεις στους φορείς εκμετάλλευσης όταν ένα σύστημα TN έχει παραβεί διατάξεις του Κανονισμού για την TN ή του παρόντος νόμου,

γ) να επιβάλλουν, τα διοικητικά πρόστιμα που προβλέπονται στο άρθρο 99 του Κανονισμού για την TN,

δ) να απειλούν ή να επιβάλλουν περιοδικές χρηματικές κυρώσεις οι οποίες δεν υπερβαίνουν, εάν η παράβαση τελείται από επιχείρηση, το δύο τοις εκατό (2%) του μέσου ημερήσιου συνολικού παγκόσμιου κύκλου εργασιών ή του εισοδήματος κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος.

Τα ανωτέρω μέτρα δύνανται να επιβάλλονται και στους φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

2. Η Α.Π.Δ.Π.Χ. και οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 μεριμνούν ώστε η επιβολή διοικητικών κυρώσεων σύμφωνα με το παρόν άρθρο έναντι παραβάσεων του παρόντος

νόμου ή του Κανονισμού για την ΤΝ να είναι για κάθε μεμονωμένη περίπτωση αποτελεσματική, αναλογική και αποτρεπτική.

3. Η Α.Π.Δ.Π.Χ. και οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, στο πλαίσιο επιβολής διοικητικών κυρώσεων σύμφωνα με το παρόν άρθρο, δύνανται να λαμβάνουν υπόψη, πέραν των προβλεπόμενων στο άρθρο 99 του Κανονισμού για την ΤΝ, κατά πόσον ο υπό εξέταση πάροχος ή φορέας εφαρμογής έχει λάβει επαρκή μέτρα για να εξασφαλίσει επαρκές επίπεδο γραμματισμού στον τομέα της ΤΝ, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κανονισμού για την ΤΝ.

4. Η Α.Π.Δ.Π.Χ. και οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, στο πλαίσιο διαδικασίας για τη διευθέτηση διαφορών που καθορίζεται με απόφαση της Α.Π.Δ.Π.Χ., δύνανται να λαμβάνουν υπόψη, πέραν των προβλεπόμενων στο άρθρο 99 του Κανονισμού για την ΤΝ, κατά πόσον ο υπό εξέταση φορέας εκμετάλλευσης παραδέχεται την αποδιδόμενη σε αυτόν παράβαση των διατάξεων του Κανονισμού για την ΤΝ ή του παρόντος νόμου.

5. Στις περιπτώσεις επιβολής κυρώσεων από την Α.Π.Δ.Π.Χ. στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού για την ΤΝ και του παρόντος νόμου, εφαρμόζονται αναλόγως οι παρ. 4 και 5 του άρθρου 15 του ν. 4624/2019 (Α' 137), περί ερευνητικών και διορθωτικών εξουσιών.

6. Τα πρόστιμα και οι περιοδικές χρηματικές κυρώσεις που επιβάλλει η Α.Π.Δ.Π.Χ. στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού για την ΤΝ και του παρόντος νόμου, αποτελούν δημόσια έσοδα και εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190).

Άρθρο 17

Δημοσιότητα κυρώσεων

1. Η Α.Π.Δ.Π.Χ. και οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 δημοσιεύουν στον ιστότοπό τους τις αποφάσεις τους με τις οποίες επιβάλλουν κυρώσεις δυνάμει του παρόντος νόμου ή του Κανονισμού για την ΤΝ. Η δημοσίευση περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον αναφορά στις κυρώσεις που επιβλήθηκαν, τη φύση των παραβάσεων αυτών, καθώς και την ταυτότητα του παραβάτη.

2. Οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 διαβιβάζουν τις παραπάνω δημοσιεύσεις και στην Α.Π.Δ.Π.Χ., η οποία επίσης δημοσιεύει τις ως άνω αποφάσεις στον ιστότοπό της.

3. Κατά τη διενέργεια των δημοσιεύσεων των παρ. 1 και 2, η Α.Π.Δ.Π.Χ. και οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 διαφυλάσσουν την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών και των δεδομένων που απέκτησαν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με το άρθρο 78 του Κανονισμού για την ΤΝ.

Άρθρο 18

Ανάκτηση εξόδων εποπτείας από τις αρχές εποπτείας της αγοράς

1. Σε περίπτωση επιβολής διοικητικής κύρωσης σε φορέα εκμετάλλευσης ΤΝ, η Α.Π.Δ.Π.Χ. και οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 δύνανται να απαιτήσουν από τον ως άνω φορέα εκμετάλλευσης το σύνολο των εξόδων για τις ενέργειες στις οποίες προέβη η αρχή εποπτείας της αγοράς για τη διερεύνηση και τη διαπίστωση της μη συμμόρφωσης.

2. Στα έξοδα που αναφέρονται στην παρ. 1 περιλαμβάνονται:

- α) το κόστος διενέργειας δοκιμών του συστήματος ΤΝ,
- β) το κόστος της λήψης μέτρων σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 28 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για την εποπτεία της αγοράς και τη συμμόρφωση των προϊόντων και την τροποποίηση της οδηγίας 2004/42/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΚ) 765/2008 και (ΕΕ) 305/2011 (L 169/1) και
- γ) το κόστος αποθήκευσης και ενεργειών σε σχέση με προϊόντα τα οποία διαπιστώνεται ότι είναι μη συμμορφούμενα και υποκείμενα σε διορθωτικά μέτρα προτού τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία ή διατεθούν στην αγορά.

Άρθρο 19

Δικαίωμα δικαστικής προστασίας

1. Κατά των αποφάσεων της Α.Π.Δ.Π.Χ. ή των αρχών εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, με τις οποίες επιβάλλονται κυρώσεις σύμφωνα με το άρθρο 16, μπορεί να ασκηθεί αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.
2. Κατά των λοιπών ατομικών διοικητικών πράξεων, που εκδίδονται από την Α.Π.Δ.Π.Χ., τις αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, ή την Ε.Ε.Τ.Τ., σύμφωνα με το άρθρο 12, καθώς και κατά των κανονιστικών πράξεων, που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος νόμου, μπορεί να ασκηθεί αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Άρθρο 20

Προσθήκη παραβάσεων των διατάξεων του Κανονισμού για την Τεχνητή Νοημοσύνη στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4990/2022 - Τροποποίηση Παραρτήματος ν. 4990/2022

1. Στο Κεφάλαιο Γ΄ του Μέρους Ι του Παραρτήματος του ν. 4990/2022 (Α΄ 210), περί ασφάλειας προϊόντων και συμμόρφωσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) το στοιχείο i) αντικαθίσταται, αβ) προστίθεται στοιχείο iv), β) η αρίθμηση της υφιστάμενης παρ. 3 διορθώνεται σε παρ. 2 και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το Κεφάλαιο Γ΄ διαμορφώνεται ως εξής:

«Γ. Άρθρο 4 περ. α) υποπερ. αγ) - ασφάλεια των προϊόντων και συμμόρφωση:

1. Απαιτήσεις ασφάλειας και συμμόρφωσης των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά της Ένωσης όπως ορίζονται και ρυθμίζονται από:

i) τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/988 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10ης Μαΐου 2023 για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 1025/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2001/95/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 87/357/ΕΟΚ του Συμβουλίου (L 135),

ii) την ενωσιακή νομοθεσία εναρμόνισης σε σχέση με τα μεταποιημένα προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων επισήμανσης, εκτός από τα τρόφιμα, τις ζωοτροφές, τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη και για κτηνιατρική χρήση, τα ζώοντα φυτά και ζώα,

τα προϊόντα ανθρώπινης προέλευσης και τα προϊόντα φυτών και ζώων που σχετίζονται άμεσα με τη μελλοντική αναπαραγωγή τους, όπως απαριθμούνται στα Παραρτήματα Ι και ΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για την εποπτεία της αγοράς και τη συμμόρφωση των προϊόντων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2004/42/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 765/2008 και (ΕΕ) αριθ. 305/2011 (L 169),

iii) την Οδηγία 2007/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Σεπτεμβρίου 2007, για τη θέσπιση πλαισίου για την έγκριση των μηχανοκίνητων οχημάτων και των ρυμουλκουμένων τους, και των συστημάτων, κατασκευαστικών στοιχείων και χωριστών τεχνικών μονάδων που προορίζονται για τα οχήματα αυτά (Οδηγία - πλαίσιο) (L 263),

iv) τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024 για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 300/2008, (ΕΕ) 167/2013, (ΕΕ) 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1139 και (ΕΕ) 2019/2144 και των οδηγιών 2014/90/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/797 και (ΕΕ) 2020/1828 (Κανονισμός για την Τεχνητή Νοημοσύνη) (L της 12.7.2024).

2. Κανόνες για την κυκλοφορία στην αγορά και χρήση ευαίσθητων και επικίνδυνων προϊόντων, όπως ορίζονται σε:

- i) την Οδηγία 2009/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για την απλούστευση των όρων και προϋποθέσεων για τις μεταφορές προϊόντων συνδεδεμένων με τον τομέα της άμυνας εντός της Κοινότητας (L 146),
- ii) την Οδηγία 91/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1991, σχετικά με τον έλεγχο της απόκτησης και της κατοχής όπλων (L 256),
- iii) τον Κανονισμό (ΕΕ) 98/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2013, σχετικά με την κυκλοφορία στην αγορά και τη χρήση πρόδρομων ουσιών εκρηκτικών υλών (L 39).»

2. Στο Κεφάλαιο Ι΄ του Μέρους Ι του Παραρτήματος του ν. 4990/2022, περί προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και ασφάλειας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών, προστίθεται στοιχείο iv) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το Κεφάλαιο Ι΄ διαμορφώνεται ως εξής:

«Ι. Άρθρο 4 περ. α) υποπερ. αι) - προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και ασφάλεια συστημάτων δικτύου και πληροφοριών:

- i) Οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (Οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) (ΕΕ L 201 της 31.7.2002, σ. 37),
- ii) Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (γενικός κανονισμός για την προστασία δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1),
- iii) Οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 2016, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο ασφάλειας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση (ΕΕ L 194 της 19.7.2016, σ. 1),

iv) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024 για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 300/2008, (ΕΕ) 167/2013, (ΕΕ) 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1139 και (ΕΕ) 2019/2144 και των οδηγιών 2014/90/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/797 και (ΕΕ) 2020/1828 (Κανονισμός για την Τεχνητή Νοημοσύνη) (L της 12.7.2024).»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ ΑΠΟ ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ

Άρθρο 21

Μητρώο συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης

1. Στην Ειδική Γραμματεία Τεχνητής Νοημοσύνης και Διακυβέρνησης Δεδομένων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης συστήνεται και λειτουργεί ενιαίο μητρώο συστημάτων ΤΝ (εφεξής: «Μητρώο»), τα οποία χρησιμοποιούνται από φορείς του δημοσίου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

2. Κάθε φορέας του δημοσίου τομέα που σκοπεύει να χρησιμοποιήσει σύστημα ΤΝ, υποχρεούται να υποβάλλει, πριν από την έναρξη της λειτουργίας του συστήματος, δήλωση καταχώρισης έργου ΤΝ στο Μητρώο.

3. Στη δήλωση της παρ. 2 περιλαμβάνονται υποχρεωτικά, κατ' ελάχιστον, οι ακόλουθες πληροφορίες:

α) η ονομασία του συστήματος,

β) ο επιδιωκόμενος σκοπός του συστήματος, συμπεριλαμβανομένου του προβλήματος που αντιμετωπίζεται και του δημόσιου συμφέροντος που εξυπηρετείται μέσω της χρήσης του προτεινόμενου συστήματος,

γ) το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα για τη λειτουργία του συστήματος,

δ) οι κατηγορίες δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που συλλέγονται, τυγχάνουν επεξεργασίας, εισάγονται στο σύστημα ή παράγονται από αυτό,

ε) οι δυνατότητες, τα τεχνικά χαρακτηριστικά και οι παράμετροι λειτουργίας του συστήματος, καθώς και πληροφορίες για τα μοντέλα γενικού σκοπού, τα οποία ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν,

στ) το είδος και οι κατηγορίες των αποφάσεων που λαμβάνονται ή των πράξεων που εκδίδονται με τη συμμετοχή του συστήματος, ή υποστηρίζονται από αυτό,

ζ) οι κίνδυνοι οι οποίοι ενδέχεται να προκύψουν για τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τα έννομα συμφέροντα των φυσικών ή νομικών προσώπων, από τη χρήση του συστήματος, ιδίως για φυλετικές, εθνοτικές, κοινωνικές ή ηλικιακές ομάδες και κατηγορίες του πληθυσμού, όπως είναι τα άτομα με αναπηρία ή χρόνιες παθήσεις,

η) η τεκμηριωμένη ταξινόμηση του συστήματος ΤΝ βάσει του Κανονισμού για την ΤΝ, ιδίως εάν πρόκειται για σύστημα ΤΝ υψηλού κινδύνου δυνάμει του άρθρου 6 του ίδιου Κανονισμού,

θ) τα μέτρα που λαμβάνονται για την ασφαλή λειτουργία του,

ι) η διενέργεια εκτίμησης επιπτώσεων στα θεμελιώδη δικαιώματα του άρθρου 27 του Κανονισμού για την ΤΝ, εφόσον απαιτείται, και

ια) η διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου του άρθρου 35 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (L 119), εφόσον απαιτείται.

4. Για την υποβολή της δήλωσης της παρ. 2, τη συγκέντρωση, την καταγραφή και την επικαιροποίηση των πληροφοριών της παρ. 3, την επικοινωνία με την Ειδική Γραμματεία Τεχνητής Νοημοσύνης και Διακυβέρνησης Δεδομένων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθώς και κάθε άλλο θέμα που σχετίζεται με τη δήλωση καταχώρισης ή με καταχωρισμένο έργο ΤΝ στο Μητρώο, αρμόδιος για κάθε φορέα της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 είναι ο Υπεύθυνος για τη Χρήση Δεδομένων (Υ.Χ.Δ.) του άρθρου 13 του ν. 5188/2025 (Α' 49) και για τους υπόλοιπους φορείς της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 ο προϊστάμενος της υπηρεσίας που είναι αρμόδια για τα αντικείμενα των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας και της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, με τον αναπληρωτή του.

Άρθρο 22

Παρατηρητήριο Τεχνητής Νοημοσύνης

Συστήνεται στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης Παρατηρητήριο ΤΝ, το οποίο υπάγεται στην Ειδική Γραμματεία Τεχνητής Νοημοσύνης και Διακυβέρνησης Δεδομένων, με κύρια αποστολή:

- α) την παρακολούθηση και τη συλλογή δεδομένων σχετικά με την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την ΤΝ,
- β) την αναγνώριση και την υποστήριξη των εμπλεκόμενων φορέων στην υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής για την ΤΝ,
- γ) τον καθορισμό προτεραιοτήτων και την ανάδειξη ευκαιριών και τομέων προστιθέμενης αξίας και
- δ) τη σύνταξη αναφορών σχετικά με τις δραστηριότητες που αφορούν στην ΤΝ στη χώρα.

Για την εκπλήρωση της αποστολής αυτής, το Παρατηρητήριο ΤΝ μπορεί να αντλεί στοιχεία από το Μητρώο του άρθρου 21. Το Παρατηρητήριο ΤΝ αναρτά τις αναφορές του στον διαδικτυακό τόπο της Ειδικής Γραμματείας Τεχνητής Νοημοσύνης και Διακυβέρνησης Δεδομένων.

Άρθρο 23

Απαγόρευση αφαίρεσης των σημάνσεων διαφάνειας του άρθρου 50 του Κανονισμού 2024/1689 για περιεχόμενο βαθυπαραποίησης (deepfakes)

Όποιος αφαιρεί τις μηχαναγνώσιμες επισημάνσεις επί των δεδομένων εξόδου συστημάτων ΤΝ, τα οποία παράγουν συνθετικό περιεχόμενο, ή παρακωλύει την εύρυθμη λειτουργία των τεχνικών λύσεων του παρόχου συστήματος ΤΝ που αποσκοπούν στην κατά τα ανωτέρω επισήμανση των

δεδομένων εξόδου, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 50 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 ή αφαιρεί ή παρακωλύει τη γνωστοποίηση του φορέα εφαρμογής, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 50 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689, ως προς το γεγονός ότι συγκεκριμένο περιεχόμενο, που συνιστά προϊόν βαθυπαραποίησης ή έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό τεχνητά, τιμωρείται με φυλάκιση και με χρηματική ποινή, εάν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Α΄

Άρθρο 24

Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Α΄

1. Η Α.Π.Δ.Π.Χ. δύναται να εκδίδει υπόδειγμα για την παροχή των απαιτούμενων στοιχείων, καθώς και να ρυθμίζει οργανωτικά ζητήματα για τη διασφάλιση της λήψης αμερόληπτων αποφάσεων που αφορούν στην κοινοποίηση των οργανισμών αξιολόγησης της συμμόρφωσης και γενικά κάθε άλλο θέμα σχετικό με το άρθρο 4.
2. Με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. ορίζεται το ύψος της αποζημίωσης των ειδικών και των εμπειρογνομόνων της παρ. 2 του άρθρου 6.
3. Η Α.Π.Δ.Π.Χ. δύναται να εκδίδει υπόδειγμα υποβολής καταγγελίας του άρθρου 7 και κατευθυντήριες οδηγίες για τη ρύθμιση διαδικαστικών ζητημάτων και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας για την ομοιόμορφη υποβολή αυτών. Με όμοια απόφαση, καθορίζονται οι λοιπές τεχνικές και διαδικαστικές λεπτομέρειες για τη λειτουργία του ενιαίου συστήματος διαχείρισης καταγγελιών του άρθρου 7.
4. Με κοινή απόφαση της Α.Π.Δ.Π.Χ. και της κατά περίπτωση αρμόδιας αρχής εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, δύναται να ρυθμίζεται κάθε ζήτημα που αφορά στη συνεργασία της Α.Π.Δ.Π.Χ. και των αρχών εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 και ιδίως:
 - α) ο συντονισμός της συλλογής δεδομένων και πληροφοριών και η ανταλλαγή αυτών,
 - β) ο τρόπος χρήσης πληροφοριακών συστημάτων σε εθνικό επίπεδο και
 - γ) η διαδικασία λήψης και διαβίβασης καταγγελιών του άρθρου 7.
5. Με απόφαση της Α.Π.Δ.Π.Χ. καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα της διαδικασίας διευθέτησης διαφορών της παρ. 4 του άρθρου 16 για τους υπό εξέταση φορείς εκμετάλλευσης ΤΝ που παραδέχονται την αποδιδόμενη σε αυτούς παράβαση του Κανονισμού για την ΤΝ ή του παρόντος νόμου.

Άρθρο 25

Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Α΄

1. Η κάλυψη των αναγκών σε προσωπικό της Α.Π.Δ.Π.Χ. που προκύπτουν από την άσκηση των επιπλέον αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται με τον παρόντα νόμο, διενεργείται για τα δύο (2) πρώτα έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 31 του ν. 4873/2021 (Α΄ 248), περί κινητικότητας υπαλλήλων σε νεοσύστατες υπηρεσίες. Η

προϋπόθεση της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 4440/2016 (Α' 224) δεν απαιτείται, εφόσον υφίσταται η σύμφωνη γνώμη του αρμοδίου οργάνου του φορέα προέλευσης του υπαλλήλου.

2. Οι φορείς του δημοσίου τομέα που πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου χρησιμοποιούν σύστημα ΤΝ υποχρεούνται να υποβάλουν αμελλητί και πάντως όχι πέραν της 31ης.12.2026 δήλωση καταχώρισης έργου ΤΝ στο Μητρώο του άρθρου 21.

Άρθρο 26

Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Α'

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργείται το Κεφάλαιο Β' του Μέρους Α' του ν. 4961/2022 (Α' 146).

ΜΕΡΟΣ Β'

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

Άρθρο 27

Ειδικές ρυθμίσεις για τα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου και Κω - Λέρου - Τροποποίηση άρθρου 12 ν. 5076/2023

Στο άρθρο 12 του ν. 5076/2023 (Α' 207), περί ειδικών ρυθμίσεων για τα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου και Κω - Λέρου, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1Α αα) προστίθενται νέα εδάφια, δεύτερο και τρίτο, αβ) στο νέο τέταρτο εδάφιο, οι λέξεις «μέχρι την 31η.12.2025» διαγράφονται, β) προστίθεται παρ. 1Β και το άρθρο 12 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 12

Ειδικές ρυθμίσεις για τα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου και Κω - Λέρου

1. Αν η απόφαση της παρ. 7 του άρθρου 1 του ν. 4512/2018 (Α' 5) για την κατάργηση των Κτηματολογικών Γραφείων Ρόδου και Κω Λέρου και την έναρξη λειτουργίας του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω, αντίστοιχα, εκδοθεί πριν από τη διαπιστωτική πράξη της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4934/2022 (Α' 100), εφαρμόζεται στις ως άνω περιοχές ο ν. 2664/1998 (Α' 275) με εξαίρεση τα άρθρα 6 έως 9 του Δευτέρου Κεφαλαίου και με την επιφύλαξη όσων προβλέπονται στις διατάξεις του ίδιου νόμου για την τήρηση και ενημέρωση των κτηματολογικών βιβλίων και στοιχείων και την έκδοση πιστοποιητικών, έως την ολοκλήρωση της μετάπτωσης και την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4934/2022.

1Α. Αν κατά την έναρξη λειτουργίας του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω υφίστανται εκκρεμότητες νομικού ελέγχου από την υποβολή προς

καταχώριση εγγραπτών πράξεων στα βιβλία που τηρούσαν τα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου και Κω - Λέρου, αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, μέχρι την κατάργησή τους, για τη διενέργεια του ελέγχου και την αποδοχή ή την απόρριψή τους, αρμόδιος καθίσταται ο Προϊστάμενος του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω αντίστοιχα, εφαρμοζομένων των σχετικών διατάξεων του ν. 2664/1998 (Α' 275), καθώς και κάθε άλλο όργανο του Φορέα, το οποίο κατά την παρ. 1Α του άρθρου 17, το άρθρο 14Α και το άρθρο 18 του ν. 4512/2018 (Α' 5), διαθέτει σχετική αποφασιστική αρμοδιότητα. Εξαιρετικά, σε όσες περιπτώσεις κατά τον έλεγχο νομιμότητας που διενεργείται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, διαπιστωθεί ότι, κατά την υποβολή προς καταχώριση των εγγραπτών πράξεων έπρεπε να έχει προηγηθεί η διαδικασία επανεκτίμησης της αξίας του ακινήτου, που προβλέπεται στην παρ. 10 του άρθρου 50 και στην παρ. 1 του άρθρου 112 του Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας (ν. 5219/2025 Α' 130), ο Προϊστάμενος τάσσει προθεσμία είκοσι (20) ημερών για την προσκόμιση, με επιμέλεια του αιτούμενου την καταχώριση, ή άλλου καθολικού ή ειδικού διαδόχου της προβλεπόμενης στις παραπάνω διατάξεις ειδικής έκθεσης εκτίμησης της φορολογικής αρχής για την αξία του ακινήτου κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης εγγραφής, που εκδίδεται μετά από σχετική αίτηση του Προϊσταμένου του Κτηματολογικού Γραφείου και απαιτείται για τον υπολογισμό των οφειλόμενων τελών εγγραφής και την καταβολή τους, προς ολοκλήρωση του προβλεπόμενου στο άρθρο 16 του ν. 2664/1998 ελέγχου νομιμότητας. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας του δεύτερου εδαφίου, το αίτημα καταχώρισης απορρίπτεται. Για τις εκκρεμότητες του πρώτου εδαφίου, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου «Ελληνικό Κτηματολόγιο», δύναται να ανατίθενται σε υπαλλήλους του, κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) ο έλεγχος των εγγραπτών πράξεων αρμοδιότητας Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω και η έκδοση απόφασης σύμφωνα με τον ν. 2664/1998 για την αποδοχή ή την απόρριψη της καταχώρισής τους, καθώς και οι εξαλείψεις καταχωρίσεων της παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 2664/1998. Στην περίπτωση αυτή, οι αποφάσεις που εκδίδονται ή οι εξαλείψεις καταχωρίσεων της παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 2664/1998 που διενεργούνται από τα αναφερόμενα στο δεύτερο εδάφιο πρόσωπα προσβάλλονται ενώπιον του κατά τόπον αρμόδιου κτηματολογικού δικαστή της περιφέρειας του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου. Για τους υπαλλήλους αυτούς, για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ασκούν τα καθήκοντα ελέγχου, εφαρμόζεται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 18 του ν. 4512/2018, περί καταβολής επιμισθίου. Σε περίπτωση απορριπτικών αποφάσεων που είχαν εκδοθεί μέχρι και την κατάργηση των Κτηματολογικών Γραφείων Ρόδου και Κω - Λέρου, επί αιτημάτων καταχώρισης, και για τις οποίες δεν διενεργήθηκε η κοινοποίησή τους κατά τις διατάξεις του Κτηματολογικού Κανονισμού Δωδεκανήσου [ιταλικό κανονιστικό διάταγμα 132/1929, το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 510/1947 (Α' 298)], το αποτέλεσμά τους γνωστοποιείται στον αιτούντα κατά τον ν. 2664/1998. Από την έναρξη λειτουργίας του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω παύει η υποχρέωση του άρθρου 59 του Κτηματολογικού Κανονισμού Δωδεκανήσου, περί ενημέρωσης των στοιχείων μερίδων οικοδομών, καθώς και κάθε άλλης πληροφορίας που δεν αντιστοιχεί στη συλλεγόμενη και καταχωριζόμενη στο σύστημα του Εθνικού Κτηματολογίου, πληροφόρηση. Αιτήματα ενημέρωσης των στοιχείων μερίδων οικοδομών που έχουν τυχόν υποβληθεί και δεν είχαν

διεκπεραιωθεί μέχρι την κατάργηση των Κτηματολογικών Γραφείων Ρόδου και Κω - Λέρου, αρχειοθετούνται, άνευ υποχρέωσης των υπηρεσιών του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω, να ενεργήσουν. Για τις εγγραπτές πράξεις που περιέχουν αίτημα γεωμετρικής μεταβολής και για αιτήματα διόρθωσης γεωμετρικών στοιχείων των γεωτεμαχίων, εφαρμόζονται ανάλογα οι νόμοι 2664/1998 και 5142/2024 (Α' 158).

1Β. Όταν ο Προϊστάμενος του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου ή του Υποκαταστήματος Κω διαπιστώνει κατά την καταχώριση στα βιβλία που τηρούσαν τα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου και Κω - Λέρου αποφάσεων ή διατάξεων του Κτηματολογικού Δικαστή οι οποίες εκδόθηκαν για την αποδοχή ή την απόρριψη εγγραπτών πράξεων που υποβλήθηκαν στο πρώην Κτηματολογικό Γραφείο Ρόδου ή στο πρώην Κτηματολογικό Γραφείο Κω - Λέρου, αντίστοιχα, μέχρι και την 31.12.2024, τελευταία ημέρα λειτουργίας των ίδιων πρώην Κτηματολογικών Γραφείων, κατά τις διατάξεις του ν. 4512/2018, ότι αυτές είναι ανεφάρμοστες λόγω σφαλμάτων που έχουν επιλοχωρήσει εκ παραδρομής στο περιεχόμενό τους, όπως ελλείψεις ή ανακρίβειες, με συνέπεια αυτό να αλλοιωθεί, εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση περί αδυναμίας εφαρμογής τους και τις αναπέμπει προς αναθεώρηση, άλλως αντικατάσταση, στον κατά τόπον αρμόδιο Κτηματολογικό Δικαστή.

2. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ελληνικό Κτηματολόγιο» ρυθμίζονται επί μέρους ζητήματα για την τήρηση και ενημέρωση των βιβλίων και στοιχείων από το Κτηματολογικό Γραφείο Δωδεκανήσου και το Υποκατάστημα Κω κατά τη χρονική περίοδο της παρ. 1, την έκδοση πιστοποιητικών, καθώς και κάθε άλλο συναφές τεχνικό ζήτημα.

3. Μετά από την έναρξη της λειτουργίας του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου, καθώς και του Υποκαταστήματος Κω, εφαρμόζονται οι παρ. 1 έως και 3 του άρθρου 47 του ν. 4934/2022.

4. Για την κάλυψη έκτακτων και επείγουσών αναγκών, είναι δυνατόν να αποσπώνται στο Κτηματολογικό Γραφείο Δωδεκανήσου υπάλληλοι φορέων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), κατά παρέκκλιση των διατάξεων περί κινητικότητας, εφαρμοζόμενου σε κάθε περίπτωση του άρθρου 35 του ν. 4873/2021 (Α' 248) σε συνδυασμό με την παρ. 1 του άρθρου 177 του ν. 4876/2021 (Α' 251), περί της διαφύλαξης της στελέχωσης των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού. Η απόσπαση του πρώτου εδαφίου διενεργείται με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των οικείων Υπουργείων, η οποία εκδίδεται, μετά από αίτηση του υπαλλήλου, σύμφωνα με το άρθρο 68 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26).»

Άρθρο 28

Εξουσιοδοτικές διατάξεις για ζητήματα του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου «Ελληνικό Κτηματολόγιο» - Τροποποίηση άρθρου 31 ν. 5076/2023

Στο άρθρο 31 του ν. 5076/2023 (Α' 207) επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο τίτλος αντικαθίσταται, β) η μόνη παράγραφος αριθμείται ως παρ. 1, γ) προστίθενται παρ. 2 και 3 και, το άρθρο 31, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 31
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, η οποία εκδίδεται κατόπιν γνώμης του διοικητικού συμβουλίου του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ελληνικό Κτηματολόγιο», δύνανται να καθορίζονται και να εξειδικεύονται οι στόχοι του κινήτρου επίτευξης στόχων του άρθρου 21 ανά ιεραρχικό επίπεδο και οργανική μονάδα της κεντρικής υπηρεσίας και των αποκεντρωμένων υπηρεσιών του φορέα, καθώς και ανά υπάλληλο και δικηγόρο με σύμβαση έμμισθης εντολής του φορέα. Με όμοια απόφαση, ρυθμίζονται η διαδικασία καθορισμού και επαλήθευσης της επίτευξης των στόχων του φορέα, το ύψος της πρόσθετης αμοιβής, εντός των ορίων του άρθρου 21, ο χρόνος, ο τρόπος και οι προϋποθέσεις καταβολής της, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 21.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης, ύστερα από εισήγηση του διοικητικού συμβουλίου του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ελληνικό Κτηματολόγιο», καθορίζονται οι τεχνικές και διαδικαστικές λεπτομέρειες για την καταβολή και είσπραξη των τελών εγγραφής προς συμπλήρωση των αρχικώς καταβληθέντων, όπως προκύπτουν από την επανεκτίμηση, σύμφωνα με την παρ. 1Α του άρθρου 12. Τα εν λόγω τέλη εισπράττονται και αποδίδονται υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου και τρίτων.
3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Δικαιοσύνης, ύστερα από εισήγηση του διοικητικού συμβουλίου του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ελληνικό Κτηματολόγιο», καθορίζεται η διαδικασία αναπομπής, καθώς και κάθε άλλο τεχνικό και λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή της παρ. 1Β του άρθρου 12.»

Άρθρο 29

**Μεταβατικές διατάξεις για την εφαρμογή των άρθρων 8, 9 και 10 του ν. 5142/2024 -
Προσθήκη παρ. 2, 3 και 4 στο άρθρο 32 του ν. 5142/2024**

Στο άρθρο 32 του ν. 5142/2024 (Α' 158), περί μεταβατικής διάταξης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο τίτλος αντικαθίσταται, β) η μόνη παράγραφος αριθμείται ως παρ. 1, γ) προστίθενται παρ. 2, 3 και 4 και το άρθρο 32 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 32
Μεταβατικές διατάξεις

1. Όπου στον ν. 2664/1998 (Α' 275) ορίζεται ανάλογη εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 19 νοείται ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 8 του παρόντος.
2. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος η προβλεπόμενη στα άρθρα 8, 9 και 10 ψηφιακή κοινοποίηση της αίτησης διόρθωσης μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής διόρθωσης γεωμετρικών στοιχείων της παρ. 4 του άρθρου 8 διενεργείται με δικαστικό επιμελητή. Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, μέσω της εφαρμογής του πρώτου εδαφίου, διενεργείται η κοινοποίηση

των εκδιδόμενων αποφάσεων στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις που υποχρεωτικά δηλώνουν ο αιτών μετά την υποβολή της αίτησης και όσοι εκ των επηρεαζόμενων όμορων ιδιοκτητών υπέβαλαν τη συναίνεση ή την αντίρρησή τους, μετά την πρώτη κοινοποίηση της αίτησης διόρθωσης.

Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης διαπιστώνεται η συνδρομή των λειτουργικών και τεχνικών προϋποθέσεων για τη διενέργεια της αυτοματοποιημένης ψηφιακής κοινοποίησης μέσω της εφαρμογής, ανά διαδικαστικό στάδιο όπως προβλέπεται.

Μετά την έναρξη της ισχύος της απόφασης του τρίτου εδαφίου, η αυτοματοποιημένη ψηφιακή κοινοποίηση μέσω της εφαρμογής διενεργείται όπως προβλέπεται στις οικείες διατάξεις.

3. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, για τις διαδικασίες των άρθρων 8, 9 και 10, όταν δικαιούχος ακινήτων για τα οποία υποβάλλεται η αίτηση διόρθωσης ή επηρεαζόμενος ως όμορος εξ αυτής είναι το Ελληνικό Δημόσιο ή φορέας της Γενικής Κυβέρνησης, κατά την έννοια της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) εξακολουθεί να ισχύει η διαδικασία γεωμετρικών διορθώσεων της παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 2664/1998 (Α' 275).

Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης διαπιστώνεται η συνδρομή των λειτουργικών και τεχνικών προϋποθέσεων για τη διενέργεια των προβλεπόμενων ηλεκτρονικών υποβολών αιτήσεων, δηλώσεων και αντιρρήσεων από τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου. Μετά την έναρξη της ισχύος της απόφασης του δευτέρου εδαφίου, εκδίδεται η προβλεπόμενη στην περ. ε) της παρ. 2 του άρθρου 31 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ελληνικό Κτηματολόγιο» για τον καθορισμό της ημερομηνίας για την έναρξη ισχύος του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Β' του παρόντος ως προς τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου και την επερχόμενη κατάργηση της διαδικασίας διόρθωσης γεωμετρικών στοιχείων κατά την παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 2664/1998 και κατά την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 18 του ίδιου νόμου περί διόρθωσης πρόδηλου σφάλματος για τα ίδια πρόσωπα, ως ορίζεται στην περ. β) του άρθρου 33.

4. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος και μέχρι την έναρξη της ισχύος της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 13Α του ν. 2664/1998 για τον καθορισμό της αποδεκτής απόκλισης εμβαδού, αποφασιστική αρμοδιότητα επί των αντιρρήσεων που υποβάλλονται σύμφωνα με την παρ. 12 του άρθρου 8 του παρόντος επί των αιτήσεων διόρθωσης του ίδιου άρθρου, έχουν οι υπηρεσίες του Φορέα της παρ. 13 του άρθρου 8. Κατά το ίδιο διάστημα, όπου στο άρθρο 9 προβλέπεται απόφαση του Πιστοποιημένου Μηχανικού, αυτή εκδίδεται από τις υπηρεσίες του Φορέα της παρ. 13 του άρθρου 8.

Μετά την έναρξη της ισχύος της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 13Α του ν. 2664/1998 για τον καθορισμό της αποδεκτής απόκλισης εμβαδού, εφαρμόζεται η κατά το άρθρο 9 αποφασιστική αρμοδιότητα του Πιστοποιημένου Μηχανικού για την έκδοση απόφασης επί αιτήσεων διόρθωσης κατόπιν υποβολής αντιρρήσεων, όπως ειδικότερα προβλέπεται στην ίδια διάταξη.»

Άρθρο 30

Μεταβατικές διατάξεις για το προσωπικό με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου των καταργούμενων ειδικών άμισθων Υποθηκοφυλακείων - Τροποποίηση περ. γ) παρ. 6 άρθρου 20 ν. 4512/2018

Στην περ. γ) της παρ. 6 του άρθρου 20 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί μεταβατικών διατάξεων για το προσωπικό των καταργούμενων Υποθηκοφυλακείων και Κτηματολογικών Γραφείων, οι λέξεις «πριν από» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μέχρι και» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η περ. γ) διαμορφώνεται ως εξής:

«γ) το προσωπικό με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου των καταργούμενων ειδικών άμισθων Υποθηκοφυλακείων, εφόσον η πρόσληψη του τελευταίου διενεργήθηκε από την 1η Ιανουαρίου 2015 και μέχρι και την 1η Φεβρουαρίου 2023, σύμφωνα με την υπ' αριθμόν 37480/4.5.2012 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Β' 1532) και εφόσον κατά τον χρόνο ένταξης εξακολουθούν να υπηρετούν στα ως άνω ειδικά άμισθα Υποθηκοφυλακεία, κατ' εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 56 του κ.δ. της 19/23.7.1941, «Περί κωδικοποιήσεως εις ενιαίον κείμενον των διατάξεων των αναγκαστικών νόμων 434/1937, 1933/1939, 2182/1940 και 2532/1940 «περί οργανισμού των Υποθηκοφυλακείων του Κράτους»» (Α' 244), όπως εκάστοτε ίσχυε.»

Άρθρο 31

Διατάξεις για τη στελέχωση του ν.π.δ.δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο» - Προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 17 του ν. 4512/2018

1. Στο άρθρο 17 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί σύστασης οργανικών θέσεων προσωπικού στην Κεντρική και στις Περιφερειακές Υπηρεσίες του Φορέα, προστίθεται παρ. 2Α ως εξής:

«2Α. Στις Περιφερειακές Υπηρεσίες συστήνονται ογδόντα (80) οργανικές θέσεις υπαλλήλων δημοσίου δικαίου, κλάδου ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού ειδικότητας ΠΕ Διοικητικού (Νομικών) με θητεία πέντε (5) ετών. Οι υπηρετούντες στις θέσεις αυτές υπάγονται στο νομικό τμήμα των Κτηματολογικών Γραφείων. Η κατοχή της ανωτέρω θέσης συνεπάγεται την αναστολή της άσκησης του οικείου ελεύθερου επαγγέλματος ή λειτουργήματος. Οι θέσεις καλύπτονται σύμφωνα με τα άρθρα 31 έως 35 του ν. 4765/2021 (Α' 6) και το άρθρο 51 του ν. 4622/2019 (Α' 133), περί ετήσιου προγραμματισμού ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης. Οι θέσεις δύνανται να καλύπτονται με διορισμό από επιλαχόντες υποψηφίους της υπό στοιχεία 1057ΕΞ/2025/13.1.2025 προκήρυξης πλήρωσης θέσεων κτηματολογικών γραφείων και υποκαταστημάτων του ν.π.δ.δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο», μετά από τη σύνταξη ενιαίου πίνακα, κατά φθίνουσα σειρά συνολικής βαθμολογίας, οι οποίοι αποδέχονται τον διορισμό τους με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου για θητεία πέντε (5) ετών. Για την πρόσληψη των ανωτέρω εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Διοικητικού Συμβουλίου του ν.π.δ.δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο». Η πράξη κοινοποιείται στους αρμόδιους φορείς, συμπεριλαμβανομένων των εποπτευουσών αρχών και των οικείων επαγγελματικών συλλόγων, που τηρούν τα οικεία μητρώα

ή είναι αρμόδιοι για την υπηρεσιακή ή επαγγελματική κατάσταση των προσλαμβανομένων, προκειμένου να προβούν στις κατά νόμο απαιτούμενες ενέργειες.»

2. Η διάρκεια των συμβάσεων μίσθωσης έργου που συνήφθησαν κατά τα οριζόμενα στην παρ. 13 του άρθρου 37 του ν. 4512/2018, με τις υπό στοιχεία Α2021 (ΑΔΑ: Ω0ΘΦ46ΜΨΦΖ-Ν39) και Β2022 (ΑΔΑ: Ω2ΖΔ46ΜΨΦΖ-Ρ5Ξ) προκηρύξεις, δύναται να παραταθεί για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών από τη λήξη τους, όπως αυτή ορίστηκε δυνάμει του άρθρου 119 του ν. 5225/2025 (Α' 152), με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ελληνικό Κτηματολόγιο».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ (ΕΨΥ) - support.gov.gr ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Άρθρο 32

Ψηφιοποίηση διοικητικών διαδικασιών και δημιουργία κεντρικού αποθετηρίου ψηφιακών υπηρεσιών Ο.Τ.Α. α' βαθμού - Τροποποίηση άρθρου 28Α ν. 4727/2020

Στο άρθρο 28Α του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί πλατφόρμας για την ψηφιοποίηση διοικητικών διαδικασιών και τη δημιουργία κεντρικού αποθετηρίου ψηφιακών υπηρεσιών Ο.Τ.Α. β' βαθμού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο, οι λέξεις «Ο.Τ.Α. β' βαθμού» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού», β) στην παρ. 1, β) στο πρώτο εδάφιο, i) οι λέξεις «οριζόντια ψηφιακή πλατφόρμα/» διαγράφονται, ii) οι λέξεις «πλατφόρμα/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ΠΣ Ο.Τ.Α.», iii) οι λέξεις «β' βαθμού» αντικαθίστανται από τις λέξεις «α' και β' βαθμού», ββ) στο δεύτερο εδάφιο, i) οι λέξεις «τις Περιφέρειες» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τους Ο.Τ.Α.», ii) οι λέξεις «β' βαθμού που δημιουργείται στο πλαίσιο της ως άνω πλατφόρμας/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «που δημιουργείται στο πλαίσιο του ως άνω», γ) στην παρ. 2, γ) οι λέξεις «της πλατφόρμας/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του ΠΣ Ο.Τ.Α.», γβ) οι λέξεις «β' βαθμού» διαγράφονται, δ) στην παρ. 3, δ) οι λέξεις «της πλατφόρμας/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του ΠΣ Ο.Τ.Α.», δβ) οι λέξεις «β' βαθμού, υπάλληλοι και αιρετοί των Ο.Τ.Α. β' βαθμού» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, υπάλληλοι και αιρετοί των Ο.Τ.Α.», ε) στην παρ. 4, ε) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «β' βαθμού στην πλατφόρμα/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α.», εβ) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «της πλατφόρμας/ΠΣ καθαυτή ή η σύνδεση με αυτήν» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του ΠΣ Ο.Τ.Α. καθαυτού ή η σύνδεση με αυτό», εγ) στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «β' βαθμού» διαγράφονται, στ) στην παρ. 5, στα) στο πρώτο εδάφιο, i) οι λέξεις «στην πλατφόρμα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α.», ii) οι λέξεις «β' βαθμού» διαγράφονται, στβ) στο δεύτερο εδάφιο, i) οι λέξεις «διαπιστωτική πράξη» αντικαθίστανται από τη λέξη «απόφαση», ii) στην περ. α), οι λέξεις «στην πλατφόρμα/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α.», σγ) στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «στην πλατφόρμα/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α.», σδ) στο πέμπτο εδάφιο, οι λέξεις «β' βαθμού, απεντάσσεται από την πλατφόρμα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, απεντάσσεται από το ΠΣ Ο.Τ.Α.», σε) στο έκτο εδάφιο, οι λέξεις «από την πλατφόρμα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «από το ΠΣ Ο.Τ.Α.», σστ) στο έβδομο

εδάφιο, i) οι λέξεις «β' βαθμού» διαγράφονται, ii) οι λέξεις «της πλατφόρμας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του ΠΣ Ο.Τ.Α.», ζ) στην παρ. 6, ζα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «της πλατφόρμας/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του ΠΣ Ο.Τ.Α.», ζβ) στο τρίτο εδάφιο, i) οι λέξεις «β' βαθμού» διαγράφονται, ii) οι λέξεις «στην πλατφόρμα/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α.», ζγ) προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο, η) στην παρ. 7, ηα) στην περ. α), i) οι λέξεις «της πλατφόρμας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α.», ii) μετά από τις λέξεις «κάθε Ο.Τ.Α.» οι λέξεις «β' βαθμού» διαγράφονται, iii) οι λέξεις «στην πλατφόρμα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α.», iv) μετά από τις λέξεις «από τους Ο.Τ.Α.» οι λέξεις «β' βαθμού» διαγράφονται, ν) οι λέξεις «την πλατφόρμα καθεαυτή» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α. καθεαυτό», ηβ) στην περ. β), οι λέξεις «β' βαθμού» διαγράφονται, θ) στην παρ. 8, θα) οι λέξεις «Με διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Με απόφαση της Υπηρεσίας Συντονισμού ΕΨΠ, που αναρτάται στον δικτυακό τόπο του προγράμματος «Διαύγεια»», θβ) οι λέξεις «στην πλατφόρμα/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α.», ι) στην παρ. 9, οι λέξεις «στην πλατφόρμα/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α.» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 28Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 28Α

Πλατφόρμα για την ψηφιοποίηση διοικητικών διαδικασιών και τη δημιουργία κεντρικού αποθετηρίου ψηφιακών υπηρεσιών Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού

1. Δημιουργείται και είναι διαθέσιμο μέσω της ΕΨΠ κεντρικό πληροφοριακό σύστημα (εφεξής: «ΠΣ Ο.Τ.Α.») για την ψηφιοποίηση εξωστρεφών διοικητικών διαδικασιών και τη δημιουργία κεντρικού αποθετηρίου ψηφιακών υπηρεσιών που διεκπεραιώνονται από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού, με στόχο την ψηφιακή παροχή υπηρεσιών από τους τελευταίους με ενιαίο τρόπο. Η οργάνωση του ενιαίου τρόπου παροχής ψηφιακών υπηρεσιών από τους Ο.Τ.Α. και της δημοσίευσης της κάθε υπηρεσίας στην ΕΨΠ λαμβάνει χώρα μέσα από το Μητρώο Ψηφιακών Υπηρεσιών Ο.Τ.Α. που δημιουργείται στο πλαίσιο του ως άνω ΠΣ Ο.Τ.Α..
2. Για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την επιχειρησιακή λειτουργία και τη συντήρηση του ΠΣ Ο.Τ.Α., καθώς και για τον σχετικό συντονισμό με τους Ο.Τ.Α. αρμόδια είναι η Υπηρεσία Συντονισμού ΕΨΠ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.
3. Χρήστες του ΠΣ Ο.Τ.Α. της παρ. 1 είναι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή οι νομικές οντότητες που χρησιμοποιούν τις δημόσιες υπηρεσίες που διεκπεραιώνονται από τους Ο.Τ.Α., υπάλληλοι και αιρετοί των Ο.Τ.Α. και υπάλληλοι της Υπηρεσίας Συντονισμού ΕΨΠ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με ρόλο κεντρικού διαχειριστή.
4. Η ένταξη των Ο.Τ.Α. στο ΠΣ Ο.Τ.Α. είναι υποχρεωτική. Ως ένταξη νοείται η χρήση του ΠΣ Ο.Τ.Α. καθεαυτού ή η σύνδεση με αυτό με τη χρήση διεπαφής προγραμματισμού εφαρμογών μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας (ΚΕ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με το τέταρτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 26. Κάθε Ο.Τ.Α. δηλώνει τον τρόπο ένταξης που επιλέγει

σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο στην Υπηρεσία Συντονισμού ΕΨΠ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

5. Κάθε διοικητική διαδικασία εντάσσεται στο ΠΣ Ο.Τ.Α. με πρωτοβουλία των κεντρικών διαχειριστών της παρ. 3 ή μετά από πρόταση τουλάχιστον ενός από τους Ο.Τ.Α. προς την Υπηρεσία Συντονισμού ΕΨΠ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Για την ένταξη εκδίδεται απόφαση, σύμφωνα με την παρ. 8, εφόσον οι ουσιώδεις όροι παροχής της διοικητικής διαδικασίας, όπως τελικοί χρήστες, προϋποθέσεις, δικαιολογητικά, προθεσμίες, ένδικα μέσα, εκροή:

α) καθορίζονται ήδη στο οικείο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη διαδικασία και αποτυπώνονται και στο ΠΣ Ο.Τ.Α. και

β) δεν τροποποιούνται με την υλοποίηση της αντίστοιχης ψηφιακής υπηρεσίας.

Αν με την ένταξη μιας διαδικασίας στο ΠΣ Ο.Τ.Α. τροποποιούνται οι ουσιώδεις όροι παροχής της, η ένταξη συντελείται με την έκδοση κανονιστικής απόφασης σύμφωνα με την παρ. 9. Η χρήση διαλειτουργικότητας μέσω του ΚΕ.Δ. κατά την παροχή μιας ψηφιακής υπηρεσίας και η αυτεπάγγελτη αναζήτηση δικαιολογητικών, ιδίως στο πλαίσιο απλούστευσης, δεν συνιστούν τροποποίηση των ουσιωδών όρων της οικείας διαδικασίας κατά το δεύτερο εδάφιο. Αν μια ενταγμένη διοικητική διαδικασία καταργηθεί ή παύσει να διεκπεραιώνεται από τους Ο.Τ.Α., απεντάσσεται από το ΠΣ Ο.Τ.Α. αυτοδίκαια. Αν μια ενταγμένη διοικητική διαδικασία υπαχθεί σε θεσμικό πλαίσιο που ορίζει άλλο τρόπο διεκπεραίωσης, απεντάσσεται από το ΠΣ Ο.Τ.Α. αυτοδίκαια ή τροποποιείται σύμφωνα με το νέο πλαίσιο, κατά περίπτωση. Οι Ο.Τ.Α. έχουν την ευθύνη να παρακολουθούν το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις ενταγμένες διαδικασίες και να ενημερώνουν μέσω του ΠΣ Ο.Τ.Α. τους χρήστες για τυχόν αλλαγές.

6. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ενεργεί ως Υπεύθυνος Επεξεργασίας για τον σκοπό της τήρησης και λειτουργίας του ΠΣ Ο.Τ.Α. της παρ. 1. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης μπορεί να ορίζει έναν ή περισσότερους εκτελούντες την επεξεργασία για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου. Κάθε Ο.Τ.Α. ενεργεί ως Υπεύθυνος Επεξεργασίας, ιδίως, για τον ορισμό χρηστών στο ΠΣ Ο.Τ.Α., τη λήψη και διεκπεραίωση των αιτήσεων μέσω αυτού και την εν γένει εξυπηρέτηση των διοικούμενων κατά τον λόγο αρμοδιότητάς του. Τα δεδομένα που τηρούνται στο ΠΣ Ο.Τ.Α. της παρ. 1 διατηρούνται για χρονικό διάστημα που δεν δύναται να υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Εσωτερικών καθορίζονται ειδικότερα:

α) Οι διοικητικοί, σχεδιαστικοί και τεχνικοί κανόνες ανάπτυξης και λειτουργίας και τα οριζόντια δομικά στοιχεία και λειτουργικότητες στο ΠΣ Ο.Τ.Α. της παρ. 1, οι όροι πρόσβασης και χρήσης και ιδίως ο τρόπος αυθεντικοποίησης, οι ρόλοι και οι ενέργειες των χρηστών, οι ειδικότεροι όροι για το ελάχιστο περιεχόμενο της ένταξης κάθε Ο.Τ.Α., καθώς και για τη διαδικασία ένταξης στο ΠΣ Ο.Τ.Α. νέων διαδικασιών και απένταξης σε περίπτωση που καταργηθούν, παύσουν να διεκπεραιώνονται από τους Ο.Τ.Α. ή υπαχθούν σε θεσμικό πλαίσιο που ορίζει άλλο τρόπο διεκπεραίωσης, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και οι απαραίτητες διαλειτουργικότητες που αφορούν στο ΠΣ Ο.Τ.Α. καθαυτό.

β) Ο τρόπος υποβολής της αίτησης και λήψης της απάντησης, η ειδικότερη λειτουργία των δομικών εργαλείων και λειτουργικότητων που παρέχονται οριζόντια στους Ο.Τ.Α. και κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή των παρ. 3 έως και 5.

8. Με απόφαση της Υπηρεσίας Συντονισμού ΕΨΠ, που αναρτάται στον δικτυακό τόπο του προγράμματος «Διαύγεια», καθορίζονται σε επίπεδο επίσημου τίτλου οι διοικητικές διαδικασίες που εντάσσονται στο ΠΣ Ο.Τ.Α. της παρ. 1, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 5.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Εσωτερικών και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού καθορίζονται κατά το ειδικό μέρος οι ουσιώδεις όροι παροχής μιας διοικητικής διαδικασίας, ιδίως οι χρήστες, το περιεχόμενο και ο τύπος της αίτησης και των δικαιολογητικών αυτής, η ροή της ανασχεδιαζόμενης διαδικασίας, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια, εφόσον οι όροι αυτοί επηρεάζονται ουσιωδώς στο πλαίσιο ένταξης της διαδικασίας αυτής στο ΠΣ Ο.Τ.Α. κατά το τρίτο εδάφιο της παρ. 5.»

Άρθρο 33

Πλατφόρμα Ενιαίας Ψηφιακής Υποστήριξης - ΕΨΥ - support.gov.gr - Προσθήκη άρθρου 28Γ και παρ. 19Α στο άρθρο 107 του ν. 4727/2020

1. Στον ν. 4727/2020 (Α' 184) προστίθεται άρθρο 28Γ ως εξής:

«Άρθρο 28Γ

Πλατφόρμα Ενιαίας Ψηφιακής Υποστήριξης (ΕΨΥ) - support.gov.gr

1. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης σχεδιάζει και λειτουργεί παραγωγικά ειδικό κεντρικό πληροφοριακό σύστημα με την ονομασία «Πλατφόρμα Ενιαίας Ψηφιακής Υποστήριξης (ΕΨΥ)-support.gov.gr» (εφεξής: «ΕΨΥ - support.gov.gr»), με σκοπό την πολυκαναλική παροχή υπηρεσιών υποστήριξης πολιτών και επιχειρήσεων κατά τη διεκπεραίωση διοικητικών διαδικασιών που παρέχονται από φορείς του δημοσίου τομέα. Για τον σκοπό παροχής υπηρεσιών υποστήριξης του παρόντος, ως διοικητικές διαδικασίες νοούνται τόσο οι ψηφιακές υπηρεσίες που παρέχονται μέσω της Ε.Ψ.Π., όσο και οι διοικητικές διαδικασίες που παρέχονται με μη ψηφιακά μέσα.

2. Αρμόδια για τη λειτουργία της ΕΨΥ - support.gov.gr είναι η Διεύθυνση Οριζόντιων Συστημάτων, Εκτυπώσεων, Λειτουργικής Υποστήριξης και Υποστήριξης Χρηστών της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

3. Για την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης, η ΕΨΥ - support.gov.gr συγκεντρώνει το σύνολο των ερωτημάτων και πληροφοριών εξυπηρέτησης για τη διεκπεραίωση των διοικητικών διαδικασιών της παρ. 1. Τα ερωτήματα υποστήριξης υποβάλλονται μέσω των κάτωθι καναλιών επικοινωνίας:

α) του διαδικτυακού περιβάλλοντος της ΕΨΥ - support.gov.gr,

β) τηλεφωνικού κέντρου ή

γ) εφαρμογής για έξυπνες φορητές συσκευές.

Η υποβολή ερωτημάτων υποστήριξης μέσω των καναλιών των περ. α) και γ) του δεύτερου εδαφίου γίνεται κατόπιν αυθεντικοποίησης του χρήστη. Η υποβολή ερωτημάτων υποστήριξης

μέσω του καναλιού της περ. β) δύναται να πραγματοποιείται κατόπιν αυθεντικοποίησης του χρήστη.

4. Χρήστες της ΕΨΥ - support.gov.gr είναι:

- α) πολίτες και επιχειρήσεις που υποβάλλουν ερωτήματα υποστήριξης σύμφωνα με την παρ. 3,
- β) υπάλληλοι των φορέων του δημοσίου τομέα που διαχειρίζονται και απαντούν στα ερωτήματα αυτά στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους ή υποβάλλουν ερωτήματα υποστήριξης σε αρμόδιους φορείς στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και
- γ) υπάλληλοι της αρμόδιας διεύθυνσης της παρ. 2, με ρόλο κεντρικού διαχειριστή.

Οι χρήστες των περ. β) και γ) του πρώτου εδαφίου αποκτούν πρόσβαση κατόπιν αυθεντικοποίησης.

5. Η ένταξη στην ΕΨΥ - support.gov.gr είναι υποχρεωτική για κάθε φορέα του δημοσίου τομέα, ο οποίος: α) είτε παρέχει ψηφιακές υπηρεσίες είτε παρέχει υπηρεσίες υποστήριξης μέσω των καναλιών επικοινωνίας της παρ. 3, αναφορικά με τις υπηρεσίες αυτές ή β) εκτελεί διοικητικές διαδικασίες με μη ψηφιακά μέσα.

Ως ένταξη νοείται η χρήση της ΕΨΥ - support.gov.gr καθαυτή ή η διασύνδεση με αυτήν με τη χρήση διεπαφής προγραμματισμού εφαρμογών (API) μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας (ΚΕ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με σκοπό το σύνολο των ερωτημάτων και των απαντήσεων επί αυτών να εντάσσεται στην ΕΨΥ - support.gov.gr και να δημοσιεύεται στο αποθετήριο επικοινωνίας της τελευταίας.

6. Κάθε φορέας δηλώνει τον τρόπο ένταξης που επιλέγει στην αρμόδια διεύθυνση της παρ. 2. Ανεξαρτήτως του τρόπου ένταξης που επιλέγεται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, κάθε φορέας του δημοσίου τομέα υποχρεούται να:

- α) δέχεται τα ερωτήματα υποστήριξης που υποβάλλονται μέσω του διαδικτύου αποκλειστικά μέσω της σχετικής διεπαφής χρήστη της ΕΨΥ - support.gov.gr και
- β) καταχωρίζει στην ΕΨΥ - support.gov.gr τις ουσιώδεις πληροφορίες υποστήριξης επί της παροχής των διοικητικών διαδικασιών για τις οποίες παρέχει υπηρεσίες υποστήριξης.

7. Τα δεδομένα που τηρούνται στην ΕΨΥ - support.gov.gr της παρ. 1 διατηρούνται για χρονικό διάστημα που δεν δύναται να υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη.»

2. Στο άρθρο 107 του ν. 4727/2020 προστίθεται παρ. 19Α ως εξής:

«19Α. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται:

- α) οι διοικητικοί, σχεδιαστικοί και τεχνικοί κανόνες ανάπτυξης και λειτουργίας και τα οριζόντια δομικά στοιχεία και λειτουργικότητες της ΕΨΥ - support.gov.gr, οι όροι πρόσβασης και χρήσης και ιδίως ο τρόπος αυθεντικοποίησης, οι ρόλοι και οι ενέργειες των χρηστών, οι ειδικότεροι όροι για την ένταξη κάθε φορέα, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και οι απαραίτητες διαλειτουργικότητες που αφορούν την ΕΨΥ - support.gov.gr,
- β) ο τρόπος υποβολής του ερωτήματος και λήψης της απάντησης, και
- γ) η ειδικότερη λειτουργία των δομικών εργαλείων και λειτουργικοτήτων που παρέχονται οριζόντια στους φορείς και
- δ) κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή του άρθρου 28Γ.»

Άρθρο 34**Διόρθωση παροραμάτων στο άρθρο 98Α του ν. 4727/2020**

Στο άρθρο 98Α του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί υπεύθυνου επεξεργασίας και χρόνου τήρησης δεδομένων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2, οι λέξεις «του άρθρου 98Ζ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του άρθρου 98Β», β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4, οι λέξεις «με αυτό που ορίζεται στην απόφαση της παρ. 67Α του άρθρου 107 που διέπει τη σύσταση και τη λειτουργία των επιμέρους Μητρώων και Πληροφοριακών Συστημάτων του δημοσίου τομέα από τα οποία αντλούνται τα δεδομένα αυτά» αντικαθίστανται από τις λέξεις «με τον χρόνο τήρησής τους στα αντίστοιχα Μητρώα και Πληροφοριακά Συστήματα του άρθρου 98Β, από τα οποία αντλούνται» και γ) στο τρίτο εδάφιο της παρ. 5, οι λέξεις «της παρ. 67Α» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 66Β», και το άρθρο 98Δ, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 98Δ**Υπεύθυνος επεξεργασίας και χρόνος τήρησης δεδομένων**

1. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, δια της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ.), ενεργεί ως από κοινού Υπεύθυνος Επεξεργασίας για το CRM με τον κατά περίπτωση αρμόδιο φορέα από τα Μητρώα και τα πληροφοριακά συστήματα του άρθρου 98Α. Οι από κοινού Υπεύθυνοι Επεξεργασίας υπογράφουν μνημόνιο συνεργασίας, στο οποίο καθορίζονται οι σχέσεις τους έναντι των υποκειμένων των δεδομένων και οι αντίστοιχες ευθύνες τους για συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (L 119/1) (ΓΚΠΔ).
2. Ειδικά για την καρτέλα πολίτη/επιχείρησης, υπεύθυνος επεξεργασίας είναι η Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ. Οι φορείς που τηρούν τα μητρώα του άρθρου 98Β είναι αυτοτελώς υπεύθυνοι επεξεργασίας των δεδομένων που επεξεργάζονται στο πλαίσιο του παρόντος Κεφαλαίου και έχουν την υποχρέωση λήψης και διαρκούς τήρησης των κατάλληλων και αναγκαίων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφάλειας.
3. Στο πλαίσιο διαχείρισης των προσωποποιημένων ενημερωτικών δράσεων της περ. γ) της παρ. 4 του άρθρου 98Α, ο καθ' ύλην αρμόδιος φορέας του δημόσιου τομέα ενεργεί ως από κοινού υπεύθυνος επεξεργασίας με τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Αναφορικά με τη λειτουργία των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.), το Υπουργείο Εσωτερικών ενεργεί ως ανεξάρτητος υπεύθυνος επεξεργασίας για τη λειτουργία και την εποπτεία των Κ.Ε.Π., όπως ορίζεται στο π.δ. 81/2019 (Α' 119) και το π.δ. 40/2020 (Α' 85). Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ενεργεί ως ανεξάρτητος Υπεύθυνος Επεξεργασίας για τα υποστηρικτικά πληροφοριακά συστήματα που το απαρτίζουν, σύμφωνα με την παρ. 4 του

άρθρου 36 του π.δ. 40/2020, περί του Τμήματος Β' Διαδικτυακής Εξυπηρέτησης της Διεύθυνσης Υποστήριξης Λειτουργίας Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης σε συνδυασμό με την παρούσα.

4. Τα δεδομένα που αντλούνται σύμφωνα με το άρθρο 98B τηρούνται στο Αποθετήριο Δεδομένων για χρονικό διάστημα ίσο με τον χρόνο τήρησής τους στα αντίστοιχα Μητρώα και Πληροφοριακά Συστήματα του άρθρου 98B, από τα οποία αντλούνται. Η τήρηση του εν λόγω χρονικού διαστήματος και η διαγραφή των δεδομένων μετά το πέρας του νόμιμου χρόνου τήρησής τους διενεργούνται αυτοματοποιημένα και σε πραγματικό χρόνο, μέσω ασφαλούς ψηφιακού μηχανισμού συνεχούς συγχρονισμού άντλησης αλλαγών από τις επιμέρους πηγές, ο οποίος διασφαλίζει την ακρίβεια και ενημερότητα των δεδομένων που τηρούνται στο Αποθετήριο. Μέσω του ίδιου μηχανισμού ελέγχονται σε περιοδική βάση τα μητρώα του άρθρου 98B και οι νέες εγγραφές στα μητρώα αυτά με σκοπό τη διαρκή επικαιροποίηση των στοιχείων.

5. Το ιστορικό των υποθέσεων που τηρείται στην Καρτέλα Πολίτη/Επιχείρησης διαγράφεται μετά από το πέρας ενός (1) έτους από την ολοκλήρωση της εκάστοτε υπόθεσης. Το ιστορικό των ραντεβού του πολίτη τηρείται στην Καρτέλα Πολίτη για έξι (6) μήνες. Ο χρόνος τήρησης των δεδομένων στα λοιπά υποσυστήματα ορίζεται σε μέγιστο χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών, εκτός αν προβλέπεται μικρότερο χρονικό διάστημα σύμφωνα με τις αποφάσεις της παρ. 66B του άρθρου 107. Ο χρόνος τήρησης των ηχογραφήσεων ορίζεται σε ένα (1) έτος.»

Άρθρο 35

Ανάρτηση και καταχώριση των εγγράφων του Δημοσίου στο «Μητρώο Ανοικτών Δεδομένων του Δημοσίου» - Τροποποίηση άρθρου 67 ν. 4727/2020

Στην παρ. 3 του άρθρου 67 του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί πρακτικών ρυθμίσεων ανοικτών δεδομένων και περαιτέρω χρήσης των πληροφοριών του δημόσιου τομέα, προστίθεται τρίτο εδάφιο και η παρ. 3, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Μετά την ολοκλήρωση της καταγραφής της παρ. 2, κάθε φορέας εκδίδει απόφαση, στην οποία περιγράφονται:

- (α) τα σύνολα των εγγράφων που κατέχει ο φορέας,
- (β) τα σύνολα των εγγράφων που θα διατεθούν σε ανοικτό και μηχαναγνώσιμο μορφότυπο, εφαρμόζοντας την αρχή της ανοικτής διάθεσης της δημόσιας πληροφορίας,
- (γ) τα σύνολα των εγγράφων που θα διατεθούν με επιβολή όρων μέσω χορήγησης άδειας ή τελών, σύμφωνα με τα άρθρα 64 έως και 70, και
- (δ) τα σύνολα των εγγράφων που δεν διατίθενται για περαιτέρω αξιοποίηση και χρήση, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 59. Η απόφαση αυτή αναρτάται:
- (δα) στον διαδικτυακό τόπο του «Προγράμματος Διαύγεια»,
- (δβ) μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr), και (δγ) στην ιστοσελίδα του οικείου φορέα, ενώ κοινοποιείται και στον Ειδικό Γραμματέα Τεχνητής Νοημοσύνης και Διακυβέρνησης Δεδομένων.

Οι υποχρεώσεις της παρ. 2 και της παρούσας δεν αποτελούν προϋπόθεση για την ανάρτηση και την καταχώριση που προβλέπονται στην παρ. 1.»

Άρθρο 36**Κυβερνητικά νέφη - Έκδοση πολιτικής χρήσης υπολογιστικών υποδομών νέφους - Τροποποίηση παρ. 11 άρθρου 87 και παρ. 53 άρθρου 107 ν. 4727/2020**

1. Στην παρ. 11 του άρθρου 87 του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί κυβερνητικών νεφών και τήρησης ηλεκτρονικού μητρώου κεντρικών ηλεκτρονικών εφαρμογών που εγκαθίστανται στα κυβερνητικά νέφη, οι λέξεις «τηρούν υποχρεωτικά» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δύνανται να τηρούν» ως εξής:

«11. Η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ., η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. και η Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε., δύνανται να τηρούν ηλεκτρονικό μητρώο στο οποίο καταχωρίζονται οι κεντρικές ηλεκτρονικές εφαρμογές και τα κεντρικά πληροφοριακά συστήματα που εγκαθίσταται στο Κυβερνητικό Νέφος Δημόσιου Τομέα (G- Cloud), το Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης (RE-Cloud) και το Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Υγείας (H-Cloud), αντίστοιχα, σύμφωνα με τις παρ. 4, 5 και 6.»

2. Στην παρ. 53 του άρθρου 107 του ν. 4727/2020, περί εξουσιοδοτικών διατάξεων ψηφιακής διακυβέρνησης, προστίθενται οι λέξεις «δύνανται να» και η παρ. 53 διαμορφώνεται ως εξής:

«53. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης δύνανται να εκδίδεται η πολιτική χρήσης των υπολογιστικών υποδομών νέφους από τους φορείς του δημόσιου τομέα και ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα για τη χρήση υπολογιστικών υποδομών νέφους από τους φορείς αυτούς.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'**ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ****Άρθρο 37****Διάρκεια ισχύος συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου προσωπικού της Η.ΔΥ.Κ.Α. Μ.Α.Ε.**

1. Η διάρκεια της ισχύος των συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου του προσωπικού, που προσλήφθηκε από την ανώνυμη εταιρεία «Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης Ανώνυμη Εταιρεία» (Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε.), δυνάμει των υπ' αρ. (ΣΟΧ) 1/2022 και (ΣΟΧ) 2/2022 προκηρύξεων συμβάσεων ορισμένου χρόνου, των οποίων η λήξη ορίστηκε, σύμφωνα με το άρθρο 34 του ν. 5167/2024 (Α' 207), για τις 30.6.2026 παρατείνεται για το προσωπικό, το οποίο απασχολείται στην ανώνυμη εταιρεία «Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Υγείας και Κοινωνικής Ασφάλισης Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία» (Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε.), κατά την 30ή.6.2026 έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας πρόσληψης προσωπικού εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου που διενεργείται και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 31ης.12.2026.

2. Η παράταση της διάρκειας ισχύος των συμβάσεων ορισμένου χρόνου της παρ. 1 δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές, γίνεται κατά παρέκκλιση των άρθρων 5, 6 και 7 του π.δ. 164/2004 (Α' 134), καθώς και κάθε άλλης σχετικής γενικής ή ειδικής διάταξης και δεν προσμετράται στο ανώτατο χρονικό διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών κατά την έννοια

των ως άνω άρθρων, απαγορευόμενης σε κάθε περίπτωση της μετατροπής τους σε συμβάσεις αορίστου χρόνου.

3. Η ισχύς της παρ. 1 αρχίζει από την 1η.7.2026.

Άρθρο 38

Τροποποίηση διάρκειας πρώτης διαχειριστικής περιόδου της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνικό Εργοστάσιο Τεχνητής Νοημοσύνης Ανώνυμη Εταιρεία (ΑΕ)» - Τροποποίηση εσωτερικού άρθρου εικοστού δεύτερου άρθρου 8 ν. 5263/2025

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του εσωτερικού άρθρου εικοστού δεύτερου του άρθρου 8 του ν. 5263/2025 (Α' 238), περί της διαχείρισης της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνικό Εργοστάσιο Τεχνητής Νοημοσύνης Ανώνυμη Εταιρεία (ΑΕ)», οι λέξεις «του επόμενου έτους από τη σύστασή της» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του έτους της σύστασής της», και το εσωτερικό άρθρο εικοστό δεύτερο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο εικοστό δεύτερο Διαχείριση

1. Η διαχειριστική χρήση της Εταιρείας συμπίπτει με το ημερολογιακό έτος. Η πρώτη διαχειριστική χρήση περιλαμβάνει τη χρονική περίοδο από τη σύσταση της Εταιρείας μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του έτους της σύστασής της.
2. Στο τέλος κάθε εταιρικής χρήσης το Δ.Σ. καταρτίζει τους ετήσιους λογαριασμούς (ετήσιες οικονομικές καταστάσεις), σύμφωνα με τον ν. 4548/2018 (Α' 104). Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις εμφανίζουν με σαφήνεια την πραγματική εικόνα της περιουσιακής διάρθρωσης, της χρηματοοικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων χρήσης της Εταιρείας.»

Άρθρο 39

Καθήκον εχεμύθειας προσωπικού Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 14 ν. 5086/2024

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 5086/2024 (Α' 23), περί καθήκοντος εχεμύθειας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) οι λέξεις «(Β' 683) απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, όπως εκάστοτε ισχύει» αντικαθίστανται από τις λέξεις «απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας «Κύρωση του Εθνικού Κανονισμού Ασφαλείας (ΕΚΑ)» (Β' 683), όπως εκάστοτε ισχύει, αμέσως μετά την ανάληψη καθηκόντων στην Αρχή», αβ) το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται, β) προστίθενται νέα εδάφια τρίτο και τέταρτο, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Το προσωπικό της Αρχής έχει υποχρέωση διαβάθμισης για χειρισμό Εθνικά Διαβαθμισμένων Πληροφοριών και Υλικού (Ε.Δ.Π.Υ.), σύμφωνα με τον Εθνικό Κανονισμό Ασφάλειας (Ε.Κ.Α.) που έχει κυρωθεί με την υπό στοιχεία Φ. 120/01/510313/Σ.94/5.1.2018 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας «Κύρωση του Εθνικού Κανονισμού Ασφαλείας (ΕΚΑ)» (Β' 683), όπως εκάστοτε ισχύει, αμέσως μετά την ανάληψη καθηκόντων στην Αρχή. Σε περίπτωση άρνησης του

υπαλλήλου ή μη χορήγησης της διαβάθμισης του πρώτου εδαφίου, αίρεται αυτοδικαίως η απόσπαση σε περίπτωση αποσπασμένου προσωπικού και σε περίπτωση προσωπικού που ανήκει οργανικά στην Αρχή κατόπιν μετάταξης, ανακαλείται η πράξη μετάταξης και ο υπάλληλος επιστρέφει στον φορέα, στον οποίο ανήκε οργανικά, σε κενή οργανική θέση ή ελλείψει αυτής σε συνιστώμενη με την πράξη ανάκλησης της μετάταξης προσωποπαγή θέση με δέσμευση κενής οργανικής, εφόσον υπάρχει. Η προσωποπαγής θέση καταργείται με την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρηση του υπαλλήλου. Σε κάθε περίπτωση, η ως άνω άρνηση διαβάθμισης συνιστά το πειθαρχικό παράπτωμα της σοβαρής απείθειας σύμφωνα με την περ. θ) της παρ. 1 του άρθρου 107 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26). Επίσης, έχει καθήκον εχεμύθειας για διαβαθμισμένα έγγραφα, πληροφορίες ή άλλα στοιχεία και μετά από την αποχώρησή του από την Αρχή, για όσο χρόνο διαρκεί η διαβάθμιση.»

2. Για τις εκκρεμείς υποθέσεις διαβάθμισης του προσωπικού σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 5086/2024 παρέχεται η δυνατότητα στο προσωπικό που δεν έχει διαβαθμιστεί να δηλώσει αποδοχή ή μη χορήγηση διαβάθμισης εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Σε περίπτωση άρνησης εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 5086/2024, όπως τροποποιείται με την παρ. 1 του παρόντος.

3. Προσωπικό που μετατάχθηκε στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 5086/2024, όπως ισχύει μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, μετατάσσεται αυτοδικαίως με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης στον φορέα που ανήκε οργανικά κατά τον χρόνο μετάταξής του στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, σε κενή οργανική θέση ή σε συνιστώμενη με την απόφαση μετάταξης προσωποπαγή θέση με δέσμευση κενής οργανικής θέσης, εφόσον υπάρχει. Η προσωποπαγής θέση καταργείται με την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρηση του υπαλλήλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΛΗΞΙΑΡΧΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

Άρθρο 40

Καθήκοντα ληξιάρχου - Αντικατάσταση άρθρου 4 ν. 344/1976

Το άρθρο 4 του ν. 344/1976 (Α' 143) περί καθηκόντων ληξιάρχου, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 4

Καθήκοντα ληξιάρχου

Ο ληξίαρχος υποχρεούται:

- α) να τηρεί τα ληξιαρχικά βιβλία κατά το άρθρο 8, περί ληξιαρχικών βιβλίων και ληξιαρχικών πράξεων,
- β) να καταχωρίζει τις ληξιαρχικές πράξεις, τις διορθώσεις και μεταβολές επί αυτών καθώς και εκθέσεις όπου απαιτείται, εντός του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ.)

«Μητρώο Πολιτών» του άρθρου 115 του ν. 4483/2017 (Α' 107), περί δημιουργίας Μητρώου Πολιτών,

γ) να διενεργεί έλεγχο νομιμότητας πριν από την καταχώριση κάθε πράξης βάσει επίσημων στοιχείων και με αυτεπάγγελτη αναζήτηση στο Ο.Π.Σ. «Μητρώο Πολιτών»,

δ) να εκδίδει αντίγραφα και αποσπάσματα από τις ληξιαρχικές πράξεις,

ε) να εκδίδει βεβαιώσεις περί ύπαρξης, ανυπαρξίας και καταστροφής ληξιαρχικής πράξης και

στ) να συνδέει τις ληξιαρχικές πράξεις ή τις εκθέσεις που συντάσσει με την αντίστοιχη ληξιαρχική και δημοτολογική εγγραφή, όπου υφίσταται.»

Άρθρο 41

Ληξιαρχικά βιβλία - Ληξιαρχικές πράξεις - Αντικατάσταση άρθρου 8 ν. 344/1976

Το άρθρο 8 του ν. 344/1976 (Α' 143), περί ληξιαρχικών βιβλίων και ληξιαρχικών πράξεων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 8

Ληξιαρχικά βιβλία - Ληξιαρχικές πράξεις

1. Για τη βεβαίωση της αστικής κατάστασης του φυσικού προσώπου, σε κάθε ληξιαρχείο τηρούνται βιβλία:

α) γεννήσεων,

β) γάμων,

γ) συμφώνων συμβίωσης,

δ) θανάτων και

ε) εκθέσεων.

2. Ληξιαρχικό βιβλίο αποτελεί το σύνολο των ληξιαρχικών πράξεων του ίδιου τύπου που καταχωρίζονται μέσα σε ένα (1) έτος στο υποσύστημα ληξιαρχείου του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ.) «Μητρώο Πολιτών» και έχουν ως αντικείμενο τη βεβαίωση γέννησης, γάμου ή θανάτου του φυσικού προσώπου, την ισχύ της συμφωνίας των προσώπων που συνήψαν το σύμφωνο συμβίωσης, τη μεταβολή του περιεχομένου ή τη διόρθωση των ληξιαρχικών πράξεων.

3. Τα ληξιαρχικά βιβλία κλείνονται κατ' έτος.

4. Οι ληξιαρχικές πράξεις αποτελούν δημόσια έγγραφα και τα δεδομένα που περιέχονται σε αυτές διατηρούνται στο διηνεκές. Η τήρησή τους και η πρόσβαση σε αυτά διέπονται από τις αρχές του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (L 119).

5. Η καταχώριση ή η διόρθωση ή η μεταβολή του περιεχομένου των ληξιαρχικών πράξεων πραγματοποιείται κατόπιν δήλωσης είτε από τον υπόχρεο σε αυτό, όπως ορίζεται στον παρόντα νόμο είτε από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον. Η δήλωση του πρώτου εδαφίου

υποβάλλεται με φυσική παρουσία ή μέσω χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.).

6. Ειδικά η καταχώριση:

α) Θρησκευτικού γάμου ή βάπτισης, δύναται να πραγματοποιείται, μέσω χρήσης Τ.Π.Ε., και με δήλωση του θρησκευτικού λειτουργού ο οποίος έχει καταχωριστεί στο Μητρώο Θρησκευτικών Νομικών Προσώπων και Θρησκευτικών Λειτουργιών του άρθρου 14 του ν. 4301/2014 (Α' 223), σύμφωνα και με το άρθρο 47 του ν. 4559/2018 (Α' 142) σε συνδυασμό με το άρθρο 27 του ν. 5224/2025 (Α' 142) και τέλεσε ή συνέπραξε στην ιεροπραξία γάμου ή βάπτισης αντίστοιχα,

β) Θανάτου, δύναται να πραγματοποιείται, μέσω χρήσης Τ.Π.Ε., και με δήλωση του ιατρού ή ιατροδικαστή ο οποίος εξέδωσε το πιστοποιητικό θανάτου,

γ) πολιτικού γάμου, δύναται να πραγματοποιείται αυτεπάγγελτα, με διαβίβαση της οικείας δήλωσης στο αρμόδιο ληξιαρχείο από τον τελέσαντα τον γάμο,

δ) συμφώνου συμβίωσης ή λύσης αυτού, δύναται να πραγματοποιείται με δήλωση οποιουδήποτε εκ των συμβαλλομένων, είτε με φυσική παρουσία είτε μέσω χρήσης Τ.Π.Ε. και

ε) μεταβολής, η οποία επέρχεται βάσει διοικητικής πράξης ελληνικής δημόσιας αρχής, δύναται να πραγματοποιείται αυτεπάγγελτα από τον ληξίαρχο, κατόπιν ενημέρωσής του μέσω χρήσης Τ.Π.Ε. ή διαβίβασης των σχετικών διοικητικών πράξεων από την αρμόδια υπηρεσία.

7. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την καταχώριση των ληξιαρχικών πράξεων τηρούνται εντός του Ο.Π.Σ. «Μητρώο Πολιτών».

8. Οι ληξιαρχικές πράξεις καταρτίζονται στην ελληνική γλώσσα και ακολουθούν τους ελληνικούς γραμματικούς και συντακτικούς κανόνες. Εάν τα πρόσωπα στα οποία αφορά η πράξη φέρουν ξενικά ονοματεπωνυμικά στοιχεία, αυτά αναγράφονται με ελληνικούς χαρακτήρες όπως προφέρονται και με λατινικούς στην ξένη γραφή.

9. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών:

α) ενημερώνεται, επικαιροποιείται και συμπληρώνεται το υποσύστημα ληξιαρχείου του Ο.Π.Σ. «Μητρώο Πολιτών» ως προς τα ληξιαρχικά βιβλία, ως προς τα στοιχεία των ληξιαρχικών πράξεων της παρ. 2 και ως προς την τήρηση των δικαιολογητικών της παρ. 7 και

β) καθορίζονται ο τρόπος τήρησης των ληξιαρχικών βιβλίων, η επικαιροποίησή τους ως προς τις μεταβολές και διορθώσεις των περιεχομένων των πράξεων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετική με τα ληξιαρχικά βιβλία της παρ. 3.

10. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού δύναται να ορίζονται οι λεπτομέρειες για τη διαδικασία υποβολής της δήλωσης των παρ. 5 και 6, καθώς και των αναγκαίων σχετικών δικαιολογητικών.»

Άρθρο 42

Στοιχεία που περιέχονται σε κάθε ληξιαρχική πράξη - Αντικατάσταση άρθρου 9 ν. 344/1976

Το άρθρο 9 του ν. 344/1976 (Α' 143), περί στοιχείων που περιέχονται σε όλες τις ληξιαρχικές πράξεις, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 9

Στοιχεία που περιέχονται σε κάθε ληξιαρχική πράξη

1. Κάθε ληξιαρχική πράξη καταχωρίζεται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.) «Μητρώο Πολιτών» στο εκάστοτε ληξιαρχικό βιβλίο της παρ. 1 του άρθρου 8 κατ' αύξοντα αριθμό, τόμο και έτος και περιέχει εκτός των στοιχείων των άρθρων 22, περί στοιχείων της πράξης γέννησης, 31, περί στοιχείων της πράξης γάμου, 31Α, περί στοιχείων της ληξιαρχικής πράξης του συμφώνου συμβίωσης, και 34, περί στοιχείων της πράξης θανάτου, τα παρακάτω στοιχεία:

α) τον τόπο, την ώρα, την ημέρα, τον μήνα και το έτος καταχώρισης,

β) το ονοματεπώνυμο του ληξιάρχου και

γ) το ονοματεπώνυμο του δηλούντος το ληξιαρχικό γεγονός.

2. Ο ληξίαρχος υποχρεούται να εισάγει στο Ο.Π.Σ. «Μητρώο Πολιτών» τα στοιχεία επικοινωνίας των ενδιαφερομένων και κάθε άλλο στοιχείο, το οποίο υποδεικνύεται από τρίτους διαπιστευμένους φορείς προκειμένου να εξυπηρετείται ο σκοπός λειτουργίας τους.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζονται τα πρότυπα των ληξιαρχικών πράξεων σύμφωνα με το παρόν, τα στοιχεία αυτών καθώς και οι αναγκαίες τεχνικές προσαρμογές του Ο.Π.Σ. «Μητρώο Πολιτών».

Άρθρο 43

Δήλωση ληξιαρχικού γεγονότος, διορθώσεων και μεταβολών ληξιαρχικών πράξεων δι' αντιπροσώπου και από πρόσωπα που αγνοούν την ελληνική γλώσσα - Αντικατάσταση άρθρου 10 ν. 344/1976

Το άρθρο 10 του ν. 344/1976 (Α' 143) περί της δήλωσης δι' αντιπροσώπου και υπό προσώπων αγνοούντων την ελληνική, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 10

Δήλωση ληξιαρχικού γεγονότος, διορθώσεων και μεταβολών ληξιαρχικών πράξεων δι' αντιπροσώπου και από πρόσωπα που αγνοούν την ελληνική γλώσσα

1. Οι δηλώσεις ληξιαρχικών γεγονότων του παρόντος νόμου, οι δηλώσεις διορθώσεων στοιχείων ληξιαρχικών πράξεων και οι δηλώσεις μεταβολών στοιχείων δύνανται να πραγματοποιούνται και διά τρίτου προσώπου, εφόσον αυτό διαθέτει:

α) ελληνικό συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο ή εξουσιοδότηση με βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής από τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών ή με ηλεκτρονική εξουσιοδότηση η οποία εκδίδεται μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της δημόσιας διοίκησης (ΕΨΠ-gov.gr), με ειδική εντολή για τη δήλωση συγκεκριμένου γεγονότος, ή

β) αλλοδαπό συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο ή αλλοδαπή εξουσιοδότηση νομίμως επικυρωμένα και μεταφρασμένα, με ειδική εντολή για τη δήλωση συγκεκριμένου γεγονότος.

2. Ο δηλών πρέπει να έχει συμπληρώσει τουλάχιστον το δέκατο τέταρτο (14ο) έτος της ηλικίας του, άλλως να εκπροσωπείται από τον νόμιμο εκπρόσωπό του.

3. Αν ο υπόχρεος προς δήλωση του ληξιαρχικού γεγονότος δεν προέβη για οποιονδήποτε λόγο σε αυτή εμπρόθεσμα, η δήλωση δύναται να πραγματοποιηθεί από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον.
4. Αν ο υπόχρεος προς δήλωση ή ο έχων έννομο συμφέρον αγνοεί την ελληνική γλώσσα, η δήλωση πραγματοποιείται με τη συνδρομή διερμηνέα, ο οποίος προσλαμβάνεται με μέριμνα του δηλούντος.»

Άρθρο 44

Βιβλία εκθέσεων - Αντικατάσταση άρθρου 19 ν. 344/1976

Το άρθρο 19 του ν. 344/1976 (Α' 143), περί κύρωσης ανυπόγραφων ληξιαρχικών πράξεων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 19

Βιβλία εκθέσεων

1. Στα βιβλία εκθέσεων του άρθρου 8, περί ληξιαρχικών βιβλίων και ληξιαρχικών πράξεων, καταχωρίζονται οι εκθέσεις μεταβολών όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 14, περί μεταβολών στοιχείων ληξιαρχικών πράξεων, όταν δεν υπάρχει στο ληξιαρχείο, για οποιονδήποτε λόγο, συντεταγμένη η οικεία ληξιαρχική πράξη γέννησης ή γάμου επί της οποίας όφειλε να καταχωρισθεί η μεταβολή.
2. Στα ίδια βιβλία καταχωρίζονται και εκθέσεις:
 - α) αφάνειας,
 - β) ονοματοδοσίας,
 - γ) βάπτισης,
 - δ) προσθήκης συζυγικού επωνύμου,
 - ε) ανάκτησης πατρικού επωνύμου και
 - στ) τέλεσης δεύτερου τύπου γάμου.
3. Αρμόδιο ληξιαρχείο είναι το ληξιαρχείο του τόπου κατοικίας του ενδιαφερόμενου ή το ληξιαρχείο του τόπου στον οποίο επήλθε η μεταβολή ή το ληξιαρχείο της έδρας του δικαστηρίου που εξέδωσε τη δικαστική απόφαση.
4. Ειδικά για τις περιπτώσεις λύσης γάμου βάσει συμβολαιογραφικού συναινετικού διαζυγίου και λύσης συμφώνου συμβίωσης, ο ληξίαρχος του τόπου κατοικίας του ενδιαφερομένου δύναται να συντάσσει έκθεση πληροφοριακού χαρακτήρα απευθυνόμενη προς το ληξιαρχείο κατάρτισης της ληξιαρχικής πράξης γάμου ή συμφώνου συμβίωσης, προκειμένου ο αρμόδιος ληξίαρχος να προβεί στην καταχώριση της συμβολαιογραφικής λύσης γάμου ή συμφώνου συμβίωσης.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 45

Δημιουργία Ηλεκτρονικού Μητρώου Καταχώρησης Σημείων Πρόσβασης και Θέσεων στάθμευσης για άτομα με Αναπηρία- Διασύνδεση με εφαρμογή άρθρου 20 ν. 5188/2025 «my street» - Προσθήκη άρθρου 20Α στον ν. 5188/2025

1. Στον ν. 5188/2025 (Α΄ 49) προστίθεται άρθρο 20Α ως εξής:

«Άρθρο 20Α

Ηλεκτρονικό Μητρώο Καταχώρησης Σημείων Πρόσβασης και Θέσεων στάθμευσης για άτομα με Αναπηρία

1. Στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης αναπτύσσεται και λειτουργεί ηλεκτρονική πλατφόρμα με τίτλο «Ηλεκτρονικό Μητρώο Καταχώρησης Σημείων Πρόσβασης και Θέσεων στάθμευσης για άτομα με Αναπηρία» (εφεξής: «το Μητρώο»), που επιτρέπει στους δήμους να καταχωρούν, να διαχειρίζονται και να δημοσιοποιούν στοιχεία σημείων υποδομών προσβασιμότητας για άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ) όπως θέσεις στάθμευσης, ράμπες, σημεία εισόδου δημοσίων κτιρίων, διαβάσεις πεζών και λοιπές σχετικές υποδομές.

2. Χρήστες της πλατφόρμας είναι εξουσιοδοτημένοι χρήστες κάθε δήμου, οι οποίοι καταχωρούν σημεία ενδιαφέροντος για ΑμεΑ με γεωγραφική τοποθέτηση, συνοδευτικές περιγραφές, φωτογραφικό υλικό, κατηγοριοποίηση και ενδείξεις λειτουργικότητας ή διαθεσιμότητας.

3. Τα δεδομένα της παρ. 2 διατίθενται μέσω διασύνδεσης προγραμματισμού διεπαφών (api) σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο, όπως ενδεικτικά σε ερευνητικούς φορείς και φορείς της κοινωνίας των πολιτών για να αναπτύξουν ενδεικτικά ηλεκτρονικές εφαρμογές, χάρτες πλοήγησης και εργαλεία δημοτικής διαβούλευσης. Τα δεδομένα αυτά αναρτώνται και στο Εθνικό Μητρώο Ανοικτών Δεδομένων (data.gov.gr) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

4. Η πλατφόρμα διαλειτουργεί με τα αναγκαία πληροφοριακά συστήματα του δημοσίου και ιδίως με την ηλεκτρονική εφαρμογή του άρθρου 20 και το Εθνικό Μητρώο Υποδομών.»

2. Στο άρθρο 25 του ν. 5188/2025, περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών και Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας δύναται να καθορίζονται ειδικότερα ζητήματα ως προς τον τρόπο και τη διαδικασία καταχώρησης στοιχείων στο Μητρώο, ζητήματα διάθεσης στατιστικών στοιχείων σε ενδιαφερόμενες οντότητες και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα, τεχνικό ή λεπτομερειακό, για την εφαρμογή του άρθρου 20Α.»

Άρθρο 46**Συνεργασία του Υπουργείου Εσωτερικών με την «ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ Α.Ε.»**

Για την υλοποίηση της εφαρμογής της ψηφιακής κάρτας εργασίας στο δημόσιο δύναται να επιχορηγείται η ανώνυμη εταιρεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ Α.Ε.» από το Υπουργείο Εσωτερικών δυνάμει προγραμματικής συμφωνίας του άρθρου 32 του ν. 3614/2007 (Α' 267) σε βάρος των εγγεγραμμένων πιστώσεων του τακτικού προϋπολογισμού του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'**ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β'****Άρθρο 47****Επικαιροποίηση νομοθετικών παραπομπών ν. 4727/2020**

Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά στην παρ. 5 του άρθρου 28 του ν. 4727/2020 (Α' 184), εφεξής νοείται το άρθρο 28Γ του ν. 4727/2020.

Άρθρο 48**Καταργούμενες διατάξεις**

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

1. Η παρ. 5 του άρθρου 28 του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί αιτήσεων φυσικών προσώπων μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης.
2. Το άρθρο 17 του π.δ. 850/1976 (Α' 311) περί των ληξιαρχικών βιβλίων εκθέσεων.

ΜΕΡΟΣ Γ'**ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ****Άρθρο 49****Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις.

Αθήνα, 6 Ιουλίου 2026

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Κυρ. Πιερρακάκης

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Γ. Γεραπετρίτης

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Ν. - Γ. Δένδιας

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Θ. Λιβάνιος

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Σ. Ζαχαράκη

ΥΓΕΙΑΣ

Σπ. - Άδ. Γεωργιάδης

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Χ. Δήμας

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Στ. Ν. Παπασταύρου

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Παν. Θεοδωρικάκος

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Ν. Κεραμέως

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Γ. Φλωρίδης

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ

Α. Πλεύρης

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Δ. - Μ. Μιχαλίδου

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Μ. Σχοινάς

ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Δ. Παπαστεργίου

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Χρ. - Γ. Σκέρτσος

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Νικ. Παπαθανάσης

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Γ. Κώτσηρας

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

«Μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024 (Κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη) - Τροποποίηση του ν. 4961/2022 (Α' 146) και άλλες διατάξεις»

Επισπεύδον Υπουργείο: Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Στοιχεία επικοινωνίας: Βασιλική Βλάχου, Νομική σύμβουλος Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, τηλ: 210 90 98 611, E-mail: v.vlachou@mindigital.gr

Επιλέξατε από τον παρακάτω κατάλογο τον τομέα ή τους τομείς νομοθέτησης στους οποίους αφορούν οι βασικές διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης:

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ	(X)
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ¹	
ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ²	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ / ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ³	
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ⁴	
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ⁵	X
ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ⁶	

¹ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Υπουργείου Πολιτισμού.

² Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εξωτερικών και Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

³ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

⁴ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Υγείας, Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.

⁵ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, Υπουργείου Δικαιοσύνης, Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

⁶ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υπουργείου Ανάπτυξης, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείου Τουρισμού και Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

A. Αιτιολογική έκθεση

	Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης
1.	Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση; Μέρος Α΄: Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις του παρόντος Μέρους επιδιώκεται η λήψη μέτρων εσωτερικού δικαίου για την πλήρη και αποτελεσματική εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024 και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 300/2008, (ΕΕ) αριθ. 167/2013, (ΕΕ) αριθ. 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1139 και (ΕΕ) 2019/2144 και των οδηγιών 2014/90/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/797 και (ΕΕ) 2020/1828 (κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη, εφεξής: «Κανονισμός για την ΤΝ») (L της 12.7.2024). Ο Κανονισμός για την ΤΝ θέτει ένα ενιαίο νομικό πλαίσιο για την ανάπτυξη, τη διάθεση στην αγορά, τη θέση σε λειτουργία και τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης («συστήματα ΤΝ») εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής: «Ε.Ε.»). Ο Κανονισμός για την ΤΝ είναι εναρμονισμένος με τις αξίες της Ε.Ε. και έχει ως στόχο την υιοθέτηση ανθρωποκεντρικής και αξιόπιστης ΤΝ, με παράλληλη εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας, της ασφάλειας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, όπως κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, προκειμένου να διασφαλισθεί η προστασία από τις επιβλαβείς επιπτώσεις των συστημάτων ΤΝ στην Ευρωπαϊκή Ένωση και να στηριχθεί η καινοτομία. Στο πλαίσιο αυτό, ο Κανονισμός για την ΤΝ ακολουθεί μια προσέγγιση βάσει κινδύνου (risk - based approach), διακρίνοντας μεταξύ συστημάτων ΤΝ μη αποδεκτού, υψηλού, περιορισμένου και ελάχιστου κινδύνου. Με βάση τα νέα δεδομένα που εισάγει ο Κανονισμός για την ΤΝ, καθίσταται απαραίτητη η προσαρμογή της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας, η οποία επιτυγχάνεται με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις μέσω: α) του ορισμού της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ) ως κεντρικής αρχής εποπτείας της αγοράς και ως ενιαίου εθνικού σημείου επαφής για τους σκοπούς του Κανονισμού για την ΤΝ, καθώς και του ορισμού της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ) ως κοινοποιούσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 28 του Κανονισμού για την ΤΝ, β) της ρύθμισης των επιμέρους αρμοδιοτήτων των αρχών εποπτείας της αγοράς, των τομεακών αρχών εποπτείας της αγοράς και του μεταξύ τους πλαισίου συνεργασίας και συντονισμού, με σκοπό την αποφυγή επικαλύψεων και τη διασφάλιση ενιαίας εφαρμογής του Κανονισμού για την ΤΝ, γ) της σύστασης Κέντρου συντονισμού και τεχνογνωσίας για την ΤΝ στην ΕΕΤΤ, με σκοπό την υποστήριξη των αρμόδιων αρχών εποπτείας της αγοράς και της ΑΠΔΠΧ, την παροχή κατευθυντήριων γραμμών εκπαίδευσης και κατάρτισης, τη διευκόλυνση της κατάρτισης κωδίκων δεοντολογίας και την προώθηση της καινοτομίας,

δ) της θέσπισης ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου TN (AI regulatory sandbox), κατ' εφαρμογή των άρθρων 57 έως 59 του Κανονισμού για την TN, για τη δοκιμή συστημάτων TN σε ελεγχόμενο περιβάλλον και την προώθηση της υπεύθυνης καινοτομίας, με ιδιαίτερη μέριμνα για τις μικρομεσαίες και τις νεοφυείς επιχειρήσεις,

ε) της σύστασης ενιαίου συστήματος υποβολής και διαχείρισης καταγγελιών στην ΑΠΔΠΧ, σύμφωνα με το άρθρο 85 του Κανονισμού για την TN, για παραβάσεις του Κανονισμού για την TN ή του παρόντος σχεδίου νόμου,

στ) της σύστασης ενιαίου Μητρώου συστημάτων TN δημοσίου τομέα στην Ειδική Γραμματεία Τεχνητής Νοημοσύνης και Διακυβέρνησης Δεδομένων (ΕΓΤΝΔΔ) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με σκοπό την καταγραφή και την κατάλληλη εποπτεία των συστημάτων TN που χρησιμοποιούν οι φορείς του δημοσίου τομέα,

ζ) της λειτουργίας του Παρατηρητηρίου Τεχνητής Νοημοσύνης στην ΕΓΤΝΔΔ, το οποίο δύναται να αξιοποιεί τα στοιχεία του Μητρώου του άρθρου 21 του παρόντος σχεδίου νόμου, για την παρακολούθηση της εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής για την TN και για τον καθορισμό προτεραιοτήτων και την ανάδειξη ευκαιριών ανάπτυξης και καινοτομίας σχετικά με τις δραστηριότητες TN στη χώρα,

η) του καθορισμού της διαδικασίας επιβολής αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών διοικητικών κυρώσεων από τις αρμόδιες αρχές, σύμφωνα με το άρθρο 99 του Κανονισμού για την TN,

θ) της ρύθμισης ζητημάτων έννομης προστασίας κατά των αποφάσεων που εκδίδονται από τις αρμόδιες αρχές κατ' εφαρμογή του Κανονισμού για την TN και του παρόντος σχεδίου νόμου καθώς και

ι) της διασφάλισης της διαφάνειας ως προς περιεχόμενο βαθυπαραποίησης (deepfakes).

Μέρος Β':

Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις του παρόντος Μέρους αντιμετωπίζονται ζητήματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Κεφάλαια Α', Β', Γ' και Ε') και του Υπουργείου Εσωτερικών (Κεφάλαιο Δ'). Ειδικότερα:

- α) με το Κεφάλαιο Α' εισάγονται ρυθμίσεις για το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ελληνικό Κτηματολόγιο»,
- β) με το Κεφάλαιο Β' εισάγονται ρυθμίσεις αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης,
- γ) με το Κεφάλαιο Γ' εισάγονται ρυθμίσεις για εποπτευόμενους από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης φορείς και, συγκεκριμένα, για την ανώνυμη εταιρεία «Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Υγείας και Κοινωνικής Ασφάλισης Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία» (Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε.) και το «Ελληνικό Εργοστάσιο Τεχνητής Νοημοσύνης Ανώνυμη Εταιρεία (ΑΕ)»,
- δ) με το Κεφάλαιο Δ' εισάγονται ρυθμίσεις σχετικές με την ψηφιοποίηση της διαδικασίας καταχώρισης των ληξιαρχικών γεγονότων,

	ε) με το Κεφάλαιο Ε' εισάγονται ρυθμίσεις, που αφορούν ιδίως στην ανάπτυξη ψηφιακών υποδομών προσβασιμότητας για Άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ) και στην υλοποίηση της εφαρμογής της ψηφιακής κάρτας εργασίας στο Δημόσιο, και στ) με το Κεφάλαιο ΣΤ' τίθενται οι τελικές και οι καταργούμενες διατάξεις του Μέρους Β'. Με το Μέρος Γ' τίθεται η έναρξη ισχύος του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.
2.	Γιατί αποτελεί πρόβλημα; Μέρος Α': Η ΤΝ αποτελεί ένα ταχέως εξελισσόμενο σύνολο τεχνολογιών που μετασχηματίζει οικονομίες, παραγωγικά μοντέλα και κοινωνικές δομές και το οποίο μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη πολλαπλών οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών ωφελειών. Ταυτόχρονα, όμως, ανάλογα με τις συνθήκες εφαρμογής της και το επίπεδο τεχνολογικής ωριμότητάς της, η ΤΝ μπορεί να προκαλέσει σημαντικούς κινδύνους και βλάβες, υλικές ή άυλες, σωματικές, ψυχολογικές, κοινωνικές ή οικονομικές, για το δημόσιο συμφέρον και τα θεμελιώδη δικαιώματα. Ειδικότερα, η αυξανόμενη χρήση συστημάτων ΤΝ σε κρίσιμους τομείς, όπως η εκπαίδευση, η απασχόληση, η πρόνοια, η υγεία, η μετανάστευση και η επιβολή του νόμου, ενέχει κινδύνους για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, την προστασία προσωπικών δεδομένων, την απαγόρευση των διακρίσεων και το δικαίωμα δικαστικής προστασίας. Περαιτέρω, οι μικρομεσαίες και οι νεοφυείς επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν σημαντικές προκλήσεις, λόγω της αυξανόμενης χρήσης συστημάτων ΤΝ, καθώς και επιπλέον δυσκολίες συμμόρφωσης εξαιτίας των σύνθετων απαιτήσεων του Κανονισμού για την ΤΝ. Στο πλαίσιο αυτό, ο Κανονισμός για την ΤΝ και το παρόν σχέδιο νόμου μέσω των μέτρων εφαρμογής, στοχεύουν στην αντιμετώπιση των κινδύνων που εγκυμονεί η χρήση συστημάτων ΤΝ για την υγεία, την ασφάλεια και τα θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών. Επιπλέον, αποσκοπούν στην προάσπιση της δημοκρατίας, τη θωράκιση του κράτους δικαίου και την προστασία του περιβάλλοντος. Το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Α' του ν. 4961/2022 (Α' 146), περί ρυθμίσεων για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης, δεν ανταποκρίνεται πλήρως στις ανάγκες που προέκυψαν μετά τη θέσπιση του Κανονισμού για την ΤΝ. Για τον λόγο αυτό με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις του σχεδίου νόμου θεσπίζεται ένα συνεκτικό, ολοκληρωμένο και θεσμικά ώριμο πλαίσιο εφαρμογής της ΤΝ σε πλήρη εναρμόνιση με το νέο ενωσιακό πλαίσιο του Κανονισμού για την ΤΝ με έμφαση στον σχεδιασμό, τον συντονισμό και την εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου πλαισίου πολιτικών και δράσεων για τη χρήση της ΤΝ, σε συνδυασμό αφενός με τη διακυβέρνηση των δεδομένων στη χώρα και αφετέρου με τις επενδύσεις στον τομέα της ΤΝ. Ειδικότερα, εισάγεται ένα αποτελεσματικό σχήμα διακυβέρνησης από τις εθνικές αρμόδιες αρχές για την εποπτεία της αγοράς. Επιπλέον, θεσπίζεται ο τρόπος

συνεργασίας αυτών των αρχών και λαμβάνονται ειδικότερα μέτρα για την υποστήριξη της καινοτομίας στο πεδίο της ΤΝ. Στο πλαίσιο αυτό, το εθνικό ρυθμιστικό δοκιμαστήριο ΤΝ και οι υποστηρικτικές δομές καθοδήγησης, θα παρέχουν στην εγχώρια αγορά ΤΝ πολύ σημαντικά εργαλεία ασφαλούς δοκιμαστικής λειτουργίας και παραγωγής, ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητά της. Επιπροσθέτως, λαμβάνονται ορισμένα συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού για την ΤΝ, με την εισαγωγή ενός πλέγματος διοικητικών κυρώσεων και ενός μηχανισμού παροχής ένδικης προστασίας.

Τέλος, με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις, αφενός εισάγεται το ενιαίο Μητρώο συστημάτων ΤΝ των δημοσίων φορέων, ώστε να διασφαλίζεται η ενιαία εποπτεία και η συνεκτική παρακολούθηση της ανάπτυξης και χρήσης συστημάτων ΤΝ, αφετέρου ενισχύεται η λειτουργία του Παρατηρητηρίου ΤΝ, με κύρια αποστολή την παρακολούθηση και τη συλλογή δεδομένων σχετικά με την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την ΤΝ.

Στο πλαίσιο των αξιολογούμενων ρυθμίσεων του προτεινόμενου σχεδίου νόμου επιχειρείται να καλυφθεί η ανάγκη ειδικής προστασίας έναντι της αφαίρεσης ή παρακώλυσης των μέτρων διαφάνειας που προβλέπονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1689 για περιεχόμενο που παράγεται ή υφίσταται χειρισμό με τεχνητή νοημοσύνη.

Μέρος Β΄:

Το πλαίσιο των αξιολογούμενων ρυθμίσεων των **Κεφαλαίων Α΄, Β΄, Γ΄**, επιχειρεί να επιλύσει σειρά προβλημάτων που σχετίζονται:

α) Με τη συσσώρευση σημαντικού αριθμού εκκρεμοτήτων νομικού ελέγχου, εκ των οποίων αρκετές αφορούσαν σε πράξεις που είχαν συνταχθεί σε χρόνο προγενέστερο του ενός έτους από την ημερομηνία κατάθεσής τους, χωρίς να έχει προηγηθεί, με επιμέλεια του αιτούντος, η προβλεπόμενη κατά το άρθρο 15 του ν. 325/1976 (Α΄ 125) διαδικασία επανεκτίμησης ενώ, αντίστοιχα, αντιμετωπίζεται και το ζήτημα εκκρεμών προς καταχώριση αποφάσεων και διατάξεων, στις οποίες έχουν εμφιλοχωρήσει σφάλματα που τις καθιστούν ανεπίδεκτες καταχώρισης, μέσω πρόβλεψης διαδικασίας διόρθωσης και αναπομπής, όπου απαιτείται.

β) Με την ύπαρξη μη επαρκούς εξειδίκευσης για την ενιαία εφαρμογή των ρυθμίσεων, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε καθυστερήσεις, διαφοροποιήσεις στην πρακτική εφαρμογή και δυσχέρειες στην καταβολή κινήτρων και τελών, καθώς και στη διαχείριση των διαδικασιών αναπομπής.

γ) Με την έλλειψη επαρκούς και κατάλληλα στελεχωμένου προσωπικού που καθιστά δυσκολότερη την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία του Ελληνικού Κτηματολογίου, ιδίως ως προς τη διαχείριση του αυξημένου όγκου υποθέσεων, τη διασφάλιση της ταχείας και αξιόπιστης εξυπηρέτησης των πολιτών και επαγγελματιών καθώς και την πλήρη αξιοποίηση των ψηφιοποιημένων αρχείων και νέων πληροφοριακών συστημάτων, με κίνδυνο καθυστερήσεων και υποβάθμισης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

δ) Με τον αποκλεισμό από το πεδίο εφαρμογής των μεταβατικών διατάξεων προσωπικού των καταργούμενων ειδικών άμισθων Υποθηκοφυλακείων που είχε προσληφθεί την 1η.2.2023, με συνέπεια την απώλεια αναγκαίου ανθρώπινου δυναμικού για τη λειτουργία του ν.π.δ.δ. με την επωνυμία «Ελληνικό Κτηματολόγιο» και τον περιορισμό της εύρυθμης λειτουργίας των Κτηματολογικών Γραφείων.

ε) Με την ενίσχυση των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Ελληνικού Κτηματολογίου με εξειδικευμένο νομικό προσωπικό, μέσω της σύστασης οργανικών θέσεων κλάδου ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού ειδικότητας ΠΕ Διοικητικού (Νομικών), ώστε να καλυφθούν οι αυξημένες υπηρεσιακές ανάγκες για νομική υποστήριξη των κτηματολογικών διαδικασιών και να διασφαλισθεί η εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών του Φορέα.

στ) Με την ανάγκη διασφάλισης της συνέχειας και σταθερότητας στη λειτουργία του Ελληνικού Κτηματολογίου μέσω της παράτασης της διάρκειας συμβάσεων μίσθωσης έργου.

ζ) Με την έλλειψη ενιαίου τρόπου παροχής ορισμένων ψηφιακών υπηρεσιών της τοπικής αυτοδιοίκησης, γεγονός που οδηγεί σε διαφοροποιήσεις ως προς τον τρόπο εξυπηρέτησης των πολιτών, δεν ευνοεί την ένταξη των διαδικασιών στο gov.gr και οδηγεί σε σπατάλη πόρων, καθώς αναπτύσσονται οι ίδιες ψηφιακές υπηρεσίες επανειλημμένα για κάθε δήμο. Παράλληλα, ανακύπτουν δυσχέρειες ως προς την ομογενοποίηση της εμπειρίας χρήσης των πολιτών και στην ενοποίηση των διαδικασιών υποστήριξης για ομοειδείς υπηρεσίες.

η) Με την ανάγκη ανάπτυξης ενός νέου «ψηφιακού χώρου επικοινωνίας» κράτους και πολίτη, καθώς παρά τη σημαντική ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών, δεν υφίσταται ενιαίο και ευρύ πλαίσιο υποστήριξης των χρηστών για το σύνολο των διοικητικών διαδικασιών, ενώ η παροχή καθοδήγησης και εξυπηρέτησης εξακολουθεί να παρουσιάζει διαφοροποιήσεις μεταξύ φορέων και καναλιών επικοινωνίας.

θ) Με την ασφάλεια δικαίου και την ορθή λειτουργία του συστήματος CRM της δημόσιας διοίκησης.

ι) Με την έλλειψη ρητής πρόβλεψης στο άρθρο 67 του ν. 4727/2020, η οποία κατέλειπε ερμηνευτική αμφιβολία ως προς το αν η ανάρτηση των δεδομένων στο Μητρώο επιτρέπεται μόνο μετά την ολοκλήρωση της καταγραφής, αξιολόγησης και έκδοσης της προβλεπόμενης απόφασης. Το γεγονός αυτό μπορούσε να οδηγήσει σε καθυστερήσεις στη δημοσίευση ανοικτών δεδομένων και στη διαθεσιμότητα δημόσιων πληροφοριών προς περαιτέρω χρήση.

ια) Με την περιττή κανονιστική δέσμευση που συνεπάγεται η υποχρεωτική πρόβλεψη έκδοσης υπουργικής απόφασης για την πολιτική χρήσης των υπολογιστικών υποδομών νέφους, μολονότι το περιεχόμενό της έχει ήδη εξειδικευθεί μέσω του ισχύοντος πλαισίου λειτουργίας του G-Cloud και γνωστοποιείται στους φορείς που κάνουν χρήση των σχετικών υπηρεσιών, καθώς και με το γεγονός ότι ζητήματα που αφορούν στη λειτουργία και την ασφάλεια των υποδομών κυβερνητικού νέφους δεν είναι πάντοτε σκόπιμο να αποτυπώνονται σε δημοσιευτές κανονιστικές πράξεις, επειδή ενδέχεται να περιλαμβάνουν

πληροφορίες κρίσιμες για την ασφάλεια των πληροφοριακών συστημάτων του Δημοσίου.

ιβ) Με τη λήξη των συμβάσεων ορισμένου χρόνου και τις ελλείψεις προσωπικού που ενδέχεται να επηρεάσουν την απρόσκοπτη λειτουργία της Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε. και την παροχή κρίσιμων ψηφιακών υπηρεσιών.

ιγ) Με την πρόβλεψη υποχρεωτικής μετάταξης στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης προσωπικού που είχε επιλεγεί για την κάλυψη ειδικών αναγκών της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας (Ε.Α.Κ.) σε περίπτωση άρνησης ή μη χορήγησης της απαιτούμενης διαβάθμισης ασφαλείας και όχι βάσει των υπηρεσιακών αναγκών του Υπουργείου, γεγονός που δυσχεραίνει τον προγραμματισμό και την ορθολογική διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού και ενδέχεται να επιβαρύνει τις υπηρεσίες του με προσωπικό που δεν είχε προβλεφθεί στον υφιστάμενο σχεδιασμό στελέχωσής τους.

ιδ) Με την έλλειψη ενιαίου πλαισίου καταγραφής, διαχείρισης και διάθεσης δεδομένων για υποδομές προσβασιμότητας Ατόμων με Αναπηρία και με την ανάγκη ειδικής πρόβλεψης για τη χρηματοδότηση της υλοποίησης της εφαρμογής ψηφιακής κάρτας εργασίας στο Δημόσιο μέσω της «ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ Α.Ε.».».

Στο **Κεφάλαιο Δ'** ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την ψηφιοποίηση της διαδικασίας καταχώρισης των ληξιαρχικών πράξεων. Η έλλειψη δυνατότητας του ληξιάρχου να προβαίνει σε έλεγχο νομιμότητας πριν από την καταχώριση ληξιαρχικών γεγονότων, αφενός ενέχει τον κίνδυνο να καταχωριστούν λανθασμένες νομικά εγγραφές στα μητρώα του κράτους, αφετέρου δεν επιτρέπει την αυτεπάγγελτη αναζήτηση ήδη καταχωρημένων πληροφοριών στο Μητρώο Πολιτών, προκειμένου να διευκολύνει τους πολίτες στη ληξιαρχική τακτοποίησή τους.

Ειδικότερα, η διαδικασία καταχώρισης των ληξιαρχικών πράξεων από το 1976 είχε παραμείνει σε όλα τα στάδιά της με φυσική παρουσία και η προσκόμιση όλων των έγγραφων γινόταν σε έγχαρτη μορφή. Σήμερα, αυτή η διαδικασία θεωρείται παρωχημένη και προβληματική και δημιουργεί μεγάλη ταλαιπωρία στον πολίτη ως προς την καταχώριση των ληξιαρχικών γεγονότων που τον αφορούν. Παράλληλα, η αδυναμία του ληξιάρχου να προβαίνει σε ουσιαστικό έλεγχο νομιμότητας των δηλούμενων στοιχείων και να αξιοποιεί αυτεπαγγέλτως πληροφορίες που είναι ήδη διαθέσιμες στο Μητρώο Πολιτών, η διατήρηση διαδικασιών και διατυπώσεων που έχουν σχεδιαστεί αποκλειστικά για έγχαρτη λειτουργία, η αποκλειστική απαίτηση συμβολαιογραφικού πληρεξουσίου (ή συνδρομή ελληνικής προξενικής αρχής στο εξωτερικό) για τη δήλωση ληξιαρχικών γεγονότων μέσω τρίτου προσώπου, η οποία συνεπάγεται πρόσθετο κόστος και καθυστερήσεις για τους πολίτες, δεν συνεισφέρουν στην αποτελεσματική λειτουργία των ληξιαρχείων και δεν ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες της διοίκησης και των πολιτών.

Συνεπώς, με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις του παρόντος κεφαλαίου, προσαρμόζεται η λειτουργία των ληξιαρχείων στις σύγχρονες απαιτήσεις της ψηφιακής διοίκησης, μέσω της άρσης παρωχημένων έγχαρτων διαδικασιών,

	ενισχύεται η αξιοπιστία των ληξιαρχικών καταχωρίσεων και διευκολύνεται η ηλεκτρονική διεκπεραίωση των ληξιαρχικών υποθέσεων.
3.	Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά; Μέρος Α΄: Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις αφορούν σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, εντός και εκτός της ΕΕ, οι οποίοι ή διαθέτουν σύστημα ΤΝ στην εγχώρια και ενωσιακή αγορά, ή θέτουν ένα σύστημα ΤΝ σε λειτουργία ή το χρησιμοποιούν στην εγχώρια και ενωσιακή αγορά. Επίσης, αφορούν στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (εφεξής: Α.Π.Δ.Π.Χ.), που αναλαμβάνει νέες αρμοδιότητες, ως κεντρική αρχή εποπτείας της αγοράς και ως ενιαίο σημείο επαφής, καθώς και τις λοιπές αρμόδιες τομεακές αρχές εποπτείας της αγοράς που έχουν οριστεί βάσει της οικείας εθνικής νομοθεσίας εναρμόνισης. Επιπλέον, οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις αφορούν και στην Ε.Ε.Τ.Τ., ως κοινοποιούσα αρχή, καθώς είναι υπεύθυνη για τη σύσταση του Κέντρου συντονισμού και τεχνογνωσίας για την ΤΝ και του ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου για την ΤΝ. Τέλος, αφορούν και το ευρύ κοινό ιδίως, στους πολίτες. Μέρος Β΄: Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις αφορούν: α) στο ν.π.δ.δ. με την επωνυμία «Ελληνικό Κτηματολόγιο», τα Κτηματολογικά Γραφεία και το προσωπικό τους, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου των καταργούμενων ειδικών άμισθων Υποθηκοφυλακείων, καθώς και στους πολίτες και επαγγελματίες που συναλλάσσονται με το Κτηματολόγιο, β) στους δήμους της χώρας, στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, στους εποπτευόμενους φορείς του, ιδίως στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ.) και στην Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε., στους φορείς του δημόσιου τομέα που τηρούν μητρώα ή πληροφοριακά συστήματα, στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, καθώς και σε πολίτες και επιχειρήσεις ως χρήστες δημόσιων και ψηφιακών υπηρεσιών, γ) στα ληξιαρχεία της χώρας, στο Ειδικό Ληξιαρχείο, στις έμμισθες ελληνικές προξενικές αρχές που ασκούν ληξιαρχικά καθήκοντα, καθώς και σε Έλληνες και αλλοδαπούς πολίτες που υπάγονται σε διαδικασίες ληξιαρχικής καταχώρισης, δ) στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνικό Εργοστάσιο Τεχνητής Νοημοσύνης Ανώνυμη Εταιρεία (ΑΕ)» του ν. 5263/2025 (Α΄ 238), καθώς και στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας (ΕΕΣΥΠ, Υπερταμείο), οι οποίοι τυγχάνουν μέτοχοι της εταιρείας.

Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης

4.	Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα;	
	– Άρθρα 3 έως και 14 του ν. 4961/2022 (Α' 146), – άρθρα 8, 9 και 10 του ν. 5142/2024 (Α' 158) – άρθρο 20 του ν. 4512/2018 (Α' 5) – άρθρο 28Α του ν. 4727/2020 (Α' 184), παρ. 5 του άρθρου 28 του ν. 4727/2020 και η υπό στοιχεία 17270 ΕΞ 2023/4.4.2023 απόφαση του Υπουργού Επικρατείας «Υπηρεσία Ενιαίας Ψηφιακής Υποστήριξης (ΕΨΥ-support.gov.gr) υπηρεσιών που προσφέρονται μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης (ΕΨΠ - gov.gr)» (Β' 2220), – άρθρο 98Δ του ν. 4727/2020 (Α' 184) – παρ. 3 του άρθρου 8 και παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 5086/2024 (Α' 23) – άρθρο 34 του ν. 5167/2024 (Α' 207) – άρθρο του ν. 4512/2018 (Α' 5), – άρθρο 67 του ν. 4727/2020 (Α' 184), – άρθρο 87 και 107 του ν. 4727/2020 (Α' 184), – άρθρα 4, 8, 9 και 10 του ν. 344/1976 (Α' 143) – άρθρο 17 του π.δ. 850/1976 (Α' 311) – άρθρο 5 του ν. 4549/2018 (Α' 105)	
5.	Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας	
	i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Ο σκοπός που επιδιώκεται με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατό να αντιμετωπισθεί με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης, ελλείψει σχετικής νομοθετικής εξουσιοδότησης.
	ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Ο σκοπός που επιδιώκεται με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί με αλλαγή διοικητικής πρακτικής, ούτε με ερμηνευτική προσέγγιση της υφιστάμενης νομοθεσίας.
	iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;	Ο σκοπός που επιδιώκεται με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων.

Συναφείς πρακτικές	
6.	Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε συγκεκριμένα:
i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:	Μέρος Α΄: Αξιοποιούνται ορισμένες βέλτιστες πρακτικές καθώς και το ρυθμιστικό πλαίσιο άλλων κρατών μελών της Ε.Ε., όπως είναι η Γερμανία, η Ολλανδία και η Ισπανία. Συγκεκριμένα, αξιολογήθηκαν οι πρακτικές και τα μοντέλα διακυβέρνησης, η νομοθεσία και η προσέγγιση σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού της ΤΝ από τις χώρες αυτές.
ii) σε όργανα της Ε.Ε.:	Μέρος Α΄: Σε ενωσιακό επίπεδο, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 156, την παρ. 9 του άρθρου 74 και το άρθρο 100 του Κανονισμού για την ΤΝ, ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων έχει οριστεί ως η οικεία αρχή εποπτείας της αγοράς. Αυτό λειτούργησε ως πρότυπο, προκειμένου να ανατεθούν οι σχετικές αρμοδιότητες στην Α.Π.Δ.Π.Χ, στο πλαίσιο της ελληνικής έννομης τάξης.
iii) σε διεθνείς οργανισμούς:	

Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης	
7.	Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση ☐ ☒ ☒ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☒ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☒ ☒

	νομιμότητας κατά την καταχώριση εγγραπτέων πράξεων, - η ομαλή και ασφαλής πρώτη εφαρμογή του ν. 5142/2024, μέσω ρύθμισης του τρόπου κοινοποιήσεων και της άσκησης αρμοδιοτήτων έως την πλήρη λειτουργία της ψηφιακής εφαρμογής και την έκδοση των αναγκαίων κανονιστικών πράξεων, - η ορθή και ενιαία ένταξη του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των καταργούμενων άμισθων Υποθηκοφυλακείων στο νέο πλαίσιο, - η άμεση ενίσχυση των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Ελληνικού Κτηματολογίου με εξειδικευμένο νομικό προσωπικό, ώστε να καλυφθούν οι άμεσες υπηρεσιακές ανάγκες. - η άμεση διασφάλιση της συνέχειας της λειτουργίας του Ελληνικού Κτηματολογίου μέσω της παράτασης των συμβάσεων μίσθωσης έργου και της κάλυψης των υφιστάμενων υπηρεσιακών αναγκών. - η άμεση δημιουργία και λειτουργική ενεργοποίηση ενός ενιαίου κεντρικού ψηφιακού συστήματος και η θεσμική, τεχνική και λειτουργική βάση ώστε οι δήμοι να αρχίσουν να παρέχουν ψηφιακές υπηρεσίες με ενιαίο τρόπο, - η θεσμική ενδυνάμωση της Υπηρεσίας Ενιαίας Ψηφιακής Υποστήριξης (ΕΨΥ – support.gov.gr), ως κεντρικού πληροφοριακού συστήματος για την υποστήριξη πολιτών και επιχειρήσεων κατά τη διεκπεραίωση διοικητικών διαδικασιών, καθώς και η ενοποίηση και συγκέντρωση των αιτημάτων υποστήριξης σε ενιαίο περιβάλλον και αποθετήριο επικοινωνίας, ώστε να εξασφαλίζεται συνεκτική και ιχνηλάσιμη εξυπηρέτηση, - η καθιέρωση πολυκαναλικής εξυπηρέτησης μέσω πολλαπλών καναλιών (διαδικτυακή πλατφόρμα, τηλεφωνικό κέντρο, εφαρμογές
--	--

	έξυπνων κινητών τηλεφώνων) για τη βελτίωση της προσβασιμότητας των πολιτών, καθώς και η καθολική ένταξη των φορέων του Δημοσίου που παρέχουν διοικητικές διαδικασίες ή υπηρεσίες υποστήριξης, είτε με χρήση της πλατφόρμας είτε μέσω διαλειτουργικότητας, ώστε να διασφαλίζεται ενιαίος τρόπος εξυπηρέτησης, - η αποσαφήνιση ότι η ανάρτηση και καταχώριση των συνόλων δεδομένων στο «Μητρώο Ανοικτών Δεδομένων του Δημοσίου» δεν προϋποθέτει την προηγούμενη ολοκλήρωση της καταγραφής και αξιολόγησης των συνόλων εγγράφων ούτε την έκδοση της σχετικής απόφασης του φορέα, - η άρση της ερμηνευτικής αβεβαιότητας και η επιτάχυνση της δημοσίευσης των ανοικτών δεδομένων, - η πρόβλεψη ότι η έκδοση πολιτικής χρήσης υπολογιστικών υποδομών νέφους αποτελεί δυνητική και όχι υποχρεωτική κανονιστική ρύθμιση, η προσαρμογή στην υφιστάμενη διοικητική πρακτική, δεδομένου ότι οι όροι και οι κανόνες χρήσης των υποδομών του Κυβερνητικού Νέφους Δημόσιου Τομέα (G-Cloud) έχουν καθοριστεί μέσω του προτύπου πρωτοκόλλου συνεργασίας που έχει ήδη εγκριθεί με Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου και γνωστοποιούνται στους φορείς κατά τη διαδικασία υποβολής αιτημάτων φιλοξενίας, καθώς και αποφυγή περιττής κανονιστικής επιβάρυνσης και η διασφάλιση της αναγκαίας ευελιξίας της διοίκησης, ιδίως ενόψει των ζητημάτων ασφάλειας που συνδέονται με τη λειτουργία των υποδομών κυβερνητικού νέφους,- η αποφυγή διακοπής της λειτουργίας κρίσιμων ψηφιακών υπηρεσιών της Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε. μέσω της διασφάλισης της συνέχισης απασχόλησης του αναγκαίου προσωπικού έως την ολοκλήρωση των διαδικασιών πρόσληψης, - η αντιμετώπιση οργανωτικών και λειτουργικών ζητημάτων που ενδέχεται να προκύψουν από την πρόβλεψη της
--	---

	υποχρεωτικής μετάταξης αποσπασμένου προσωπικού της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας (Ε.Α.Κ.) στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης σε περίπτωση άρνησης ή μη χορήγησης της απαιτούμενης διαβάθμισης ασφαλείας, - η αποφυγή της επιβάρυνσης των υπηρεσιών του Υπουργείου με προσωπικό που είχε επιλεγεί για την κάλυψη ειδικών αναγκών της Ε.Α.Κ. και όχι βάσει των υπηρεσιακών αναγκών του ίδιου του Υπουργείου και η εύρυθμη λειτουργία των εμπλεκόμενων φορέων μέσω της πρόβλεψης αποκλειστικά της διακοπής της απόσπασης των υπαλλήλων στις ανωτέρω περιπτώσεις, με συνέπεια την επιστροφή τους στον φορέα προέλευσής τους, από τον οποίο είχαν αποσπαστεί για την κάλυψη αναγκών του φορέα υποδοχής, ήτοι της Ε.Α.Κ., - η επικαιροποίηση των καθηκόντων του ληξιάρχου, προκειμένου να διευκολυνθεί η ακριβής και ταχύτερη καταχώριση των ληξιαρχικών γεγονότων, - η ψηφιοποίηση της διαδικασίας καταχώρισης των ληξιαρχικών γεγονότων, - η επικαιροποίηση του περιεχόμενου των ληξιαρχικών πράξεων προκειμένου να διευκολυνθεί η ψηφιοποίηση της διαδικασίας καταχώρισής τους, - η διευκόλυνση των πολιτών στη δήλωση ληξιαρχικών γεγονότων μέσω αντιπροσώπου - η αποσαφήνιση του περιεχομένου των βιβλίων εκθέσεων που τηρούνται στα ληξιαρχεία, - η ανάπτυξη και θέση σε λειτουργία του Ηλεκτρονικού Μητρώου, και η ένταξη των Δήμων σε αυτό, ώστε να ξεκινήσει η συστηματική καταχώρηση, επικαιροποίηση και προτυποποίηση των δεδομένων προσβασιμότητας, καθώς και η διασύνδεση της πλατφόρμας με την εφαρμογή «my street» και το Εθνικό Μητρώο Υποδομών, καθώς και η έναρξη διάθεσης των δεδομένων μέσω API και ανοικτών δεδομένων.
--	---

ii) μακροπρόθεσμοι:	Μέρος Α΄: - Η θέσπιση ενός συνεκτικού, ολοκληρωμένου και θεσμικά ώριμου νομοθετικού πλαισίου που διασφαλίζει τη συνεπή, συνεχή και απρόσκοπτη εφαρμογή του Κανονισμού για την ΤΝ στην ελληνική έννομη τάξη, - η αξιοποίησή της ΤΝ με ασφαλή τρόπο αντιμετωπίζοντας επαρκώς τους κίνδυνους στην ασφάλεια των ανθρώπων και στα θεμελιώδη δικαιώματά τους. Στο πλαίσιο αυτό, λαμβάνει υπόψη τα κοινωνικά και οικονομικά οφέλη μέσω της ασφαλούς χρήσης της ΤΝ, για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας, καθώς και την προώθηση των επενδύσεων και της καινοτομίας. - η ενίσχυση της διαφάνειας κατά την εφαρμογή ορισμένων συστημάτων ΤΝ, η διασφάλιση της συμμόρφωσης των δημόσιων φορέων με τις ενωσιακές υποχρεώσεις μέσω του ενιαίου Μητρώου συστημάτων ΤΝ και γενικότερα η ενημέρωση των πολιτών για την ασφαλή χρήση της ΤΝ και τον ρόλο του Κράτους. Μέρος Β΄: - Η διασφάλιση της σταθερής, αποτελεσματικής και εύρυθμης λειτουργίας του ν.π.δ.δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο», - η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της διαφάνειας στη λειτουργία του Ελληνικού Κτηματολογίου μέσω ενός ενιαίου και σταθερού πλαισίου εφαρμογής κινήτρων, επιβολής τελών και θέσπισης διαδικασιών - η πλήρης ψηφιοποίηση και ενοποίηση των διαδικασιών διόρθωσης γεωμετρικών στοιχείων στο Εθνικό Κτηματολόγιο, με ενιαίες, αυτοματοποιημένες και αποτελεσματικές διαδικασίες, - η ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου και της ομοιόμορφης εφαρμογής του πλαισίου μετάβασης του προσωπικού στο Ελληνικό
----------------------------	--

	Κτηματολόγιο, με αποφυγή ερμηνευτικών αμφιβολιών σε μελλοντικές διαδικασίες, - η διασφάλιση της εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Ελληνικού Κτηματολογίου μέσω σταθερής νομικής στελέχωσης και ενίσχυσης της ποιότητας και ταχύτητας των κτηματολογικών διαδικασιών, - η διατήρηση της επιχειρησιακής επάρκειας του Ελληνικού Κτηματολογίου έως την πλήρη ολοκλήρωση των μόνιμων δομών στελέχωσης και η αποφυγή λειτουργικών κενών στο μέλλον, - η πλήρης ομογενοποίηση, ψηφιοποίηση και απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών σε όλη τη χώρα, ώστε οι πολίτες και οι επιχειρήσεις να λαμβάνουν τις υπηρεσίες με ενιαίο, διαφανή και ψηφιακό τρόπο, ανεξαρτήτως δήμου - η πλήρης εφαρμογή της αρχής μόνον άπαξ («once - only»), η συνεργατική λειτουργία όλων των δήμων μέσω κοινών ψηφιακών υπηρεσιών και η σημαντική μείωση του προκαλούμενου διοικητικού κόστους, καθώς οι υπηρεσίες θα αναπτύσσονται μία φορά και θα χρησιμοποιούνται από όλους, συνολικά, - η δημιουργία ενός ενιαίου ψηφιακού οικοσυστήματος δήμων, το οποίο θα παρέχει σύγχρονες, ολοκληρωμένες και ομοιόμορφες υπηρεσίες σε όλη την χώρα, - η διατήρηση ενός αποτελεσματικού και ευέλικτου πλαισίου λειτουργίας του Κυβερνητικού Νέφους Δημόσιου Τομέα (G-Cloud), αξιοποιώντας τις ήδη εφαρμοζόμενες διαδικασίες και πολιτικές χρήσης των υποδομών νέφους, - η αποτελεσματικότερη λειτουργία του «Μητρώου Ανοικτών Δεδομένων του Δημοσίου» μέσω της συστηματικής και έγκαιρης διάθεσης δημόσιων δεδομένων, η ενίσχυση της διαφάνειας και της αρχής της ανοικτής διάθεσης της δημόσιας πληροφορίας, καθώς και η διευκόλυνση της
--	--

	περαιτέρω χρήσης των δεδομένων του δημόσιου τομέα από πολίτες, επιχειρήσεις, ερευνητές και λοιπούς ενδιαφερόμενους, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη της ψηφιακής διακυβέρνησης και της καινοτομίας, - η βελτίωση της ποιότητας και αποδοτικότητας της διοικητικής εξυπηρέτησης, μέσω της μείωσης του χρόνου απόκρισης, της καλύτερης παρακολούθησης των αιτημάτων και της ενίσχυσης της διαφάνειας στη διαχείρισή τους. - η διεύρυνση του πεδίου υποστήριξης σε ψηφιακές και μη διοικητικές διαδικασίες, με στόχο την καθολική και ενιαία εξυπηρέτηση των πολιτών, - η ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου και της συνεκτικότητας του θεσμικού πλαισίου για την επεξεργασία δεδομένων και τη λειτουργία των πληροφοριακών συστημάτων του Δημοσίου, - η διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας κρίσιμων ψηφιακών υποδομών μέσω σταθερού μεταβατικού πλαισίου στελέχωσης έως την πλήρη κάλυψη των θέσεων με τακτικό προσωπικό. - η διασφάλιση ότι η στελέχωση των υπηρεσιών του Υπουργείου πραγματοποιείται αποκλειστικά βάσει των επιχειρησιακών και υπηρεσιακών αναγκών του συμβάλλοντας στην αποτελεσματική λειτουργία του και στην ορθή διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού, με προσωπικό που εξ αρχής επιλέγει βάσει των αναγκών και των επιλογών του, - η δημιουργία ενός ενιαίου και αξιόπιστου εθνικού πλαισίου δεδομένων προσβασιμότητας, που θα υποστηρίζει τον στρατηγικό σχεδιασμό πολιτικών για τα Άτομα με Αναπηρία και τη βελτίωση της προσβασιμότητας στο δομημένο περιβάλλον, με παράλληλη επιδίωξη για πλήρη διαλειτουργικότητα των δημόσιων μητρώων και αξιοποίηση των ανοικτών δεδομένων για την ανάπτυξη καινοτόμων ψηφιακών εφαρμογών και υπηρεσιών.
--	--

	Ψηφιακή διακυβέρνηση	
10.	Σε περίπτωση που προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος, ποια θα είναι η συμβολή αυτού στην επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης: ΑΜΕΣΗ ☒ ή/και ΕΜΜΕΣΗ ☐	
	i) Εάν είναι άμεση, εξηγήστε:	Άρθρο 30: Η χρήση του πληροφοριακού συστήματος είναι κρίσιμη, καθώς αποτελεί το βασικό εργαλείο για την ενοποίηση, προτυποποίηση και ψηφιοποίηση των υπηρεσιών των δήμων. Μέσω αυτού, διασφαλίζεται ότι όλες οι υπηρεσίες παρέχονται με ενιαίο τρόπο στο gov.gr, ότι εφαρμόζεται η αρχή «once - only» και ότι αποφεύγεται η πολλαπλή ανάπτυξη των ίδιων λύσεων. Το συγκεκριμένο πληροφοριακό σύστημα επιτρέπει τη συνεργασία, την κοινή χρήση ψηφιακών εργαλείων, τη μείωση του προκαλούμενου διοικητικού κόστους, ενώ παράλληλα εξασφαλίζει βελτιωμένη εμπειρία για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, συμβάλλοντας άμεσα στην επίτευξη των στόχων που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση. Άρθρο 31: Μέσω της πλατφόρμας ΕΨΥ – support.gov.gr καθίσταται εφικτή η δημιουργία ενός ψηφιακού χώρου επικοινωνίας των πολιτών και των επιχειρήσεων με τις δημόσιες υπηρεσίες, για την υποβολή αιτημάτων και τη λήψη απαντήσεων για τη χρήση των ψηφιακών και μη ψηφιακών υπηρεσιών κάθε φορά. Άρθρο 45: Η συμβολή του πληροφοριακού συστήματος είναι άμεση, καθώς αποτελεί το βασικό εργαλείο για την καταχώριση, διαχείριση, επικαιροποίηση και δημοσιοποίηση των δεδομένων προσβασιμότητας από τους δήμους.
	ii) Εάν είναι έμμεση, εξηγήστε:	
11.	Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού); ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐	
	Εξηγήστε:	Άρθρο 30: Το κεντρικό πληροφοριακό σύστημα (ΠΣ Ο.Τ.Α.) είναι συμβατό με την ψηφιακή στρατηγική της Ελλάδας και ειδικότερα με τη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού. Σύμφωνα με τη Βίβλο, με σεβασμό στον αυτοδιοικητικό χαρακτήρα της διοίκησης των πόλεων και των περιφερειών της Ελλάδας, η στρατηγική του ψηφιακού

		μετασχηματισμού στοχεύει στο να αποδώσει ψηφιακά, οριζόντια εργαλεία σε όλους τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), αφήνοντας, όμως, το περιθώριο σε κάθε περιφέρεια, πόλη ή κοινότητα να επιλέξει εκείνη την ειδική ψηφιακή στρατηγική που εξυπηρετεί περισσότερο τις τοπικές ανάγκες. Ειδικότερα, το σχέδιο δράσης για την υλοποίηση του ψηφιακού μετασχηματισμού περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την υλοποίηση έργων όπως είναι ο εμπλουτισμός των παρεχομένων υπηρεσιών από δήμους και περιφέρειες προς τους πολίτες και η ενίσχυση των συστημάτων πληροφορικής στο εσωτερικό των δήμων και των περιφερειών. Άρθρο 31: Η ΕΨΥ – support.gov.gr είναι συμβατή με τη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού, καθώς ενσωματώνει βασικές αρχές και κατευθύνσεις της εθνικής ψηφιακής στρατηγικής. Ειδικότερα, η ΕΨΥ – support.gov.gr ευθυγραμμίζεται με τον στρατηγικό άξονα για την ανάπτυξη σύγχρονων και ποιοτικών ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών, καθώς και με την προσέγγιση της ενιαίας και πολυκαναλικής εξυπηρέτησης των πολιτών, ανεξαρτήτως του φορέα παροχής της υπηρεσίας. Περαιτέρω, η πλατφόρμα υποστηρίζει την αρχή της «ενιαίας εμπειρίας χρήστη», μέσω της συγκέντρωσης των αιτημάτων υποστήριξης σε ένα ενιαίο σημείο εισόδου και της παροχής εξατομικευμένων υπηρεσιών προς τον πολίτη, σε πλήρη συνάφεια με τις κατευθύνσεις για απλούστευση και ομογενοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών. Επιπλέον, η δυνατότητα υποστήριξης τόσο ψηφιακών όσο και μη ψηφιακών διοικητικών διαδικασιών ενισχύει τη μετάβαση προς ένα ολοκληρωμένο μοντέλο ψηφιακής διακυβέρνησης, στο οποίο οι υπηρεσίες παρέχονται ενιαία και προσβάσιμα, ανεξαρτήτως επιπέδου ψηφιακής ωριμότητας των φορέων, σε πλήρη ευθυγράμμιση με τους στόχους της Βίβλου για καθολική πρόσβαση και βελτίωση της ποιότητας εξυπηρέτησης του πολίτη.
12.	Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος με άλλα υφιστάμενα συστήματα; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐	

	Αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:	Άρθρα 30 και 31: Για το Π.Σ. Ο.Τ.Α. διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα με την Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της δημόσιας διοίκησης (ΕΨΠ-gov.gr), το support.gov.gr, τα πληροφοριακά συστήματα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και πληροφοριακά συστήματα ή θυρίδες των Ο.Τ.Α. α' βαθμού ή άλλων φορέων, μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (ΚΕ.Δ.). Για την ΕΨΥ-support.gov.gr διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα με την ΕΨΠ-gov.gr και με τα ίδια συστήματα υποστήριξης που μπορεί να έχουν αναπτύξει οι φορείς, μέσω διεπαφών προγραμματισμού εφαρμογών.' Άρθρο 45: Διασύνδεση με την εφαρμογή «my street» του άρθρου 20 του ν. 5188/2025.
13.	Έχει προηγηθεί μελέτη βιωσιμότητας του προβλεπόμενου πληροφοριακού συστήματος;	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒
	Εξηγήστε:	Άρθρα 30 και 31: Στο πλαίσιο του έργου «Ένταξη φορέων Δημόσιας Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού στην πλατφόρμα υποστήριξης ψηφιακών υπηρεσιών support.gov.gr του gov.gr», έχει προβλεφθεί η προμήθεια ενιαίας κυβερνητικής άδειας (governmental licence), για αποκεντρωμένη χρήση της, μεταξύ άλλων, από Ο.Τ.Α. α' βαθμού. Επιπλέον, έχει παραληφθεί ως παραδοτέο μελέτη εφαρμογής για την πλήρη έκταση της πλατφόρμας. Δεδομένου ότι αρκετοί Ο.Τ.Α. α' βαθμού (ιδιαίτερα οι μεγάλοι δήμοι) έχουν επενδύσει στην λειτουργία κάθετων συστημάτων εξυπηρέτησης για θέματα καθημερινότητας, αντικείμενο του Μετώπου Εργασίας 2 του ως άνω έργου είναι και η παροχή δυνατότητας διασύνδεσης της κεντρικής ψηφιακής πλατφόρμας πολυκαναλικής εξυπηρέτησης με τα συστήματα αυτά.

Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης		
14.	Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου	
	Άρθρο	Στόχος
	1 Σκοπός	Προσδιορίζεται ο σκοπός του Μέρους Α'.

2 Αντικείμενο	Προσδιορίζεται το αντικείμενο του Μέρους Α'.
3 Αρχές εποπτείας της αγοράς	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται η Α.Π.Δ.Π.Χ. ως αρμόδια αρχή εποπτείας της αγοράς για τρεις κατηγορίες συστημάτων ΤΝ: όσα εντάσσονται στις απαγορευμένες πρακτικές άρθρου 5 και στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού για την ΤΝ καθώς και εκείνα για τα οποία προβλέπονται υποχρεώσεις διαφάνειας σύμφωνα με το άρθρο 50 του Κανονισμού. Η ανάθεση στην Α.Π.Δ.Π.Χ. των σχετικών αρμοδιοτήτων εποπτείας της αγοράς εξηγείται καθώς η Α.Π.Δ.Π.Χ. είναι συνταγματικά κατοχυρωμένη ανεξάρτητη αρχή, που είναι ήδη επιφορτισμένη με την εποπτεία της εφαρμογής: α) του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (L 119/1), β) του ν. 4624/2019 (Α' 137) και γ) άλλων ρυθμίσεων οι οποίες αφορούν στην προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Επιπλέον, σύμφωνα με τον ν. 5099/2024 (Α' 48), η Α.Π.Δ.Π.Χ. έχει αποκτήσει αρμοδιότητα στο πλαίσιο των μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Οκτωβρίου 2022 σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/31/ΕΚ (πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες) (L 277/1) σχετικά με την εποπτεία και επιβολή των κανόνων που αφορούν στους παρόχους ενδιάμεσων υπηρεσιών για θέματα αρμοδιότητάς της. Ενόψει της αυξημένης τεχνογνωσίας και του ολοκληρωμένου συστήματος νομικών εργαλείων και μηχανισμών που η Α.Π.Δ.Π.Χ. διαθέτει για την αξιολόγηση ζητημάτων επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ψηφιακών υπηρεσιών, κρίνεται σκόπιμη η ανάθεση σε αυτήν της εποπτείας των αναφερόμενων στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου συστημάτων ΤΝ. Αντίστοιχα, σε ενωσιακό επίπεδο, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 156, την παρ. 9 του άρθρου 74 και το άρθρο 100 του Κανονισμού για την ΤΝ, έχει οριστεί ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων ως η οικεία αρχή εποπτείας της αγοράς. Περαιτέρω, ορίζονται ως τομεακές αρχές εποπτείας της αγοράς εκείνες, οι οποίες έχουν οριστεί βάσει της οικείας εθνικής τομεακής νομοθεσίας εναρμόνισης, για τα συστήματα ΤΝ υψηλού κινδύνου που συνδέονται με τα προϊόντα που καλύπτονται από την εν λόγω νομοθεσία εναρμόνισης. Οι εν λόγω αρχές για τους

	τομείς της αρμοδιότητάς τους διαθέτουν εξειδικευμένη τεχνογνωσία και ως εκ τούτου κρίνεται αναγκαίο να ορισθούν ως τομεακές αρχές εποπτείας της αγοράς. Το εν λόγω σχήμα διακυβέρνησης κρίνεται ως το πλέον αποτελεσματικό και κατάλληλο, με στόχο την ορθή εφαρμογή του πλαισίου για την εποπτεία των συστημάτων ΤΝ του Κανονισμού για την ΤΝ και του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.
4 Ενιαίο σημείο επαφής	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται η Α.Π.Δ.Π.Χ. ως το ενιαίο σημείο επαφής για την εφαρμογή του Κανονισμού για την ΤΝ. Οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου οφείλουν να παρέχουν τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες στην Α.Π.Δ.Π.Χ. για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της και για την ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Υπηρεσίας ΤΝ αυτής. Επίσης, ορίζεται ότι η Α.Π.Δ.Π.Χ. είναι αρμόδια για την υποβολή εκθέσεων βάσει του Κανονισμού για την ΤΝ, εφόσον οι λοιπές αρχές εποπτείας της αγοράς δεν υποβάλλουν απευθείας εκθέσεις.
5 Κοινοποιούσα αρχή	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται η Ε.Ε.Τ.Τ. ως κοινοποιούσα αρχή, η οποία ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 28 του Κανονισμού για την ΤΝ. Η Ε.Ε.Τ.Τ. είναι η εθνική ρυθμιστική αρχή που είναι ήδη επιφορτισμένη με την εποπτεία και τον έλεγχο του τομέα των τηλεπικοινωνιών βάσει των ν. 4053/2012 (Α' 44), 4070/2012 (Α' 82), 4727/2020 (Α' 184), 5067/2023 (Α' 189) και πρόσφατα του ν. 5099/2024 (Α' 48). Ενόψει της αυξημένης τεχνογνωσίας και εμπειρίας της εν λόγω αρχής σε θέματα ψηφιακών υπηρεσιών, κρίνεται σκόπιμη η ανάθεση σε αυτήν της αρμοδιότητας της κοινοποιούσας αρχής.
6 Κέντρο συντονισμού και τεχνογνωσίας για την Τεχνητή Νοημοσύνη	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση συστήνεται, στην Ε.Ε.Τ.Τ., Κέντρο συντονισμού και τεχνογνωσίας για την ΤΝ (εφεξής: «Κέντρο»), λόγω της αυξημένης τεχνογνωσίας της εν λόγω αρχής. Περαιτέρω, ορίζεται ότι στο Κέντρο ανατίθενται οι αρμοδιότητες της υποστήριξης της Α.Π.Δ.Π.Χ., των αρμόδιων αρχών εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, της Ε.Ε.Τ.Τ. και των κοινοποιουσών αρχών της νομοθεσίας εναρμόνισης, μέσω: α) της παροχής συμβουλευτικής και τεχνικής υποστήριξης στην Α.Π.Δ.Π.Χ., β) της παροχής εκπαίδευσης και κατάρτισης στις αρμόδιες αρχές εποπτείας της αγοράς, γ) της διευκόλυνσης της κατάρτισης κωδίκων δεοντολογίας, δ) της προώθησης της καινοτομίας και ιδίως της υποστήριξης του ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου ΤΝ καθώς και

	ε) της παροχής πληροφόρησης και καθοδήγησης ιδίως προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τις νεοφυείς επιχειρήσεις. Για την αποτελεσματικότερη εκπλήρωση των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων του, το Κέντρο θα μπορεί να αιτείται τη συνδρομή ειδικών και εμπειρογνομόνων. Τέλος, ρυθμίζεται το ζήτημα της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών ή της τεκμηρίωσης που θα διαχειρίζεται το Κέντρο.
7 Ενιαίο σύστημα υποβολής καταγγελιών του Κανονισμού για την Τεχνητή Νοημοσύνη	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση συστήνεται, στην Α.Π.Δ.Π.Χ., το ενιαίο σύστημα υποβολής καταγγελιών για παραβιάσεις του Κανονισμού για την ΤΝ, το οποίο κρίνεται απαραίτητο για την αποτελεσματική διαχείριση των καταγγελιών. Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπονται τα στοιχεία που υποβάλλονται σε αυτό από τις αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου και οι προϋποθέσεις διαβίβασης των καταγγελιών σε περίπτωση αναρμοδιότητας. Επίσης, θεσπίζεται η δυνατότητα να αναλαμβάνει η Α.Π.Δ.Π.Χ. την εξέταση καταγγελιών σε περίπτωση απόρριψης αυτών, λόγω αναρμοδιότητας, από αρχή εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 του παρόντος σχεδίου νόμου. Περαιτέρω, προβλέπονται και οι διαδικασίες που πρέπει να τηρούνται στην περίπτωση αυτή, διασφαλίζοντας το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης των καταγγελλομένων. Τέλος, ορίζονται το χρονοδιάγραμμα εξέτασης των καταγγελιών, η διαδικασία ενημέρωσης του ενιαίου συστήματος υποβολής αυτών και η δυνατότητα ανάληψης της αρμοδιότητας από την Α.Π.Δ.Π.Χ. σε περίπτωση αδράνειας από τις αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, με διασφάλιση, αφενός του συντονισμού μεταξύ των αρχών αυτών, αφετέρου της τήρησης του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης του καταγγελλομένου.
8 Συνεργασία μεταξύ αρχών εποπτείας της αγοράς	Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιδιώκεται να καθοριστεί το πλαίσιο συνεργασίας της Α.Π.Δ.Π.Χ., των αρμόδιων αρχών εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου και των αρμόδιων τελωνειακών αρχών, με γνώμονα τη διασφάλιση της στενής και αποτελεσματικής συνεργασίας τους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπεται η δυνατότητα διαβίβασης και ανταλλαγής δεδομένων και πληροφοριών συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών δεδομένων και των πληροφοριών που εμπίπτουν στο επιχειρηματικό και επαγγελματικό απόρρητο, διασφαλίζοντας το ζήτημα της εμπιστευτικότητας. Επίσης, προβλέπεται η ΑΠΔΠΧ να δύναται να αιτείται τη γνώμη της αρμόδιας αρχής εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, όταν η ίδια εξετάζει ζητήματα

	που σχετίζονται με συστήματα ΤΝ υψηλού κινδύνου που εντάσσονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού για την ΤΝ. Τέλος, ορίζεται ότι φορείς του δημόσιου τομέα, οι οποίοι δεν συμπεριλαμβάνονται στις αρχές εποπτείας αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου και, ιδίως, η Επιθεώρηση Εργασίας, η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, η Επιτροπή Ανταγωνισμού και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, οι οποίοι, στο πλαίσιο της άσκησης ιδίως των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων και της εκπλήρωσης των καθηκόντων τους, με οποιονδήποτε τρόπο, λαμβάνουν γνώση για την ύπαρξη συστημάτων ΤΝ υψηλού κινδύνου που εντάσσονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού για την ΤΝ, ενημερώνουν αμελλητί την Α.Π.Δ.Π.Χ., με σκοπό τη βέλτιστη και αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτής. Το ίδιο ισχύει και για την Τράπεζα της Ελλάδος στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων της.
9 Συνεργασία της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα με άλλες αρχές	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η υποχρέωση φορέων του δημόσιου τομέα, οι οποίοι δεν συμπεριλαμβάνονται στις αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, να συνεργάζονται με την Α.Π.Δ.Π.Χ. για την εκπλήρωση των σκοπών του Κανονισμού για την ΤΝ και καθορίζεται το πλαίσιο συνεργασίας της Α.Π.Δ.Π.Χ. με τους φορείς αυτούς, με σκοπό τη διασφάλιση μίας στενής και αποτελεσματικής συνεργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, οι φορείς του δημόσιου τομέα παρέχουν, κατόπιν αιτήματος της Α.Π.Δ.Π.Χ., τη συνδρομή τους, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών που κρίνονται αναγκαίες για την εκπλήρωση των σκοπών του Κανονισμού για την ΤΝ και του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, και απαντούν σε έγγραφα αιτήματα της Αρχής.
10 Διαδικασία αξιολόγησης της κάλυψης των προϋποθέσεων του άρθρου 31 του Κανονισμού για την Τεχνητή Νοημοσύνη από υφιστάμενους κοινοποιημένους οργανισμούς σύμφωνα με τη νομοθεσία εναρμόνισης	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται η διαδικασία αξιολόγησης της συνδρομής των προϋποθέσεων του άρθρου 31 του Κανονισμού για την ΤΝ, από υφιστάμενους κοινοποιημένους οργανισμούς, σύμφωνα με τη νομοθεσία εναρμόνισης. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι η κοινοποιούσα αρχή της οικείας νομοθεσίας εναρμόνισης διεξάγει την αξιολόγηση του υποψήφιου οργανισμού για την οποία αυτή είναι αρμόδια. Εφόσον αυτή διαπιστώνει ότι ο υπό εξέταση οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης αιτείται να αναγνωρισθεί ως κοινοποιούμενος οργανισμός βάσει και του Κανονισμού για την ΤΝ, η κοινοποιούσα αρχή της νομοθεσίας εναρμόνισης οφείλει να διαβιβάσει την αίτηση κοινοποίησης και τον φάκελο του υποψηφίου στην Ε.Ε.Τ.Τ. Η τελευταία θα αξιολογήσει τη συμμόρφωση του υπό εξέταση οργανισμού με τις απαιτήσεις του άρθρου 31 του Κανονισμού για

	την ΤΝ. Κατά την αξιολόγηση, προβλέπεται υποχρέωση της Ε.Ε.Τ.Τ. να θεωρεί ως τεκμήρια συμμόρφωσης και να αποδέχεται τυχόν πιστοποιητικά διαπίστευσης του Εθνικού Συστήματος Διαπίστευσης (Ε.ΣΥ.Δ.) τα οποία έχουν εκδοθεί βάσει των σχετικών εναρμονισμένων προτύπων διαπίστευσης του άρθρου 32 του Κανονισμού για την ΤΝ. Τέλος, προβλέπεται ότι, εφόσον υπάρχει θετική αξιολόγηση της Ε.Ε.Τ.Τ., η κοινοποιούσα αρχή της νομοθεσίας εναρμόνισης εγκρίνει την αίτηση κοινοποίησης του υποψηφίου.
11 Ορισμός κοινοποιημένου οργανισμού για την αξιολόγηση ορισμένων συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης υψηλού κινδύνου	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται η Α.Π.Δ.Π.Χ. ως κοινοποιημένος οργανισμός για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης, σύμφωνα με το Παράρτημα VII του Κανονισμού για την ΤΝ, των συστημάτων ΤΝ υψηλού κινδύνου που πρόκειται να τεθούν σε λειτουργία από αρχές επιβολής του νόμου, μετανάστευσης και ασύλου, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 43 και την παρ. 8 του άρθρου 74 του Κανονισμού για την ΤΝ. Ενόψει της αυξημένης τεχνογνωσίας της αλλά και του διττού ρόλου της ως αρχής εποπτείας της αγοράς και ενιαίου σημείου επαφής με βάση το παρόν σχέδιο νόμου, κρίνεται σκόπιμος ο ορισμός της Α.Π.Δ.Π.Χ. και ως κοινοποιημένου οργανισμού για τους ανωτέρω τομείς. Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπεται ότι η Α.Π.Δ.Π.Χ. εξαιρείται από την υποχρέωση σύναψης κατάλληλης ασφάλισης αστικής ευθύνης για τις ως άνω δραστηριότητες αξιολόγησης της συμμόρφωσης που ασκεί, σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 31 του Κανονισμού για την ΤΝ. Επισημαίνεται, ότι υπάρχει ρητή πρόβλεψη στον Κανονισμό για την ΤΝ, σύμφωνα με την οποία, όταν σύστημα ΤΝ υψηλού κινδύνου πρόκειται να τεθεί σε λειτουργία από αρχές επιβολής του νόμου, μετανάστευσης ή ασύλου, η αρχή εποπτείας της αγοράς που ορίζεται από τον εθνικό νομοθέτη ενεργεί ως κοινοποιημένος οργανισμός. Συνεπώς, δεν καταλείπεται ευχέρεια ορισμού άλλου οργανισμού για τους τομείς αυτούς.
12 Ρυθμιστικό δοκιμαστήριο Τεχνητής Νοημοσύνης	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση συστήνεται, στην Ε.Ε.Τ.Τ., ρυθμιστικό δοκιμαστήριο ΤΝ, στο γενικότερο πλαίσιο στήριξης της καινοτομίας και σύμφωνα με τα άρθρα 57 και 58 του Κανονισμού για την ΤΝ. Το εθνικό ρυθμιστικό δοκιμαστήριο και οι υποστηρικτικές δομές καθοδήγησης παρέχουν στην εγχώρια αγορά ΤΝ πολύ σημαντικά εργαλεία ασφαλούς δοκιμαστικής λειτουργίας και παραγωγής, ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα της εν λόγω αγοράς. Ως αρμόδιες αρχές για τη λειτουργία του ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου ΤΝ ορίζονται από κοινού η Ε.Ε.Τ.Τ. και η Α.Π.Δ.Π.Χ.,

	λόγω της αυξημένης τεχνογνωσίας και εμπειρίας τους. Επίσης, προβλέπεται ότι κατά τον λόγο αρμοδιότητάς τους συμμετέχουν και οι λοιπές αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου. Η ΕΕΤΤ ορίζεται ως αρμόδια για τα διαδικαστικά ζητήματα της συμμετοχής στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο ΤΝ και για κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του, το οποίο δεν ρυθμίζεται με τις προβλεπόμενες εκτελεστικές πράξεις του Κανονισμού για την ΤΝ. Τέλος, προβλέπεται ότι με το ρυθμιστικό δοκιμαστήριο ΤΝ μπορεί να συνεργάζεται, προς τον σκοπό της στήριξης της καινοτομίας, η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνικό Εργοστάσιο Τεχνητής Νοημοσύνης Ανώνυμη Εταιρεία (ΑΕ)» και τον διακριτικό τίτλο «ΦΑΡΟΣ AI FACTORY» του ν. 5263/2025, το Ελληνικό Κέντρο Αμυντικής Καινοτομίας του άρθρου 3 του ν. 5110/2024 (Α' 75) και οι Ευρωπαϊκοί Κόμβοι Ψηφιακής Καινοτομίας (EDIHs) της καινοτομίας.
13 Δοκιμές συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης υψηλού κινδύνου σε πραγματικές συνθήκες εκτός ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων Τεχνητής Νοημοσύνης	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η παρακολούθηση της διεξαγωγής δοκιμών συστημάτων ΤΝ υψηλού κινδύνου σε πραγματικές συνθήκες εκτός των ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων ΤΝ από την Α.Π.Δ.Π.Χ. και τις αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, σύμφωνα με το άρθρο 60 του Κανονισμού για την ΤΝ. Περαιτέρω, παρέχεται η δυνατότητα στις αρχές αυτές να ζητούν πληροφορίες από τους παρόχους ή μελλοντικούς παρόχους σχετικά με τη διεξαγωγή των εν λόγω δοκιμών. Για λόγους ασφάλειας δικαίου, προβλέπεται ότι η έγκριση της δοκιμής συστημάτων ΤΝ σε πραγματικές συνθήκες και του σχεδίου δοκιμής σε πραγματικές συνθήκες, από την Α.Π.Δ.Π.Χ. ή την αρμόδια αρχή εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, παρέχεται μόνο κατόπιν ρητής έγγραφης άδειας της ως άνω αρμόδιας αρχής.
14 Τήρηση εγγράφων τεκμηρίωση	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται ότι, για λόγους ασφάλειας δικαίου, την υποχρέωση για την τήρηση των εγγράφων τεκμηρίωσης της παρ. 1 του άρθρου 18 του Κανονισμού για την ΤΝ, στο πλαίσιο της εθνικής έννομης τάξης, έχει ο εκκαθαριστής σε περίπτωση πτώχευσης ή παύσης της δραστηριότητας του παρόχου συστήματος ΤΝ ή του εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου του, που είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα.
15 Ορισμός εκπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Τεχνητής Νοημοσύνης	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται ότι το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης είναι αρμόδιο για τον ορισμό εκπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Τεχνητής Νοημοσύνης σύμφωνα με το άρθρο 65 του Κανονισμού για την ΤΝ, καθώς είναι

	ο αρμόδιος φορέας για τα ζητήματα της ΤΝ και της διακυβέρνησης δεδομένων στη χώρα, τόσο για τον δημόσιο όσο και για τον ιδιωτικό τομέα.
16 Διοικητικές κυρώσεις	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η αποτελεσματική επιβολή του Κανονισμού για την ΤΝ σε εθνικό επίπεδο, μέσω της θέσπισης διοικητικών κυρώσεων και της εξειδίκευσης των σχετικών αρμοδιοτήτων των αρχών εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου. Ειδικότερα, καθορίζονται οι κυρώσεις (προειδοποιήσεις, επιπλήξεις, διοικητικά πρόστιμα και περιοδικές χρηματικές κυρώσεις), το ύψος των περιοδικών χρηματικών κυρώσεων καθώς και ειδικότερα ζητήματα επιβολής τους στους φορείς εκμετάλλευσης, από την Α.Π.Δ.Π.Χ. και τις αρμόδιες αρχές εποπτείας της παρ. 2 του άρθρου 3 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου. Το είδος των κυρώσεων και τα ποσά που προβλέπονται ως όρια αυτών είναι αναλογικά και σε κάθε περίπτωση αποτρεπτικά. Οι κυρώσεις αυτές επιβάλλονται και στους φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143). Σημειώνεται ότι οι κυρώσεις λειτουργούν ως συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού για την ΤΝ σε εθνικό επίπεδο, πέραν των εξουσιών και των μέτρων εποπτείας της αγοράς, όπως προβλέπονται από τον Κανονισμό για την ΤΝ (ιδίως άρθρο 99), και τα άρθρα 14 και 16 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για την εποπτεία της αγοράς και τη συμμόρφωση των προϊόντων και για την κατάργηση της οδηγίας 2004/42/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 765/2008 και (ΕΕ) αριθ. 305/2011 (L 169/1). Στο πλαίσιο επιβολής διοικητικών κυρώσεων δύναται να λαμβάνεται υπόψη, κατά πόσο ο υπό εξέταση πάροχος ή φορέας εφαρμογής έχει λάβει επαρκή μέτρα για να εξασφαλίσει επαρκές επίπεδο γραμματισμού στον τομέα της ΤΝ, καθώς και αν παραδέχεται την αποδιδόμενη σε αυτόν παράβαση των διατάξεων του Κανονισμού για την ΤΝ και του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, στο πλαίσιο ειδικής διαδικασίας διευθέτησης διαφορών που καθορίζεται με απόφαση της Α.Π.Δ.Π.Χ. Τέλος, ορίζονται ειδικότερα ζητήματα είσπραξης των προστίμων και των περιοδικών χρηματικών κυρώσεων.
17 Δημοσιότητα κυρώσεων	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται, προς διασφάλιση επαρκούς επιπέδου διαφάνειας, ότι η Α.Π.Δ.Π.Χ. και οι αρμόδιες αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 δημοσιοποιούν στον ιστότοπό τους τις αποφάσεις τους με τις

	οποίες επιβάλλουν κυρώσεις δυνάμει του παρόντος σχεδίου νόμου ή του Κανονισμού για την ΤΝ. Επίσης, προβλέπεται το ελάχιστο περιεχόμενο των στοιχείων των δημοσιευτών αποφάσεων. Στο πλαίσιο αυτό, ορίζεται ότι η Α.Π.Δ.Π.Χ., ως κεντρική αρχή εποπτείας της αγοράς και ως ενιαίο σημείο επαφής, λαμβάνει από τις άλλες αρμόδιες αρχές όλες τις σχετικές δημοσιεύσεις και τις αναρτά στον ιστότοπό της. Ακόμα, ορίζεται ότι κατά τη διενέργεια όλων των δημοσιεύσεων διαφυλάσσεται η εμπιστευτικότητα των πληροφοριών και των δεδομένων, σύμφωνα με το άρθρο 78 του Κανονισμού για την ΤΝ.
18 Ανάκτηση εξόδων εποπτείας από τις αρχές εποπτείας της αγοράς	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγεται η δυνατότητα ανάκτησης εξόδων κατά την επιβολή διοικητικών κυρώσεων από την Α.Π.Δ.Π.Χ. και τις αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, για τις ενέργειες στις οποίες εκείνες προέβησαν για τη διερεύνηση και τη διαπίστωση της μη συμμόρφωσης. Επίσης, ορίζεται το είδος των εξόδων που μπορούν να ανακτηθούν με τη διαδικασία αυτή.
19 Δικαίωμα δικαστικής προστασίας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εξασφαλίζεται το δικαίωμα δικαστικής προστασίας, μέσω της άσκησης αίτησης ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά των αποφάσεων και των λοιπών ατομικών διοικητικών πράξεων της Α.Π.Δ.Π.Χ. ή των αρμόδιων αρχών εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.
20 Προσθήκη παραβάσεων των διατάξεων του Κανονισμού για την Τεχνητή Νοημοσύνη στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4990/2022 - Τροποποίηση Παραρτήματος ν. 4990/2022	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το Παράρτημα του ν. 4990/2022 (Α' 210). Εκτός από τη νομοτεχνική διόρθωση στην αρίθμηση των παραγράφων του Κεφαλαίου Γ' και την επικαιροποίηση της παραπομπής στην ενωσιακή νομοθεσία για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων, προστίθενται οι παραβάσεις των διατάξεων του Κανονισμού για την Τεχνητή Νοημοσύνη στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4990/2022. Συμπληρωματικά, οι παραβάσεις των διατάξεων του Κανονισμού για την Τεχνητή Νοημοσύνη εντάσσονται και στο Κεφάλαιο Ι' του Μέρους Ι του Παραρτήματος, περί προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ασφάλειας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών.

21 Μητρώο συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η σύσταση ενιαίου Μητρώου συστημάτων ΤΝ του δημοσίου τομέα στην καθ' ύλην αρμόδια Ειδική Γραμματεία Τεχνητής Νοημοσύνης και Διακυβέρνησης Δεδομένων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, στο οποίο κάθε φορέας του δημοσίου τομέα που σκοπεύει να χρησιμοποιήσει σύστημα ΤΝ υποχρεούται να υποβάλει, πριν από την έναρξη της λειτουργίας του συστήματος, δήλωση καταχώρισης έργου ΤΝ στο Μητρώο. Επίσης, καθορίζονται οι ελάχιστες υποχρεωτικές πληροφορίες εγγραφής σε αυτό. Η σύσταση του Μητρώου συστημάτων ΤΝ κρίνεται αναγκαία για την αποτελεσματική εποπτεία της εφαρμογής του Κανονισμού και του προτεινόμενου σχεδίου νόμου από τους φορείς του δημοσίου τομέα. Ειδικότερα, η διαχείριση του ενιαίου Μητρώου ΤΝ του δημοσίου τομέα πρέπει να παραμείνει κεντρική, προκειμένου να διασφαλίζονται η ενιαία εποπτεία και η συνεκτική παρακολούθηση της ανάπτυξης και χρήσης συστημάτων ΤΝ. Σε αντίθετη περίπτωση, ελλοχεύει ο κίνδυνος κατακερματισμού του ελέγχου και καθίσταται αδύνατη η ενιαία εποπτεία, η οποία είναι αναγκαία για την ορθή ανάπτυξη και χρήση συστημάτων ΤΝ σε όλο το Δημόσιο. Ως αρμόδιος για την υποβολή της δήλωσης καταχώρισης έργου ΤΝ στο Μητρώο καθώς και για τη συγκέντρωση, την καταγραφή και την επικαιροποίηση των πληροφοριών αυτής, ορίζεται ο Υπεύθυνος για τη Χρήση Δεδομένων (Υ.Χ.Δ.) του άρθρου 13 του ν. 5188/2025 (Α' 49). Ο ορισμός του συγκεκριμένου στελέχους σε κάθε φορέα της κεντρικής κυβέρνησης ως υπευθύνου για το Μητρώο συστημάτων για την ΤΝ κρίνεται αναγκαίος για τους ανωτέρω σκοπούς του Μητρώου, λόγω της φύσης των καθηκόντων που του ανατίθενται ήδη από τον νόμο. Επιπλέον, ορίζεται ότι για τους υπόλοιπους φορείς της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, η αντίστοιχη αρμοδιότητα ασκείται από τον προϊστάμενο της υπηρεσίας που είναι αρμόδια για τα αντικείμενα των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας και της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, καθώς και από τον αναπληρωτή του.
22 Παρατηρητήριο Τεχνητής Νοημοσύνης	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η σύσταση Παρατηρητηρίου ΤΝ στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και ειδικότερα στην καθ' ύλην αρμόδια Ειδική Γραμματεία Τεχνητής Νοημοσύνης και Διακυβέρνησης Δεδομένων, για την παρακολούθηση και τη συλλογή δεδομένων σχετικά με την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την ΤΝ, την αναγνώριση και την υποστήριξη των εμπλεκόμενων φορέων στην υλοποίηση αυτής, τον καθορισμό προτεραιοτήτων και την ανάδειξη ευκαιριών

	και τομέων προστιθέμενης αξίας καθώς και τη σύνταξη αναφορών σχετικά με τις δραστηριότητες που αφορούν στην υιοθέτηση και χρήση της TN στη χώρα. Για τη διασφάλιση επαρκούς επιπέδου διαφάνειας και την προώθηση της υπεύθυνης καινοτομίας ορίζεται ότι οι αναφορές του Παρατηρητηρίου TN αναρτώνται στον διαδικτυακό τόπο της Ειδικής Γραμματείας Τεχνητής Νοημοσύνης και Διακυβέρνησης Δεδομένων.
23 Απαγόρευση αφαίρεσης των σημάνσεων διαφάνειας του άρθρου 50 του Κανονισμού 2024/1689 για περιεχόμενο βαθυπαραποίησης (deepfakes)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται διάταξη που καθιστά παράνομη την αφαίρεση των μέτρων διαφάνειας σχετικά με το περιεχόμενο βαθυπαραποίησης (deepfakes), τα οποία τυχόν έχουν τεθεί επί αυτού του περιεχομένου από τον πάροχο ή τον φορέα εφαρμογής του συστήματος TN που το παράγει, βάσει των αντίστοιχων υποχρεώσεων του, δυνάμει του άρθρου 50 του Κανονισμού για την Τεχνητή Νοημοσύνη. Η προτεινόμενη διάταξη αποσκοπεί στην περιφρούρηση των εγγυήσεων διαφάνειας που εισάγει ο ως προς το περιεχόμενο που αποτελεί προϊόν βαθυπαραποίησης, σε κάθε στάδιο διάθεσής του προς τους χρήστες του διαδικτύου, είτε η διάθεση αυτή γίνεται εντός της σφαίρας επιρροής του φορέα εφαρμογής του συστήματος TN που παρήγαγε το περιεχόμενο είτε όχι (όπως σε περιπτώσεις αναδημοσίευσης του περιεχομένου μέσω του διαδικτύου ή πλατφορμών που δεν ελέγχονται από τον πάροχο ή τον φορέα εφαρμογής του συστήματος TN). Δεδομένου ότι οι συναφείς διατάξεις του Κανονισμού για την Τεχνητή Νοημοσύνη καταλαμβάνουν μόνο τους παρόχους και τους φορείς εφαρμογής των συναφών συστημάτων TN, κρίνεται απαραίτητο να τεθεί σχετική απαγόρευση ως προς τους τελικούς χρήστες των ως άνω συστημάτων ή τους λήπτες του επίμαχου περιεχομένου βαθυπαραποίησης. Τέλος, σημειώνεται ότι, επειδή ακριβώς οι διατάξεις του Κανονισμού εφαρμόζονται στους φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων TN και όχι στους τελικούς χρήστες των συστημάτων ή στους λήπτες του αντίστοιχου περιεχομένου, η προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζει συμπληρωματικά συμπεριφορές που δεν καλύπτονται ευθέως από τις υποχρεώσεις του άρθρου 50 του Κανονισμού . Συνεπώς, δεν τίθεται ζήτημα σύγκρουσης της προτεινόμενης διάταξης με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
24 Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Α'	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις του Μέρους Α' του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.

25 Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Α	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται μεταβατικές διατάξεις για τη διευκόλυνση της στελέχωσης της Α.Π.Δ.Π.Χ. κατά την οριζόμενη πρώτη περίοδο εφαρμογής του προτεινόμενου σχεδίου νόμου. Παράλληλα, ρυθμίζεται το ζήτημα της καταχώρισης, στο Μητρώο, συστημάτων ΤΝ που τελούν ήδη σε λειτουργία από φορείς του δημόσιου τομέα.
26 Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Α΄	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζονται οι καταργούμενες διατάξεις του Μέρους Α΄. Πιο συγκεκριμένα, καταργείται το Κεφάλαιο Β΄ του Μέρους Α΄ του ν. 4961/2022 (Α΄ 146), ώστε να είναι συμβατό το εθνικό νομικό πλαίσιο με το νέο πλαίσιο εποπτείας του Κανονισμού για την ΤΝ και το νέο σχήμα διακυβέρνησης που αυτός εισάγει, ιδιαιτέρως εάν ληφθεί υπόψη το ισχύον ενωσιακό πλαίσιο διακυβέρνησης δεδομένων, όπως αυτό οριοθετείται με βάση: α) τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/868 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2022 σχετικά με την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση δεδομένων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724 (πράξη για τη διακυβέρνηση δεδομένων) (L 152/1) και β) τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2854 της 13ης Δεκεμβρίου 2023 για εναρμονισμένους κανόνες σχετικά με τη δίκαιη πρόσβαση σε δεδομένα και τη δίκαιη χρήση τους και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και της οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 (κανονισμός για τα δεδομένα) (L της 22.12.2023). Επιπλέον, η κατάργηση των διατάξεων του Κεφαλαίου Β΄ του Μέρους Α΄ του ν. 4961/2022 (Α΄ 146), και η αντικατάστασή τους από τις διατάξεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου καθίσταται αναγκαία, δεδομένου ότι τα ρυθμιζόμενα ζητήματα είτε καλύπτονται απευθείας από τον Κανονισμό για την ΤΝ, είτε δεν συνάδουν με το συνολικό πνεύμα του, είτε χρειάζεται να τροποποιηθούν ειδικότερα και, ουσιαστικά, να ενταχθούν στις διατάξεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.
27 Ειδικές ρυθμίσεις για τα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου και Κω-Λέρου – Τροποποίηση άρθρου 12 ν. 5076/2023	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η ομαλή εκκαθάριση εκκρεμοτήτων και η διασφάλιση της νόμιμης και αποτελεσματικής λειτουργίας των Κτηματολογικών Γραφείων Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω στο πλαίσιο του Εθνικού Κτηματολογίου.
28 Εξουσιοδοτικές διατάξεις για ζητήματα του νομικού προσώπου δημοσίου	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η εξειδίκευση του εξουσιοδοτικού πλαισίου για την εφαρμογή των κινήτρων επίτευξης στόχων και τη ρύθμιση τεχνικών ζητημάτων σχετικά με

δικαίου «Ελληνικό Κτηματολόγιο» – Τροποποίηση άρθρου 31 ν. 5076/2023	τέλη και διαδικασίες αναπομπής, ώστε να διασφαλίζεται η ενιαία εφαρμογή του νόμου.
29 Μεταβατικές διατάξεις για την εφαρμογή των άρθρων 8, 9 και 10 του ν. 5142/2024 – Προσθήκη παρ. 2, 3 και 4 στο άρθρο 32 του ν. 5142/2024	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η ομαλή και σταδιακή εφαρμογή του νέου συστήματος διόρθωσης γεωμετρικών στοιχείων κατά την πρώτη περίοδο λειτουργίας του ν. 5142/2024. Ειδικότερα, προβλέπονται μεταβατικές ρυθμίσεις για τον τρόπο κοινοποίησης αιτήσεων και αποφάσεων, την προσωρινή εφαρμογή εναλλακτικών διαδικασιών για φορείς του Δημοσίου, καθώς και την προσωρινή άσκηση αρμοδιοτήτων από τις υπηρεσίες του Ελληνικού Κτηματολογίου έως την πλήρη ενεργοποίηση των ψηφιακών εφαρμογών και τη διαπίστωση της συνδρομής των απαιτούμενων τεχνικών προϋποθέσεων. Παράλληλα, ρυθμίζεται η σταδιακή μετάβαση στις νέες αρμοδιότητες και διαδικασίες μετά την έκδοση των προβλεπόμενων κανονιστικών πράξεων.
30 Μεταβατικές διατάξεις για το προσωπικό με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου των καταργούμενων ειδικών άμισθων Υποθηκοφυλακείων - Τροποποίηση περ. γ) παρ. 6 άρθρου 20 ν. 4512/2018	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η αποσαφήνιση του χρονικού πεδίου εφαρμογής των μεταβατικών διατάξεων για το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των καταργούμενων ειδικών άμισθων Υποθηκοφυλακείων, ώστε να διασφαλιστεί η ορθή και ενιαία εφαρμογή των προϋποθέσεων ένταξης στο Ελληνικό Κτηματολόγιο.
31 Διατάξεις για τη στελέχωση του ν.π.δ.δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο» – Προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 17 του ν. 4512/2018	Με την παρ. 1 της αξιολογούμενης ρύθμισης επιδιώκεται η ενίσχυση των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Ελληνικού Κτηματολογίου μέσω της σύστασης οργανικών θέσεων κλάδου ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού ειδικότητας ΠΕ Διοικητικού (Νομικών). Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται η κάλυψη των αυξημένων υπηρεσιακών αναγκών σε νομική υποστήριξη και η βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της εύρυθμης λειτουργίας των κτηματολογικών υπηρεσιών. Με την παρ. 2 της αξιολογούμενης ρύθμισης παρέχεται η δυνατότητα παράτασης, με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου «Ελληνικό Κτηματολόγιο», της διάρκειας υφιστάμενων συμβάσεων μίσθωσης έργου για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών.

	Με τον τρόπο αυτό επιδιώκεται η διασφάλιση της επιχειρησιακής συνέχειας του Φορέα, η κάλυψη των υπηρεσιακών του αναγκών και η αποφυγή διακοπών στη λειτουργία του.
32 Ψηφιοποίηση διοικητικών διαδικασιών και δημιουργία κεντρικού αποθετηρίου ψηφιακών υπηρεσιών Ο.Τ.Α. α' βαθμού - Τροποποίηση άρθρου 28Α ν. 4727/2020	Η αξιολογούμενη ρύθμιση αποσκοπεί στη θεσμοθέτηση μιας ενιαίας ψηφιακής πλατφόρμας για τους δήμους της χώρας, η οποία θα υποστηρίζει τεχνικά και οργανωτικά την παροχή των υπηρεσιών τους μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης (gov.gr), όπως ισχύει ήδη και για τις περιφέρειες. Με την επέκταση του πεδίου εφαρμογής της πλατφόρμας και την ανάθεση της ευθύνης σχεδιασμού, ανάπτυξης και λειτουργίας της στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, επιδιώκεται ο ενιαίος τρόπος παρουσίασης και διάθεσης των διαδικασιών των δήμων, καθώς και η διασύνδεσή τους με τα υφιστάμενα συστήματα του Δημοσίου. Παράλληλα, καθορίζονται οι χρήστες της πλατφόρμας και οι διακριτοί ρόλοι τους, ώστε οι πολίτες και οι επιχειρήσεις να μπορούν να εξυπηρετούνται ψηφιακά, οι δήμοι να διαχειρίζονται και να επικαιροποιούν τις υπηρεσίες τους και το Υπουργείο να ασκεί τον απαιτούμενο συντονισμό και έλεγχο. Θεσπίζεται, επίσης, η υποχρεωτική ένταξη όλων των δήμων στην πλατφόρμα, με ευελιξία ως προς τον τρόπο σύνδεσης, προκειμένου να διασφαλιστεί η ομοιόμορφη παροχή υπηρεσιών και η ενιαία ψηφιακή εικόνα του Δημοσίου προς τους πολίτες. Στο πλαίσιο αυτό, καθιερώνεται και υποχρέωση συνεργασίας των δήμων μεταξύ τους και με τους κεντρικούς διαχειριστές. Επιπλέον, η ρύθμιση προβλέπει τον τρόπο ένταξης των διοικητικών διαδικασιών στην πλατφόρμα, τη σχετική δημοσιότητα και τη συνεχή επικαιροποίησή τους, ώστε να εξασφαλίζεται η ομαλή μετάβαση προς την πλήρη ψηφιοποίηση του έργου των δήμων. Παρέχεται επίσης ένα ελάχιστο σύνολο κοινών λειτουργικών και τεχνικών εργαλείων που είναι απαραίτητα για τη λειτουργία της πλατφόρμας και την επίτευξη των στόχων της. Τέλος, καθορίζεται η κατανομή αρμοδιοτήτων ως προς την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και διατηρείται η εξουσιοδοτική διάταξη για τη θέσπιση δευτερογενούς νομοθεσίας, ώστε να εξειδικευτούν τα επιμέρους θέματα που απαιτούνται για την πλήρη και ορθή εφαρμογή της ρύθμισης, η οποία πλέον θα καλύπτει συνολικά το Πληροφοριακό Σύστημα Ο.Τ.Α. και για τους δύο βαθμούς τοπικής αυτοδιοίκησης.
33 Πλατφόρμα Ενιαίας Ψηφιακής Υποστήριξης – ΕΨΥ - support.gov.gr –	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται ότι το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης σχεδιάζει και λειτουργεί παραγωγικά ειδικό κεντρικό πληροφοριακό σύστημα με την ονομασία

Προσθήκη άρθρου 28B και παρ. 19A στο άρθρο 107 του ν. 4727/2020	«Πλατφόρμα Ενιαίας Ψηφιακής Υποστήριξης (ΕΨΥ) - support.gov.gr». Μετά την πιλοτική λειτουργία της και στο πλαίσιο του έργου «Ένταξη φορέων Δημόσιας Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού στην πλατφόρμα υποστήριξης ψηφιακών υπηρεσιών support.gov.gr του gov.gr», η υπηρεσία που σχεδιάστηκε και υποστηρίζεται από την Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης με τίτλο support.gov.gr εμπλουτίζεται και επεκτείνεται, γίνεται πολυκαναλική και μπορεί να διατεθεί σε φορείς που είτε παρέχουν αυτοτελώς δημόσιες υπηρεσίες είτε παρέχουν υπηρεσίες υποστήριξης χρηστών δημόσιων υπηρεσιών. Πλέον όμως, δίνεται η δυνατότητα να καλύπτονται ως προς την υποστήριξη των χρηστών τους και μη ψηφιακές διαδικασίες. Δημιουργείται, έτσι, ένας ψηφιακός χώρος επικοινωνίας πολιτών και επιχειρήσεων με τις δημόσιες υπηρεσίες, για την υποβολή ερωτημάτων και αιτημάτων και τη λήψη απαντήσεων για τη χρήση όλων των υπηρεσιών κάθε φορέα. Οι πολίτες έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν προσωποποιημένα αιτήματα εξυπηρέτησης ή ερωτήματα. Μετά την υποβολή, λαμβάνουν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) τον μοναδικό αριθμό εξυπηρέτησης ως αποδεικτικό. Στη συνέχεια, τα αιτήματα και ερωτήματα διαμοιράζονται αυτόματα στους φορείς και τις διοικητικές μονάδες που έχουν την ευθύνη απάντησης. Μετά την ολοκληρωμένη επεξεργασία του αιτήματος, η απάντηση της διοίκησης αναρτάται στη θυρίδα απαντήσεων του πολίτη. Η αξιολογούμενη ρύθμιση αποσκοπεί ιδίως στην θεσμική ενδυνάμωση της Υπηρεσίας Ενιαίας Ψηφιακής Υποστήριξης (ΕΨΥ – support.gov.gr) ως κεντρικού πληροφοριακού συστήματος για την υποστήριξη πολιτών και επιχειρήσεων κατά τη διεκπεραίωση διοικητικών διαδικασιών, στην ενοποίηση και συγκέντρωση αιτημάτων υποστήριξης σε ενιαίο περιβάλλον και αποθετήριο επικοινωνίας, ώστε να εξασφαλίζεται συνεκτική και ιχνηλάσιμη εξυπηρέτηση καθώς και στην καθιέρωση πολυκαναλικής εξυπηρέτησης μέσω πολλαπλών καναλιών (διαδικτυακή πλατφόρμα, τηλεφωνικό κέντρο, εφαρμογές κινητών), για τη βελτίωση της προσβασιμότητας των πολιτών στις δημόσιες υπηρεσίες. Επιπλέον, προβλέπεται η καθολική ένταξη των φορέων του δημοσίου που παρέχουν διοικητικές διαδικασίες ή υπηρεσίες υποστήριξης, είτε με χρήση της πλατφόρμας είτε μέσω διαλειτουργικότητας, ώστε να διασφαλίζεται ενιαίος τρόπος εξυπηρέτησης των πολιτών. Έτσι, με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκονται η εξασφάλιση ποιότητας και αποδοτικότητας της διοικητικής εξυπηρέτησης, η
---	--

	μείωση του χρόνου απόκρισης, η καλύτερη παρακολούθηση των αιτημάτων και η ενίσχυση της διαφάνειας στη διαχείρισή τους μέσω της ενιαίας πλατφόρμας. Προς διασφάλιση της ενιαίας εφαρμογής του νέου πλαισίου, το Κεφάλαιο Ε΄ του Μέρους Β΄ του προτεινόμενου σχεδίου νόμου περιλαμβάνει τις αναγκαίες διατάξεις επικαιροποίησης παραπομπών και κατάργησης προγενέστερων ρυθμίσεων που συνδέονται με την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης.
34 Διόρθωση παροραμάτων στο άρθρο 98Δ του ν. 4727/2020	Η αξιολογούμενη ρύθμιση αποσκοπεί στη διόρθωση νομοτεχνικών σφαλμάτων στο άρθρο 98Δ του ν. 4727/2020, στην αποσαφήνιση παραπομπών του ν. 4727/2020 καθώς και στην ορθή ρύθμιση ζητημάτων σχετικών με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τον χρόνο τήρησής τους.
35 Ανάρτηση και καταχώριση των εγγράφων του Δημοσίου στο «Μητρώο Ανοικτών Δεδομένων του Δημοσίου» - Τροποποίηση άρθρου 67 ν. 4727/2020	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 67 του ν. 4727/2020 (Α΄ 184), προκειμένου να καταστεί σαφές στους φορείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Ι΄ του ν. 4727/2020, περί ανοικτών δεδομένων και περαιτέρω χρήσης πληροφοριών του δημόσιου τομέα, ότι η ανάρτηση των συνόλων των εγγράφων του κάθε φορέα, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 67, δεν προϋποθέτει την καταγραφή και αξιολόγηση των συνόλων των εγγράφων που βρίσκονται στην κατοχή του, σύμφωνα με την παρ. 2, ούτε την έκδοση της απόφασης της παρ. 3 του ίδιου άρθρου. Ως εκ τούτου, η τροποποίηση του άρθρου 67 του ν. 4727/2020 κρίνεται απαραίτητη για λόγους πληρότητας και σαφήνειας, με στόχο την αποτελεσματικότερη εφαρμογή και τον καλύτερο συντονισμό των φορέων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής.
36 Κυβερνητικά νέφη - Έκδοση πολιτικής χρήσης υπολογιστικών υποδομών νέφους - Τροποποίηση παρ. 11 άρθρου 87 και παρ. 53 άρθρου 107 ν. 4727/2020	Με την παρ. 1 της αξιολογούμενης ρύθμισης τροποποιείται η παρ. 11 του άρθρου 87 του ν. 4727/2020 (Α΄ 184), ώστε η τήρηση ηλεκτρονικού μητρώου κεντρικών ηλεκτρονικών εφαρμογών και κεντρικών πληροφοριακών συστημάτων που εγκαθίστανται στα κυβερνητικά νέφη να καταστεί δυνατή. Με την παρ. 2 της αξιολογούμενης ρύθμισης τροποποιείται η παρ. 53 του άρθρου 107 του ν. 4727/2020 (Α΄ 184) και προβλέπεται πλέον η δυνατότητα έκδοσης, με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, της πολιτικής χρήσης των υπολογιστικών υποδομών νέφους από τους φορείς του δημόσιου τομέα. Η τροποποίηση αυτή κρίνεται αναγκαία, καθώς η πολιτική χρήσης των υπολογιστικών υποδομών κυβερνητικού νέφους εφαρμόζεται

	ήδη στην πράξη μέσω του υφιστάμενου διοικητικού και επιχειρησιακού πλαισίου λειτουργίας του Κυβερνητικού Νέφους Δημόσιου Τομέα (G-Cloud). Ειδικότερα, με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου εγκρίθηκε πρότυπο πρωτοκόλλου συνεργασίας σχετικά με την παροχή υπηρεσιών συμφωνημένου επιπέδου (Service Level Agreements - S.L.A.) για πληροφοριακά συστήματα που εγκαθίστανται στο G-Cloud της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Μέσω του προτύπου αυτού έχουν ήδη καθοριστεί οι βασικοί κανόνες λειτουργίας και χρήσης των υπολογιστικών υποδομών νέφους, οι υποχρεώσεις των φορέων του δημόσιου τομέα που φιλοξενούν πληροφοριακά συστήματα στο G-Cloud, καθώς και οι αρμοδιότητες της Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ. ως παρόχου των σχετικών υπηρεσιών. Επομένως, το ουσιαστικό περιεχόμενο της πολιτικής χρήσης των υπολογιστικών υποδομών νέφους έχει ήδη διαμορφωθεί και εφαρμόζεται αποτελεσματικά από τους εμπλεκόμενους φορείς. Η γνώση και αποδοχή των σχετικών όρων διασφαλίζεται επίσης στην πράξη, καθώς κάθε εξουσιοδοτημένος χρήστης φορέα του δημόσιου τομέα που υποβάλλει αίτημα φιλοξενίας εφαρμογής ή πληροφοριακού συστήματος στο G-Cloud λαμβάνει υποχρεωτικά γνώση των όρων του ανωτέρω προτύπου πρωτοκόλλου συνεργασίας πριν από την υποβολή του αιτήματός του. Κατά συνέπεια, οι φορείς που κάνουν χρήση των υποδομών κυβερνητικού νέφους ενημερώνονται και δεσμεύονται από την εφαρμοζόμενη πολιτική χρήσης, ανεξαρτήτως της έκδοσης ιδιαίτερης υπουργικής απόφασης. Περαιτέρω, όπως αποδεικνύεται από την ανωτέρω Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου, η οποία δεν δημοσιεύθηκε για λόγους ασφάλειας, καθώς περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με εγκατεστημένα κεντρικά πληροφοριακά συστήματα φορέων του δημόσιου τομέα, η υποχρεωτική δημοσιοποίηση στοιχείων τέτοιας φύσης θα μπορούσε να αυξήσει την έκθεση των υποδομών κυβερνητικού νέφους σε κινδύνους κυβερνοασφάλειας και να καταστήσει τις εν λόγω υποδομές στόχο κακόβουλων ενεργειών ή κυβερνοεπιθέσεων. Για τον λόγο αυτό, η λειτουργία και η πολιτική χρήσης των υποδομών νέφους ρυθμίζονται σε σημαντικό βαθμό μέσω ειδικότερων διοικητικών εργαλείων και διαδικασιών που είναι προσβάσιμα αποκλειστικά στους αρμόδιους φορείς και χρήστες. Υπό τα δεδομένα αυτά, η προτεινόμενη διάταξη ανταποκρίνεται στην πραγματική κατάσταση, αποφεύγει την επιβολή περιττής κανονιστικής υποχρέωσης και παρέχει στη
--	--

	Διοίκηση την αναγκαία ευελιξία να εκδίδει υπουργική απόφαση μόνο όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο.
37 Διάρκεια ισχύος συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου προσωπικού της Η.ΔΥ.Κ.Α. Μ.Α.Ε.	Η αξιολογούμενη ρύθμιση αποσκοπεί στη διασφάλιση της συνεχούς και απρόσκοπτης λειτουργίας κρίσιμων ψηφιακών υπηρεσιών που υποστηρίζονται από την «Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Υγείας και Κοινωνικής Ασφάλισης Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία» (Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε.), μέσω της παράτασης της διάρκειας ισχύος συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου του υφιστάμενου προσωπικού έως την ολοκλήρωση των διαδικασιών πρόσληψης νέου προσωπικού εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου. Περαιτέρω, διευκρινίζεται ότι η παράταση αυτή δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της εργασιακής σχέσης των απασχολούμενων, δεν προσμετράται στο ανώτατο χρονικό διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών του π.δ. 164/2004 (Α' 134) και δεν δύναται να οδηγήσει σε μετατροπή των συμβάσεων αυτών σε συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου.
38 Τροποποίηση διάρκειας πρώτης διαχειριστικής περιόδου της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνικό Εργοστάσιο Τεχνητής Νοημοσύνης Ανώνυμη Εταιρεία (ΑΕ)» - Τροποποίηση εσωτερικού άρθρου εικοστού δεύτερου άρθρου 8 ν. 5263/2025	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το εσωτερικό άρθρο εικοστό δεύτερο του άρθρου 8 του ν. 5263/2025. Κατόπιν σύστασης της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνικό Εργοστάσιο Τεχνητής Νοημοσύνης Ανώνυμη Εταιρεία (ΑΕ)» στις 19.2.2026, τροποποιείται η διάρκεια της πρώτης διαχειριστικής χρήσης της ως άνω ανώνυμης εταιρείας, προκειμένου, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4172/2013 (Α' 167), να μην υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες.
39 Καθήκον εχεμύθειας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 14 ν. 5086/2024	Με την προτεινόμενη διάταξη τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 5086/2024 (Α' 23) και εξειδικεύονται οι συνέπειες της άρνησης ή της μη χορήγησης της απαιτούμενης διαβάθμισης για τον χειρισμό Εθνικά Διαβαθμισμένων Πληροφοριών και Υλικού στο προσωπικό της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας (Ε.Α.Κ.). Ειδικότερα, προβλέπεται ότι, σε περίπτωση αποσπασμένων υπαλλήλων, αίρεται αυτοδικαίως η απόσπασή τους, ενώ, σε περίπτωση προσωπικού που ανήκει οργανικά στην Αρχή κατόπιν μετάταξης, ανακαλείται η πράξη μετάταξης και ο υπάλληλος επιστρέφει στον φορέα στον οποίο ανήκε οργανικά πριν από τη μετάταξή του. Παράλληλα, ορίζεται ότι η άρνηση λήψης της απαιτούμενης διαβάθμισης συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα της σοβαρής απείθειας.

	Η ρύθμιση αποσκοπεί στην ορθολογική διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού και στην αποφυγή της διατήρησης υπηρεσιακών μεταβολών που είχαν πραγματοποιηθεί αποκλειστικά για την κάλυψη των αναγκών της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας. Παράλληλα, διασφαλίζει την εύρυθμη λειτουργία της Αρχής και των λοιπών φορέων της δημόσιας διοίκησης, χωρίς να μεταβάλλει την υποχρέωση του προσωπικού για λήψη της απαιτούμενης διαβάθμισης ασφαλείας και για τήρηση του καθήκοντος εχεμύθειας. Περαιτέρω, προβλέπονται μεταβατικές ρυθμίσεις για τις εκκρεμείς διαδικασίες διαβάθμισης του προσωπικού, καθώς και για το προσωπικό που είχε ήδη μεταταγεί στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης κατ' εφαρμογή της ισχύουσας διάταξης, προκειμένου να εξασφαλισθεί η ομαλή εφαρμογή του νέου καθεστώτος.
40 Καθήκοντα ληξιάρχου – Αντικατάσταση άρθρου 4 ν. 344/1976	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εκσυγχρονίζεται το άρθρο 4 του ληξιαρχικού νόμου (ν. 344/1976, Α' 143) περί των καθηκόντων του ληξιάρχου. Η μεγαλύτερη αλλαγή επέρχεται με τη δυνατότητα του ελέγχου νομιμότητας των πράξεων εκ μέρους του ληξιάρχου βάσει οποιουδήποτε επίσημου στοιχείου, καθώς και με αυτεπάγγελτη αναζήτηση στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.) «Μητρώο Πολιτών» του άρθρου 115 του ν. 4483/2017 (Α' 107). Μέχρι σήμερα τα γεγονότα καταχωρίζονται στα ληξιαρχικά βιβλία κατόπιν δήλωσης των υπόχρεων, από την οποία ο ληξίαρχος δεν είχε περιθώριο να αποκλίνει ακόμα και όταν γνώριζε ότι είναι εσφαλμένη. Η έλλειψη δυνατότητας του ληξιάρχου να προβαίνει σε έλεγχο νομιμότητας πριν από την καταχώρηση ληξιαρχικών γεγονότων, αφενός ενέχει τον κίνδυνο να καταχωριστούν λανθασμένες νομικά εγγραφές στα μητρώα του κράτους, αφετέρου δεν επιτρέπει την αυτεπάγγελτη αναζήτηση ήδη καταχωρισμένων πληροφοριών στο Ο.Π.Σ. «Μητρώο Πολιτών», προκειμένου να διευκολύνει τους πολίτες στη ληξιαρχική τακτοποίησή τους.
41 Ληξιαρχικά βιβλία – Ληξιαρχικές πράξεις - Αντικατάσταση άρθρου 8 ν. 344/1976	Με την επικαιροποιείται το άρθρο 8 του ν. 344/1976 το οποίο αφορά στα ληξιαρχικά βιβλία και στις ληξιαρχικές πράξεις, προκειμένου να είναι πλέον δυνατή η τήρησή τους αποκλειστικά στο πληροφοριακό σύστημα του Μητρώου Πολιτών. Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εντάσσεται η χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών Τ.Π.Ε. στη διαδικασία καταχώρισης ληξιαρχικών πράξεων, ώστε να δοθεί η δυνατότητα ψηφιοποίησής της. Παράλληλα, λόγω της ψηφιοποίησης, δίνεται η δυνατότητα και στους τελούντες ορισμένες ληξιαρχικές πράξεις

	να τις καταχωρούν απευθείας στο ληξιαρχείο, δυνατότητα η οποία σήμερα δεν υπήρχε για τους γάμους, τις βαφτίσεις και τον θάνατο.
42 Στοιχεία που περιέχονται σε κάθε ληξιαρχική πράξη – Αντικατάσταση άρθρου 9 ν. 344/1976	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επικαιροποιείται το άρθρο 3 του ν. 344/1976, το οποίο αφορά τα στοιχεία που περιέχονται σε κάθε ληξιαρχική πράξη, προκειμένου να υλοποιηθεί η δυνατότητα ψηφιακής υποβολής των σχετικών δηλώσεων. Στην κατεύθυνση αυτή, δεν απαιτείται πλέον η φυσική υπογραφή των ληξιαρχικών πράξεων από τον ληξίαρχο και τους δηλούντες ή τον υπάλληλο που καταχωρίζει την πράξη. Παράλληλα, καταργείται και η δυνατότητα ο ληξίαρχος να βεβαιώνει πράξη που έλαβε χώρα μπροστά του ως παρωχημένη και μη εφαρμόσιμη σήμερα.
43 Δήλωση ληξιαρχικού γεγονότος, διορθώσεων και μεταβολών ληξιαρχικών πράξεων δι’ αντιπροσώπου και από πρόσωπα που αγνοούν την ελληνική γλώσσα – Αντικατάσταση άρθρου 10 ν. 344/1976	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επικαιροποιείται το άρθρο 10 του ν. 344/1976. Το συγκεκριμένο άρθρο συμπληρώνει την παρωχημένη και περιοριστική αναφορά στην πληρεξουσιότητα που αφορούσε στα ληξιαρχικά γεγονότα, σύμφωνα με την οποία έως σήμερα απαιτείται ειδικό συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο για τη δήλωση ληξιαρχικού γεγονότος από τρίτο πρόσωπο. Πλέον, θα είναι δυνατή η απόδειξη της εξουσιοδότησης όχι αποκλειστικά με συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο, αλλά και με ηλεκτρονική εξουσιοδότηση μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της δημόσιας διοίκησης (ΕΨΠ-gov.gr) ή με εξουσιοδότηση επικυρωμένη μέσω Κέντρου Εξυπηρέτησης Πολιτών ή με μεταφρασμένο αλλοδαπό συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο ή αλλοδαπή εξουσιοδότηση.
44 Βιβλία εκθέσεων – Αντικατάσταση άρθρου 19 ν. 344/1976	Η αξιολογούμενη ρύθμιση αντικαθιστά το παρωχημένο υφιστάμενο άρθρο περί της κύρωσης ανυπόγραφων ληξιαρχικών πράξεων με την αναγκαία ρύθμιση για τα βιβλία εκθέσεων. Τα βιβλία εκθέσεων δεν αναφέρονταν μέχρι σήμερα στον ληξιαρχικό νόμο, αλλά μόνο στο άρθρο 17 του π.δ. 850/1976 το οποίο ρύθμιζε τις λεπτομέρειες εφαρμογής του ληξιαρχικού νόμου και έχει καταστεί, σε μεγάλο βαθμό, ομοίως παρωχημένο. Η προτεινόμενη διάταξη για τα βιβλία εκθέσεων μεταφέρεται και εντάσσεται συστηματικά μέσα στον ληξιαρχικό νόμο για λόγους ευχερέστερης εφαρμογής του. Επιπλέον, εμπλουτίζεται με αναγκαίες αναφορές για τις περιπτώσεις στις οποίες συντάσσονται εκθέσεις οι οποίες αφορούν σε μεταβολές ληξιαρχικών γεγονότων και το περιεχόμενό τους. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η συστηματική και ενιαία ρύθμιση των βιβλίων εκθέσεων εντός του βασικού νομοθετήματος που διέπει τη ληξιαρχική λειτουργία, διευκολύνεται η λειτουργία των αρμόδιων υπηρεσιών και αποσαφηνίζονται οι περιπτώσεις και η διαδικασία καταγραφής μεταβολών των ληξιαρχικών γεγονότων.

45 Δημιουργία Ηλεκτρονικού Μητρώου Καταχώρησης Σημείων Πρόσβασης και Θέσεων στάθμευσης για άτομα με Αναπηρία- Διασύνδεση με εφαρμογή άρθρου 20 ν. 5188/2025 «my street» - Προσθήκη άρθρου 20Α στον ν. 5188/2025	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης το Ηλεκτρονικό Μητρώο Καταχώρησης Σημείων Πρόσβασης και Θέσεων στάθμευσης για Άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ), με σκοπό την ενιαία καταγραφή, διαχείριση και δημοσιοποίηση από τους δήμους της χώρας δεδομένων που αφορούν σημεία και υποδομές προσβασιμότητας για ΑμεΑ, όπως ενδεικτικά θέσεις στάθμευσης, ράμπες, σημεία εισόδου δημοσίων κτιρίων και διαβάσεις πεζών. Παράλληλα, προβλέπονται η δυνατότητα διάθεσης των δεδομένων μέσω διεπαφών προγραμματισμού εφαρμογών (API), σε ενδιαφερόμενους τρίτους, όπως στο Εθνικό Παρατηρητήριο Οδικής Ασφάλειας του άρθρου 19 του ν. 5256/2025 (Α' 223) και λοιπούς ενδιαφερόμενους τρίτους, η ανάρτησή τους σε καθεστώς ανοικτών δεδομένων, καθώς και η διαλειτουργικότητα του Μητρώου με υφιστάμενα πληροφοριακά συστήματα του Δημοσίου, ιδίως με την εφαρμογή «my street» του άρθρου 20 του ν. 5188/2025 και το Εθνικό Μητρώο Υποδομών. Με τη ρύθμιση επιδιώκεται η δημιουργία ενιαίου, αξιόπιστου και διαλειτουργικού πλαισίου δεδομένων προσβασιμότητας, που ενισχύει την πληροφόρηση των πολιτών και υποστηρίζει τον σχεδιασμό δημόσιων πολιτικών, ενώ παρέχεται εξουσιοδότηση για τη ρύθμιση ειδικότερων τεχνικών και διαδικαστικών ζητημάτων με κοινή υπουργική απόφαση.
46 Συνεργασία του Υπουργείου Εσωτερικών με την «ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ Α.Ε.»	Η προτεινόμενη διάταξη κρίνεται αναγκαία, προκειμένου να καταστεί εφικτή η πραγματοποίηση δαπανών που αφορούν στην υλοποίηση της εφαρμογής ψηφιακής κάρτας εργασίας στο Δημόσιο μέσω προγραμματικής συμφωνίας του άρθρου 32 του ν. 3614/2007 (Α' 267) μεταξύ της ανώνυμης εταιρείας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ Α.Ε.» και του Υπουργείου Εσωτερικών, σε βάρος των εγγεγραμμένων πιστώσεων του τακτικού προϋπολογισμού του τελευταίου, μέσω επιχορηγήσεων προς την ως άνω εταιρεία.
47 Επικαιροποίηση νομοθετικών παραπομπών ν. 4727/2020	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση διευθετούνται, για λόγους νομοτεχνικής συνέπειας και ασφάλειας δικαίου, οι υφιστάμενες νομοθετικές παραπομπές στην παρ. 5 του άρθρου 28 του ν. 4727/2020 και ορίζεται ότι αυτές νοούνται εφεξής ως παραπομπές στο νέο άρθρο 28Γ του ίδιου νόμου.
48 Καταργούμενες διατάξεις	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται οι καταργούμενες διατάξεις του Μέρους Β' του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.
49 Έναρξη ισχύος	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθεται η έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Δ. Έκθεση γενικών συνεπειών

18.		Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης					
			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΟΦΕΛΗ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΜΕΣΑ	Αύξηση εσόδων	X	X	X		
		Μείωση δαπανών	X	X	X		
		Εξοικονόμηση χρόνου	X	X	X		
		Μεγαλύτερη αποδοτικότητα / αποτελεσματικότητα	X	X	X		
		Άλλο					
	ΕΜΜΕΣΑ	Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών	X	X	X		
		Δίκαιη μεταχείριση πολιτών	X	X	X		
		Αυξημένη αξιοπιστία / διαφάνεια θεσμών	X	X	X		
		Βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων	X	X	X		
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Μέρος Α΄:

Θεσπίζεται ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο εποπτείας των συστημάτων ΤΝ, το οποίο διασφαλίζει υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας, της ασφάλειας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών, με έμφαση στον σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, στην προστασία των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικότητας και στην αποφυγή διακρίσεων, το οποίο εναρμονίζεται με το ενιαίο και ομοιόμορφο κανονιστικό πλαίσιο του Κανονισμού για την ΤΝ σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Παράλληλα, αποσαφηνίζεται το σχήμα της διακυβέρνησης μέσω του ορισμού της Α.Π.Δ.Π.Χ. ως της κεντρικής αρχής εποπτείας της αγοράς και της Ε.Ε.Τ.Τ. ως της κοινοποιούσας αρχής, και της ανάθεσης των

αντίστοιχων αρμοδιοτήτων σε αυτές, με την αξιοποίηση υφιστάμενων δομών και μηχανισμών εποπτείας της αγοράς. Κατ' αυτόν τον τρόπο αποφεύγεται η διοικητική επικάλυψη και ενισχύεται η αποτελεσματικότητα του εθνικού συστήματος.

Επιπλέον, οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις ενισχύουν τη διαφάνεια και τη λογοδοσία στη δημόσια διοίκηση, μέσω της σύστασης ενιαίου Μητρώου συστημάτων ΤΝ για τον δημόσιο τομέα και της λειτουργίας του Παρατηρητηρίου ΤΝ, χάρη στα οποία επιτυγχάνεται η συντονισμένη παρακολούθηση της χρήσης της τεχνολογίας από φορείς του δημοσίου. Ταυτόχρονα, στηρίζεται η υπεύθυνη καινοτομία, ιδίως για τις μικρομεσαίες και νεοφυείς επιχειρήσεις, μέσω της λειτουργίας ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου (AI regulatory sandbox) που επιτρέπει τη δοκιμή νέων λύσεων σε πραγματικές συνθήκες, με την υποστήριξη της Πολιτείας.

Τέλος, η θέσπιση αναλογικού και αποτελεσματικού συστήματος διοικητικών κυρώσεων, σε συνδυασμό με τον μηχανισμό διαχείρισης καταγγελιών και τη διασφάλιση του δικαιώματος έννομης προστασίας, προσδίδει στο πλαίσιο αποτρεπτικό χαρακτήρα και εγγυάται την έμπρακτη εφαρμογή των κανόνων, εξισορροπώντας την προστασία των πολιτών με την προώθηση της καινοτομίας.

Μέρος Β:

Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις συμβάλλουν, ιδίως:

- στην ομαλή μετάβαση στο Εθνικό Κτηματολόγιο, στην ταχύτερη εκκαθάριση εκκρεμοτήτων και στην ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου,
- στην ενιαία εφαρμογή των διαδικασιών, στη μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και στη μείωση καθυστερήσεων και ασάφειας στη λειτουργία του Ελληνικού Κτηματολογίου,
- στην ομαλή μετάβαση στο νέο ψηφιακό σύστημα, μειώνει καθυστερήσεις και ενισχύει την ασφάλεια δικαίου,
- στην ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου, στη διασφάλιση ενιαίας εφαρμογής των μεταβατικών διατάξεων και στην αποτροπή ερμηνευτικών αμφιβολιών,
- στην ενιαία και τεχνολογικά σύγχρονη παροχή υπηρεσιών από τους δήμους, στη μείωση διοικητικών αποκλίσεων και στην απλούστευση πρακτικών, ενισχύοντας τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης,
- στην ενίσχυση της εδραίωσης ενός ολοκληρωμένου και ενιαίου συστήματος υποστήριξης των πολιτών, διασφαλίζοντας την ομογενοποίηση της υποστήριξης και υποστηρίζοντας την αποδοτικότητα της δημόσιας διοίκησης,
- στην ασφάλεια δικαίου και ορθή εφαρμογή του πλαισίου προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,
- στη συνέχεια της λειτουργίας κρίσιμων ψηφιακών υπηρεσιών της Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε. και στην απρόσκοπτη παροχή υπηρεσιών κοινωνικής ασφάλισης και ψηφιακής διακυβέρνησης,
- στην απλοποίηση των διαδικασιών του ληξιαρχικού νόμου η οποία θα αποτυπωθεί σε ψηφιακή διαδικασία μετά από την έκδοση των αντίστοιχων υπουργικών αποφάσεων.

19.	Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	--------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΟΣΤΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Σχεδιασμός / προετοιμασία	X	X			
		Υποδομή / εξοπλισμός	X				
		Προσλήψεις / κινητικότητα	X				
		Ενημέρωση εκπαίδευση εμπλεκόμενων	X				
		Άλλο					
	ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Στήριξη και λειτουργία διαχείρισης					
		Διαχείριση αλλαγών κατά την εκτέλεση					
		Κόστος συμμετοχής στη νέα ρύθμιση	X				
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

--

20.	Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	----------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Αναγνώριση / εντοπισμός κινδύνου	X				
		Διαπίστωση συνεπειών κινδύνων στους στόχους	X				
		Σχεδιασμός αποτροπής / αντιστάθμισης κινδύνων	X				
		Άλλο					
	ΜΕΙΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Πιλοτική εφαρμογή					
		Ανάδειξη καλών πρακτικών κατά την υλοποίηση της ρύθμισης	X				
		Συνεχής αξιολόγηση διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων	X				
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

--

21.	Γνώμες ή πορίσματα αρμόδιων υπηρεσιών και ανεξάρτητων αρχών (ηλεκτρονική επισύναψη). Ειδική αιτιολογία σε περίπτωση σημαντικής απόκλισης μεταξύ της γνωμοδότησης και της αξιολογούμενης ρύθμισης.

Ε. Έκθεση διαβούλευσης

22.	Διαβούλευση κατά τη διάρκεια της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας από την έναρξη κατάρτισης της αξιολογούμενης ρύθμισης μέχρι την υπογραφή από τους συναρμόδιους Υπουργούς	
☐	Συνεργασία με άλλα υπουργεία / υπηρεσίες	Πραγματοποιήθηκε διαβούλευση, ιδίως, με τα εξής Υπουργεία: 1. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, 2. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας 3. Υπουργείο Εσωτερικών, 4. Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, 5. Υπουργείο Ανάπτυξης, 6. Υπουργείο Δικαιοσύνης και 7. Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου
☐	Συνεργασία με κοινωνικούς φορείς / Ανεξάρτητες Αρχές	Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Α.Π.Δ.Π.Χ.) Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) Οικονομική Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος (Ο.Κ.Ε.) από την οποία ζητήθηκε η υποβολή γνώμης σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 82 του Συντάγματος Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) Τράπεζα της Ελλάδος
☐	Διεθνής διαβούλευση	

23.	Σχόλια στο πλαίσιο της διαβούλευσης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας www.opengov.gr (ηλεκτρονική επισύναψη της έκθεσης)
	Το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης με τίτλο: «Μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024 (Κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη) – Τροποποίηση του ν. 4961/2022 (Α' 146) και άλλες διατάξεις» τέθηκε σε δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση από την Κυριακή 21 Ιουνίου 2026 μέχρι τη Δευτέρα 6 Ιουλίου 2026 και ώρα 09:00 και σε αυτό υποβλήθηκαν

συνολικά εκατόν έξι (106) σχόλια. Το σύνολο των σχολίων που υποβλήθηκαν είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα: <https://www.opengov.gr/digitalandbrief/?p=3997>

Επί των γενικών αρχών («επί της αρχής») της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	Δεκατρείς (13)
	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	Μηδέν (0)
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	Επί των γενικών αρχών του Μέρους Α' υποβλήθηκαν συνολικά δεκατρία (13) σχόλια. Δεν υιοθετήθηκε κάποιο από τα διατυπωθέντα σχόλια, διότι εστιάζουν σε ζητήματα τα οποία εκφεύγουν του πεδίου εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 ή υπερβαίνουν τον σκοπό και το αντικείμενο των αξιολογούμενων ρυθμίσεων.
Επί των άρθρων της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	Τριάντα τέσσερις (34)
	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	Υιοθετήθηκαν ως προς το Μέρος Α' του προτεινόμενου σχεδίου νόμου εν όλω ή εν μέρει δύο (2) σχόλια. Υιοθετήθηκε ένα (1) σχόλιο, το οποίο αφορά στην εισαγωγή διάταξης για την απαγόρευση αφαίρεσης των σημάνσεων διαφάνειας του άρθρου 50 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 για περιεχόμενο βαθυπαραποίησης (deepfakes), το οποίο ελήφθη

		υπόψη και προστέθηκε σχετική διάταξη στο σχέδιο νόμου. Επιπλέον, υιοθετήθηκε ένα (1) σχόλιο το οποίο αφορά στην προθεσμία για την καταχώριση υφιστάμενων συστημάτων ΤΝ, το οποίο ελήφθη υπόψη και έγιναν οι απαραίτητες αλλαγές στο σχέδιο νόμου. Ως προς το Μέρος Β' υιοθετήθηκαν δύο (2) σχόλια, ένα (1) εν μέρει και ένα (1) εξ ολοκλήρου, που αφορούν στο άρθρο 26 για την προθεσμία της διαδικασίας επανεκτίμησης της αξίας του ακινήτου για τα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου και Κω – Λέρου.
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	Επί των άρθρων των Κεφαλαίων Β' Γ', Δ', Ε', ΣΤ' και Ζ' προτεινόμενου σχεδίου νόμου, και ειδικά στα άρθρα 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 και 25 διατυπώθηκαν συνολικά ενενήντα τρία (93) σχόλια. Από αυτά, υιοθετήθηκαν εν όλω ή εν μέρει δύο (2) σχόλια. Τα υπόλοιπα σχόλια δεν υιοθετήθηκαν, καθώς δεν ανταποκρίνονταν στο πνεύμα ή στον σκοπό των επιδιωκόμενων ρυθμίσεων και δεν αποτελούν προτάσεις νομικής και νομοτεχνικής βελτίωσης επί των διατάξεων της αξιολογούμενης νομοθετικής ρύθμισης.

		Οι υποβληθείσες προτάσεις αφορούν: α) σε ζητήματα που ρυθμίζονται ήδη από τις άμεσα εφαρμοστέες διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 και δεν καταλείπεται πεδίο ρύθμισης σε εθνικό επίπεδο στο πλαίσιο του Κανονισμού (ενδεικτικά: οι εγγυήσεις δωρεάν και κατά προτεραιότητα πρόσβασης των μικρομεσαίων και νεοφυών επιχειρήσεων στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο κατά τα άρθρα 58 και 62, η προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών, καθώς γίνεται σχετική μνεία στις αιτιολογικές σκέψεις 9, 19, 28 και 48 του προοιμίου και στο Παράρτημα II του Κανονισμού, η ορισθείσα αρχή εποπτείας της αγοράς (Α.Π.Δ.Π.Χ.) ως κοινοποιημένος οργανισμός σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 43 του Κανονισμού καθώς και οι διατάξεις που προβλέπουν τη διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου του άρθρου 35 του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων και τη διενέργεια εκτίμησης επιπτώσεων στα θεμελιώδη δικαιώματα του άρθρου 27 του Κανονισμού για την ΤΝ), β) σε ζητήματα για τα οποία έχει γίνει χρήση της διακριτικής ευχέρειας που καταλείπεται επί αυτών από τον ίδιο τον Κανονισμό, όπως στα εξ αποστάσεως συστήματα βιομετρικής ταυτοποίησης
--	--	--

		(παρ. 5 του άρθρου 5, παρ. 10 του άρθρου 26), γ) σε ζητήματα που εξειδικεύονται ήδη μέσω των ουσιαστικών και εξουσιοδοτικών διατάξεων του προτεινόμενου σχεδίου νόμου (π.χ. το Μητρώο του άρθρου 8 του ν. 4961/2022 καταργείται με το άρθρο 24 του σχεδίου νόμου και προβλέπεται η εισαγωγή Μητρώου για τους δημόσιους φορείς στο άρθρο 21 καθώς και η επικαιροποίηση των στοιχείων αυτού στην παρ. 4 του ίδιου άρθρου, η εμπιστευτικότητα που ήδη προβλέπεται στα άρθρα 6, 8 και 17 του σχεδίου νόμου και η δημοσιότητα μέσω του ενιαίου σημείου επαφής στο άρθρο 17 του σχεδίου νόμου) καθώς και δ) σε οργανωτικά και υπηρεσιακά ζητήματα, όπως στελέχωση και αμοιβές προσωπικού των αρχών που δεν αποτελούν αντικείμενο της παρούσας ρύθμισης. Εξάλλου, μέρος των προαναφερθέντων παρατηρήσεων (όπως αμοιβές) έχει ήδη επιλυθεί νομοθετικά και οι υπόλοιπες παρατηρήσεις καταγράφηκαν και ελήφθησαν σοβαρά υπόψη κατά την επεξεργασία και διαμόρφωση επικείμενων νομοθετικών πρωτοβουλιών. Ως προς το ζήτημα της κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ των εθνικών αρχών,
--	--	---

		συμπεριλαμβανομένου του ρόλου της Α.Π.Δ.Π.Χ. σημειώνεται ότι αποτελούν εθνική επιλογή συμβατή με τον Κανονισμό, όπως, επίσης, και η μη εισαγωγή ειδικών ρυθμίσεων ανά τομέα, όπως ιδίως υγεία, δημοσιογραφία, εκπαίδευση ή εργασία, καθώς καλύπτονται επαρκώς από το πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού για την ΤΝ. Επιπροσθέτως, οποιαδήποτε άλλη επιλογή κινδυνεύει να υπερβεί το πεδίο της διακριτικής ευχέρειας που καταλείπει ο Κανονισμός στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπλέον, ορισμένα σχόλια δεν ανταποκρίνονταν στο πνεύμα ή στον σκοπό των επιδιωκόμενων ρυθμίσεων ή στερούνταν ουσιαστικού περιεχομένου και ως εκ τούτου δεν ήταν δυνατόν να υιοθετηθούν. Επίσης, πληθώρα σχολίων διατυπώθηκε σχετικά με προσθήκες που αφορούσαν σε διαδικαστικές και οργανωτικές λεπτομέρειες που δεν αποτελούν αντικείμενο νομοθετικής ρύθμισης αλλά απόφαση των αρμοδίων αρχών (όπως προϋποθέσεις εφαρμογής για το ενιαίο σύστημα καταγγελιών, προϋποθέσεις συνεργασίας μεταξύ αρχών, η λειτουργία του ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου ή ο χρόνος
--	--	---

		τήρησης εγγράφων τεκμηρίωσης). Σημειώνεται πάντως ότι κάποιες παρατηρήσεις θα ληφθούν υπόψη κατά την περαιτέρω εφαρμογή του νομικού πλαισίου και την έκδοση των κανονιστικών πράξεων. Ομοίως, δεν υιοθετήθηκαν τα σχόλια που αφορούσαν σε γενικού περιεχομένου προτάσεις για προδιαγραφές του πληροφοριακού συστήματος με την ονομασία «Πλατφόρμα Ενιαίας Ψηφιακής Υποστήριξης (ΕΨΥ)–support.gov.gr» του άρθρου 31, οι οποίες έχουν ήδη ληφθεί υπόψη και σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο που να ευνοεί την προσβασιμότητά του πολίτη. Επίσης, δεν υιοθετήθηκαν άλλα σχόλια που δεν ανταποκρίνονταν στο πνεύμα ή στον σκοπό των επιδιωκόμενων ρυθμίσεων ή στερούνταν ουσιαστικού περιεχομένου καθώς και όσα αφορούσαν σε ζητήματα που δεν ήταν αντικείμενο της πρωτογενούς νομοθεσίας, αλλά θα ρυθμιστούν σε επίπεδο δευτερογενούς (όπως στο άρθρο 26). Ως προς την πρόταση περί αναπλήρωσης του Ληξιάρχου, αυτή εκφεύγει του αντικειμένου των προτεινόμενων διατάξεων και θα εξεταστεί στο πλαίσιο
--	--	---

		μελλοντικής αναθεώρησης του ληξιαρχικού δικαίου. Ως προς την πρόταση για την ταυτοποίηση προσώπων με δύο (2) ενήλικους μάρτυρες, θα αξιολογηθεί σε μεταγενέστερη νομοθετική πρωτοβουλία, υπό την προϋπόθεση διασφάλισης της αξιοπιστίας και της ακεραιότητας της σχετικής διαδικασίας, ενώ οι υπόλοιπες παρατηρήσεις περί διαλειτουργικότητας και τεχνητής νοημοσύνης διατυπώθηκαν σε γενικό επίπεδο, χωρίς συγκεκριμένη νομοθετική πρόταση ή ειδική αιτιολόγηση.
--	--	--

Στ. Έκθεση νομιμότητας

24.	Συναφείς συνταγματικές διατάξεις	
	Άρθρα 5, 5Α, 7, 9Α, 20, 25, 95 του Συντάγματος.	
25.	Ενωσιακό δίκαιο	
	Πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο <i>(συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)</i>	Μέρος Α΄: Άρθρα 16, 19, 26, 56, 169, 179 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) Άρθρα 7, 8, 11, 16, 21, 22, 38 και 47 Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
	Κανονισμός	Μέρος Α΄: Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024 και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 300/2008, (ΕΕ) αριθ. 167/2013, (ΕΕ) αριθ. 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1139 και (ΕΕ) 2019/2144 και των οδηγιών 2014/90/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/797 και (ΕΕ) 2020/1828 (κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη) (L της 12ης.7.2024)

		Μέρος Β: Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (L 119).
	Οδηγία	Δεν υφίσταται.
	Απόφαση	Δεν υφίσταται.
26.	Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών	
	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	Άρθρα 6, 8 και 13 της ΕΣΔΑ.
	Διεθνείς συμβάσεις	Σύμβαση Πλαίσιο αρ. 225/2024 του Συμβουλίου της Ευρώπης για την ΤΝ και τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου.
27.	Συναφής νομολογία των ανωτάτων και άλλων εθνικών δικαστηρίων, καθώς και αποφάσεις των Ανεξάρτητων Αρχών	
		<i>Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης</i>
	Ανώτατο ή άλλο εθνικό δικαστήριο (αναφέρατε)	Δεν υφίσταται.
	Ανεξάρτητη Αρχή (αναφέρατε)	Δεν υφίσταται.
28.	Συναφής ευρωπαϊκή και διεθνής νομολογία	
		<i>Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης</i>
	Νομολογία Δικαστηρίου Ε.Ε.	Δεν υφίσταται.

Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	Δεν υφίσταται.
Άλλα ευρωπαϊκά ή διεθνή δικαστήρια ή διαιτητικά όργανα	Δεν υφίσταται.

Ζ. Πίνακας τροποποιούμενων ή καταργούμενων διατάξεων

29.	Τροποποίηση – αντικατάσταση – συμπλήρωση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης	Υφιστάμενες διατάξεις
	Άρθρο 20 Προσθήκη παραβάσεων των διατάξεων του Κανονισμού για την Τεχνητή Νοημοσύνη στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4990/2022 - Τροποποίηση Παραρτήματος ν. 4990/2022 1. Στο Κεφάλαιο Γ' του Μέρους Ι του Παραρτήματος του ν. 4990/2022 (Α' 210), περί ασφάλειας προϊόντων και συμμόρφωσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) το στοιχείο i) αντικαθίσταται, αβ) προστίθεται στοιχείο iv), β) η αρίθμηση της υφιστάμενης παρ. 3 διορθώνεται σε παρ. 2 και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το Κεφάλαιο Γ' διαμορφώνεται ως εξής: «Γ. Άρθρο 4 περ. α) υποπερ. αγ) - ασφάλεια των προϊόντων και συμμόρφωση: 1. Απαιτήσεις ασφάλειας και συμμόρφωσης των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά της Ένωσης όπως ορίζονται και ρυθμίζονται από: i) τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/988 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10ης Μαΐου 2023 για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 1025/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828	Το Κεφάλαιο Γ' του Μέρους Ι του Παραρτήματος του ν. 4990/2022 (Α' 210) έχει σήμερα ως εξής: «Γ. Άρθρο 4 περ. α) υποπερ. αγ) ασφάλεια των προϊόντων και συμμόρφωση: 1. Απαιτήσεις ασφάλειας και συμμόρφωσης των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά της Ένωσης όπως ορίζονται και ρυθμίζονται από: i) την Οδηγία 2001/95/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Δεκεμβρίου 2001, για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων (ΕΕ L 11 της 15.1.2002, σ. 4), ii) την ενωσιακή νομοθεσία εναρμόνισης σε σχέση με τα μεταποιημένα προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων επισήμανσης, εκτός από τα τρόφιμα, τις ζωοτροφές, τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη και για κτηνιατρική χρήση, τα ζώοντα φυτά και ζώα, τα προϊόντα ανθρώπινης προέλευσης και τα προϊόντα φυτών και ζώων που σχετίζονται άμεσα με τη μελλοντική αναπαραγωγή τους, όπως απαριθμούνται στα Παραρτήματα Ι και ΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για την εποπτεία της αγοράς και τη συμμόρφωση των προϊόντων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2004/42/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 765/2008 και (ΕΕ) αριθ. 305/2011 (ΕΕ L 169 της 25.6.2019, σ. 1), iii) την Οδηγία 2007/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Σεπτεμβρίου 2007, για τη θέσπιση πλαισίου για την έγκριση των μηχανοκίνητων οχημάτων και των ρυμουλκούμενων τους, και των

του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2001/95/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 87/357/ΕΟΚ του Συμβουλίου (L 135), ii) την ενωσιακή νομοθεσία εναρμόνισης σε σχέση με τα μεταποιημένα προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων επισήμανσης, εκτός από τα τρόφιμα, τις ζωοτροφές, τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη και για κτηνιατρική χρήση, τα ζώντα φυτά και ζώα, τα προϊόντα ανθρώπινης προέλευσης και τα προϊόντα φυτών και ζώων που σχετίζονται άμεσα με τη μελλοντική αναπαραγωγή τους, όπως απαριθμούνται στα Παραρτήματα Ι και ΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για την εποπτεία της αγοράς και τη συμμόρφωση των προϊόντων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2004/42/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 765/2008 και (ΕΕ) αριθ. 305/2011 (L 169), iii) την Οδηγία 2007/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Σεπτεμβρίου 2007, για τη θέσπιση πλαισίου για την έγκριση των μηχανοκίνητων οχημάτων και των ρυμουλκούμενων τους, και των συστημάτων, κατασκευαστικών στοιχείων και χωριστών τεχνικών μονάδων που προορίζονται για τα οχήματα αυτά (Οδηγία-πλαίσιο) (L 263), iv) τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024 για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 300/2008, (ΕΕ) 167/2013, (ΕΕ) 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1139 και (ΕΕ) 2019/2144 και των οδηγιών 2014/90/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/797 και (ΕΕ) 2020/1828 (Κανονισμός για την Τεχνητή Νοημοσύνη) (L της 12.7.2024).	συστημάτων, κατασκευαστικών στοιχείων και χωριστών τεχνικών μονάδων που προορίζονται για τα οχήματα αυτά (Οδηγία-πλαίσιο) (ΕΕ L 263 της 9.10.2007, σ. 1). 3. Κανόνες για την κυκλοφορία στην αγορά και χρήση ευαίσθητων και επικίνδυνων προϊόντων, όπως ορίζονται σε: i) την Οδηγία 2009/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για την απλούστευση των όρων και προϋποθέσεων για τις μεταφορές προϊόντων συνδεδεμένων με τον τομέα της άμυνας εντός της Κοινότητας (ΕΕ L 146 της 10.6.2009, σ. 1), ii) την Οδηγία 91/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1991, σχετικά με τον έλεγχο της απόκτησης και της κατοχής όπλων (ΕΕ L 256 της 13.9.1991, σ. 51), iii) τον κανονισμό (ΕΕ) 98/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2013, σχετικά με την κυκλοφορία στην αγορά και τη χρήση πρόδρομων ουσιών εκρηκτικών υλών (ΕΕ L 39 της 9.2.2013, σ. 1).».
---	--

2. Κανόνες για την κυκλοφορία στην αγορά και χρήση ευαίσθητων και επικίνδυνων προϊόντων, όπως ορίζονται σε: i) την Οδηγία 2009/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για την απλούστευση των όρων και προϋποθέσεων για τις μεταφορές προϊόντων συνδεδεμένων με τον τομέα της άμυνας εντός της Κοινότητας (L 146), ii) την Οδηγία 91/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1991, σχετικά με τον έλεγχο της απόκτησης και της κατοχής όπλων (L 256), iii) τον Κανονισμό (ΕΕ) 98/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2013, σχετικά με την κυκλοφορία στην αγορά και τη χρήση πρόδρομων ουσιών εκρηκτικών υλών (L 39).». 2. Στο Κεφάλαιο Ι΄ του Μέρους Ι του Παραρτήματος του ν. 4990/2022, περί προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και ασφάλειας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών, προστίθεται στοιχείο iv) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το Κεφάλαιο Ι΄ διαμορφώνεται ως εξής: «Ι. Άρθρο 4 περ. α) υποπερ. αι) - προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και ασφάλεια συστημάτων δικτύου και πληροφοριών: i) Οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (Οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) (ΕΕ L 201 της 31.7.2002, σ. 37), ii) Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης	
--	--

Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (γενικός κανονισμός για την προστασία δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1), iii) Οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 2016, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο ασφάλειας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση (ΕΕ L 194 της 19.7.2016, σ. 1). iv) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024 για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 300/2008, (ΕΕ) 167/2013, (ΕΕ) 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1139 και (ΕΕ) 2019/2144 και των οδηγιών 2014/90/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/797 και (ΕΕ) 2020/1828 (Κανονισμός για την Τεχνητή Νοημοσύνη) (L της 12.7.2024).».	
Άρθρο 27 Ειδικές ρυθμίσεις για τα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου και Κω-Λέρου – Τροποποίηση άρθρου 12 ν. 5076/2023 Στο άρθρο 12 του ν. 5076/2023 (Α' 207), περί ειδικών ρυθμίσεων για τα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου και Κω – Λέρου, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1Α αα) προστίθενται νέα εδάφια, δεύτερο και τρίτο, αβ) στο νέο τέταρτο εδάφιο, οι λέξεις «μέχρι την 31η.12.2025» διαγράφονται, β) προστίθεται παρ. 1Β και το άρθρο 12 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 12 Ειδικές ρυθμίσεις για τα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου και Κω – Λέρου 1. Αν η απόφαση της παρ. 7 του άρθρου 1 του ν. 4512/2018 (Α' 5) για την κατάργηση των	Το άρθρο 12 του ν. 5076/2023 (Α' 207), περί ειδικών ρυθμίσεων για τα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου και Κω - Λέρου, έχει σήμερα ως εξής: «Άρθρο 12 Ειδικές ρυθμίσεις για τα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου και Κω - Λέρου 1. Αν η απόφαση της παρ. 7 του άρθρου 1 του ν. 4512/2018 (Α' 5) για την κατάργηση των Κτηματολογικών Γραφείων Ρόδου και Κω Λέρου και την έναρξη λειτουργίας του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω, αντίστοιχα, εκδοθεί πριν από τη διαπιστωτική πράξη της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4934/2022 (Α' 100), εφαρμόζεται στις ως άνω περιοχές ο ν. 2664/1998 (Α' 275) με εξαίρεση τα άρθρα 6 έως 9 του Δευτέρου Κεφαλαίου και με την επιφύλαξη όσων προβλέπονται στις διατάξεις του ίδιου νόμου για την τήρηση και ενημέρωση των κτηματολογικών βιβλίων και στοιχείων και την έκδοση πιστοποιητικών, έως την ολοκλήρωση της μετάπτωσης και την έκδοση

Κτηματολογικών Γραφείων Ρόδου και Κω Λέρου και την έναρξη λειτουργίας του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω, αντίστοιχα, εκδοθεί πριν από τη διαπιστωτική πράξη της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4934/2022 (Α' 100), εφαρμόζεται στις ως άνω περιохές ο ν. 2664/1998 (Α' 275) με εξαίρεση τα άρθρα 6 έως 9 του Δευτέρου Κεφαλαίου και με την επιφύλαξη όσων προβλέπονται στις διατάξεις του ίδιου νόμου για την τήρηση και ενημέρωση των κτηματολογικών βιβλίων και στοιχείων και την έκδοση πιστοποιητικών, έως την ολοκλήρωση της μετάπτωσης και την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4934/2022. 1Α. Αν κατά την έναρξη λειτουργίας του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω υφίστανται εκκρεμότητες νομικού ελέγχου από την υποβολή προς καταχώριση εγγραπτέων πράξεων στα βιβλία που τηρούσαν τα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου και Κω - Λέρου, αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, μέχρι την κατάργησή τους, για τη διενέργεια του ελέγχου και την αποδοχή ή την απόρριψή τους, αρμόδιος καθίσταται ο Προϊστάμενος του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω αντίστοιχα, εφαρμοζομένων των σχετικών διατάξεων του ν. 2664/1998 (Α' 275), καθώς και κάθε άλλο όργανο του Φορέα, το οποίο κατά την παρ. 1Α του άρθρου 17, το άρθρο 14Α και το άρθρο 18 του ν. 4512/2018 (Α' 5), διαθέτει σχετική αποφασιστική αρμοδιότητα. Εξαιρετικά, σε όσες περιπτώσεις κατά τον έλεγχο νομιμότητας που διενεργείται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, διαπιστωθεί ότι, κατά την υποβολή προς καταχώριση των εγγραπτέων πράξεων έπρεπε να έχει	της διαπιστωτικής πράξης της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4934/2022. 1Α. Αν κατά την έναρξη λειτουργίας του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω υφίστανται εκκρεμότητες νομικού ελέγχου από την υποβολή προς καταχώριση εγγραπτέων πράξεων στα βιβλία που τηρούσαν τα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου και Κω Λέρου, αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, μέχρι την κατάργησή τους, για τη διενέργεια του ελέγχου και την αποδοχή ή την απόρριψή τους, αρμόδιος καθίσταται ο Προϊστάμενος του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω αντίστοιχα, εφαρμοζομένων των σχετικών διατάξεων του ν. 2664/1998 (Α' 275), καθώς και κάθε άλλο όργανο του Φορέα, το οποίο κατά την παρ. 1Α του άρθρου 17, το άρθρο 14Α και το άρθρο 18 του ν. 4512/2018 (Α' 5), διαθέτει σχετική αποφασιστική αρμοδιότητα. Για τις εκκρεμότητες του πρώτου εδαφίου, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου «Ελληνικό Κτηματολόγιο», δύναται να ανατίθενται, μέχρι την 31η.12.2025, σε υπαλλήλους του, κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) ο έλεγχος των εγγραπτέων πράξεων αρμοδιότητας Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω και η έκδοση απόφασης σύμφωνα με τον ν. 2664/1998 για την αποδοχή ή την απόρριψη της καταχώρισής τους, καθώς και οι εξαλείψεις καταχωρίσεων της παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 2664/1998. Στην περίπτωση αυτή, οι αποφάσεις που εκδίδονται ή οι εξαλείψεις καταχωρίσεων της παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 2664/1998 που διενεργούνται από τα αναφερόμενα στο δεύτερο εδάφιο πρόσωπα προσβάλλονται ενώπιον του κατά τρόπον αρμόδιου κτηματολογικού δικαστή της περιφέρειας του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου. Για τους υπαλλήλους αυτούς, για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ασκούν τα καθήκοντα ελέγχου, εφαρμόζεται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 18 του ν. 4512/2018, περί καταβολής επιμισθίου. Σε περίπτωση απορριπτικών αποφάσεων που είχαν εκδοθεί μέχρι και την κατάργηση των Κτηματολογικών Γραφείων Ρόδου και Κω Λέρου, επί αιτημάτων καταχώρισης, και για τις οποίες δεν διενεργήθηκε η κοινοποίησή τους κατά τις διατάξεις του Κτηματολογικού Κανονισμού Δωδεκανήσου [ιταλικό
--	---

προηγηθεί η διαδικασία επανεκτίμησης της αξίας του ακινήτου, που προβλέπεται στην παρ. 10 του άρθρου 50 και στην παρ. 1 του άρθρου 112 του Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας (ν. 5219/2025 Α' 130), ο Προϊστάμενος τάσσει προθεσμία είκοσι (20) ημερών για την προσκόμιση, με επιμέλεια του αιτούμενου την καταχώριση, ή άλλου καθολικού ή ειδικού διαδόχου της προβλεπόμενης στις παραπάνω διατάξεις ειδικής έκθεσης εκτίμησης της φορολογικής αρχής για την αξία του ακινήτου κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης εγγραφής, που εκδίδεται μετά από σχετική αίτηση του Προϊσταμένου του Κτηματολογικού Γραφείου και απαιτείται για τον υπολογισμό των οφειλόμενων τελών εγγραφής και την καταβολή τους, προς ολοκλήρωση του προβλεπόμενου στο άρθρο 16 του ν. 2664/1998 ελέγχου νομιμότητας. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας του δεύτερου εδαφίου, το αίτημα καταχώρισης απορρίπτεται. Για τις εκκρεμότητες του πρώτου εδαφίου, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου «Ελληνικό Κτηματολόγιο», δύναται να ανατίθενται σε υπαλλήλους του, κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) ο έλεγχος των εγγραφτέων πράξεων αρμοδιότητας Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω και η έκδοση απόφασης σύμφωνα με τον ν. 2664/1998 για την αποδοχή ή την απόρριψη της καταχώρισής τους, καθώς και οι εξαλείψεις καταχωρίσεων της παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 2664/1998. Στην περίπτωση αυτή, οι αποφάσεις που εκδίδονται ή οι εξαλείψεις καταχωρίσεων της παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 2664/1998 που διενεργούνται από τα αναφερόμενα στο δεύτερο	κανονιστικό διάταγμα 132/1929, το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 510/1947 (Α' 298)], το αποτέλεσμά τους γνωστοποιείται στον αιτούντα κατά τον ν. 2664/1998. Από την έναρξη λειτουργίας του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω παύει η υποχρέωση του άρθρου 59 του Κτηματολογικού Κανονισμού Δωδεκανήσου, περί ενημέρωσης των στοιχείων μερίδων οικοδομών, καθώς και κάθε άλλης πληροφορίας που δεν αντιστοιχεί στη συλλεγόμενη και καταχωριζόμενη στο σύστημα του Εθνικού Κτηματολογίου, πληροφόρηση. Αιτήματα ενημέρωσης των στοιχείων μερίδων οικοδομών που έχουν τυχόν υποβληθεί και δεν είχαν διεκπεραιωθεί μέχρι την κατάργηση των Κτηματολογικών Γραφείων Ρόδου και Κω Λέρου, αρχειοθετούνται, άνευ υποχρέωσης των υπηρεσιών του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω, να ενεργήσουν. Για τις εγγραφτέες πράξεις που περιέχουν αίτημα γεωμετρικής μεταβολής και για αιτήματα διόρθωσης γεωμετρικών στοιχείων των γεωτεμαχίων, εφαρμόζονται ανάλογα οι νόμοι 2664/1998 και 5142/2024 (Α' 158). 2. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ελληνικό Κτηματολόγιο» ρυθμίζονται επί μέρους ζητήματα για την τήρηση και ενημέρωση των βιβλίων και στοιχείων από το Κτηματολογικό Γραφείο Δωδεκανήσου και το Υποκατάστημα Κω κατά τη χρονική περίοδο της παρ. 1, την έκδοση πιστοποιητικών, καθώς και κάθε άλλο συναφές τεχνικό ζήτημα. 3. Μετά από την έναρξη της λειτουργίας του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου, καθώς και του Υποκαταστήματος Κω, εφαρμόζονται οι παρ. 1 έως και 3 του άρθρου 47 του ν. 4934/2022. 4. Για την κάλυψη έκτακτων και επείγουσών αναγκών, είναι δυνατόν να αποσπώνται στο Κτηματολογικό Γραφείο Δωδεκανήσου υπάλληλοι φορέων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), κατά παρέκκλιση των διατάξεων περί κινητικότητας, εφαρμοζόμενου σε κάθε περίπτωση του άρθρου 35 του ν. 4873/2021 (Α' 248) σε συνδυασμό με την παρ. 1 του άρθρου 177 του ν. 4876/2021 (Α' 251), περί της διαφύλαξης της στελέχωσης των Οργανισμών Τοπικής
--	---

εδάφιο πρόσωπα προσβάλλονται ενώπιον του κατά τόπον αρμόδιου κτηματολογικού δικαστή της περιφέρειας του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου. Για τους υπαλλήλους αυτούς, για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ασκούν τα καθήκοντα ελέγχου, εφαρμόζεται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 18 του ν. 4512/2018, περί καταβολής επιμισθίου. Σε περίπτωση απορριπτικών αποφάσεων που είχαν εκδοθεί μέχρι και την κατάργηση των Κτηματολογικών Γραφείων Ρόδου και Κω - Λέρου, επί αιτημάτων καταχώρισης, και για τις οποίες δεν διενεργήθηκε η κοινοποίησή τους κατά τις διατάξεις του Κτηματολογικού Κανονισμού Δωδεκανήσου [ιταλικό κανονιστικό διάταγμα 132/1929, το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 510/1947 (Α' 298)], το αποτέλεσμα τους γνωστοποιείται στον αιτούντα κατά τον ν. 2664/1998. Από την έναρξη λειτουργίας του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω παύει η υποχρέωση του άρθρου 59 του Κτηματολογικού Κανονισμού Δωδεκανήσου, περί ενημέρωσης των στοιχείων μερίδων οικοδομών, καθώς και κάθε άλλης πληροφορίας που δεν αντιστοιχεί στη συλλεγόμενη και καταχωριζόμενη στο σύστημα του Εθνικού Κτηματολογίου, πληροφόρηση. Αιτήματα ενημέρωσης των στοιχείων μερίδων οικοδομών που έχουν τυχόν υποβληθεί και δεν είχαν διεκπεραιωθεί μέχρι την κατάργηση των Κτηματολογικών Γραφείων Ρόδου και Κω - Λέρου, αρχειοθετούνται, άνευ υποχρέωσης των υπηρεσιών του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω, να ενεργήσουν. Για τις εγγραπτές πράξεις που περιέχουν αίτημα γεωμετρικής μεταβολής και για αιτήματα διόρθωσης γεωμετρικών στοιχείων των γεωτεμαχίων, εφαρμόζονται ανάλογα οι νόμοι 2664/1998 και 5142/2024 (Α' 158).	Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού. Η απόσπαση του πρώτου εδαφίου διενεργείται με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των οικείων Υπουργείων, η οποία εκδίδεται, μετά από αίτηση του υπαλλήλου, σύμφωνα με το άρθρο 68 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26).».
--	---

1B. Όταν ο Προϊστάμενος του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου ή του Υποκαταστήματος Κω διαπιστώνει κατά την καταχώριση στα βιβλία που τηρούσαν τα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου και Κω – Λέρου αποφάσεων ή διατάξεων του Κτηματολογικού Δικαστή οι οποίες εκδόθηκαν για την αποδοχή ή την απόρριψη εγγραπτών πράξεων που υποβλήθηκαν στο πρώην Κτηματολογικό Γραφείο Ρόδου ή στο πρώην Κτηματολογικό Γραφείο Κω – Λέρου, αντίστοιχα, μέχρι και την 31η.12.2024, τελευταία ημέρα λειτουργίας των ίδιων πρώην Κτηματολογικών Γραφείων, κατά τις διατάξεις του ν. 4512/2018, ότι αυτές είναι ανεφάρμοστες λόγω σφαλμάτων που έχουν εμφιλοχωρήσει εκ παραδρομής στο περιεχόμενό τους, όπως ελλείψεις ή ανακρίβειες, με συνέπεια αυτό να αλλοιωθεί, εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση περί αδυναμίας εφαρμογής τους και τις αναπέμπει προς αναθεώρηση, άλλως αντικατάσταση, στον κατά τόπο αρμόδιο Κτηματολογικό Δικαστή. 2. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ελληνικό Κτηματολόγιο» ρυθμίζονται επί μέρους ζητήματα για την τήρηση και ενημέρωση των βιβλίων και στοιχείων από το Κτηματολογικό Γραφείο Δωδεκανήσου και το Υποκατάστημα Κω κατά τη χρονική περίοδο της παρ. 1, την έκδοση πιστοποιητικών, καθώς και κάθε άλλο συναφές τεχνικό ζήτημα. 3. Μετά από την έναρξη της λειτουργίας του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου, καθώς και του Υποκαταστήματος Κω, εφαρμόζονται οι παρ. 1 έως και 3 του άρθρου 47 του ν. 4934/2022. 4. Για την κάλυψη έκτακτων και επείγουσών αναγκών, είναι δυνατόν να αποσπώνται στο	
---	--

Κτηματολογικό Γραφείο Δωδεκανήσου υπάλληλοι φορέων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), κατά παρέκκλιση των διατάξεων περί κινητικότητας, εφαρμοζομένου σε κάθε περίπτωση του άρθρου 35 του ν. 4873/2021 (Α' 248) σε συνδυασμό με την παρ. 1 του άρθρου 177 του ν. 4876/2021 (Α' 251), περί της διαφύλαξης της στελέχωσης των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού. Η απόσπαση του πρώτου εδαφίου διενεργείται με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των οικείων Υπουργείων, η οποία εκδίδεται, μετά από αίτηση του υπαλλήλου, σύμφωνα με το άρθρο 68 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26).».	
Άρθρο 28 Εξουσιοδοτικές διατάξεις για ζητήματα του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου «Ελληνικό Κτηματολόγιο» – Τροποποίηση άρθρου 31 ν. 5076/2023 Στο άρθρο 31 του ν. 5076/2023 (Α' 207) επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο τίτλος αντικαθίσταται, β) η μόνη παράγραφος αριθμείται ως παρ. 1, γ) προστίθενται παρ. 2 και 3 και, το άρθρο 31, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 31 Εξουσιοδοτικές διατάξεις 1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Εθνικής Οικονομίας και Εσωτερικών, η οποία εκδίδεται κατόπιν γνώμης του διοικητικού συμβουλίου του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ελληνικό Κτηματολόγιο», δύνανται να καθορίζονται και να εξειδικεύονται οι στόχοι του κινήτρου επίτευξης στόχων του άρθρου 21	Το άρθρο 31 του ν. 5076/2023 (Α' 207), περί εξουσιοδοτικής διάταξης, έχει σήμερα ως εξής: «Άρθρο 31 Εξουσιοδοτική διάταξη Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, η οποία εκδίδεται κατόπιν γνώμης του Διοικητικού Συμβουλίου του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ελληνικό Κτηματολόγιο», δύνανται να καθορίζονται και να εξειδικεύονται οι στόχοι του κινήτρου επίτευξης στόχων του άρθρου 21 ανά ιεραρχικό επίπεδο και οργανική μονάδα της κεντρικής υπηρεσίας και των αποκεντρωμένων υπηρεσιών του φορέα, καθώς και ανά υπάλληλο και δικηγόρο με σύμβαση έμμισθης εντολής του φορέα. Με όμοια απόφαση, ρυθμίζονται η διαδικασία καθορισμού και επαλήθευσης της επίτευξης των στόχων του φορέα, το ύψος της πρόσθετης αμοιβής, εντός των ορίων του άρθρου 21, ο χρόνος, ο τρόπος και οι προϋποθέσεις καταβολής της, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 21.».

ανά ιεραρχικό επίπεδο και οργανική μονάδα της κεντρικής υπηρεσίας και των αποκεντρωμένων υπηρεσιών του φορέα, καθώς και ανά υπάλληλο και δικηγόρο με σύμβαση έμμισθης εντολής του φορέα. Με όμοια απόφαση, ρυθμίζονται η διαδικασία καθορισμού και επαλήθευσης της επίτευξης των στόχων του φορέα, το ύψος της πρόσθετης αμοιβής, εντός των ορίων του άρθρου 21, ο χρόνος, ο τρόπος και οι προϋποθέσεις καταβολής της, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 21. 2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης, ύστερα από εισήγηση του διοικητικού συμβουλίου του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ελληνικό Κτηματολόγιο», καθορίζονται οι τεχνικές και διαδικαστικές λεπτομέρειες για την καταβολή και είσπραξη των τελών εγγραφής προς συμπλήρωση των αρχικώς καταβληθέντων, όπως προκύπτουν από την επανεκτίμηση, σύμφωνα με την παρ. 1Α του άρθρου 12. Τα εν λόγω τέλη εισπράττονται και αποδίδονται υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου και τρίτων. 3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Δικαιοσύνης, ύστερα από εισήγηση του διοικητικού συμβουλίου του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ελληνικό Κτηματολόγιο», καθορίζεται η διαδικασία αναπομπής, καθώς και κάθε άλλο τεχνικό και λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή της παρ. 1Β του άρθρου 12.».	
Άρθρο 29 Μεταβατικές διατάξεις για την εφαρμογή των άρθρων 8, 9 και 10 του ν. 5142/2024 – Προσθήκη παρ. 2, 3 και 4 στο άρθρο 32 του ν. 5142/2024 Στο άρθρο 32 του ν. 5142/2024 (Α' 158), περί μεταβατικής διάταξης, επέρχονται οι ακόλουθες	Το άρθρο 32 του ν. 5142/2024 (Α' 158), περί μεταβατικής διάταξης, έχει σήμερα ως εξής: «Άρθρο 32 Μεταβατική διάταξη Όπου στον ν. 2664/1998 (Α' 275) ορίζεται ανάλογη εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 19 νοείται ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 8 του παρόντος.»

τροποποιήσεις: α) ο τίτλος αντικαθίσταται, β) η μόνη παράγραφος αριθμείται ως παρ. 1, γ) προστίθενται παρ. 2, 3 και 4 και το άρθρο 32 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 32 Μεταβατικές διατάξεις 1. Όπου στον ν. 2664/1998 (Α' 275) ορίζεται ανάλογη εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 19 νοείται ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 8 του παρόντος. 2. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος η προβλεπόμενη στα άρθρα 8, 9 και 10 ψηφιακή κοινοποίηση της αίτησης διόρθωσης μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής διόρθωσης γεωμετρικών στοιχείων της παρ. 4 του άρθρου 8 διενεργείται με δικαστικό επιμελητή. Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, μέσω της εφαρμογής του πρώτου εδαφίου, διενεργείται η κοινοποίηση των εκδιδόμενων αποφάσεων στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις που υποχρεωτικά δηλώνουν ο αιτών μετά την υποβολή της αίτησης και όσοι εκ των επηρεαζόμενων όμορων ιδιοκτητών υπέβαλαν τη συναίνεση ή την αντίρρησή τους, μετά την πρώτη κοινοποίηση της αίτησης διόρθωσης. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης διαπιστώνεται η συνδρομή των λειτουργικών και τεχνικών προϋποθέσεων για τη διενέργεια της αυτοματοποιημένης ψηφιακής κοινοποίησης μέσω της εφαρμογής, ανά διαδικαστικό στάδιο όπως προβλέπεται. Μετά την έναρξη της ισχύος της απόφασης του τρίτου εδαφίου, η αυτοματοποιημένη ψηφιακή κοινοποίηση μέσω της εφαρμογής διενεργείται όπως προβλέπεται στις οικείες διατάξεις. 3. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, για τις διαδικασίες των άρθρων 8, 9 και 10, όταν δικαιούχος ακινήτων για τα οποία υποβάλλεται η αίτηση διόρθωσης ή επηρεαζόμενος ως	
---	--

όμορος εξ αυτής είναι το Ελληνικό Δημόσιο ή φορέας της Γενικής Κυβέρνησης, κατά την έννοια της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) εξακολουθεί να ισχύει η διαδικασία γεωμετρικών διορθώσεων της παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 2664/1998 (Α' 275). Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης διαπιστώνεται η συνδρομή των λειτουργικών και τεχνικών προϋποθέσεων για τη διενέργεια των προβλεπόμενων ηλεκτρονικών υποβολών αιτήσεων, δηλώσεων και αντιρρήσεων από τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου. Μετά την έναρξη της ισχύος της απόφασης του δευτέρου εδαφίου, εκδίδεται η προβλεπόμενη στην περ. ε) της παρ. 2 του άρθρου 31 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ελληνικό Κτηματολόγιο» για τον καθορισμό της ημερομηνίας για την έναρξη ισχύος του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Β' του παρόντος ως προς τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου και την επερχόμενη κατάργηση της διαδικασίας διόρθωσης γεωμετρικών στοιχείων κατά την παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 2664/1998 και κατά την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 18 του ίδιου νόμου περί διόρθωσης πρόδηλου σφάλματος για τα ίδια πρόσωπα, ως ορίζεται στην περ. β) του άρθρου 33. 4. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος και μέχρι την έναρξη της ισχύος της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 13Α του ν. 2664/1998 για τον καθορισμό της αποδεκτής απόκλισης εμβαδού, αποφασιστική αρμοδιότητα επί των αντιρρήσεων που υποβάλλονται σύμφωνα με την παρ. 12 του άρθρου 8 του παρόντος επί των αιτήσεων διόρθωσης του ίδιου άρθρου, έχουν οι υπηρεσίες του Φορέα της παρ. 13 του άρθρου 8. Κατά το ίδιο διάστημα, όπου στο άρθρο 9 προβλέπεται	
--	--

απόφαση του Πιστοποιημένου Μηχανικού, αυτή εκδίδεται από τις υπηρεσίες του Φορέα της παρ. 13 του άρθρου 8. Μετά την έναρξη της ισχύος της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 13Α του ν. 2664/1998 για τον καθορισμό της αποδεκτής απόκλισης εμβαδού, εφαρμόζεται η κατά το άρθρο 9 αποφασιστική αρμοδιότητα του Πιστοποιημένου Μηχανικού για την έκδοση απόφασης επί αιτήσεων διόρθωσης κατόπιν υποβολής αντιρρήσεων, όπως ειδικότερα προβλέπεται στην ίδια διάταξη.».	
Άρθρο 30 Μεταβατικές διατάξεις για το προσωπικό με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου των καταργούμενων ειδικών άμισθων Υποθηκοφυλακείων - Τροποποίηση περ. γ) παρ. 6 άρθρου 20 ν. 4512/2018 Στην περ. γ) της παρ. 6 του άρθρου 20 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί μεταβατικών διατάξεων για το προσωπικό των καταργούμενων Υποθηκοφυλακείων και Κτηματολογικών Γραφείων, οι λέξεις «πριν από» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μέχρι και» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η περ. γ) διαμορφώνεται ως εξής: «γ) το προσωπικό με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου των καταργούμενων ειδικών άμισθων Υποθηκοφυλακείων, εφόσον η πρόσληψη του τελευταίου διενεργήθηκε από την 1η Ιανουαρίου 2015 και μέχρι και την 1η Φεβρουαρίου 2023, σύμφωνα με την υπ' αριθμόν 37480/4.5.2012 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Β' 1532) και εφόσον κατά τον χρόνο ένταξης εξακολουθούν να υπηρετούν στα ως άνω ειδικά άμισθα Υποθηκοφυλακεία, κατ' εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 56 του κ.δ. της 19/23.7.1941, «Περί κωδικοποίησεως εις ενιαίον κείμενον των διατάξεων των αναγκαστικών νόμων 434/1937, 1933/1939, 2182/1940 και 2532/1940 "περί οργανισμού των	Η περ. γ' της παρ. 6 του άρθρου 20 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί μεταβατικών διατάξεων για το προσωπικό των καταργούμενων Υποθηκοφυλακείων και Κτηματολογικών Γραφείων, έχει σήμερα ως εξής: «γ) το προσωπικό με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου των καταργούμενων ειδικών άμισθων Υποθηκοφυλακείων, εφόσον η πρόσληψη του τελευταίου διενεργήθηκε από την 1η Ιανουαρίου 2015 και πριν από την 1η Φεβρουαρίου 2023, σύμφωνα με την υπ' αρ. 37480/4.5.2012 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Β' 1532) και εφόσον κατά τον χρόνο ένταξης εξακολουθούν να υπηρετούν στα ως άνω ειδικά άμισθα Υποθηκοφυλακεία, κατ' εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 56 του κ.δ. της 19/23.7.1941, όπως εκάστοτε ίσχυε. Το κόστος της μισθοδοσίας καλύπτεται από τους πόρους του Φορέα.».

Υποθηκοφυλακείων του Κράτους» (Α' 244), όπως εκάστοτε ίσχυε.».	
Άρθρο 32 Ψηφιοποίηση διοικητικών διαδικασιών και δημιουργία κεντρικού αποθετηρίου ψηφιακών υπηρεσιών Ο.Τ.Α. α' βαθμού - Τροποποίηση άρθρου 28Α ν. 4727/2020 Στο άρθρο 28Α του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί πλατφόρμας για την ψηφιοποίηση διοικητικών διαδικασιών και τη δημιουργία κεντρικού αποθετηρίου ψηφιακών υπηρεσιών Ο.Τ.Α. β' βαθμού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο, οι λέξεις «Ο.Τ.Α. β' βαθμού» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού», β) στην παρ. 1, βα) στο πρώτο εδάφιο, ι) οι λέξεις «οριζόντια ψηφιακή πλατφόρμα/» διαγράφονται, ιι) οι λέξεις «πλατφόρμα/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ΠΣ Ο.Τ.Α.», ιiii) οι λέξεις «β' βαθμού» αντικαθίστανται από τις λέξεις «α' και β' βαθμού», ββ) στο δεύτερο εδάφιο, ι) οι λέξεις «τις Περιφέρειες» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τους Ο.Τ.Α.», ιi) οι λέξεις «β' βαθμού που δημιουργείται στο πλαίσιο της ως άνω πλατφόρμας/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «που δημιουργείται στο πλαίσιο του ως άνω», γ) στην παρ. 2, γα) οι λέξεις «της πλατφόρμας/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του ΠΣ Ο.Τ.Α.», γβ) οι λέξεις «β' βαθμού» διαγράφονται, δ) στην παρ. 3, δα) οι λέξεις «της πλατφόρμας/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του ΠΣ Ο.Τ.Α.», δβ) οι λέξεις «β' βαθμού, υπάλληλοι και αιρετοί των Ο.Τ.Α. β' βαθμού» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, υπάλληλοι και αιρετοί των Ο.Τ.Α.», ε) στην παρ. 4, εα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «β' βαθμού στην πλατφόρμα/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α.», εβ) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «της πλατφόρμας/ΠΣ καθαυτή ή η σύνδεση με αυτήν» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του ΠΣ Ο.Τ.Α. καθαυτού ή η σύνδεση με αυτό», εγ) στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «β' βαθμού» διαγράφονται, στ) στην παρ. 5, στα) στο πρώτο εδάφιο, ι) οι λέξεις «στην πλατφόρμα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α.», ιi) οι λέξεις «β' βαθμού» διαγράφονται, στβ) στο δεύτερο εδάφιο, ι) οι λέξεις «διαπιστωτική πράξη» αντικαθίστανται από τη λέξη «απόφαση», ιi) στην περ. α), οι λέξεις «στην	Το άρθρο 28Α του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί πλατφόρμας για την ψηφιοποίηση διοικητικών διαδικασιών και τη δημιουργία κεντρικού αποθετηρίου ψηφιακών υπηρεσιών Ο.Τ.Α. β' βαθμού, έχει σήμερα ως εξής: «Άρθρο 28Α Πλατφόρμα για την ψηφιοποίηση διοικητικών διαδικασιών και τη δημιουργία κεντρικού αποθετηρίου ψηφιακών υπηρεσιών Ο.Τ.Α. β' βαθμού 1. Δημιουργείται και είναι διαθέσιμη μέσω της ΕΣΠ οριζόντια ψηφιακή πλατφόρμα/κεντρικό πληροφοριακό σύστημα (εφεξής: «πλατφόρμα/ΠΣ») για την ψηφιοποίηση εξωστρεφών διοικητικών διαδικασιών και τη δημιουργία κεντρικού αποθετηρίου ψηφιακών υπηρεσιών που διεκπεραιώνονται από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) β' βαθμού, με στόχο την ψηφιακή παροχή υπηρεσιών από τους τελευταίους με ενιαίο τρόπο. Η οργάνωση του ενιαίου τρόπου παροχής ψηφιακών υπηρεσιών από τις Περιφέρειες και της δημοσίευσης της κάθε υπηρεσίας στην ΕΣΠ λαμβάνει χώρα μέσα από το Μητρώο Ψηφιακών Υπηρεσιών Ο.Τ.Α. β' βαθμού που δημιουργείται στο πλαίσιο της ως άνω πλατφόρμας/ΠΣ. 2. Για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την επιχειρησιακή λειτουργία και τη συντήρηση της πλατφόρμας/ΠΣ, καθώς και για τον σχετικό συντονισμό με τους Ο.Τ.Α. β' βαθμού αρμόδια είναι η Υπηρεσία Συντονισμού ΕΣΠ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. 3. Χρήστες της πλατφόρμας/ΠΣ της παρ. 1 είναι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή οι νομικές οντότητες που χρησιμοποιούν τις δημόσιες υπηρεσίες που διεκπεραιώνονται από τους Ο.Τ.Α. β' βαθμού, υπάλληλοι και αιρετοί των Ο.Τ.Α. β' βαθμού και υπάλληλοι της Υπηρεσίας Συντονισμού ΕΣΠ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με ρόλο κεντρικού διαχειριστή. 4. Η ένταξη των Ο.Τ.Α. β' βαθμού στην πλατφόρμα/ ΠΣ είναι υποχρεωτική. Ως ένταξη νοείται η χρήση της πλατφόρμας/ΠΣ καθαυτή ή η σύνδεση με αυτήν με τη χρήση διεπαφής προγραμματισμού εφαρμογών μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας (ΚΕ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με το τέταρτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 26. Κάθε Ο.Τ.Α. β' βαθμού δηλώνει τον τρόπο ένταξης που επιλέγει σύμφωνα με το

πλατφόρμα/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α.», στγ) στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «στην πλατφόρμα/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α.», στδ) στο πέμπτο εδάφιο, οι λέξεις «β' βαθμού, απεντάσσεται από την πλατφόρμα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, απεντάσσεται από το ΠΣ Ο.Τ.Α.», στε) στο έκτο εδάφιο, οι λέξεις «από την πλατφόρμα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «από το ΠΣ Ο.Τ.Α.», στστ) στο έβδομο εδάφιο, ι) οι λέξεις «β' βαθμού» διαγράφονται, ιι) οι λέξεις «της πλατφόρμας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του ΠΣ Ο.Τ.Α.», ζ) στην παρ. 6, ζα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «της πλατφόρμας/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του ΠΣ Ο.Τ.Α.», ζβ) στο τρίτο εδάφιο, ι) οι λέξεις «β' βαθμού» διαγράφονται, ιι) οι λέξεις «στην πλατφόρμα/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α.», ζγ) προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο, η) στην παρ. 7, ηα) στην περ. α), ι) οι λέξεις «της πλατφόρμας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α.», ιι) μετά από τις λέξεις «κάθε Ο.Τ.Α.» οι λέξεις «β' βαθμού» διαγράφονται, ιiii) οι λέξεις «στην πλατφόρμα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α.», iv) μετά από τις λέξεις «από τους Ο.Τ.Α.» οι λέξεις «β' βαθμού» διαγράφονται, v) οι λέξεις «την πλατφόρμα καθεαυτή» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α. καθεαυτό», ηβ) στην περ. β), οι λέξεις «β' βαθμού» διαγράφονται, θ) στην παρ. 8, θα) οι λέξεις «Με διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Με απόφαση της Υπηρεσίας Συντονισμού ΕΨΠ, που αναρτάται στον δικτυακό τόπο του προγράμματος «Διάγνωση», θβ) οι λέξεις «στην πλατφόρμα/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α.», ι) στην παρ. 9, οι λέξεις «στην πλατφόρμα/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α.» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 28Α διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 28Α	δεύτερο εδάφιο στην Υπηρεσία Συντονισμού ΕΨΠ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. 5. Κάθε διοικητική διαδικασία εντάσσεται στην πλατφόρμα με πρωτοβουλία των κεντρικών διαχειριστών της παρ. 3 ή μετά από πρόταση τουλάχιστον ενός από τους Ο.Τ.Α. β' βαθμού προς την Υπηρεσία Συντονισμού ΕΨΠ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Για την ένταξη εκδίδεται διαπιστωτική πράξη, σύμφωνα με την παρ. 8, εφόσον οι ουσιώδεις όροι παροχής της διοικητικής διαδικασίας, όπως τελικοί χρήστες, προϋποθέσεις, δικαιολογητικά, προθεσμίες, ένδικα μέσα, εκροή: α) καθορίζονται ήδη στο οικείο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη διαδικασία και αποτυπώνονται και στην πλατφόρμα/ΠΣ και β) δεν τροποποιούνται με την υλοποίηση της αντίστοιχης ψηφιακής υπηρεσίας. Αν με την ένταξη μιας διαδικασίας στην πλατφόρμα/ ΠΣ τροποποιούνται οι ουσιώδεις όροι παροχής της, η ένταξη συντελείται με την έκδοση κανονιστικής απόφασης σύμφωνα με την παρ. 9. Η χρήση διαλειτουργικότητας μέσω του ΚΕ.Δ. κατά την παροχή μιας ψηφιακής υπηρεσίας και η αυτεπάγγελτη αναζήτηση δικαιολογητικών, ιδίως στο πλαίσιο απλούστευσης, δεν συνιστούν τροποποίηση των ουσιαστών όρων της οικείας διαδικασίας κατά το δεύτερο εδάφιο. Αν μια ενταγμένη διοικητική διαδικασία καταργηθεί ή παύσει να διεκπεραιώνεται από τους Ο.Τ.Α. β' βαθμού, απεντάσσεται από την πλατφόρμα αυτοδίκαια. Αν μια ενταγμένη διοικητική διαδικασία υπαχθεί σε θεσμικό πλαίσιο που ορίζει άλλο τρόπο διεκπεραίωσης, απεντάσσεται από την πλατφόρμα αυτοδίκαια ή τροποποιείται σύμφωνα με το νέο πλαίσιο, κατά περίπτωση. Οι Ο.Τ.Α. β' βαθμού έχουν την ευθύνη να παρακολουθούν το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις ενταγμένες διαδικασίες και να ενημερώνουν μέσω της πλατφόρμας τους χρήστες για τυχόν αλλαγές. 6. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ενεργεί ως Υπεύθυνος Επεξεργασίας για τον σκοπό της τήρησης και λειτουργίας της πλατφόρμας/ΠΣ της παρ. 1. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης μπορεί να ορίζει έναν ή περισσότερους εκτελούντες την επεξεργασία για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου. Κάθε Ο.Τ.Α. β' βαθμού ενεργεί ως Υπεύθυνος Επεξεργασίας, ιδίως, για τον ορισμό χρηστών στην πλατφόρμα/ΠΣ, τη λήψη και διεκπεραίωση των αιτήσεων μέσω αυτής
---	---

Πλατφόρμα για την ψηφιοποίηση διοικητικών διαδικασιών και τη δημιουργία κεντρικού αποθετηρίου ψηφιακών υπηρεσιών Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού 1. Δημιουργείται και είναι διαθέσιμο μέσω της ΕΨΠ κεντρικό πληροφοριακό σύστημα (εφεξής: «ΠΣ Ο.Τ.Α.») για την ψηφιοποίηση εξωστρεφών διοικητικών διαδικασιών και τη δημιουργία κεντρικού αποθετηρίου ψηφιακών υπηρεσιών που διεκπεραιώνονται από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού, με στόχο την ψηφιακή παροχή υπηρεσιών από τους τελευταίους με ενιαίο τρόπο. Η οργάνωση του ενιαίου τρόπου παροχής ψηφιακών υπηρεσιών από τους Ο.Τ.Α. και της δημοσίευσης της κάθε υπηρεσίας στην ΕΨΠ λαμβάνει χώρα μέσα από το Μητρώο Ψηφιακών Υπηρεσιών Ο.Τ.Α. που δημιουργείται στο πλαίσιο του ως άνω ΠΣ Ο.Τ.Α. 2. Για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την επιχειρησιακή λειτουργία και τη συντήρηση του ΠΣ Ο.Τ.Α., καθώς και για τον σχετικό συντονισμό με τους Ο.Τ.Α. αρμόδια είναι η Υπηρεσία Συντονισμού ΕΨΠ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. 3. Χρήστες του ΠΣ Ο.Τ.Α. της παρ. 1 είναι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή οι νομικές οντότητες που χρησιμοποιούν τις δημόσιες υπηρεσίες που διεκπεραιώνονται από τους Ο.Τ.Α., υπάλληλοι και αιρετοί των Ο.Τ.Α. και υπάλληλοι της Υπηρεσίας Συντονισμού ΕΨΠ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με ρόλο κεντρικού διαχειριστή. 4. Η ένταξη των Ο.Τ.Α. στο ΠΣ Ο.Τ.Α. είναι υποχρεωτική. Ως ένταξη νοείται η χρήση του ΠΣ Ο.Τ.Α. καθαυτού ή η σύνδεση με αυτό με τη χρήση διεπαφής προγραμματισμού εφαρμογών μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας (ΚΕ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με το τέταρτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 26. Κάθε Ο.Τ.Α. δηλώνει τον τρόπο ένταξης που επιλέγει σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο στην Υπηρεσία Συντονισμού ΕΨΠ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. 5. Κάθε διοικητική διαδικασία εντάσσεται στο ΠΣ Ο.Τ.Α. με πρωτοβουλία των κεντρικών διαχειριστών της παρ. 3 ή μετά από πρόταση τουλάχιστον ενός από τους Ο.Τ.Α. προς την Υπηρεσία Συντονισμού ΕΨΠ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.	και την εν γένει εξυπηρέτηση των διοικουμένων κατά τον λόγο αρμοδιότητάς του. 7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Εσωτερικών καθορίζονται ειδικότερα: α) Οι διοικητικοί, σχεδιαστικοί και τεχνικοί κανόνες ανάπτυξης και λειτουργίας και τα οριζόντια δομικά στοιχεία και λειτουργικότητες της πλατφόρμας της παρ. 1, οι όροι πρόσβασης και χρήσης και ιδίως ο τρόπος αυθεντικοποίησης, οι ρόλοι και οι ενέργειες των χρηστών, οι ειδικότεροι όροι για το ελάχιστο περιεχόμενο της ένταξης κάθε Ο.Τ.Α. β' βαθμού, καθώς και για τη διαδικασία ένταξης στην πλατφόρμα νέων διαδικασιών και απένταξης σε περίπτωση που καταργηθούν, παύσουν να διεκπεραιώνονται από τους Ο.Τ.Α. β' βαθμού ή υπαχθούν σε θεσμικό πλαίσιο που ορίζει άλλο τρόπο διεκπεραίωσης, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και οι απαραίτητες διαλειτουργικότητες που αφορούν την πλατφόρμα καθεαυτή. β) Ο τρόπος υποβολής της αίτησης και λήψης της απάντησης, η ειδικότερη λειτουργία των δομικών εργαλείων και λειτουργικοτήτων που παρέχονται οριζόντια στους Ο.Τ.Α. β' βαθμού και κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή των παρ. 3 έως και 5. 8. Με διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται σε επίπεδο επίσημου τίτλου οι διοικητικές διαδικασίες που εντάσσονται στην πλατφόρμα της παρ. 1, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 5. 9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Εσωτερικών και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού καθορίζονται κατά το ειδικό μέρος οι ουσιώδεις όροι παροχής μιας διοικητικής διαδικασίας, ιδίως οι χρήστες, το περιεχόμενο και ο τύπος της αίτησης και των δικαιολογητικών αυτής, η ροή της ανασχεδιαζόμενης διαδικασίας, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια, εφόσον οι όροι αυτοί επηρεάζονται ουσιωδώς στο πλαίσιο ένταξης της διαδικασίας αυτής στην πλατφόρμα/ ΠΣ κατά το τρίτο εδάφιο της παρ. 5.».
--	--

Για την ένταξη εκδίδεται απόφαση, σύμφωνα με την παρ. 8, εφόσον οι ουσιώδεις όροι παροχής της διοικητικής διαδικασίας, όπως τελικοί χρήστες, προϋποθέσεις, δικαιολογητικά, προθεσμίες, ένδικα μέσα, εκροή:

α) καθορίζονται ήδη στο οικείο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη διαδικασία και αποτυπώνονται και στο ΠΣ Ο.Τ.Α. και

β) δεν τροποποιούνται με την υλοποίηση της αντίστοιχης ψηφιακής υπηρεσίας.

Αν με την ένταξη μιας διαδικασίας στο ΠΣ Ο.Τ.Α. τροποποιούνται οι ουσιώδεις όροι παροχής της, η ένταξη συντελείται με την έκδοση κανονιστικής απόφασης σύμφωνα με την παρ. 9. Η χρήση διαλειτουργικτήτων μέσω του ΚΕ.Δ. κατά την παροχή μιας ψηφιακής υπηρεσίας και η αυτεπάγγελτη αναζήτηση δικαιολογητικών, ιδίως στο πλαίσιο απλούστευσης, δεν συνιστούν τροποποίηση των ουσιωδών όρων της οικείας διαδικασίας κατά το δεύτερο εδάφιο. Αν μια ενταγμένη διοικητική διαδικασία καταργηθεί ή παύσει να διεκπεραιώνεται από τους Ο.Τ.Α., απεντάσσεται από το ΠΣ Ο.Τ.Α. αυτοδίκαια.

Αν μια ενταγμένη διοικητική διαδικασία υπαχθεί σε θεσμικό πλαίσιο που ορίζει άλλο τρόπο διεκπεραίωσης, απεντάσσεται από το ΠΣ Ο.Τ.Α. αυτοδίκαια ή τροποποιείται σύμφωνα με το νέο πλαίσιο, κατά περίπτωση. Οι Ο.Τ.Α. έχουν την ευθύνη να παρακολουθούν το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις ενταγμένες διαδικασίες και να ενημερώνουν μέσω του ΠΣ Ο.Τ.Α. τους χρήστες για τυχόν αλλαγές.

6. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ενεργεί ως Υπεύθυνος Επεξεργασίας για τον σκοπό της τήρησης και λειτουργίας του ΠΣ Ο.Τ.Α. της παρ. 1. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης μπορεί να ορίζει έναν ή περισσότερους εκτελούντες την επεξεργασία για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου. Κάθε Ο.Τ.Α. ενεργεί ως Υπεύθυνος Επεξεργασίας, ιδίως, για τον ορισμό χρηστών στο ΠΣ Ο.Τ.Α., τη λήψη και διεκπεραίωση των αιτήσεων μέσω αυτού και την εν γένει εξυπηρέτηση των διοικούμενων κατά τον λόγο αρμοδιότητάς του. Τα δεδομένα που τηρούνται στο ΠΣ Ο.Τ.Α. της παρ. 1 διατηρούνται για χρονικό διάστημα που δεν δύναται να υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Εσωτερικών καθορίζονται ειδικότερα: α) Οι διοικητικοί, σχεδιαστικοί και τεχνικοί κανόνες ανάπτυξης και λειτουργίας και τα οριζόντια δομικά στοιχεία και λειτουργικότητες στο ΠΣ Ο.Τ.Α. της παρ. 1, οι όροι πρόσβασης και χρήσης και ιδίως ο τρόπος αυθεντικοποίησης, οι ρόλοι και οι ενέργειες των χρηστών, οι ειδικότεροι όροι για το ελάχιστο περιεχόμενο της ένταξης κάθε Ο.Τ.Α., καθώς και για τη διαδικασία ένταξης στο ΠΣ Ο.Τ.Α. νέων διαδικασιών και απένταξης σε περίπτωση που καταργηθούν, παύσουν να διεκπεραιώνονται από τους Ο.Τ.Α. ή υπαχθούν σε θεσμικό πλαίσιο που ορίζει άλλο τρόπο διεκπεραίωσης, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και οι απαραίτητες διαλειτουργικότητες που αφορούν στο ΠΣ Ο.Τ.Α. καθαυτό. β) Ο τρόπος υποβολής της αίτησης και λήψης της απάντησης, η ειδικότερη λειτουργία των δομικών εργαλείων και λειτουργικοτήτων που παρέχονται οριζόντια στους Ο.Τ.Α. και κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή των παρ. 3 έως και 5. 8. Με απόφαση της Υπηρεσίας Συντονισμού ΕΨΠ, που αναρτάται στον δικτυακό τόπο του προγράμματος «Διαύγεια», καθορίζονται σε επίπεδο επίσημου τίτλου οι διοικητικές διαδικασίες που εντάσσονται στο ΠΣ Ο.Τ.Α. της παρ. 1, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 5. 9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Εσωτερικών και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού καθορίζονται κατά το ειδικό μέρος οι ουσιώδεις όροι παροχής μιας διοικητικής διαδικασίας, ιδίως οι χρήστες, το περιεχόμενο και ο τύπος της αίτησης και των δικαιολογητικών αυτής, η ροή της ανασχεδιαζόμενης διαδικασίας, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια, εφόσον οι όροι αυτοί επηρεάζονται ουσιωδώς στο πλαίσιο ένταξης της διαδικασίας αυτής στο ΠΣ Ο.Τ.Α. κατά το τρίτο εδάφιο της παρ. 5.».	
Άρθρο 34 Διόρθωση παροραμάτων στο άρθρο 98Δ του ν. 4727/2020 Στο άρθρο 98Δ του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί υπεύθυνου επεξεργασίας και χρόνου	Το άρθρο 98Δ του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί υπεύθυνου επεξεργασίας και χρόνου τήρησης δεδομένων, έχει σήμερα ως εξής: «Άρθρο 98Δ

τήρησης δεδομένων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2, οι λέξεις «του άρθρου 98Ζ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του άρθρου 98Β», β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4, οι λέξεις «με αυτό που ορίζεται στην απόφαση της παρ. 67Α του άρθρου 107 που διέπει τη σύσταση και τη λειτουργία των επιμέρους Μητρώων και Πληροφοριακών Συστημάτων του δημοσίου τομέα από τα οποία αντλούνται τα δεδομένα αυτά» αντικαθίστανται από τις λέξεις «με τον χρόνο τήρησής τους στα αντίστοιχα Μητρώα και Πληροφοριακά Συστήματα του άρθρου 98Β, από τα οποία αντλούνται» και γ) στο τρίτο εδάφιο της παρ. 5, οι λέξεις «της παρ. 67Α» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 66Β», και το άρθρο 98Δ, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 98Δ Υπεύθυνος επεξεργασίας και χρόνος τήρησης δεδομένων 1. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, δια της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ.), ενεργεί ως από κοινού Υπεύθυνος Επεξεργασίας για το CRM με τον κατά περίπτωση αρμόδιο φορέα από τα Μητρώα και τα πληροφοριακά συστήματα του άρθρου 98Α. Οι από κοινού Υπεύθυνοι Επεξεργασίας υπογράφουν μνημόνιο συνεργασίας, στο οποίο καθορίζονται οι σχέσεις τους έναντι των υποκειμένων των δεδομένων και οι αντίστοιχες ευθύνες τους για συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (L 119/1) (ΓΚΠΔ). 2. Ειδικά για την καρτέλα πολίτη/επιχείρησης, υπεύθυνος επεξεργασίας είναι η Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ.. Οι φορείς που τηρούν τα μητρώα του άρθρου 98Β είναι αυτοτελώς υπεύθυνοι επεξεργασίας των δεδομένων που επεξεργάζονται στο πλαίσιο του παρόντος Κεφαλαίου και έχουν την υποχρέωση λήψης και διαρκούς τήρησης των κατάλληλων και αναγκαίων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφάλειας. 3. Στο πλαίσιο διαχείρισης των προσωποποιημένων ενημερωτικών δράσεων της περ. γ) της παρ. 4 του άρθρου 98Α, ο καθ' ύλην αρμόδιος φορέας του δημόσιου τομέα ενεργεί ως από κοινού υπεύθυνος επεξεργασίας με τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Αναφορικά με τη λειτουργία των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.), το Υπουργείο Εσωτερικών ενεργεί ως ανεξάρτητος υπεύθυνος επεξεργασίας για τη λειτουργία και την εποπτεία των Κ.Ε.Π., όπως ορίζεται στο π.δ. 81/2019 (Α' 119) και το π.δ. 40/2020 (Α' 85). Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ενεργεί ως ανεξάρτητος Υπεύθυνος Επεξεργασίας για τα υποστηρικτικά πληροφοριακά συστήματα που το απαρτίζουν, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 36 του π.δ. 40/2020, περί του Τμήματος Β' Διαδικτυακής Εξυπηρέτησης της Διεύθυνσης Υποστήριξης Λειτουργίας	Υπεύθυνος επεξεργασίας και χρόνος τήρησης δεδομένων 1. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, δια της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ.), ενεργεί ως από Κοινού Υπεύθυνος Επεξεργασίας για το CRM με τον κατά περίπτωση αρμόδιο φορέα από τα Μητρώα και τα πληροφοριακά συστήματα του άρθρου 98Α. Οι από Κοινού Υπεύθυνοι Επεξεργασίας υπογράφουν μνημόνιο συνεργασίας, στο οποίο καθορίζονται οι σχέσεις τους έναντι των υποκειμένων των δεδομένων και οι αντίστοιχες ευθύνες τους για συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (L 119/1) (ΓΚΠΔ). 2. Ειδικά για την καρτέλα πολίτη/επιχείρησης, υπεύθυνος επεξεργασίας είναι η Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ.. Οι φορείς που τηρούν τα μητρώα του άρθρου 98Ζ είναι αυτοτελώς υπεύθυνοι επεξεργασίας των δεδομένων που επεξεργάζονται στο πλαίσιο του παρόντος Κεφαλαίου και έχουν την υποχρέωση λήψης και διαρκούς τήρησης των κατάλληλων και αναγκαίων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφάλειας. 3. Στο πλαίσιο διαχείρισης των προσωποποιημένων ενημερωτικών δράσεων της περ. γ) της παρ. 4 του άρθρου 98Α, ο καθ' ύλην αρμόδιος φορέας του δημόσιου τομέα ενεργεί ως από κοινού υπεύθυνος επεξεργασίας με τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Αναφορικά με τη λειτουργία των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.), το Υπουργείο Εσωτερικών ενεργεί ως ανεξάρτητος υπεύθυνος επεξεργασίας για τη λειτουργία και την εποπτεία των Κ.Ε.Π., όπως ορίζεται στο π.δ. 81/2019 (Α' 119) και το π.δ. 40/2020 (Α' 85). Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ενεργεί ως ανεξάρτητος Υπεύθυνος Επεξεργασίας για τα υποστηρικτικά πληροφοριακά συστήματα που το απαρτίζουν, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 36 του π.δ. 40/2020, περί του Τμήματος Β' Διαδικτυακής Εξυπηρέτησης της Διεύθυνσης Υποστήριξης Λειτουργίας
--	---

την υποχρέωση λήψης και διαρκούς τήρησης των κατάλληλων και αναγκαίων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφάλειας. 3. Στο πλαίσιο διαχείρισης των προσωποποιημένων ενημερωτικών δράσεων της περ. γ) της παρ. 4 του άρθρου 98Α, ο καθ' ύλην αρμόδιος φορέας του δημόσιου τομέα ενεργεί ως από κοινού υπεύθυνος επεξεργασίας με τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Αναφορικά με τη λειτουργία των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.), το Υπουργείο Εσωτερικών ενεργεί ως ανεξάρτητος υπεύθυνος επεξεργασίας για τη λειτουργία και την εποπτεία των Κ.Ε.Π., όπως ορίζεται στο π.δ. 81/2019 (Α' 119) και το π.δ. 40/2020 (Α' 85). Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ενεργεί ως ανεξάρτητος Υπεύθυνος Επεξεργασίας για τα υποστηρικτικά πληροφοριακά συστήματα που το απαρτίζουν, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 36 του π.δ. 40/2020, περί του Τμήματος Β' Διαδικτυακής Εξυπηρέτησης της Διεύθυνσης Υποστήριξης Λειτουργίας Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης σε συνδυασμό με την παρούσα. 4. Τα δεδομένα που αντλούνται σύμφωνα με το άρθρο 98Β τηρούνται στο Αποθετήριο Δεδομένων για χρονικό διάστημα ίσο με τον χρόνο τήρησής τους στα αντίστοιχα Μητρώα και Πληροφοριακά Συστήματα του άρθρου 98Β, από τα οποία αντλούνται. Η τήρηση του εν λόγω χρονικού διαστήματος και η διαγραφή των δεδομένων μετά το πέρας του νόμιμου χρόνου τήρησής τους διενεργούνται αυτοματοποιημένα και σε πραγματικό χρόνο, μέσω ασφαλούς ψηφιακού μηχανισμού συνεχούς συγχρονισμού άντλησης αλλαγών από τις επιμέρους πηγές, ο οποίος διασφαλίζει την ακρίβεια και ενημερότητα των δεδομένων που τηρούνται στο Αποθετήριο. Μέσω του ίδιου μηχανισμού ελέγχονται σε περιοδική βάση τα μητρώα του άρθρου 98Β και οι νέες εγγραφές στα μητρώα αυτά με σκοπό τη διαρκή επικαιροποίηση των στοιχείων. 5. Το ιστορικό των υποθέσεων που τηρείται στην Καρτέλα Πολίτη/Επιχείρησης διαγράφεται μετά από το πέρας ενός (1) έτους από την ολοκλήρωση της εκάστοτε υπόθεσης. Το ιστορικό των ραντεβού του πολίτη τηρείται στην Καρτέλα Πολίτη για έξι (6) μήνες. Ο χρόνος τήρησης των δεδομένων στα λοιπά υποσυστήματα ορίζεται σε μέγιστο χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών, εκτός αν προβλέπεται μικρότερο χρονικό διάστημα σύμφωνα με τις αποφάσεις της παρ. 67Α του άρθρου 107. Ο χρόνος τήρησης των ηχογραφήσεων ορίζεται σε ένα (1) έτος.».	Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης σε συνδυασμό με την παρούσα. 4. Τα δεδομένα που αντλούνται σύμφωνα με το άρθρο 98Β, τηρούνται στο Αποθετήριο Δεδομένων για χρονικό διάστημα ίσο με αυτό που ορίζεται στην απόφαση της παρ. 67Α του άρθρου 107 που διέπει τη σύσταση και τη λειτουργία των επιμέρους Μητρώων και Πληροφοριακών Συστημάτων του δημοσίου τομέα από τα οποία αντλούνται τα δεδομένα αυτά. Η τήρηση του εν λόγω χρονικού διαστήματος και η διαγραφή των δεδομένων μετά το πέρας του νόμιμου χρόνου τήρησης αυτών διενεργούνται αυτοματοποιημένα και σε πραγματικό χρόνο, μέσω ασφαλούς ψηφιακού μηχανισμού συνεχούς συγχρονισμού άντλησης αλλαγών από τις επιμέρους πηγές, ο οποίος και διασφαλίζει την ακρίβεια και ενημερότητα των δεδομένων που τηρούνται στο Αποθετήριο. Μέσω του ίδιου μηχανισμού ελέγχονται σε περιοδική βάση τα μητρώα του άρθρου 98Β και οι νέες εγγραφές στα μητρώα αυτά με σκοπό τη διαρκή επικαιροποίηση των στοιχείων. 5. Το ιστορικό των υποθέσεων που τηρείται στην Καρτέλα Πολίτη/Επιχείρησης διαγράφεται μετά από το πέρας ενός (1) έτους από την ολοκλήρωση της εκάστοτε υπόθεσης. Το ιστορικό των ραντεβού του πολίτη τηρείται στην Καρτέλα Πολίτη για έξι (6) μήνες. Ο χρόνος τήρησης των δεδομένων στα λοιπά υποσυστήματα ορίζεται σε μέγιστο χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών, εκτός αν προβλέπεται μικρότερο χρονικό διάστημα σύμφωνα με τις αποφάσεις της παρ. 67Α του άρθρου 107. Ο χρόνος τήρησης των ηχογραφήσεων ορίζεται σε ένα (1) έτος.».
--	--

(6) μήνες. Ο χρόνος τήρησης των δεδομένων στα λοιπά υποσυστήματα ορίζεται σε μέγιστο χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών, εκτός αν προβλέπεται μικρότερο χρονικό διάστημα σύμφωνα με τις αποφάσεις της παρ. 66B του άρθρου 107. Ο χρόνος τήρησης των ηχογραφήσεων ορίζεται σε ένα (1) έτος.».	
Άρθρο 35 Ανάρτηση και καταχώριση των εγγράφων του Δημοσίου στο «Μητρώο Ανοικτών Δεδομένων του Δημοσίου» - Τροποποίηση άρθρου 67 ν. 4727/2020 Στην παρ. 3 του άρθρου 67 του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί πρακτικών ρυθμίσεων ανοικτών δεδομένων και περαιτέρω χρήσης των πληροφοριών του δημόσιου τομέα, προστίθεται τρίτο εδάφιο και η παρ. 3, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής: «3. Μετά την ολοκλήρωση της καταγραφής της παρ. 2, κάθε φορέας εκδίδει απόφαση, στην οποία περιγράφονται: (α) τα σύνολα των εγγράφων που κατέχει ο φορέας, (β) τα σύνολα των εγγράφων που θα διατεθούν σε ανοικτό και μηχαναγνώσιμο μορφότυπο, εφαρμόζοντας την αρχή της ανοικτής διάθεσης της δημόσιας πληροφορίας, (γ) τα σύνολα των εγγράφων που θα διατεθούν με επιβολή όρων μέσω χορήγησης άδειας ή τελών, σύμφωνα με τα άρθρα 64 έως και 70, και (δ) τα σύνολα των εγγράφων που δεν διατίθενται για περαιτέρω αξιοποίηση και χρήση, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 59. Η απόφαση αυτή αναρτάται: (δα) στον διαδικτυακό τόπο του «Προγράμματος Διαύγεια», (δβ) μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr), και (δγ) στην ιστοσελίδα του οικείου φορέα, ενώ κοινοποιείται και στον Ειδικό Γραμματέα Τεχνητής Νοημοσύνης και Διακυβέρνησης Δεδομένων. Οι υποχρεώσεις της παρ. 2 και της παρούσας δεν αποτελούν προϋπόθεση για την ανάρτηση και την καταχώριση που προβλέπονται στην παρ. 1.».	Η παρ. 3 του άρθρου 67 του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί πρακτικών ρυθμίσεων ανοικτών δεδομένων και περαιτέρω χρήσης των πληροφοριών του δημόσιου τομέα, έχει σήμερα ως εξής: «3. Μετά την ολοκλήρωση της καταγραφής της παρ. 2, κάθε φορέας εκδίδει απόφαση, στην οποία περιγράφονται: (α) τα σύνολα των εγγράφων που κατέχει ο φορέας, (β) τα σύνολα των εγγράφων που θα διατεθούν σε ανοικτό και μηχαναγνώσιμο μορφότυπο, εφαρμόζοντας την αρχή της ανοικτής διάθεσης της δημόσιας πληροφορίας, (γ) τα σύνολα των εγγράφων που θα διατεθούν με επιβολή όρων μέσω χορήγησης άδειας ή τελών, σύμφωνα με τα άρθρα 64 έως και 70, και (δ) τα σύνολα των εγγράφων που δεν διατίθενται για περαιτέρω αξιοποίηση και χρήση, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 59. Η απόφαση αυτή αναρτάται: (δα) στον διαδικτυακό τόπο του «Προγράμματος Διαύγεια», (δβ) μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr), και (δγ) στην ιστοσελίδα του οικείου φορέα, ενώ κοινοποιείται και στον Ειδικό Γραμματέα Τεχνητής Νοημοσύνης και Διακυβέρνησης Δεδομένων.».
Άρθρο 36 Κυβερνητικά νέφη - Έκδοση πολιτικής χρήσης υπολογιστικών υποδομών νέφους -	1. Η παρ. 11 του άρθρου 87 του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί κυβερνητικών νεφών και τήρησης ηλεκτρονικού μητρώου κεντρικών

Τροποποίηση παρ. 11 άρθρου 87 και παρ. 53 άρθρου 107 ν. 4727/2020 1. Στην παρ. 11 του άρθρου 87 του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί κυβερνητικών νεφών και τήρησης ηλεκτρονικού μητρώου κεντρικών ηλεκτρονικών εφαρμογών που εγκαθίστανται στα κυβερνητικά νέφη, οι λέξεις «τηρούν υποχρεωτικά» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δύνανται να τηρούν» ως εξής: «11. Η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ., η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. και η Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε., δύνανται να τηρούν ηλεκτρονικό μητρώο στο οποίο καταχωρίζονται οι κεντρικές ηλεκτρονικές εφαρμογές και τα κεντρικά πληροφοριακά συστήματα που εγκαθίσταται στο Κυβερνητικό Νέφος Δημόσιου Τομέα (G-Cloud), το Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης (RE-Cloud) και το Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Υγείας (H-Cloud), αντίστοιχα, σύμφωνα με τις παρ. 4, 5 και 6.». 2. Στην παρ. 53 του άρθρου 107 του ν. 4727/2020, περί εξουσιοδοτικών διατάξεων ψηφιακής διακυβέρνησης, προστίθενται οι λέξεις «δύνανται να» και η παρ. 53 διαμορφώνεται ως εξής: «53. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης δύνανται να εκδίδεται η πολιτική χρήσης των υπολογιστικών υποδομών νέφους από τους φορείς του δημόσιου τομέα και ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα για τη χρήση υπολογιστικών υποδομών νέφους από τους φορείς αυτούς.».	ηλεκτρονικών εφαρμογών που εγκαθίστανται στα κυβερνητικά νέφη, έχει σήμερα ως εξής: «11. Η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ., η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. και η Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε., τηρούν υποχρεωτικά ηλεκτρονικό μητρώο στο οποίο καταχωρίζονται οι κεντρικές ηλεκτρονικές εφαρμογές και τα κεντρικά πληροφοριακά συστήματα που εγκαθίσταται στο Κυβερνητικό Νέφος Δημόσιου Τομέα (G-Cloud), το Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης (RE-Cloud) και το Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Υγείας (H-Cloud), αντίστοιχα, σύμφωνα με τις παρ. 4, 5 και 6.» 2. Η παρ. 53 του άρθρου 107 του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων ψηφιακής διακυβέρνησης, έχει σήμερα ως εξής: «53. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης εκδίδεται η πολιτική χρήσης των υπολογιστικών υποδομών νέφους από τους φορείς του δημόσιου τομέα και ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα για τη χρήση υπολογιστικών υποδομών νέφους από τους φορείς αυτούς.».
Άρθρο 38 Τροποποίηση διάρκειας πρώτης διαχειριστικής περιόδου της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνικό Εργοστάσιο Τεχνητής Νοημοσύνης Ανώνυμη Εταιρεία (ΑΕ)» - Τροποποίηση εσωτερικού άρθρου εικοστού δεύτερου άρθρου 8 ν. 5263/2025 Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του εσωτερικού άρθρου εικοστού δεύτερου του άρθρου 8 του ν. 5263/2025 (Α' 238), περί της διαχείρισης της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνικό Εργοστάσιο Τεχνητής Νοημοσύνης Ανώνυμη Εταιρεία (ΑΕ)», οι λέξεις «του επόμενου έτους από τη σύστασή της» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του έτους	Το εσωτερικό άρθρο εικοστό δεύτερο, περί διαχείρισης, του άρθρου 8, περί Καταστατικού, του ν. 5263/2025 (Α' 238), έχει σήμερα ως εξής: «Άρθρο εικοστό δεύτερο Διαχείριση 1. Η διαχειριστική χρήση της Εταιρείας συμπίπτει με το ημερολογιακό έτος. Η πρώτη διαχειριστική χρήση περιλαμβάνει τη χρονική περίοδο από τη σύσταση της Εταιρείας μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του επόμενου έτους από τη σύστασή της. 2. Στο τέλος κάθε εταιρικής χρήσης το Δ.Σ. καταρτίζει τους ετήσιους λογαριασμούς (ετήσιες οικονομικές καταστάσεις), σύμφωνα με τον ν. 4548/2018 (Α' 104). Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις εμφανίζουν με σαφήνεια την πραγματική εικόνα της

της σύστασής της», και το εσωτερικό άρθρο εικοστό δεύτερο διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο εικοστό δεύτερο Διαχείριση 1. Η διαχειριστική χρήση της Εταιρείας συμπίπτει με το ημερολογιακό έτος. Η πρώτη διαχειριστική χρήση περιλαμβάνει τη χρονική περίοδο από τη σύσταση της Εταιρείας μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του έτους της σύστασής της. 2. Στο τέλος κάθε εταιρικής χρήσης το Δ.Σ. καταρτίζει τους ετήσιους λογαριασμούς (ετήσιες οικονομικές καταστάσεις), σύμφωνα με τον ν. 4548/2018 (Α' 104). Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις εμφανίζουν με σαφήνεια την πραγματική εικόνα της περιουσιακής διάρθρωσης, της χρηματοοικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων χρήσης της Εταιρείας.».	περιουσιακής διάρθρωσης, της χρηματοοικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων χρήσης της Εταιρείας.».
Άρθρο 39 Καθήκον εχεμύθειας προσωπικού Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 14 ν. 5086/2024 1. Στην παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 5086/2024 (Α' 23), περί καθήκοντος εχεμύθειας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) οι λέξεις «(Β' 683) απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, όπως εκάστοτε ισχύει» αντικαθίστανται από τις λέξεις «απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας «Κύρωση του Εθνικού Κανονισμού Ασφαλείας (ΕΚΑ)» (Β' 683), όπως εκάστοτε ισχύει, αμέσως μετά την ανάληψη καθηκόντων στην Αρχή», αβ) το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται, β) προστίθενται νέα εδάφια τρίτο και τέταρτο, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Το προσωπικό της Αρχής έχει υποχρέωση διαβάθμισης για χειρισμό Εθνικά Διαβαθμισμένων Πληροφοριών και Υλικού (Ε.Δ.Π.Υ.), σύμφωνα με τον Εθνικό Κανονισμό Ασφάλειας (Ε.Κ.Α.) που έχει κυρωθεί με την υπό στοιχεία Φ. 120/01/510313/Σ.94/5.1.2018 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας «Κύρωση του Εθνικού Κανονισμού Ασφαλείας (ΕΚΑ)» (Β' 683), όπως εκάστοτε ισχύει, αμέσως μετά την ανάληψη καθηκόντων στην Αρχή. Σε περίπτωση άρνησης του υπαλλήλου ή μη χορήγησης της διαβάθμισης του πρώτου εδαφίου, αίρεται αυτοδικαίως η απόσπαση	Η παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 5086/2024 (Α' 23), περί καθήκοντος εχεμύθειας, έχει σήμερα ως εξής: «2. Το προσωπικό της Αρχής έχει υποχρέωση διαβάθμισης για χειρισμό Εθνικά Διαβαθμισμένων Πληροφοριών και Υλικού (Ε.Δ.Π.Υ.), σύμφωνα με τον Εθνικό Κανονισμό Ασφάλειας (Ε.Κ.Α.) που έχει κυρωθεί με την υπό στοιχεία Φ. 120/01/510313/Σ.94/5.1.2018 (Β' 683) απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, όπως εκάστοτε ισχύει. Σε περίπτωση άρνησης ή μη χορήγησης της διαβάθμισης του πρώτου εδαφίου, το προσωπικό της Αρχής μετατάσσεται υποχρεωτικά στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ή διακόπτεται η απόσπασή του, σε περίπτωση αποσπασμένων υπαλλήλων. Επίσης, έχει καθήκον εχεμύθειας για διαβαθμισμένα έγγραφα, πληροφορίες ή άλλα στοιχεία και μετά από την αποχώρησή του από την Αρχή, για όσο χρόνο διαρκεί η διαβάθμιση.».

σε περίπτωση αποσπασμένου προσωπικού και σε περίπτωση προσωπικού που ανήκει οργανικά στην Αρχή κατόπιν μετάταξης, ανακαλείται η πράξη μετάταξης και ο υπάλληλος επιστρέφει στον φορέα, στον οποίο ανήκε οργανικά, σε κενή οργανική θέση ή ελλείψει αυτής σε συνιστώμενη με την πράξη ανάκλησης της μετάταξης προσωποπαγή θέση με δέσμευση κενής οργανικής, εφόσον υπάρχει. Η προσωποπαγής θέση καταργείται με την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρηση του υπαλλήλου. Σε κάθε περίπτωση, η ως άνω άρνηση διαβάθμισης συνιστά το πειθαρχικό παράπτωμα της σοβαρής απείθειας σύμφωνα με την περ. θ) της παρ. 1 του άρθρου 107 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26). Επίσης, έχει καθήκον εχεμύθειας για διαβαθμισμένα έγγραφα, πληροφορίες ή άλλα στοιχεία και μετά από την αποχώρησή του από την Αρχή, για όσο χρόνο διαρκεί η διαβάθμιση.». 2. Για τις εκκρεμείς υποθέσεις διαβάθμισης του προσωπικού σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 5086/2024 παρέχεται η δυνατότητα στο προσωπικό που δεν έχει διαβαθμιστεί να δηλώσει αποδοχή ή μη χορήγηση διαβάθμισης εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Σε περίπτωση άρνησης εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 5086/2024, όπως τροποποιείται με την παρ. 1 του παρόντος. 3. Προσωπικό που μετατάχθηκε στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 5086/2024, όπως ισχύει μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, μετατάσσεται αυτοδικαίως με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης στον φορέα που ανήκε οργανικά κατά τον χρόνο μετάταξής του στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, σε κενή οργανική θέση ή σε συνιστώμενη με την απόφαση μετάταξης προσωποπαγή θέση με δέσμευση κενής οργανικής θέσης, εφόσον υπάρχει. Η προσωποπαγής θέση καταργείται με την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρηση του υπαλλήλου.	
Άρθρο 40	Το άρθρο 4 του ν. 344/1976 (Α' 143), περί καθηκόντων ληξιάρχου, έχει σήμερα ως εξής:

Καθήκοντα ληξιάρχου – Αντικατάσταση άρθρου 4 ν. 344/1976 Το άρθρο 4 του ν. 344/1976 (Α' 143) περί καθηκόντων ληξιάρχου, αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 4 Καθήκοντα ληξιάρχου Ο ληξίαρχος υποχρεούται: α) να τηρεί τα ληξιαρχικά βιβλία κατά το άρθρο 8, περί ληξιαρχικών βιβλίων και ληξιαρχικών πράξεων, β) να καταχωρίζει τις ληξιαρχικές πράξεις, τις διορθώσεις και μεταβολές επί αυτών καθώς και εκθέσεις όπου απαιτείται, εντός του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ.) «Μητρώο Πολιτών» του άρθρου 115 του ν. 4483/2017 (Α' 107), περί δημιουργίας Μητρώου Πολιτών, γ) να διενεργεί έλεγχο νομιμότητας πριν από την καταχώριση κάθε πράξης βάσει επίσημων στοιχείων και με αυτεπάγγελτη αναζήτηση στο Ο.Π.Σ. «Μητρώο Πολιτών», δ) να εκδίδει αντίγραφα και αποσπάσματα από τις ληξιαρχικές πράξεις, ε) να εκδίδει βεβαιώσεις περί ύπαρξης, ανυπαρξίας και καταστροφής ληξιαρχικής πράξης και στ) να συνδέει τις ληξιαρχικές πράξεις ή τις εκθέσεις που συντάσσει με την αντίστοιχη ληξιαρχική και δημοτολογική εγγραφή, όπου υφίσταται.».	«Άρθρο 4 Καθήκοντα ληξιάρχου Ο ληξίαρχος υποχρεούται: α. Να τηρή τα κατά το άρθρ. 8 του παρόντος νόμου βιβλία. β. Να καταχωρίση τας κατά τον νόμον υπ' αυτού συντακτέας ληξιαρχικές πράξεις εις τα κατά το άρθρ. 8 του παρόντος νόμου βιβλία. Ούτος δεν δύναται να συντάξη ληξιαρχικήν πράξιν αφορώσαν εαυτόν, σύζυγον, συγγενείς εξ αίματος και εξ αγχιστείας αυτού κατευθείαν μεν γραμμήν απειριορίστως, εκ πλαγίου δε μέχρι και του δευτέρου βαθμού η ληξιαρχικήν πράξιν, εις ην τοιαύτα πρόσωπα παρίστανται ως δηλούντες. Η παρά ταύτην απαγόρευσιν ταύτην συνταχθείσα ληξιαρχική πράξις είναι άκυρος. γ. Να αναγιγνώσκει τας συνταχθείσας πράξεις εις τους δημότας παρόντων και των τυχόν κατά το άρθρ. 10 του παρόντος νόμου, προσληφθέντων μαρτύρων. δ. Να εκδίδη αντίγραφα, αποσπάσματα και πιστοποιητικά των εις τα βιβλία πράξεων ή των σχετικών προς ταύτας παρ' αυτώ ευρισκομένων δημοσίων εγγράφων. ε. Να χρησιμοποιεί για την έκδοση των ληξιαρχικών πράξεων το πληροφοριακό σύστημα του άρθρου 8Α. στ. Να αποστέλλη αντίγραφα ή αποσπάσματα: 1) [καταργήθηκε]. 2) [καταργήθηκε]. 3) [καταργήθηκε]. 4) Των συντασσομένων εκθέσεων, εντός δέκα ημερών από της συντάξεως αυτών, προς τον ληξίαρχον παρ' ω η σχετική ληξιαρχική πράξις εις το περιθώριον της οποίας δέον όπως καταχωρισθή η μεταβολή η προσθήκη, περί ων τα άρθρ. 14 και 26 του παρόντος νόμου. "ζ. Να εκπληρώνει όσα ορίζονται από τις διατάξεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 19 του Ν. 2119/93, (ΦΕΚ-23 Α') "Κύρωση Κώδικα Διατάξεων περί μητρώων αρρένων. η. Να μηνύη τον μη εμπροθέσμως δηλώσαντα γεγονός, περί ου έδει να συνταχθή ληξιαρχική πράξις, εφόσον το γεγονός τούτο περιήλθεν οπωσδήποτε εις γνώσιν αυτού. θ. Να ενημερώνει αμελλητί την Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ Ανώνυμη Εταιρεία» και το διακριτικό τίτλο «Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε.» που τηρεί το Εθνικό Μητρώο Ασφαλισμένων Εργοδοτών Συνταξιούχων (Ε.Μ.Α.Ε.Σ.) σχετικά με τις εκδιδόμενες ληξιαρχικές πράξεις θανάτου της
---	--

	αρμοδιότητάς του. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζονται ο χρόνος έναρξης εφαρμογής της διάταξης αυτής, ο τρόπος και χρόνος ενημέρωσης της Η.ΔΙ. Κ.Α. Α.Ε. και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της διάταξης αυτής.».
Άρθρο 41 Ληξιαρχικά βιβλία – Ληξιαρχικές πράξεις - Αντικατάσταση άρθρου 8 ν. 344/1976 Το άρθρο 8 του ν. 344/1976 (Α' 143), περί ληξιαρχικών βιβλίων και ληξιαρχικών πράξεων, αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 8 Ληξιαρχικά βιβλία - Ληξιαρχικές πράξεις 1. Για τη βεβαίωση της αστικής κατάστασης του φυσικού προσώπου, σε κάθε ληξιαρχείο τηρούνται βιβλία: α) γεννήσεων, β) γάμων, γ) συμφώνων συμβίωσης, δ) θανάτων και ε) εκθέσεων. 2. Ληξιαρχικό βιβλίο αποτελεί το σύνολο των ληξιαρχικών πράξεων του ίδιου τύπου που καταχωρίζονται μέσα σε ένα (1) έτος στο υποσύστημα ληξιαρχείου του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ.) «Μητρώο Πολιτών» και έχουν ως αντικείμενο τη βεβαίωση γέννησης, γάμου ή θανάτου του φυσικού προσώπου, την ισχύ της συμφωνίας των προσώπων που συνήψαν το σύμφωνο συμβίωσης, τη μεταβολή του περιεχομένου ή τη διόρθωση των ληξιαρχικών πράξεων. 3. Τα ληξιαρχικά βιβλία κλείνονται κατ' έτος. 4. Οι ληξιαρχικές πράξεις αποτελούν δημόσια έγγραφα και τα δεδομένα που περιέχονται σε αυτές διατηρούνται στο διηνεκές. Η τήρησή τους και η πρόσβαση σε αυτά διέπονται από τις αρχές του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (L 119). 5. Η καταχώριση ή η διόρθωση ή η μεταβολή του περιεχομένου των	Το άρθρο 8 του ν. 344/1976 (Α' 143), περί ληξιαρχικών βιβλίων και ληξιαρχικών πράξεων, έχει σήμερα ως εξής: «Άρθρο 8 Ληξιαρχικά βιβλία - Ληξιαρχικά πράξεις 1. Για τη βεβαίωση της αστικής κατάστασης του φυσικού προσώπου σε κάθε Ληξιαρχείο τηρούνται βιβλία γεννήσεων, γάμων, συμφώνων συμβίωσης, θανάτων και εκθέσεων. 2. Τα ληξιαρχικά βιβλία είναι δημόσια. 3. Ληξιαρχικό βιβλίο συνιστά σύνολο ενυπόγραφων εκ μέρους των δηλούντων και του ληξιάρχου εκτυπώσεων των ληξιαρχικών πράξεων του ίδιου τύπου κατ' έτος, οι οποίες καταχωρίζονται στο Πληροφοριακό Σύστημα και έχουν ως αντικείμενο τη βεβαίωση γέννησης, γάμου ή θανάτου φυσικού προσώπου, την ισχύ της συμφωνίας προσώπων που κατάρτισαν σύμφωνο συμβίωσης, τη μεταβολή του περιεχομένου ή τη διόρθωση τέτοιων ληξιαρχικών πράξεων. Τα ανωτέρω βιβλία κλείνονται κατ' έτος και κατά ορισμένο αριθμό, ο οποίος καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και ακολουθούν την αρίθμηση του Πληροφοριακού Συστήματος του άρθρου 8Α, όπως ισχύει, και υπογράφονται από τον κατά τόπο αρμόδιο Ειρηνοδίκη. Σε κάθε περίπτωση, οι ληξιαρχικές πράξεις του ίδιου τύπου κλείνονται κατ' έτος ακόμη και εάν δεν συμπληρώνεται ο προαναφερθείς καθορισμένος αριθμός. 4. Η καταχώριση ή διόρθωση ή μεταβολή του περιεχομένου των ληξιαρχικών πράξεων γίνεται επί τη δηλώσει του προς τούτο οριζόμενου υπό του παρόντος νόμου προσώπου. Δυνατότητα δήλωσης του συμφώνου συμβίωσης, καθώς και καταχώρισης της λύσης τούτου παρέχεται σε οποιονδήποτε εκ των συμβληθέντων. Στο περιθώριο της οικείας πράξης καταχωρίζεται και η, με συμβολαιογραφικό έγγραφο, λύση της συμφωνίας των συμβληθέντων, καθώς και η συνδρομή αυτοδίκαιης λύσης του συμφώνου συμβίωσης.

ληξιαρχικών πράξεων πραγματοποιείται κατόπιν δήλωσης είτε από τον υπόχρεο σε αυτό, όπως ορίζεται στον παρόντα νόμο είτε από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον. Η δήλωση του πρώτου εδαφίου υποβάλλεται με φυσική παρουσία ή μέσω χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.). 6. Ειδικά η καταχώριση: α) θρησκευτικού γάμου ή βάπτισης, δύναται να πραγματοποιείται, μέσω χρήσης Τ.Π.Ε., και με δήλωση του θρησκευτικού λειτουργού ο οποίος έχει καταχωριστεί στο Μητρώο Θρησκευτικών Νομικών Προσώπων και Θρησκευτικών Λειτουργών του άρθρου 14 του ν. 4301/2014 (Α' 223), σύμφωνα και με το άρθρο 47 του ν. 4559/2018 (Α' 142) σε συνδυασμό με το άρθρο 27 του ν. 5224/2025 (Α' 142) και τέλεσε ή συνέπραξε στην ιεροπραξία γάμου ή βάπτισης αντίστοιχα, β) θανάτου, δύναται να πραγματοποιείται, μέσω χρήσης Τ.Π.Ε., και με δήλωση του ιατρού ή ιατροδικαστή ο οποίος εξέδωσε το πιστοποιητικό θανάτου, γ) πολιτικού γάμου, δύναται να πραγματοποιείται αυτεπάγγελτα, με διαβίβαση της οικείας δήλωσης στο αρμόδιο ληξιαρχείο από τον τελέσαντα τον γάμο, δ) συμφώνου συμβίωσης ή λύσης αυτού, δύναται να πραγματοποιείται με δήλωση οποιουδήποτε εκ των συμβαλλομένων, είτε με φυσική παρουσία είτε μέσω χρήσης Τ.Π.Ε. και ε) μεταβολής, η οποία επέρχεται βάσει διοικητικής πράξης ελληνικής δημόσιας αρχής, δύναται να πραγματοποιείται αυτεπάγγελτα από τον ληξίαρχο, κατόπιν ενημέρωσής του μέσω χρήσης Τ.Π.Ε. ή διαβίβασης των σχετικών διοικητικών πράξεων από την αρμόδια υπηρεσία. 7. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την καταχώριση των ληξιαρχικών πράξεων τηρούνται εντός του Ο.Π.Σ. «Μητρώο Πολιτών». 8. Οι ληξιαρχικές πράξεις καταρτίζονται στην ελληνική γλώσσα και ακολουθούν τους ελληνικούς γραμματικούς και συντακτικούς κανόνες. Εάν τα πρόσωπα στα οποία αφορά η πράξη φέρουν ξενικά ονοματεπωνυμικά στοιχεία, αυτά αναγράφονται με ελληνικούς χαρακτήρες	5. Η βιβλιοδέτηση των ενυπόγραφων εκ μέρους των δηλούντων και των ληξιάρχων εκτυπώσεων των καταχωρισμένων στο Πληροφοριακό Σύστημα ληξιαρχικών πράξεων, βαρύνει τον προϋπολογισμό των δήμων.».
---	---

όπως προφέρονται και με λατινικούς στην ξένη γραφή. 9. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών: α) ενημερώνεται, επικαιροποιείται και συμπληρώνεται το υποσύστημα ληξιαρχείου του Ο.Π.Σ. «Μητρώο Πολιτών» ως προς τα ληξιαρχικά βιβλία, ως προς τα στοιχεία των ληξιαρχικών πράξεων της παρ. 2 και ως προς την τήρηση των δικαιολογητικών της παρ. 7 και β) καθορίζονται ο τρόπος τήρησης των ληξιαρχικών βιβλίων, η επικαιροποίησή τους ως προς τις μεταβολές και διορθώσεις των περιεχομένων των πράξεων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετική με τα ληξιαρχικά βιβλία της παρ. 3. 10. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού δύναται να ορίζονται οι λεπτομέρειες για τη διαδικασία υποβολής της δήλωσης των παρ. 5 και 6, καθώς και των αναγκαίων σχετικών δικαιολογητικών.».	
Άρθρο 42 Στοιχεία που περιέχονται σε κάθε ληξιαρχική πράξη – Αντικατάσταση άρθρου 9 ν. 344/1976 Το άρθρο 9 του ν. 344/1976 (Α' 143), περί στοιχείων που περιέχονται σε όλες τις ληξιαρχικές πράξεις, αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 9 Στοιχεία που περιέχονται σε κάθε ληξιαρχική πράξη 1. Κάθε ληξιαρχική πράξη καταχωρίζεται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.) «Μητρώο Πολιτών» στο εκάστοτε ληξιαρχικό βιβλίο της παρ. 1 του άρθρου 8 κατ' αύξοντα αριθμό, τόμο και έτος και περιέχει εκτός των στοιχείων των άρθρων 22, περί στοιχείων της πράξης γέννησης, 31, περί στοιχείων της πράξης γάμου, 31Α, περί στοιχείων της ληξιαρχικής πράξης του συμφώνου συμβίωσης, και 34, περί στοιχείων της πράξης θανάτου, τα παρακάτω στοιχεία: α) τον τόπο, την ώρα, την ημέρα, τον μήνα και το έτος καταχώρισης, β) το ονοματεπώνυμο του ληξιάρχου και γ) το ονοματεπώνυμο του δηλούντος το ληξιαρχικό γεγονός. 2. Ο ληξίαρχος υποχρεούται να εισάγει στο Ο.Π.Σ. «Μητρώο Πολιτών» τα στοιχεία επικοινωνίας των ενδιαφερομένων και	Το άρθρο 9 του ν. 344/1976 (Α' 143), περί στοιχείων που περιέχονται σε όλες τις ληξιαρχικές πράξεις, έχει σήμερα ως εξής: «Άρθρο 9 Στοιχεία περιεχόμενα εις άπασας τας ληξιαρχικές πράξεις 1. Αι ληξιαρχικαί πράξεις καταχωρίζονται εις τα ληξιαρχικά βιβλία κατ' αύξοντα αριθμόν, περιέχουν δε, πέραν των εις τα άρθρ. 22,31 και 34 του παρόντος νόμου, οριζομένων, κατά περίπτωσιν στοιχείων και τα κάτωθι: α. Τον τόπον, την ώραν, την ημέραν, τον μήνα, και το έτος της καταχωρίσεως. β. Το όνομα και επώνυμον του ληξιάρχου. γ. Το όνομα και επώνυμον των δηλούντων το ληξιαρχικό γεγονός δ. Την δήλωσιν του ληξιάρχου ότι εβεβαιώθη και δαι τινων μέσων περί της ταυτότητος των δηλούντων το ληξιαρχικό γεγονός. ε. Την δήλωσιν ότι η καταχωρισθείσα πράξις ανεγνώσθη και εβεβαιώθη παρά των δηλούντων το ληξιαρχικό γεγονός στ. Την υπογραφήν των δηλούντων το ληξιαρχικό γεγονός, ή εφ' όσον ούτοι αγνοούν ή αδυνατούν να υπογράψουν, τον λόγον του κωλύματος τούτου. ζ. Την υπογραφήν του ληξιάρχου. η. Την προσυπογραφήν του καταχωρίσαντος την πράξιν υπαλλήλου. «2. Ο ληξίαρχος υποχρεούται να εισάγει στο πληροφοριακό σύστημα του άρθρου 8Α και

κάθε άλλο στοιχείο, το οποίο υποδεικνύεται από τρίτους διαπιστευμένους φορείς προκειμένου να εξυπηρετείται ο σκοπός λειτουργίας τους. 3. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζονται τα πρότυπα των ληξιαρχικών πράξεων σύμφωνα με το παρόν, τα στοιχεία αυτών καθώς και οι αναγκαίες τεχνικές προσαρμογές του Ο.Π.Σ. «Μητρώο Πολιτών»..».	κάθε άλλο στοιχείο υποδεικνυόμενο από τους διαπιστευμένους φορείς προς εξυπηρέτηση των σκοπών λειτουργίας τους. 3(2). Εφόσον γεγονός έλαβε χώραν ενώπιον του ληξιάρχου δύναται ο ληξίαρχος να βεβαιοί τούτο εις την ληξιαρχικήν πράξιν.».
Άρθρο 43 Δήλωση ληξιαρχικού γεγονότος, διορθώσεων και μεταβολών ληξιαρχικών πράξεων δι' αντιπροσώπου και από πρόσωπα που αγνοούν την ελληνική γλώσσα – Αντικατάσταση άρθρου 10 ν. 344/1976 Το άρθρο 10 του ν. 344/1976 (Α' 143) περί της δήλωσης δι' αντιπροσώπου και υπό προσώπων αγνοούντων την ελληνική, αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 10 Δήλωση ληξιαρχικού γεγονότος, διορθώσεων και μεταβολών ληξιαρχικών πράξεων δι' αντιπροσώπου και από πρόσωπα που αγνοούν την ελληνική γλώσσα 1. Οι δηλώσεις ληξιαρχικών γεγονότων του παρόντος νόμου, οι δηλώσεις διορθώσεων στοιχείων ληξιαρχικών πράξεων και οι δηλώσεις μεταβολών στοιχείων δύνανται να πραγματοποιούνται και διά τρίτου προσώπου, εφόσον αυτό διαθέτει: α) ελληνικό συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο ή εξουσιοδότηση με βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής από τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών ή με ηλεκτρονική εξουσιοδότηση η οποία εκδίδεται μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της δημόσιας διοίκησης (ΕΨΠ-gov.gr), με ειδική εντολή για τη δήλωση συγκεκριμένου γεγονότος, ή β) αλλοδαπό συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο ή αλλοδαπή εξουσιοδότηση νομίμως επικυρωμένα και μεταφρασμένα, με ειδική εντολή για τη δήλωση συγκεκριμένου γεγονότος. 2. Ο δηλών πρέπει να έχει συμπληρώσει τουλάχιστον το δέκατο τέταρτο (14ο) έτος της ηλικίας του, άλλως να εκπροσωπείται από τον νόμιμο εκπρόσωπό του. 3. Αν ο υπόχρεος προς δήλωση του ληξιαρχικού γεγονότος δεν προέβη για οποιονδήποτε λόγο σε αυτή εμπρόθεσμα, η	Το άρθρο 10 του ν. 344/1976 (Α' 143), περί της δήλωσης δι' αντιπροσώπου και υπό προσώπων αγνοούντων την ελληνική, έχει σήμερα ως εξής: «Άρθρο 10 Δήλωσης δι' αντιπροσώπου και υπό προσώπων αγνοούντων την ελληνικήν 1. Ο κατά τας διατάξεις του παρόντος νόμου εις δήλωσιν υπόχρεως δύναται να προβή εις ταύτην ενώπιον του ληξιάρχου και δι' αντιπροσώπου, έχοντος ειδικήν εντολήν δυνάμει συμβολαιογραφικού πληρεξουσίου, γενομένης μνείας περί τούτου εις την οικείαν ληξιαρχικήν πράξιν. 2. Ο δηλών πρέπει να έχει συμπληρώσει τουλάχιστον το 14ον έτος της ηλικίας του, άλλως εκπροσωπείται υπό του νομίμου αυτού αντιπροσώπου. 3. Εκλιπόντων των υπό του παρόντος νόμου οριζόμενου εις δήλωσιν υποχρέων, εις ταύτην δύναται να προβή πας έχων ένομον συμφέρον. 4. Αν ο ληξίαρχος αμφιβάλλη περί της ταυτότητας των εμφανισθέντων, δύνανται να προσλάβη δύο ενήλικους μάρτυρες. 5. Αν οι δηλούντες ή οι μάρτυρες αγνοούν την ελληνικήν, προσλαμβάνεται ερμηνεύς, όστις ορκίζεται ενώπιον του ληξιάρχου, εφαρμοζόμενων αναλόγως των διατάξεων των άρθρ. 252 και 408 του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας, γενομένης περί τούτου μνείας εις την πράξιν.».

	δήλωση δύναται να πραγματοποιηθεί από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον. 4. Αν ο υπόχρεος προς δήλωση ή ο έχων έννομο συμφέρον αγνοεί την ελληνική γλώσσα, η δήλωση πραγματοποιείται με τη συνδρομή διερμηνέα, ο οποίος προσλαμβάνεται με μέριμνα του δηλούντος.».	
30.	Άρθρο 44 Βιβλία εκθέσεων – Αντικατάσταση άρθρου 19 ν. 344/1976 Το άρθρο 19 του ν. 344/1976 (Α' 143), περί κύρωσης ανυπόγραφων ληξιαρχικών πράξεων, αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 19 Βιβλία εκθέσεων 1. Στα βιβλία εκθέσεων του άρθρου 8, περί ληξιαρχικών βιβλίων και ληξιαρχικών πράξεων, καταχωρίζονται οι εκθέσεις μεταβολών όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 14, περί μεταβολών στοιχείων ληξιαρχικών πράξεων, όταν δεν υπάρχει στο ληξιαρχείο, για οποιονδήποτε λόγο, συντεταγμένη η οικεία ληξιαρχική πράξη γέννησης ή γάμου επί της οποίας όφειλε να καταχωρισθεί η μεταβολή. 2. Στα ίδια βιβλία καταχωρίζονται και εκθέσεις: α) αφάνειας, β) ονοματοδοσίας, γ) βάπτισης, δ) προσθήκης συζυγικού επωνύμου, ε) ανάκτησης πατρικού επωνύμου και στ) τέλεσης δεύτερου τύπου γάμου. 3. Αρμόδιο ληξιαρχείο είναι το ληξιαρχείο του τόπου κατοικίας του ενδιαφερόμενου ή το ληξιαρχείο του τόπου στον οποίο επήλθε η μεταβολή ή το ληξιαρχείο της έδρας του δικαστηρίου που εξέδωσε τη δικαστική απόφαση. 4. Ειδικά για τις περιπτώσεις λύσης γάμου βάσει συμβολαιογραφικού συναινετικού διαζυγίου και λύσης συμφώνου συμβίωσης, ο ληξιαρχος του τόπου κατοικίας του ενδιαφερομένου δύναται να συντάσσει έκθεση πληροφοριακού χαρακτήρα απευθυνόμενη προς το ληξιαρχείο κατάρτισης της ληξιαρχικής πράξης γάμου ή συμφώνου συμβίωσης, προκειμένου ο αρμόδιος ληξιαρχος να προβεί στην καταχώριση της συμβολαιογραφικής λύσης γάμου ή συμφώνου συμβίωσης.».	Το άρθρο 19 του ν. 344/1976 (Α' 143), περί κύρωσης ανυπόγραφων ληξιαρχικών πράξεων, έχει σήμερα ως εξής: «Άρθρο 19 Ακύρωσις ανυπογράφων ληξιαρχικών πράξεων 1. Ληξιαρχικαί πράξεις, ευρισκόμεναι ανυπόγραφοι υπό του συντάξαντος αυτά ληξιάρχου, φέρουσαι όμως τας υπογραφάς των λοιπών συμπραξάντων κατά νόμον εις την κατάρτισιν αυτών των προσώπων, περιβάλλονται το κύρος δημοσίου εγγράφου δια κυρωτικής πράξεως, υπογραφόμενης δε κάτωθι εκάστης ανυπογράφου πράξεως εις ην θέσιν έδει να υπήρχεν η υπογραφή του συντάξαντος ληξιάρχου. 2. Ληξιαρχικαί πράξεις, ευρισκόμεναι ανυπόγραφοι υπό των συμπραξάντων κατά νόμον εις την κατάρτισιν αυτών προσώπων, φέρουσαι όμως την υπογραφήν του συντάξαντος ταύτας ληξιάρχου, περιβάλλονται το κύρος δημοσίου εγγράφου, μετά πρόσκλησιν προς υπογραφήν τούτων υπό των συμπραξάντων και μη υπογραφάντων προσώπων και παρέλευσιν απράκτου χρονικού διαστήματος ενός μηνός από της προσήσεως, δια κυρωτικής πράξεως, υπογραφομένης υπό του υπηρετούντος ληξιάρχου. Την αδυναμίαν υπογραφής των συμπραξάντων προσώπων, λόγω επελθόντος θανάτου, μακράς αποδημίας, αφανείας ή οιασδήποτε φυσικής ή νομικής ανικανότητας, αναπληροί η υπογραφή του ληξιάρχου. 3. Δια την καταχώρισιν της, κατά τας παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου, κυρωτικής πράξεως απαιτείται προηγουμένη έγγραφος άδεια του οικείου Εισαγγελέως Πρωτοδικών, ή, όπου δεν εδρεύει Εισαγγελεύς, του Ειρηνοδίκου, εκδιδόμενη κατ' αίτησιν των ενδιαφερομένων ή και αυτεπαγγέλτως, μετά έρευναν των πραγματικών περιστατικών.».
	Κατάργηση διατάξεων	

Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης που προβλέπουν κατάργηση	Καταργούμενες διατάξεις
Άρθρο 26 Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Α΄ Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργείται το Κεφάλαιο Β΄ του Μέρους Α΄ του ν. 4961/2022 (Α΄ 146).	Το Κεφάλαιο Β΄ του Μέρους Α΄ του ν. 4961/2022 (Α΄ 146) έχει σήμερα ως εξής: «ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ Άρθρο 3 Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης Το παρόν Κεφάλαιο δεν θίγει, καθ΄ οιονδήποτε τρόπο, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής και ιδίως τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (L 119) (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων - Γ.Κ.Π.Δ.) και τον ν. 4624/2019 (Α΄ 137), στο πλαίσιο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που λαμβάνει χώρα κατά τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης. Άρθρο 4 Γενικές διατάξεις για τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης από τους φορείς του δημόσιου τομέα 1. Οι φορείς του δημόσιου τομέα κατά την έννοια της περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143) δύνανται, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, να χρησιμοποιούν συστήματα τεχνητής νοημοσύνης για τη διαδικασία λήψης ή την υποστήριξη της διαδικασίας λήψης μιας απόφασης ή την έκδοση πράξης, οι οποίες επηρεάζουν τα δικαιώματα ενός φυσικού ή νομικού προσώπου, μόνον εφόσον η χρήση αυτή προβλέπεται ρητά σε ειδική διάταξη νόμου που περιλαμβάνει κατάλληλες εγγυήσεις για την προστασία των δικαιωμάτων αυτών. 2. Από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κεφαλαίου εξαιρούνται τα Υπουργεία Εθνικής Άμυνας και Προστασίας του Πολίτη, οι εποπτευόμενοι φορείς αυτών, καθώς και η Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.). Άρθρο 5 Αλγοριθμική εκτίμηση αντικτύπου 1. Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα που χρησιμοποιεί σύστημα τεχνητής νοημοσύνης της παρ. 1 του άρθρου 4, πριν από την έναρξη λειτουργίας του συστήματος, εκπονεί αλγοριθμική εκτίμηση αντικτύπου.

	2. Κατά την εκπόνηση της αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου λαμβάνονται υπόψη, ιδίως, οι ακόλουθες πληροφορίες: α) ο επιδιωκόμενος σκοπός, συμπεριλαμβανομένου του δημόσιου συμφέροντος που εξυπηρετείται με τη χρήση του συστήματος, β) οι δυνατότητες, τα τεχνικά χαρακτηριστικά και οι παράμετροι λειτουργίας του συστήματος, γ) το είδος και οι κατηγορίες των αποφάσεων που λαμβάνονται ή των πράξεων που εκδίδονται με τη συμμετοχή του συστήματος, ή υποστηρίζονται από αυτό, δ) οι κατηγορίες δεδομένων που συλλέγονται, τυγχάνουν επεξεργασίας ή εισάγονται στο σύστημα ή παράγονται από αυτό, ε) οι κίνδυνοι που ενδέχεται να προκύψουν για τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τα έννομα συμφέροντα των φυσικών ή νομικών προσώπων, στα οποία αφορά ή τα οποία επηρεάζει η λήψη της απόφασης και στ) το προσδοκώμενο όφελος που απορρέει για το κοινωνικό σύνολο σε συνάρτηση με ενδεχόμενους κινδύνους και επιπτώσεις που δύναται να επιφέρει η χρήση του συστήματος, ιδίως για φυλετικές, εθνοτικές, κοινωνικές ή ηλικιακές ομάδες και κατηγορίες του πληθυσμού όπως τα άτομα με αναπηρία ή χρόνιες παθήσεις. 2. Η υποχρέωση εκπόνησης αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου, σύμφωνα με το παρόν, δεν υποκαθιστά την υποχρέωση εκπόνησης εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων, σύμφωνα με το άρθρο 35 του Γ.Κ.Π.Δ.. Άρθρο 6 Υποχρεώσεις διαφάνειας 1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 12 έως 14 του Γ.Κ.Π.Δ. για την άσκηση των δικαιωμάτων ενημέρωσης των φυσικών προσώπων, κάθε φορέας του δημόσιου τομέα που χρησιμοποιεί σύστημα τεχνητής νοημοσύνης της παρ. 1 του άρθρου 4 παρέχει, δημόσια, πληροφορίες σχετικά με: α) τον χρόνο έναρξης λειτουργίας του συστήματος, β) τις παραμέτρους λειτουργίας, τις δυνατότητες και τα τεχνικά χαρακτηριστικά του συστήματος, γ) τις κατηγορίες των αποφάσεων που λαμβάνονται ή των πράξεων που εκδίδονται με τη συμμετοχή του συστήματος ή υποστηρίζονται από αυτό και δ) τη διενέργεια αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου. 2. Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα που χρησιμοποιεί σύστημα τεχνητής νοημοσύνης της παρ. 1 του άρθρου 4, διασφαλίζει ότι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο αφορά η λήψη της απόφασης ή η έκδοση της πράξης, λαμβάνει γνώση των παραμέτρων στις οποίες στηρίχθηκε η λήψη της απόφασης ή η έκδοση της πράξης σε κατανοητή και εύκολα προσβάσιμη μορφή, συμπεριλαμβανομένων των μορφών που διευκολύνουν την ενημέρωση των ατόμων με αναπηρία. 3. Η Εθνική Αρχή Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.), με σκοπό την ενίσχυση της διαφάνειας, της ακεραιότητας και της
--	--

	λογοδοσίας, είναι αρμόδια για την υποδοχή, επεξεργασία, αξιολόγηση και την κατά περίπτωση διερεύνηση ή αρχειοθέτηση καταγγελιών ή αναφορών, που σχετίζονται με παράβαση των υποχρεώσεων των παρ.1 και 2. Άρθρο 7 Υποχρεώσεις αναδόχων συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης 1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για την προστασία του στρατιωτικού, του εμπορικού και του βιομηχανικού απορρήτου, σε κάθε προκήρυξη ή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος με τις οποίες εκκινεί διαγωνιστική ή άλλη διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης με αντικείμενο τον σχεδιασμό ή την ανάπτυξη συστήματος τεχνητής νοημοσύνης, περιλαμβάνεται όρος για την υποχρέωση του αναδόχου να παρέχει προς τον φορέα του δημόσιου τομέα τις πληροφορίες των περ. β' και γ' της παρ. 1 και της παρ. 2 του άρθρου 6, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης παραίτησής του από την άσκηση αξιώσεων που ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο το δικαίωμα των φυσικών ή νομικών προσώπων για παροχή πληροφοριών, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 6. 2. Στη σύμβαση προμήθειας ή παροχής υπηρεσιών που συνάπτεται σύμφωνα με την παρ. 1, περιλαμβάνεται υποχρεωτικός όρος, ότι το σύστημα τεχνητής νοημοσύνης που σχεδιάζεται ή αναπτύσσεται παραδίδεται στον φορέα του δημόσιου τομέα με όρους, ώστε ο φορέας να δύναται να μελετά τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος και τις παραμέτρους που, ενόψει του επιδιωκόμενου σκοπού, λαμβάνονται υπόψη για τη λήψη ή την υποστήριξη αποφάσεων ή την έκδοση πράξεων, να βελτιώνει το σύστημα και να δημοσιεύει ή να διαθέτει με οποιονδήποτε τρόπο τις βελτιώσεις αυτές. 3. Σε κάθε προκήρυξη ή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος με την οποία εκκινεί διαγωνιστική ή άλλη διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης με αντικείμενο τον σχεδιασμό ή την ανάπτυξη συστήματος τεχνητής νοημοσύνης, περιλαμβάνεται όρος για την υποχρέωση του αναδόχου να λαμβάνει, κατά τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την παραγωγική λειτουργία του συστήματος, τα κατάλληλα μέτρα, προκειμένου να διασφαλίζει τη συμβατότητα αυτού με το νομικό πλαίσιο, ιδίως, αναφορικά με την προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, τον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ισότητα γυναικών και ανδρών, την ελευθερία της έκφρασης, την καθολική πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία, τα δικαιώματα των εργαζομένων και την αρχή της χρηστής διοίκησης. Άρθρο 8 Μητρώο συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης των φορέων του δημόσιου τομέα
--	---

	1. Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα υποχρεούται να τηρεί μητρώο με τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης της παρ. 1 του άρθρου 4 που χρησιμοποιεί, το οποίο επικαιροποιεί μέχρι την 1η Μαρτίου κάθε έτους, και, σε κάθε περίπτωση, όταν θέτει σε λειτουργία νέο σύστημα. 2. Στο μητρώο της παρ. 1 περιλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με: α) τον επιδιωκόμενο σκοπό, συμπεριλαμβανομένου του δημόσιου συμφέροντος που εξυπηρετείται με τη χρήση του συστήματος, β) τον χρόνο έναρξης λειτουργίας του συστήματος, γ) τις παραμέτρους λειτουργίας, τις δυνατότητες και τα τεχνικά χαρακτηριστικά του συστήματος, δ) τις βασικές πληροφορίες του συστήματος, όπως η ονομασία, η έκδοση και η επωνυμία του κατασκευαστή, ε) μέτρα που λαμβάνονται για την ασφάλεια λειτουργίας του, - στ) τη διενέργεια αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου και ζ) τη διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου του άρθρου 35 του Γ.Κ.Π.Δ., εφόσον απαιτείται. 3. Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα θέτει το μητρώο της παρ. 1 στη διάθεση της Ε.Α.Δ., όταν του ζητηθεί. Άρθρο 9 Υποχρέωση ενημέρωσης για τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης στον εργασιακό τομέα 1. Κάθε επιχείρηση του ιδιωτικού τομέα, εφόσον χρησιμοποιεί σύστημα τεχνητής νοημοσύνης, το οποίο επηρεάζει οποιαδήποτε διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με τους εργαζομένους ή τους υποψήφιους εργαζομένους και έχει αντίκτυπο στις συνθήκες εργασίας, την επιλογή, την πρόσληψη ή την αξιολόγησή τους, σε κάθε περίπτωση πριν την πρώτη χρήση του, παρέχει επαρκή και σαφή πληροφόρηση σε κάθε εργαζόμενο ή υποψήφιο εργαζόμενο, η οποία περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τις παραμέτρους στις οποίες στηρίζεται η λήψη της απόφασης, με την επιφύλαξη των περυσίων που προϋποθέτουν προηγούμενη ενημέρωση και διαβούλευση και διασφαλίζει την τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της καταπολέμησης των διακρίσεων στην απασχόληση και την εργασία λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου. 2. Η υποχρέωση της παρ. 1 καταλαμβάνει και τις ψηφιακές πλατφόρμες κατά την έννοια του άρθρου 68 του ν. 4808/2021 (Α' 101), ως προς τα φυσικά πρόσωπα που συνδέονται μαζί τους με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ή ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου. 3. Στην επιχείρηση που παραβιάζει την υποχρέωση της παρ. 1 επιβάλλονται οι διοικητικές και ποινικές κυρώσεις των άρθρων 24 και 28, αντίστοιχα, του ν. 3996/2011 (Α' 170). Αρμόδια αρχή για την επιβολή
--	---

	των διοικητικών κυρώσεων του πρώτου εδαφίου είναι το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.Ε.Π.Ε.). 4. Οι υποχρεώσεις που τίθενται με το παρόν άρθρο δεν θίγουν σε καμία περίπτωση τις υποχρεώσεις που θέτει το άρθρο 22 του Γ.Κ.Π.Δ. για την αυτοματοποιημένη ατομική λήψη αποφάσεων, περιλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ. Άρθρο 10 Μητρώο συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης - Πολιτική δεοντολογικής χρήσης δεδομένων 1. Κάθε επιχείρηση του ιδιωτικού τομέα, η οποία συνιστά μεσαία ή μεγάλη οντότητα κατά την έννοια των παρ. 5 και 6, αντίστοιχα, του άρθρου 2 του ν. 4308/2014 (Α' 251) τηρεί, σε ηλεκτρονική μορφή, μητρώο των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης τα οποία χρησιμοποιεί είτε στο πλαίσιο κατάρτισης προφίλ καταναλωτών είτε στο πλαίσιο αξιολόγησης των πάσης φύσεως εργαζομένων της ή συνεργαζόμενων με αυτήν φυσικών προσώπων. Στο μητρώο περιλαμβάνονται για κάθε σύστημα, κατ' ελάχιστον, οι εξής πληροφορίες: α) η περιγραφή των παραμέτρων λειτουργίας, των δυνατοτήτων και των τεχνικών χαρακτηριστικών του συστήματος, β) ο αριθμός και η ιδιότητα των φυσικών προσώπων που αφορά ή ενδέχεται να αφορά, γ) οι τεχνικές πληροφορίες που αφορούν στον προμηθευτή ή εξωτερικούς συνεργάτες που συμμετέχουν στην ανάπτυξη ή λειτουργία του συστήματος, δ) η περίοδος λειτουργίας του συστήματος, και ε) τα μέτρα που λαμβάνονται για την ασφαλή λειτουργία τους. 2. Κάθε επιχείρηση της παρ. 1 καταρτίζει και τηρεί πολιτική δεοντολογικής χρήσης δεδομένων, η οποία περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα, τις ενέργειες και τις διαδικασίες που εφαρμόζει σε θέματα δεοντολογίας δεδομένων κατά τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης. 3. Κάθε επιχείρηση της παρ. 1 με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, που συντάσσει δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης σύμφωνα με το άρθρο 152 του ν. 4548/2018 (Α' 104), συμπεριλαμβάνει υποχρεωτικά στη δήλωση πληροφορίες για την πολιτική δεοντολογικής χρήσης δεδομένων που εφαρμόζει. Άρθρο 11 Συντονιστική Επιτροπή για την τεχνητή νοημοσύνη 1. Συστήνεται Συντονιστική Επιτροπή για την τεχνητή νοημοσύνη, η οποία έχει ως αποστολή τον συντονισμό της εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης. 2. Η Συντονιστική Επιτροπή αποτελείται από: α) τον αρμόδιο Υπουργό για την ψηφιακή διακυβέρνηση ως Πρόεδρο, β) τον αρμόδιο Υπουργό για τη Γενική Γραμματεία Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.),
--	--

	γ) τον αρμόδιο Υπουργό για τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας, δ) τον Γενικό Γραμματέα Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, ε) τον Γενικό Γραμματέα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών, στ) τον Γενικό Γραμματέα Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης, ζ) τον Διοικητή της Ε.Α.Δ., η) τον Γενικό Γραμματέα Δικαιοσύνης και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, θ) τον Γενικό Γραμματέα Δημόσιας Υγείας, ι) τον Γενικό Γραμματέα Οικονομικής Πολιτικής. ια) τον Γενικό Γραμματέα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας και ιβ) έως έξι (6) μέλη με ιδιότητα ιδιώτη - εμπειρογνώμονα ή εκπροσώπου Ανεξάρτητης Αρχής ή στελέχους άλλου φορέα του δημόσιου τομέα κατά την έννοια της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), κατόπιν υπόδειξης από τον οικείο φορέα. 3. Η Συντονιστική Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Η Συντονιστική Επιτροπή συνεδριάζει, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, τακτικά μία (1) φορά το τρίμηνο και εκτάκτως όταν το κρίνει αναγκαίο ο Πρόεδρος. Η θητεία των μελών της Συντονιστικής Επιτροπής είναι τριετής. Στις συνεδριάσεις της Συντονιστικής Επιτροπής δύναται να παρευρίσκεται, κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου, και οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο εγνωσμένου κύρους, το οποίο δραστηριοποιείται στο πεδίο της τεχνητής νοημοσύνης. Άρθρο 12 Αρμοδιότητες Συντονιστικής Επιτροπής για την τεχνητή νοημοσύνη 1. Η Συντονιστική Επιτροπή για την τεχνητή νοημοσύνη είναι αρμόδια για: α) τη λήψη αποφάσεων που αφορούν στην εφαρμογή και τη συνεχή βελτίωση της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης, β) τη διαμόρφωση εθνικών προτεραιοτήτων και κατευθύνσεων για τη βέλτιστη εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης και γ) τον σχεδιασμό και την προώθηση προτάσεων πολιτικών και δράσεων, καθώς και την υποβολή εισήγησης προς τους φορείς του δημόσιου τομέα για τη λήψη διορθωτικών μέτρων, εφόσον διαπιστώνονται αποκλίσεις αναφορικά με την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης ή επιπτώσεις στα θεμελιώδη δικαιώματα των φυσικών προσώπων. 2 .Στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων της, η Συντονιστική Επιτροπή έχει πρόσβαση σε στατιστικά στοιχεία και βασικούς δείκτες απόδοσης σχετικά με την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης, τα οποία παρέχονται από κάθε φορέα του δημόσιου ή του
--	--

	ιδιωτικού τομέα που δραστηριοποιείται στο πεδίο της τεχνητής νοημοσύνης. Άρθρο 13 Επιτροπή Εποπτείας της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης 1. Στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης συστήνεται Επιτροπή Εποπτείας της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης, ως εκτελεστικό όργανο της Συντονιστικής Επιτροπής για την τεχνητή νοημοσύνη. Η Επιτροπή αποτελείται από επτά (7) μέλη, στελέχη του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και των εποπτευόμενων φορέων του και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Η θητεία των μελών της Επιτροπής Εποπτείας είναι τριετής. 2. Η Επιτροπή Εποπτείας είναι αρμόδια για: α) την αποτύπωση της πορείας υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης και τη γνωστοποίηση στη Συντονιστική Επιτροπή παρεκκλίσεων κατά την υλοποίηση μέτρων και πολιτικών, β) τη μέριμνα για την εφαρμογή των αποφάσεων της Συντονιστικής Επιτροπής και γ) τον συντονισμό των δραστηριοτήτων των φορέων που εμπλέκονται στην Εθνική Στρατηγική για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης, με βάση τις κατευθύνσεις της Συντονιστικής Επιτροπής. Άρθρο 14 Παρατηρητήριο τεχνητής νοημοσύνης 1. Συστήνεται στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης Παρατηρητήριο Τεχνητής Νοημοσύνης, το οποίο υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών, με κύρια αποστολή τη συλλογή δεδομένων σχετικά με την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης, τη σύνταξη αναφορών σχετικά με τις δραστηριότητες που αφορούν στην τεχνητή νοημοσύνη στη χώρα, καθώς και την υποστήριξη των αρμόδιων φορέων στον καθορισμό προτεραιοτήτων και την ανάδειξη ευκαιριών και τομέων προστιθέμενης αξίας. 2. Το Παρατηρητήριο καταρτίζει και επικαιροποιεί βασικούς δείκτες απόδοσης (Key Performance Indicators - KPI) και παρέχει πληροφορίες σχετικά με: α) τις δραστηριότητες που αφορούν στην τεχνητή νοημοσύνη στην Ελλάδα, β) τους φορείς του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα που δραστηριοποιούνται στο πεδίο της τεχνητής νοημοσύνης στην Ελλάδα, γ) τις διαθέσιμες εκπαιδευτικές δραστηριότητες σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη που λαμβάνουν χώρα στην Ελλάδα σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων κατάρτισης για στελέχη του δημόσιου τομέα, σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης
--	---

	και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.) του Υπουργείου Εσωτερικών, δ) επιτυχημένα παραδείγματα και βέλτιστες πρακτικές αξιοποίησης τεχνητής νοημοσύνης στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα και ε) τις επιπτώσεις των δραστηριοτήτων τεχνητής νοημοσύνης στα θεμελιώδη δικαιώματα των φυσικών προσώπων. 3. Το Παρατηρητήριο αναρτά τις εκθέσεις του στον διαδικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών τον Ιανουάριο και τον Ιούλιο κάθε έτους.».
Άρθρο 48 Καταργούμενες διατάξεις Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται: 1. Η παρ. 5 του άρθρου 28 του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί αιτήσεων φυσικών προσώπων μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης. 2. Το άρθρο 17 του π.δ. 850/1976 (Α' 311) περί των ληξιαρχικών βιβλίων εκθέσεων.	1. Η παρ. 5 του άρθρου 28 του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί αιτήσεων φυσικών προσώπων μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης Δημόσιας Διοίκησης, έχει σήμερα ως εξής: «5. Η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) σχεδιάζει, υλοποιεί και λειτουργεί παραγωγικά ειδική ηλεκτρονική υπηρεσία υποστήριξης φυσικών προσώπων κατά τη διεκπεραίωση διοικητικών διαδικασιών που ολοκληρώνονται αυτόματα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - Ε.Ψ.Π.) σύμφωνα με το παρόν και το άρθρο 27.». 2. Το άρθρο 17 του π.δ. 850/1976 (Α' 311), περί των βιβλίων εκθέσεων, έχει σήμερα ως εξής: «Άρθρον 17 Περί των βιβλίων εκθέσεων 1. Εις τα βιβλία εκθέσεων συντάσσονται αι ληξιαρχικάί πράξεις αφανείας. Η άρσις της αφανείας ως και η μεταβολή του χρόνου ενάρξεως αυτής καταχωρίζονται εις το περιθώριον της ληξιαρχικής πράξεως αφανείας 2. Εις τα αυτά βιβλία καταχωρίζονται διάφοροι εκθέσεις περί πράξεων, εκ των εις τα άρθρα 14, 25 και 27 παρ. 1 του Νόμου, αναφερομένων, εις περίπτωσιν κατά την οποίαν δεν υπάρχει εις το ληξιαρχείον δι' οιονδήποτε λόγον συνεταγμένη η οικεία ληξιαρχική πράξις γεννήσεως ή γάμου, εις το περιθώριον της οποίας έδει να καταχωρισθή η τοιαύτη μεταβολή ή προσθήκη.».

Η. Έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης

31.	Συναρμοδιότητα Υπουργείων / υπηρεσιών / φορέων				
	Σχετική διάταξη αξιολογούμενης ρύθμισης	Συναρμόδια Υπουργεία – Συναρμόδιες υπηρεσίες / φορείς		Αντικείμενο συναρμοδιότητας	
	Παρ. 1 άρθρου 12	ΑΠΔΠΧ και ΕΕΤΤ		Λειτουργία του ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου.	
32.	Έκδοση κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων				
	Εξουσιοδοτική διάταξη	Είδος πράξης	Αρμόδιο επισπεύδον ή	Αντικείμενο	Χρονοδιάγραμμα (ενδεικτική ή

		Υπουργείο υπηρεσία	ή		αποκλειστική προθεσμία)
παρ. 1 άρθρου 24	Απόφαση	ΑΠΔΠΧ		Υπόδειγμα για την παροχή στοιχείων από τις αρμόδιες αρχές εποπτείας της αγοράς σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 4 του παρόντος σχεδίου νόμου.	-
παρ. 1 άρθρου 24	Απόφαση	ΑΠΔΠΧ		Ρύθμιση οργανωτικών ζητημάτων σχετικά με λήψη αποφάσεων που αφορούν την κοινοποίηση των οργανισμών αξιολόγησης της συμμόρφωσης.	
παρ. 2 άρθρου 24	Απόφαση	ΕΕΤΤ		Ορισμός ύψους αποζημίωσης των ειδικών και των εμπειρογνομόνων της παρ. 2 του άρθρου 6.	-
παρ. 3 άρθρου 24	Απόφαση	ΑΠΔΠΧ		Υπόδειγμα υποβολής καταγγελίας και ρύθμιση ζητημάτων για την ομοιόμορφη εφαρμογή υποβολής αυτών.	
παρ. 3 άρθρου 24	Απόφαση	ΑΠΔΠΧ		Τεχνικές και διαδικαστικές λεπτομέρειες για τη λειτουργία του ενιαίου συστήματος διαχείρισης καταγγελιών του άρθρου 7.	-
παρ. 4 άρθρου 24	Κοινή Απόφαση	ΑΠΔΠΧ και Αρχές Εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3		Ρύθμιση ζητημάτων συνεργασίας.	-
παρ. 5 άρθρου 24	Απόφαση	ΑΠΔΠΧ		Καθορισμός όρων, προϋποθέσεων και άλλων ειδικότερων θεμάτων της διαδικασίας διευθέτησης διαφορών της παρ. 4 του άρθρου 16.	-

Αθήνα, 6 Ιουλίου 2026

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ		ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ		ΝΙΚΟΛΑΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ		ΥΓΕΙΑΣ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ	ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ		ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ		ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ	ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ		ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ		ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ
ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ		ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

**ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ**

**ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

**ΨΗΦΙΑΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

ΔΟΜΝΑ – ΜΑΡΙΑ
ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ

ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ ΣΧΟΙΝΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΣΚΕΡΤΣΟΣ

**ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΙ**

**ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

**ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ**

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΗΡΑΣ

Αριθ. 97 / 5 / 2026

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ.1 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης «Μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024 (Κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη) - Τροποποίηση του ν. 4961/2022 (Α' 146) και άλλες διατάξεις»

Α. Με το υπόψη σχέδιο νόμου, προβλέπονται τα ακόλουθα:

ΜΕΡΟΣ Α΄

Προσδιορίζεται ο σκοπός των προτεινόμενων ρυθμίσεων, που συνίσταται στη θέσπιση πλαισίου για την εποπτεία των συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης (TN), με τη λήψη μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 (Κανονισμός για την TN). Παράλληλα, καταργούνται σχετικές διατάξεις του ν.4961/2022. Μεταξύ άλλων:

1.α. Καθορίζονται οι αρχές εποπτείας της αγοράς για τα συστήματα TN και ανατίθενται σχετικές αρμοδιότητες στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Α.Π.Δ.Π.Χ.), κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

β. Ορίζεται:

- η Α.Π.Δ.Π.Χ. ως ενιαίο σημείο επαφής, όσον αφορά στον Κανονισμό για την TN,
- η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) ως κοινοποιούσα αρχή, αρμόδια για τον καθορισμό και τη διεξαγωγή των αναγκαίων διαδικασιών αξιολόγησης, ορισμού και κοινοποίησης των οργανισμών αξιολόγησης της συμμόρφωσης, καθώς και για την παρακολούθησή τους. **(άρθρα 1 - 5)**

2.α. Συστήνεται στην Ε.Ε.Τ.Τ. Κέντρο συντονισμού και τεχνογνωσίας για την TN (Κέντρο) και προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες αυτού.

- Παρέχεται στο Κέντρο η δυνατότητα να ζητά τη συνδρομή ειδικών και εμπειρογνομόνων, φυσικών ή νομικών προσώπων και παρέχεται εξουσιοδότηση για τον καθορισμό του ύψους της αποζημίωσής τους, κατά τα ισχύοντα για τις συμβάσεις με απευθείας ανάθεση (άρθρο 118 ν.4412/2016).

β. Συστήνεται στην Α.Π.Δ.Π.Χ. ενιαίο σύστημα υποβολής καταγγελιών του Κανονισμού για την ΤΝ, καθορίζεται η διαδικασία εξέτασής τους, ενώ οι τεχνικές και διαδικαστικές λεπτομέρειες για τη λειτουργία του εν λόγω συστήματος καθορίζονται με απόφαση της Α.Π.Δ.Π.Χ.

(άρθρα 6, 7 και 23 παρ.4)

3. Ορίζονται:

α. το πλαίσιο συνεργασίας της Α.Π.Δ.Π.Χ. με τις αρχές εποπτείας της αγοράς και τις τελωνειακές αρχές, καθώς και των λοιπών φορέων του δημοσίου τομέα με την Α.Π.Δ.Π.Χ., για την εφαρμογή και την εκπλήρωση των σκοπών του Κανονισμού για την ΤΝ και των θεσπιζόμενων διατάξεων,

β. η διαδικασία αναφορικά με την αξιολόγηση της συνδρομής των προϋποθέσεων του άρθρου 31 του Κανονισμού για την ΤΝ από υφιστάμενους κοινοποιημένους οργανισμούς, σύμφωνα με τη νομοθεσία εναρμόνισης,

γ. η Α.Π.Δ.Π.Χ., ως κοινοποιημένος οργανισμός, αρμόδιος για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης των συστημάτων ΤΝ υψηλού κινδύνου, που πρόκειται να τεθούν σε λειτουργία από αρχές που είναι αρμόδιες για την επιβολή του νόμου, τη μετανάστευση και το άσυλο.

(άρθρα 8 - 11)

4.α. Συστήνεται στην Ε.Ε.Τ.Τ. ρυθμιστικό δοκιμαστήριο ΤΝ και ορίζονται η Ε.Ε.Τ.Τ. και η Α.Π.Δ.Π.Χ. ως αρμόδιες αρχές για τη λειτουργία του.

β. Προβλέπεται:

- η έκδοση, από την Ε.Ε.Τ.Τ., πρόσκλησης προς τους παρόχους ή μελλοντικούς παρόχους συστήματος ΤΝ για την υποβολή αίτησης συμμετοχής στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο ΤΝ, στην οποία καθορίζονται, μεταξύ άλλων, τα αναλογούντα τέλη συμμετοχής ανά κατηγορία αιτούντος.

- η συνεργασία, μεταξύ άλλων φορέων, της εταιρείας «Ελληνικό Εργοστάσιο Τεχνητής Νοημοσύνης Ανώνυμη Εταιρεία (ΑΕ)» (ΦΑΡΟΣ AI FACTORY) με το συνιστώμενο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο ΤΝ.

(άρθρο 12)

5.α. Επιτρέπεται η παρακολούθηση, από την Α.Π.Δ.Π.Χ. και τις αρχές εποπτείας της αγοράς, της διεξαγωγής δοκιμών συστημάτων ΤΝ υψηλού κινδύνου σε πραγματικές συνθήκες εκτός των ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων ΤΝ.

β. Ορίζεται το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης αρμόδιο για τον ορισμό εκπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Τεχνητής Νοημοσύνης του άρθρου 65 του Κανονισμού για την ΤΝ.

(άρθρα 13 - 15)

6.α. Προβλέπεται η επιβολή διοικητικών κυρώσεων από την Α.Π.Δ.Π.Χ. και τις αρχές εποπτείας της αγοράς σε φορείς που παραβιάζουν τις διατάξεις του Κανονισμού για την ΤΝ ή του υπόψη σχεδίου νόμου, καθώς και η επιβολή περιοδικών χρηματικών κυρώσεων, με ειδική πρόβλεψη για το ύψος αυτών εάν η παράβαση τελείται από επιχείρηση.

Τα πρόστιμα και οι περιοδικές χρηματικές κυρώσεις που επιβάλλει η Α.Π.Δ.Π.Χ. αποτελούν δημόσια έσοδα και εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.4978/2022).

β. Παρέχεται η δυνατότητα στην Α.Π.Δ.Π.Χ. και στις αρχές εποπτείας της αγοράς, σε περίπτωση επιβολής διοικητικής κύρωσης σε φορέα εκμετάλλευσης ΤΝ, να απαιτήσουν από τον εν λόγω φορέα το σύνολο των εξόδων που έγιναν για τη διερεύνηση και τη διαπίστωση της μη συμμόρφωσης.

γ. Επιτρέπεται η άσκηση των προβλεπόμενων ενδίκων μέσων ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά αποφάσεων της Α.Π.Δ.Π.Χ., των αρχών εποπτείας της αγοράς ή της Ε.Ε.Τ.Τ.

δ. Διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής του ν.4990/2022, όσον αφορά στην προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις ενωσιακού δικαίου, με την προσθήκη παραβάσεων διατάξεων του Κανονισμού για την ΤΝ.

(άρθρα 16 - 20)

7.α. Συστήνεται και λειτουργεί στην Ειδική Γραμματεία Τεχνητής Νοημοσύνης και Διακυβέρνησης Δεδομένων, του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ενιαίο μητρώο συστημάτων ΤΝ (Μητρώο), τα οποία χρησιμοποιούνται από φορείς του δημοσίου τομέα.

β. Συστήνεται επίσης, Παρατηρητήριο ΤΝ, το οποίο υπάγεται στην προαναφερόμενη υπηρεσία του ιδίου Υπουργείου και μεταξύ άλλων, καθορίζονται η αποστολή και λοιπά θέματα σχετικά με τη λειτουργία αυτού.

(άρθρα 21, 22)

8. Θεσπίζεται η απαγόρευση αφαίρεσης των μηχαναγνώσιμων επισημάνσεων ή παρεμπόδισης της λειτουργίας των τεχνικών λύσεων επισημάνσεων που προβλέπονται για τα δεδομένα εξόδου συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης, τα οποία παράγουν συνθετικό περιεχόμενο (άρθρο 50, παρ. 1 και 4, του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689) και προβλέπεται η επιβολή ποινικών κυρώσεων (φυλάκιση και χρηματική ποινή) στους παραβάτες των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

(άρθρο 23)

9.α. Παρέχονται οι απαιτούμενες εξουσιοδοτήσεις για την εφαρμογή των προτεινόμενων διατάξεων.

β. Περιλαμβάνονται μεταβατικής ισχύος διατάξεις, όπου μεταξύ άλλων, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την κάλυψη των αναγκών σε προσωπικό και ειδικό επιστημονικό προσωπικό της Α.Π.Δ.Π.Χ., που προκύπτουν από την άσκηση των επιπλέον αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται σύμφωνα με τις προτεινόμενες διατάξεις.

(άρθρα 24 - 26)

ΜΕΡΟΣ Β΄

Ρυθμίζονται λοιπά θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του Υπουργείου Εσωτερικών. Ειδικότερα:

1.α. Εισάγονται ειδικές ρυθμίσεις αναφορικά με τα καταργηθέντα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου και Κω – Λέρου, τα οποία έχουν υπαχθεί στο Κτηματολογικό Γραφείο Δωδεκανήσου και στο Υποκατάστημα Κω, αντίστοιχα.

Παρέχονται οι αναγκαίες εξουσιοδοτήσεις για τη ρύθμιση λεπτομερειακών ζητημάτων εφαρμογής των σχετικών διατάξεων.

β. Συμπληρώνονται οι μεταβατικής ισχύος διατάξεις του ν.5142/2024 και, μεταξύ άλλων, ρυθμίζονται ζητήματα που προκύπτουν κατά την πρώτη εφαρμογή του εν λόγω νόμου (υποβολή και ψηφιακή κοινοποίηση της αίτησης διόρθωσης γεωμετρικών στοιχείων κ.λπ).

γ. Τροποποιείται το άρθρο 20 του ν.4512/2018 για να αποσαφηνιστεί το χρονικό πεδίο εφαρμογής των μεταβατικών διατάξεων με τις οποίες, προβλέπεται η αυτοδίκαια ένταξη στις θέσεις του προσωρινού Κλάδου υπαλλήλων Κτηματολογικών Γραφείων και Υποκαταστημάτων Κτηματολογικών Γραφείων, του προσωπικού με σχέση εργασίας ι.δ.ο.χ. των καταργούμενων ειδικών άμισθων Υποθηκοφυλακείων.

δ. Συστήνονται, στις Περιφερειακές Υπηρεσίες του ν.π.δ.δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο», ογδόντα (80) οργανικές θέσεις υπαλλήλων δημοσίου δικαίου, κλάδου ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού ειδικότητας ΠΕ Διοικητικού (Νομικών), με πενταετή θητεία, οι οποίοι υπάγονται στο νομικό τμήμα των Κτηματολογικών Γραφείων.

Περαιτέρω, καθορίζεται ο τρόπος κάλυψης των εν λόγω θέσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4765/2021 και του ν.4622/2019, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

ε. Παρέχεται η δυνατότητα παράτασης της διάρκειας των μνημονευόμενων συμβάσεων μίσθωσης έργου που συνήφθησαν από το ν.π.δ.δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο», για το οριζόμενο χρονικό διάστημα από τη λήξη τους, δυνάμει του άρθρου 119 του ν.5225/2025, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του εν λόγω Φορέα.

(άρθρα 27 – 31)

2.α. Επεκτείνεται και στους ο.τ.α. α' βαθμού, η εφαρμογή του κεντρικού πληροφοριακού συστήματος, το οποίο είναι διαθέσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης (Ε.Ψ.Π.), για την ψηφιοποίηση εξωστρεφών διοικητικών διαδικασιών και τη δημιουργία κεντρικού αποθετηρίου ψηφιακών υπηρεσιών που διεκπεραιώνονται από αυτούς, με στόχο την ψηφιακή παροχή υπηρεσιών με ενιαίο τρόπο.

β. Προβλέπεται ο σχεδιασμός και η παραγωγική λειτουργία στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ειδικού κεντρικού πληροφοριακού συστήματος με την ονομασία «Πλατφόρμα Ενιαίας Ψηφιακής Υποστήριξης (Ε.Ψ.Υ.) – support.gov.gr» και καθορίζονται ο σκοπός αυτής, η αρμόδια υπηρεσία για τη λειτουργία της και τα σχετικά με την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης.

Εντάσσονται υποχρεωτικά στην Ε.Ψ.Υ. – support.gov.gr οι φορείς του δημοσίου τομέα που παρέχουν ψηφιακές υπηρεσίες ή υπηρεσίες υποστήριξης μέσω καναλιών επικοινωνίας, καθώς και αυτοί που εκτελούν διοικητικές διαδικασίες με μη ψηφιακά μέσα.

Περαιτέρω, προβλέπεται η διασύνδεση με την ανωτέρω Πλατφόρμα με τη χρήση διεπαφής προγραμματισμού εφαρμογών, μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας (ΚΕ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Ειδικότερα ζητήματα εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίζονται με την παρεχόμενη νομοθετική εξουσιοδότηση. **(άρθρο 32 – 34)**

3. Τροποποιούνται συγκεκριμένες διατάξεις του ν.4727/2020 και καθίσταται δυνητική, αντί υποχρεωτικής:

- η τήρηση ηλεκτρονικού μητρώου από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ.), την εταιρεία Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας Α.Ε. (Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.) και την εταιρεία Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης Α.Ε. (Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε), στο οποίο καταχωρίζονται οι κεντρικές ηλεκτρονικές εφαρμογές και τα κεντρικά πληροφοριακά συστήματα που εγκαθίστανται στο Κυβερνητικό Νέφος Δημόσιου Τομέα (G- Cloud), το Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης (RE-Cloud) και το Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Υγείας (H-Cloud), αντίστοιχα,

- η έκδοση της προβλεπόμενης κανονιστικής πράξης, με την οποία, μεταξύ άλλων, καθορίζεται η πολιτική χρήσης των υπολογιστικών υποδομών νέφους από τους φορείς του δημόσιου τομέα. **(άρθρο 36)**

4.α. Παρατείνονται οι συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου του προσωπικού που προσλήφθηκε από την ανώνυμη εταιρεία «Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης Ανώνυμη Εταιρεία» (Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε.), δυνάμει των μνημονευόμενων προκηρύξεων και απασχολείται στην εταιρεία «Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Υγείας και Κοινωνικής Ασφάλισης Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία» (Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε.), κατά την 30η.6.2026, έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας πρόσληψης προσωπικού και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της οριζόμενης ημερομηνίας.

β. Επανακαθορίζεται η διάρκεια της πρώτης διαχειριστικής χρήσης της ανώνυμης εταιρείας «Ελληνικό Εργοστάσιο Τεχνητής Νοημοσύνης Ανώνυμη Εταιρεία». **(άρθρο 37 – 38)**

5. Καταργείται η πρόβλεψη μετάταξης στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης του προσωπικού της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας (άρθρο 14 του ν.5086/2024), σε περίπτωση άρνησης του υπαλλήλου ή μη χορήγησης της διαβάθμισης για χειρισμό Εθνικά Διαβαθμισμένων Πληροφοριών και Υλικού (Ε.Δ.Π.Υ.), και για το προσωπικό που έχει την οργανική του θέση στην Αρχή κατόπιν μετάταξης, ανακαλείται η πράξη μετάταξης και ο υπάλληλος επιστρέφει υποχρεωτικά στον φορέα, στον οποίο ανήκε οργανικά σε κενή οργανική θέση ή ελλείπει αυτής σε συνιστώμενη προσωποπαγή θέση με δέσμευση κενής οργανικής, εφόσον υπάρχει. **(άρθρο 39)**

6. Τροποποιούνται και επικαιροποιούνται διατάξεις του ν.344/1976 «Περί ληξιαρχικών πράξεων», με τις σημαντικότερες αλλαγές να εντοπίζονται στα εξής:

α. Περιλαμβάνονται στα καθήκοντα του ληξίαρχου, η καταχώριση των ληξιαρχικών πράξεων εντός του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος

(Ο.Π.Σ.) «Μητρώο Πολιτών» (άρθρο 115 του ν.4483/2017) καθώς και ο έλεγχος νομιμότητας πριν από την καταχώριση κάθε πράξης.

β. Προβλέπεται η καταχώριση των ληξιαρχικών πράξεων, από τους υπόχρεους ή τους έχοντες έννομο συμφέρον και μέσω χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

Παρατίθενται νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις, μεταξύ άλλων, αναφορικά με:

- την ενημέρωση, επικαιροποίηση και συμπλήρωση του υποσυστήματος ληξιαρχείου του Ο.Π.Σ. «Μητρώο Πολιτών» ως προς τα ληξιαρχικά βιβλία, τα στοιχεία των ληξιαρχικών πράξεων και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά,

- τον καθορισμό των προτύπων των ληξιαρχικών πράξεων και των αναγκαίων τεχνικών προσαρμογών του Ο.Π.Σ. «Μητρώο Πολιτών».

γ. Απλοποιείται η διαδικασία δήλωσης ληξιαρχικών γεγονότων διά τρίτου προσώπου με την κατοχή εξουσιοδότησης και όχι μόνο συμβολαιογραφικού πληρεξουσίου. **(άρθρο 40 - 44)**

7. Συνιστάται, στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ηλεκτρονική πλατφόρμα με τίτλο «Ηλεκτρονικό Μητρώο Καταχώρισης Σημείων Πρόσβασης και Θέσεων στάθμευσης για άτομα με Αναπηρία» (εφεξής: «το Μητρώο»), που επιτρέπει στους Δήμους της Χώρας να καταχωρούν, να διαχειρίζονται και να δημοσιοποιούν στοιχεία σημείων υποδομών προσβασιμότητας για άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ).

Προσδιορίζονται οι χρήστες της πλατφόρμας, προβλέπεται η διαλειτουργικότητα αυτής με τα αναγκαία πληροφοριακά συστήματα του Δημοσίου και παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση για τη ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας της. **(άρθρο 45)**

8. Παρέχεται η δυνατότητα πραγματοποίησης των δαπανών που αφορούν στην υλοποίηση της εφαρμογής ψηφιακής κάρτας εργασίας στο δημόσιο, μέσω προγραμματικής συμφωνίας μεταξύ της εταιρείας «Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.» και του Υπουργείου Εσωτερικών, σε βάρος των εγγεγραμμένων πιστώσεων του τακτικού προϋπολογισμού αυτού, μέσω επιχορήγησης προς την ως άνω εταιρεία. **(άρθρο 46)**

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις, προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

Ι. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης [Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Α.Π.Δ.Π.Χ.), Ελληνικό Κτηματολόγιο, Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Υγείας και Κοινωνικής Ασφάλισης Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία (Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε.), ν.π.δ.δ. κ.λπ.], κατά περίπτωση

1. Ετήσια δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού από τη δημιουργία, λειτουργία και συντήρηση της συνιστώμενης στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ηλεκτρονικής πλατφόρμας καταχώρισης σημείων πρόσβασης και θέσεων στάθμευσης για ΑμεΑ. **(άρθρο 45)** Το ύψος της δαπάνης, σύμφωνα με στοιχεία του αρμόδιου Υπουργείου, ανέρχεται στο ποσό των **59,2 χιλ. ευρώ**, πλέον ΦΠΑ, και θα καλυφθεί από το εθνικό σκέλος του ΑΠΔΕ του εν λόγω Υπουργείου.

2. Δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού, μέσω του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΑΠΔΕ), από την κάλυψη του κόστους:

α) λειτουργίας, μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης (ΕΨΠ), του κεντρικού πληροφοριακού συστήματος, λόγω της επέκτασης και στους ο.τ.α. α' βαθμού της εφαρμογής για την ψηφιοποίηση διοικητικών διαδικασιών και τη δημιουργία κεντρικού αποθετηρίου ψηφιακών υπηρεσιών που διεκπεραιώνονται από αυτούς, **(άρθρο 32)**

β) σχεδιασμού και λειτουργίας στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης «Πλατφόρμας Ενιαίας Ψηφιακής Υποστήριξης (ΕΨΥ) – support.gov.gr», με σκοπό την πολυκαναλική παροχή υπηρεσιών υποστήριξης πολιτών και επιχειρήσεων. **(άρθρο 33)**

Το ύψος της ανωτέρω δαπάνης, σύμφωνα με στοιχεία του αρμόδιου Υπουργείου, ανέρχεται στο ποσό των **5,45 εκατ. ευρώ** περίπου, συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. Κατά το μέρος που η εν λόγω δαπάνη θα καλυφθεί από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ), επέρχεται ουδέτερο δημοσιονομικό αποτέλεσμα σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης.

3. Δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού από:

α) τη σύσταση και λειτουργία, στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης:

- ενιαίου μητρώου συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης (Μητρώο ΤΝ), **(άρθρο 21)**

- Παρατηρητηρίου ΤΝ, **(άρθρο 22)**

β) την κάλυψη των εξόδων αποστολής (αποζημίωση, οδοιπορικά κ.λπ.) των εκπροσώπων, από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Τεχνητής Νοημοσύνης. **(άρθρο 15)**

4. Δαπάνη του προϋπολογισμού του Ελληνικού Κτηματολογίου από τη(ν):

α) σύσταση στις Περιφερειακές Υπηρεσίες αυτού, ογδόντα (80) οργανικών θέσεων υπαλλήλων δημοσίου δικαίου, κλάδου ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού ειδικότητας ΠΕ Διοικητικού (Νομικών), με θητεία πέντε (5) ετών και την ως εκ τούτου καταβολή των αποδοχών αυτών. **(άρθρο 31 παρ.1)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης, σύμφωνα με το αρμόδιο Υπουργείο, ανέρχεται συνολικά στο ποσό των **5,9 εκατ. ευρώ**, περίπου,

β) παράταση, από τη λήξη τους, της διάρκειας των μνημονευόμενων συμβάσεων μίσθωσης έργου. **(άρθρο 31 παρ.2)** Η εν λόγω δαπάνη, σύμφωνα με το αρμόδιο Υπουργείο, ανέρχεται συνολικά στο ποσό των **4,9 εκατ. ευρώ**, περίπου και αφορά στην παράταση, για τρία (3) έτη, των εν λόγω συμβάσεων.

5. Δαπάνη του προϋπολογισμού της Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε. από την κάλυψη του μισθολογικού κόστους του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, που προσλήφθηκε από την ανώνυμη εταιρεία «Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης Ανώνυμη Εταιρεία» (Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε.), λόγω της προτεινόμενης παράτασης της διάρκειας ισχύος των συμβάσεων αυτού. **(άρθρο 37)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης, σύμφωνα με στοιχεία του αρμόδιου Υπουργείου, ανέρχεται στο συνολικό ποσό των **140 χιλ. ευρώ** περίπου (χωρίς εργοδοτικές εισφορές) και αφορά στην παράταση, για έξι (6) μήνες, των συμβάσεων δεκαεπτά (17) υπαλλήλων.
6. Δαπάνη του προϋπολογισμού της Α.Π.Δ.Π.Χ. και του προϋπολογισμού των λοιπών φορέων, που αποτελούν αρχές εποπτείας της αγοράς για τα συστήματα ΤΝ, από την αντιμετώπιση του πρόσθετου κόστους λειτουργίας αυτών για την εκπλήρωση της ανωτέρω αποστολής τους. **(άρθρο 6)**
7. Δαπάνη του προϋπολογισμού της Α.Π.Δ.Π.Χ. από τη σύσταση ενιαίου συστήματος υποβολής καταγγελιών του Κανονισμού για την ΤΝ. **(άρθρο 7)** Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά.
8. Ενδεχόμενη δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού από την κάλυψη του κόστους αναφορικά με την επικαιροποίηση και τη συμπλήρωση του υποσυστήματος ληξιαρχείου του Ο.Π.Σ. «Μητρώο Πολιτών» και τη διενέργεια των αναγκαίων τεχνικών προσαρμογών στο προαναφερόμενο μητρώο. **(άρθρα 41, παρ.9 και 42, παρ.3)**
9. Ενδεχόμενη δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση, από την ανάκληση της μετάταξης του προσωπικού της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, σε περίπτωση άρνησης του υπαλλήλου ή μη χορήγησης της διαβάθμισης για χειρισμό Εθνικά Διαβαθμισμένων Πληροφοριών και Υλικού (Ε.Δ.Π.Υ.), και την επιστροφή του σε συνιστώμενη προσωποπαγή θέση του φορέα στον οποίο ανήκε οργανικά, εφόσον δεν υπάρχει κενή οργανική. **(άρθρο 39)**
10. Ενδεχόμενη εξοικονόμηση δαπάνης του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση, από τη μη τήρηση του προβλεπόμενου ηλεκτρονικού μητρώου, λόγω της παρεχόμενης πλέον δυνατότητας και όχι υποχρέωσης τήρησης αυτού, από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ.), την εταιρεία Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας Α.Ε. (Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.) και την εταιρεία Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης Α.Ε. (Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε.). **(άρθρο 35)**
11. Ενδεχόμενη αύξηση δημοσίων εσόδων από:

- την είσπραξη των διοικητικών κυρώσεων (πρόστιμα) και των περιοδικών χρηματικών κυρώσεων, που μπορούν να επιβάλλουν η Α.Π.Δ.Π.Χ. και οι αρχές εποπτείας της αγοράς, σε φορείς του ιδιωτικού τομέα, που παραβιάζουν τις διατάξεις του Κανονισμού για την ΤΝ ή του υπόψη σχεδίου νόμου, **(άρθρο 16)**
- την είσπραξη των εξόδων που απαιτήθηκαν για τη διερεύνηση και τη διαπίστωση της μη συμμόρφωσης φορέα εκμετάλλευσης ΤΝ, σε περίπτωση επιβολής διοικητικής κύρωσης σε αυτόν από την Α.Π.Δ.Π.Χ. και τις αρχές εποπτείας της αγοράς. **(άρθρο 18)**

II. Επί του προϋπολογισμού της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ. – φορέας της Γενικής Κυβέρνησης)

1. Ετήσια δαπάνη, από:
 - τη σύσταση και λειτουργία Κέντρου συντονισμού και τεχνογνωσίας για την ΤΝ (Κέντρο), **(άρθρο 6 παρ.1)**
 - τη σύσταση και λειτουργία ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου ΤΝ. **(άρθρο 12 παρ.1)**

Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά.

2. Ενδεχόμενη δαπάνη από τη χορήγηση αποζημίωσης σε ειδικούς και εμπειρογνώμονες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, σε περίπτωση που απαιτηθεί να παρέχουν συνδρομή προς το προαναφερόμενο Κέντρο. **(άρθρα 6 παρ.2, 23 παρ.2)** Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός και όροι των συναπτόμενων συμβάσεων κ.λπ.) και θα προσδιοριστεί με την προβλεπόμενη κανονιστική πράξη.

3. Αύξηση εσόδων από την είσπραξη των αναλογούντων τελών συμμετοχής σε πρόσκληση από τους παρόχους ή μελλοντικούς παρόχους συστήματος ΤΝ κατά την υποβολή αίτησης συμμετοχής στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο ΤΝ. **(άρθρο 12 παρ.3 περ.ε)**

III. Επί του προϋπολογισμού της εταιρείας «Ελληνικό Εργοστάσιο Τεχνητής Νοημοσύνης Ανώνυμη Εταιρεία (ΑΕ)» (ΦΑΡΟΣ AI FACTORY - φορέας της Γενικής Κυβέρνησης)

Ενδεχόμενη δαπάνη από τη συνεργασία με το ρυθμιστικό δοκιμαστήριο ΤΝ, που συστήνεται στην Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) για την υλοποίηση συμβάσεων ή έργων. **(άρθρο 12 παρ.4)** Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά.

IV. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης, [Ταμείο Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.), Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής

Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.), Μετοχικό Ταμείο Πολιτικών Υπαλλήλων (Μ.Τ.Π.Υ.)], κατά περίπτωση

Ενδεχόμενη αύξηση δημοσίων εσόδων από την είσπραξη των χρηματικών ποινών, που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης της απαγόρευσης αφαίρεσης ή παρεμπόδισης των σημάνσεων διαφάνειας για συνθετικό περιεχόμενο που παράγεται από συστήματα τεχνητής νοημοσύνης. **(άρθρο 23)** Το ύψος των εσόδων εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός των παραβάσεων και ύψος των επιβαλλόμενων ποινών).

Αθήνα, 6 Ιουλίου 2026

Η Γενική Διευθύντρια

Ιουλία Γ. Αρμάγου

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου «Μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024 (Κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη) - Τροποποίηση του ν. 4961/2022 (Α' 146) και άλλες διατάξεις»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης [Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Α.Π.Δ.Π.Χ.), Ελληνικό Κτηματολόγιο, Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Υγείας και Κοινωνικής Ασφάλισης Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία (Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε.), ν.π.δ.δ. κ.λπ.], κατά περίπτωση

1. Ετήσια δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού από τη δημιουργία, λειτουργία και συντήρηση της συνιστώμενης στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ηλεκτρονικής πλατφόρμας καταχώρισης σημείων πρόσβασης και θέσεων στάθμευσης για ΑμεΑ. (άρθρο 45) Το ύψος της δαπάνης ανέρχεται στο ποσό των **59,2 χιλ. ευρώ**, πλέον ΦΠΑ, και θα καλυφθεί από το εθνικό σκέλος του ΑΠΔΕ του Υπουργείου.

2. Δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού, μέσω του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΑΠΔΕ), από την κάλυψη του κόστους:

α) λειτουργίας, μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης (ΕΨΠ), του κεντρικού πληροφοριακού συστήματος, λόγω της επέκτασης και στους ο.τ.α. α' βαθμού της εφαρμογής για την ψηφιοποίηση διοικητικών διαδικασιών και τη δημιουργία κεντρικού αποθετηρίου ψηφιακών υπηρεσιών που διεκπεραιώνονται από αυτούς, (άρθρο 32)

β) σχεδιασμού και λειτουργίας στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης «Πλατφόρμας Ενιαίας Ψηφιακής Υποστήριξης (ΕΨΥ) – support.gov.gr», με σκοπό την πολυκαναλική παροχή υπηρεσιών υποστήριξης πολιτών και επιχειρήσεων. (άρθρο 33)

Το ύψος της ανωτέρω δαπάνης ανέρχεται στο ποσό των **5,45 εκατ. ευρώ** περίπου, συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. Κατά το μέρος που η εν λόγω δαπάνη θα καλυφθεί από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ), επέρχεται ουδέτερο δημοσιονομικό αποτέλεσμα σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης.

3. Δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού από:

- α) τη σύσταση και λειτουργία, στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης:
 - ενιαίου μητρώου συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης (Μητρώο ΤΝ), (άρθρο 21)
 - Παρατηρητηρίου ΤΝ, (άρθρο 22)

β) την κάλυψη των εξόδων αποστολής (αποζημίωση, οδοιπορικά κ.λπ.) των εκπροσώπων, από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Τεχνητής Νοημοσύνης. **(άρθρο 15)**

4. Δαπάνη του προϋπολογισμού του Ελληνικού Κτηματολογίου από τη(ν):

α) σύσταση στις Περιφερειακές Υπηρεσίες αυτού, ογδόντα (80) οργανικών θέσεων υπαλλήλων δημοσίου δικαίου, κλάδου ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού ειδικότητας ΠΕ Διοικητικού (Νομικών), με θητεία πέντε (5) ετών και την ως εκ τούτου καταβολή των αποδοχών αυτών. **(άρθρο 31 παρ.1)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης ανέρχεται συνολικά στο ποσό των **5,9 εκατ. ευρώ**, περίπου,

β) παράταση, από τη λήξη τους, της διάρκειας των μνημονευόμενων συμβάσεων μίσθωσης έργου. **(άρθρο 31 παρ.2)** Η εν λόγω δαπάνη ανέρχεται συνολικά στο ποσό των **4,9 εκατ. ευρώ**, περίπου και αφορά στην παράταση, για τρία (3) έτη, των εν λόγω συμβάσεων.

5. Δαπάνη του προϋπολογισμού της Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε. από την κάλυψη του μισθολογικού κόστους του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, που προσλήφθηκε από την ανώνυμη εταιρεία «Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης Ανώνυμη Εταιρεία» (Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε.), λόγω της προτεινόμενης παράτασης της διάρκειας ισχύος των συμβάσεων αυτού. **(άρθρο 37)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης ανέρχεται στο συνολικό ποσό των **140 χιλ. ευρώ** περίπου (χωρίς εργοδοτικές εισφορές) και αφορά στην παράταση, για έξι (6) μήνες, των συμβάσεων δεκαεπτά (17) υπαλλήλων.

6. Δαπάνη του προϋπολογισμού της Α.Π.Δ.Π.Χ. και του προϋπολογισμού των λοιπών φορέων, που αποτελούν αρχές εποπτείας της αγοράς για τα συστήματα ΤΝ, από την αντιμετώπιση του πρόσθετου κόστους λειτουργίας αυτών για την εκπλήρωση της ανωτέρω αποστολής τους. **(άρθρο 6)**

7. Δαπάνη του προϋπολογισμού της Α.Π.Δ.Π.Χ. από τη σύσταση ενιαίου συστήματος υποβολής καταγγελιών του Κανονισμού για την ΤΝ. **(άρθρο 7)** Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά.

8. Ενδεχόμενη δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού από την κάλυψη του κόστους αναφορικά με την επικαιροποίηση και τη συμπλήρωση του υποσυστήματος ληξιαρχείου του Ο.Π.Σ. «Μητρώο Πολιτών» και τη διενέργεια των αναγκαίων τεχνικών προσαρμογών στο προαναφερόμενο μητρώο. **(άρθρα 41, παρ.9 και 42, παρ.3)**

9. Ενδεχόμενη δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση, από την ανάκληση της μετάταξης του προσωπικού της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, σε περίπτωση άρνησης του υπαλλήλου ή μη χορήγησης της διαβάθμισης για χειρισμό Εθνικά Διαβαθμισμένων Πληροφοριών και Υλικού (Ε.Δ.Π.Υ.), και την επιστροφή του σε συνιστώμενη προσωποπαγή θέση του φορέα στον οποίο ανήκε οργανικά, εφόσον δεν υπάρχει κενή οργανική. **(άρθρο 39)**

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του

κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση.

II. Επί του προϋπολογισμού της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ. – φορέας της Γενικής Κυβέρνησης)

1. Ετήσια δαπάνη, από:
 - τη σύσταση και λειτουργία Κέντρου συντονισμού και τεχνογνωσίας για την ΤΝ (Κέντρο), **(άρθρο 6 παρ.1)**
 - τη σύσταση και λειτουργία ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου ΤΝ. **(άρθρο 12 παρ.1)**

Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά.

2. Ενδεχόμενη δαπάνη από τη χορήγηση αποζημίωσης σε ειδικούς και εμπειρογνώμονες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, σε περίπτωση που απαιτηθεί να παρέχουν συνδρομή προς το προαναφερόμενο Κέντρο. **(άρθρα 6 παρ.2, 23 παρ.2)** Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός και όροι των συναπτόμενων συμβάσεων κ.λπ.) και θα προσδιοριστεί με την προβλεπόμενη κανονιστική πράξη.

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων.

III. Επί του προϋπολογισμού της εταιρείας «Ελληνικό Εργοστάσιο Τεχνητής Νοημοσύνης Ανώνυμη Εταιρεία (ΑΕ)» (ΦΑΡΟΣ AI FACTORY - φορέας της Γενικής Κυβέρνησης)

Ενδεχόμενη δαπάνη από τη συνεργασία με το ρυθμιστικό δοκιμαστήριο ΤΝ, που συστήνεται στην Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) για την υλοποίηση συμβάσεων ή έργων. **(άρθρο 12 παρ.4)** Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά και θα αντιμετωπίζεται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του φορέα.

Αθήνα, 6 Ιουλίου 2026

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

**ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

**ΨΗΦΙΑΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

Κ. ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

Δ. ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

ΓΙΑ ΤΟ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης

**«Μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού
Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024 (Κανονισμός για την
τεχνητή νοημοσύνη) – Τροποποίηση του ν. 4961/2022 (Α' 146) και άλλες
διατάξεις»**

Ιούλιος 2026

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Στις 22 Ιουνίου 2026 εστάλη στην Ο.Κ.Ε. προς γνωμοδότηση από το Τμήμα Β΄ της Διεύθυνσης Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων της Προεδρίας της Κυβέρνησης, το Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης με τίτλο: «Μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024 (Κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη) – Τροποποίηση του ν. 4961/2022 (Α΄ 146) και άλλες διατάξεις».

Για την επεξεργασία του εν λόγω Σχεδίου Νόμου συγκροτήθηκε Επιτροπή Εργασίας αποτελούμενη από τους **κ.κ. Μιχάλη Αλέπη, Γεώργιο Αμβράζη, Ηλία Δόλγυρα, Χριστόδουλο Ευθυμίου, Γεώργιο Γωνιωτάκη και Γεώργιο Πετρογιάννη.**

Ως πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας ορίστηκε ο **κ. Γεώργιος Γωνιωτάκης**, Αντιπρόεδρος της Ο.Κ.Ε.

Στις εργασίες της Επιτροπής Εργασίας συμμετείχαν ως εμπειρογνώμονες ο **Δρ. Λεωνίδας Κανέλλος**, Δικηγόρος, Διδάκτωρ Νομικής, συγγραφέας, Πρόεδρος Πανελληνίου Δικτύου Επαγγελματιών DPO, τ. Πρόεδρος της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ) και του Σώματος Ευρωπαίων Ρυθμιστών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (BEREC), ο **κ. Γιάννης Κωτσής Γιανναράκης**, Συντονιστής του Ευρωπαϊκού Κόμβου Ψηφιακής Καινοτομίας GR digiGOV-innoHUB, Εκπρόσωπος των ελληνικών EDIHs και ο **κ. Βασίλειος Παπαγεωργίου**, Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω.

Από πλευράς Ο.Κ.Ε. συμμετείχε και είχε τον επιστημονικό συντονισμό του έργου της Επιτροπής, **η κα Χριστίνα Κουτσιούμπα**, Επιστημονική Συνεργάτης της Ο.Κ.Ε.

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε το έργο της σε τρεις (3) συνεδριάσεις στις 6 Ιουλίου 2026.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ	4
ΣΧΟΛΙΑ Ο.Κ.Ε. ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΟΥ Ν/Σ	13
ΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ	34
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ Ο.Κ.Ε.	48

Γνώμη της Ο.Κ.Ε. επί του Σχ/Ν του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης

«Μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024 (Κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη) – Τροποποίηση του ν. 4961/2022 (Α' 146) και άλλες διατάξεις»

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

Η Ο.Κ.Ε. αναγνωρίζοντας τη σημασία της Τεχνητής Νοημοσύνης στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας και τον αντίκτυπο των τεχνολογικών καινοτομιών τόσο στην αγορά εργασίας, όσο και στην καθημερινότητα των πολιτών, έθεσε το ζήτημα αυτό εντός των προτεραιοτήτων του κοινωνικού διαλόγου, εκπονώντας ήδη από το 2022 Γνώμη Πρωτοβουλίας με τίτλο: «Τεχνητή Νοημοσύνη: Προτάσεις για εναρμονισμένη εθνική προσέγγιση»¹.

Στην Γνώμη αυτή αναδείχθηκε ο αναπτυξιακός και παραγωγικός ρόλος των τεχνολογιών της ΤΝ, τονίστηκε η αναγκαιότητα προστασίας των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και των αρχών σεβασμού της ιδιωτικότητας, μη διακριτικής μεταχείρισης, ποιότητας και αξιοπιστίας, διαφάνειας, αμεροληψίας και ελέγχου από τον χρήστη και υπογράμμισε την αναγκαιότητα εναρμόνισης των εθνικών δράσεων με το ρυθμιστικό πλαίσιο της ΕΕ για την ΤΝ και την αναγκαιότητα σχεδιασμού και εφαρμογής μίας Εθνικής Στρατηγικής για την ΤΝ με την συμβολή ουσιαστικού κοινωνικού διαλόγου και ευρείας διαβούλευσης με όλη την κοινωνία.

Εν συνεχεία, η Ο.Κ.Ε. με την Γνώμη της επί του νομοσχεδίου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης για την «Ίδρυση Ελληνικού Εργοστασίου Τεχνητής Νοημοσύνης – Συνεποπτεία της Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε. από τα Υπουργεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Υγείας»² προέβαλε την ανάγκη ανάληψης πρωτοβουλιών από την πολιτεία για την δημιουργία ενός οικοσυστήματος βέλτιστων και καινοτόμων

¹ Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδας, *Γνώμη Πρωτοβουλίας της Ο.Κ.Ε. αρ. 329 με τίτλο «Τεχνητή Νοημοσύνη: Προτάσεις για εναρμονισμένη εθνική προσέγγιση»*, 2022, https://oke.gr/sites/default/files/gnomi_oke_tehniti_noimosyni_teliko.pdf

² Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδας, *Γνώμη της Ο.Κ.Ε. αρ. 367 επί του σχεδίου Νόμου “Ίδρυση Ελληνικού Εργοστασίου Τεχνητής Νοημοσύνης – Συνεποπτεία της Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε. από τα Υπουργεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Υγείας”*, 2025, https://oke.gr/sites/default/files/367-oke-gnomi-shn_ypposidi-faros_ae_idyka.pdf.

πρακτικών στην χώρα μας, το οποίο να στοχεύει: α) στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, παρέχοντας προηγμένους υπολογιστικούς πόρους, πρόσβαση σε μεγάλα δεδομένα, και εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό, β) στην υποστήριξη της ανάπτυξης προϊόντων ΤΝ υψηλής αξιοπιστίας και εναρμονισμένων με την εθνική νομοθεσία και τους ευρωπαϊκούς κανονισμούς γ) στην προώθηση της καινοτομίας στους τομείς εξειδίκευσης, όπως για παράδειγμα τη βιωσιμότητα με την ανάλυση δορυφορικών δεδομένων για τη διαχείριση φυσικών πόρων και την καταπολέμηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής δ) στην επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο, μέσα από προγράμματα κατάρτισης, αναβάθμισης δεξιοτήτων και προσέλκυσης ταλέντων στον τομέα της ΤΝ, ε) στη διασφάλιση της καινοτομίας, μέσω διασύνδεσης με άλλες συναφείς πρωτοβουλίες και στ) στη συμβολή στη δημιουργία ενός διασυννοριακού οικοσυστήματος καινοτομίας μέσω ΤΝ με πολλαπλασιαστικά οφέλη για όλες τις χώρες της Ε.Ε.

Το Σχέδιο Νόμου (Σχ/Ν) με τίτλο «*«Μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024 (Κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη) – Τροποποίηση του ν. 4961/2022 (Α' 146) και άλλες διατάξεις»* φαίνεται να αποτελεί μια προσπάθεια προς αυτήν την κατεύθυνση. Η βασική κατεύθυνση του Σχ/Ν σύμφωνα και με την ανάλυση συνεπειών της ρύθμισης στοχεύει μακροπρόθεσμα³ κυρίως «...στην θέσπιση ενός συνεκτικού, ολοκληρωμένου και θεσμικά ώριμου νομοθετικού πλαισίου που διασφαλίζει τη συνεπή, συνεχή και απρόσκοπτη εφαρμογή του Κανονισμού για την ΤΝ στην ελληνική έννομη τάξη, την αξιοποίησή της ΤΝ με ασφαλή τρόπο αντιμετωπίζοντας επαρκώς τους κίνδυνους στην ασφάλεια των ανθρώπων και στα θεμελιώδη δικαιώματά τους, τη διασφάλιση της σταθερής, αποτελεσματικής και εύρυθμης λειτουργίας του ν.π.δ.δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο», την πλήρη ομογενοποίηση, ψηφιοποίηση και απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών σε όλη τη χώρα, ώστε οι πολίτες και οι επιχειρήσεις να λαμβάνουν τις υπηρεσίες με ενιαίο, διαφανή και ψηφιακό τρόπο, την πλήρη εφαρμογή της αρχής μόνον άπαξ (*«once -*

³<https://www.opengov.gr/digitalandbrief/wp-content/uploads/downloads/2026/06/%CE%91%CE%9D%CE%91%CE%9B%CE%A5%CE%A3%CE%97-%CE%A3%CE%A5%CE%9D%CE%95%CE%A0%CE%95%CE%99%CE%A9%CE%9D-%CE%A1%CE%A5%CE%98%CE%9C%CE%99%CE%A3%CE%97%CE%A3.pdf>

only»), την συνεργατική λειτουργία όλων των δήμων μέσω κοινών ψηφιακών υπηρεσιών και τη σημαντική μείωση του προκαλούμενου διοικητικού κόστους, τη δημιουργία ενός ενιαίου ψηφιακού οικοσυστήματος δήμων, το οποίο θα παρέχει σύγχρονες, ολοκληρωμένες και ομοιόμορφες υπηρεσίες σε όλη την χώρα, τη βελτίωση της ποιότητας και αποδοτικότητας της διοικητικής εξυπηρέτησης, μέσω της μείωσης του χρόνου απόκρισης, της καλύτερης παρακολούθησης των αιτημάτων και της ενίσχυσης της διαφάνειας στη διαχείρισή τους, την ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου και της συνεκτικότητας του θεσμικού πλαισίου για την επεξεργασία δεδομένων και τη λειτουργία των πληροφοριακών συστημάτων του Δημοσίου και τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας κρίσιμων ψηφιακών υποδομών μέσω σταθερού μεταβατικού πλαισίου στελέχωσης έως την πλήρη κάλυψη των θέσεων με τακτικό προσωπικό...».

Ενόψει των παραπάνω, το αρμόδιο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ανάρτησε στην επίσημη ιστοσελίδα της δημόσιας διαβούλευσης⁴ το υπό επεξεργασία Σχέδιο Νόμου με σκοπό να εντάξει ρυθμίσεις προς την προαναφερόμενη στόχευσή του.

Με το νέο αυτό νομοσχέδιο επιχειρείται μια συνολική αντιμετώπιση των προαναφερθέντων ζητημάτων εντός 42 άρθρων, τα οποία κατανέμονται σε τρία (3) Μέρη (Μέρος Α' έως Μέρος Γ').

Το Μέρος Α' (άρθρα 1-25) περιέχει τα μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού για την ΤΝ και αποτελείται εννέα (9) Κεφάλαια.

Στο Κεφάλαιο Α' περιέχονται ο σκοπός και το αντικείμενο του Μέρους Α' (άρθρα 1-2). Ειδικότερα, ως σκοπός ορίζεται η δημιουργία πλαισίου εποπτείας των συστημάτων ΤΝ για υψηλό επίπεδο προστασίας υγείας, ασφάλειας και θεμελιωδών δικαιωμάτων, με παράλληλη στήριξη της καινοτομίας, μέσω λήψης μέτρων εσωτερικού δικαίου για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689. Ως αντικείμενο ορίζεται η λήψη μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού για την ΤΝ και ειδικότερα: α) ο ορισμός εθνικών αρμόδιων αρχών εποπτείας της αγοράς, ενιαίου

⁴ <https://www.opengov.gr/digitalandbrief/?p=3997>

σημείου επαφής και κοινοποιουσών αρχών για τους σκοπούς του Κανονισμού για την ΤΝ, β) η ρύθμιση ζητημάτων που αφορούν στη συνεργασία και τον συντονισμό μεταξύ των αρμόδιων αρχών, γ) η ρύθμιση ζητημάτων που αφορούν στα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια ΤΝ και τη δοκιμή συστημάτων ΤΝ σε πραγματικές συνθήκες, δ) ο καθορισμός και η διαδικασία επιβολής αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών κυρώσεων, ε) η ρύθμιση ζητημάτων σχετικών με την παροχή έννομης προστασίας και την άσκηση του δικαιώματος προσφυγής κατά των εκδοθειςόμενων αποφάσεων, στ) η σύσταση στην Ειδική Γραμματεία Τεχνητής Νοημοσύνης και Διακυβέρνησης Δεδομένων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης ενιαίου μητρώου συστημάτων ΤΝ για φορείς του δημοσίου τομέα, ζ) η ενίσχυση της λειτουργίας του Παρατηρητηρίου ΤΝ για την παρακολούθηση της Εθνικής Στρατηγικής για την ΤΝ και η) η διευκόλυνση της στελέχωσης της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ως αρχής εποπτείας της αγοράς.

Με το Κεφάλαιο Β' (άρθρα 3-7) ορίζεται η Α.Π.Δ.Π.Χ. ως κεντρική αρχή εποπτείας αγοράς για τις απαγορευμένες πρακτικές, για τα συστήματα υψηλού κινδύνου και για τα συστήματα με υποχρεώσεις διαφάνειας. Οι εποπτικές αρχές του Τμήματος Α' Παραρτήματος Ι ορίζονται αρμόδιες για τα συστήματα υψηλού κινδύνου που συνδέονται με προϊόντα της οικείας νομοθεσίας εναρμόνισης. Η Α.Π.Δ.Π.Χ. ορίζεται ως ενιαίο σημείο επαφής, με υποχρέωση να τηρεί δημόσιο κατάλογο των τομεακών αρχών, να ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, να επικοινωνεί με την Υπηρεσία ΤΝ και υποβάλλει εκθέσεις εφόσον οι εποπτικές αρχές δεν το πράττουν απευθείας. Παράλληλα, η Ε.Ε.Τ.Τ. ορίζεται με τις προτεινόμενες διατάξεις ως κοινοποιούσα αρχή, ενώ προβλέπεται σύσταση Κέντρου συντονισμού και τεχνογνωσίας σε αυτήν, με αρμοδιότητες να υποστηρίζει τις αρχές, να παρέχει εκπαίδευση, να διευκολύνει την κατάρτιση κωδίκων δεοντολογίας, να στηρίζει οικονομικά και λειτουργικά το ρυθμιστικό δοκιμαστήριο και να παρέχει πληροφόρηση και καθοδήγηση προς τις ΜμΕ και νεοφυείς επιχειρήσεις. Προβλέπεται δυνατότητα να ζητά τη συνδρομή εμπειρογνομόνων (με όριο αμοιβής κατά το άρθρο 118 ν. 4412/2016), ενώ δεσμεύεται από υποχρέωση εμπιστευτικότητας. Επιπλέον, προβλέπεται σύσταση στην Α.Π.Δ.Π.Χ. ενιαίου συστήματος υποβολής καταγγελιών για τις οποίες ορίζονται προθεσμίες για κρίση

αρμοδιότητας και για αξιολόγηση (30 και 60 ημερών αντίστοιχα), ενώ ορίζεται και μηχανισμός ανάληψης της υπόθεσης από την Α.Π.Δ.Π.Χ. σε περίπτωση αδράνειας ή αναρμοδιότητας άλλης αρχής εποπτείας, με διασφάλιση του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης του καταγγελομένου.

Το Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 8-9) περιέχει ρυθμίσεις για στενή συνεργασία Α.Π.Δ.Π.Χ., αρχών εποπτείας και τελωνειακών αρχών, για μεταξύ τους διαβίβαση πληροφοριών, με διασφάλιση ίδιου επιπέδου εμπιστευτικότητας, περιέχει δε πρόβλεψη ότι φορείς δημοσίου που δεν περιλαμβάνονται ρητά στις αρχες εποπτείας, όπως η Επιθεώρηση Εργασίας, η ΤτΕ, η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, η Επιτροπή Ανταγωνισμού και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, έχουν υποχρέωση ενημέρωσης της Α.Π.Δ.Π.Χ. για συστήματα υψηλού κινδύνου. Ομοίως, περιέχει ρυθμίσεις για συνεργασία της Α.Π.Δ.Π.Χ. και με άλλες αρχές-μη εποπτεύουσες όπως Υπουργεία (Παιδείας, Υποδομών, Ανάπτυξης, Εργασίας, Δικαιοσύνης) και εποπτευόμενοι φορείς τους καθώς και ρυθμίσεις για παροχή συνδρομής και πληροφοριών εντός των προθεσμιών που ορίζει ο Κανονισμός.

Με το Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 10-14) προβλέπεται διαδικασία αξιολόγησης από υφιστάμενους κοινοποιημένους οργανισμούς της κάλυψης των προϋποθέσεων του άρθρου 31 του Κανονισμού. Ορίζεται ότι η Ε.Ε.Τ.Τ. αξιολογεί τη συμμόρφωση του υποψηφίου με τις απαιτήσεις του άρθρου 31 του Κανονισμού για την ΤΝ κατά την αξιολόγηση αυτή και θεωρεί ως τεκμήρια συμμόρφωσης- κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 11 του Κανονισμού- και αποδέχεται τυχόν πιστοποιητικά διαπίστευσης του Εθνικού Συστήματος Διαπίστευσης. Περαιτέρω, ορίζεται η Α.Π.Δ.Π.Χ. ως κοινοποιημένος οργανισμός για την αξιολόγηση συμμόρφωσης συστημάτων υψηλού κινδύνου που πρόκειται να τεθούν σε λειτουργία από αρχές που είναι αρμόδιες για την επιβολή του νόμου, τη μετανάστευση και το άσυλο, ενώ υφίσταται πρόβλεψη εξαίρεσής της από υποχρέωση ασφάλισης αστικής ευθύνης όταν και στο βαθμό που λειτουργεί ως τέτοιος.

Με το Κεφάλαιο Ε' (άρθρα 12-15) συστήνεται στην Ε.Ε.Τ.Τ. ρυθμιστικό δοκιμαστήριο με την Ε.Ε.Τ.Τ. και την Α.Π.Δ.Π.Χ. να ορίζονται ως αρμόδιες αρχές λειτουργίας του. Η Ε.Ε.Τ.Τ. εκδίδει πρόσκληση προς τους παρόχους ή μελλοντικούς

παρόχους συστήματος ΤΝ να υποβάλουν αίτηση συμμετοχής στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο ΤΝ υπό ορισμένες προϋποθέσεις ⁵ Προβλέπεται δε δυνατότητα συνεργασίας με Ελληνικό Εργοστάσιο Τεχνητής Νοημοσύνης Ανώνυμη Εταιρεία (ΑΕ) και τους Ευρωπαϊκούς Κόμβους Ψηφιακής Καινοτομίας (EDIHs). Περαιτέρω, ορίζεται ο τρόπος παρακολούθησης δοκιμών σε πραγματικές συνθήκες εκτός δοκιμαστηρίων. Ορίζεται ότι η έγκριση δοκιμής παρέχεται μόνο με ρητή έγγραφη άδεια και ότι η άπρακτη παρέλευση 30 ημερών δεν τεκμαίρεται ως έγκριση. Προβλέπεται, επίσης, ότι σε περίπτωση πτώχευσης/παύσης παρόχου ή αντιπροσώπου, ο εκκαθαριστής υποχρεούται στην τήρηση της τεκμηρίωσης. Τέλος, προβλέπεται ότι το Υπουργείο Ψηφιακής είναι αρμόδιο για τον ορισμό εκπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Τεχνητής Νοημοσύνης.

Στο Κεφάλαιο ΣΤ' (άρθρα 16-20) προβλέπεται ότι η Α.Π.Δ.Π.Χ. και οι εποπτικές αρχές έχουν τη δυνατότητα με αιτιολογημένη απόφαση και τηρώντας την αρχή της προηγούμενης ακρόασης να προειδοποιούν, να επιπλήττουν, να επιβάλλουν πρόστιμα (τα οποία έχουν χαρακτήρα δημοσίων εσόδων) ή/και περιοδικές χρηματικές κυρώσεις έως 2% του μέσου ημερήσιου παγκόσμιου κύκλου εργασιών. Στο πεδίο εφαρμογής της προτεινόμενης αυτής ρύθμισης εντάσσονται και οι φορείς του δημοσίου. Στο πλαίσιο επιβολής διοικητικών κυρώσεων ορίζεται ότι λαμβάνεται υπόψη ο γραμματισμός στην ΤΝ, ενώ στο πλαίσιο διαδικασίας για τη διευθέτηση διαφορών ορίζεται ότι λαμβάνεται υπόψη και η παραδοχή της παράβασης. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι η Α.Π.Δ.Π.Χ. και οι εποπτικές αρχές προβαίνουν σε δημοσίευση αποφάσεων (οι οποίες περιλαμβάνουν κυρώσεις, φύση παράβασης, ταυτότητα παραβάτη), ενώ προβλέπεται και υποχρέωση τήρησης εμπιστευτικότητας. Επίσης, περιλαμβάνεται ρύθμιση σχετικά με δυνατότητα της Α.Π.Δ.Π.Χ. και των εποπτικών αρχών για απαίτηση από τον φορέα εκμετάλλευσης ΤΝ του συνόλου των εξόδων για τις ενέργειες στις οποίες προέβησαν για τη διερεύνηση και τη διαπίστωση της μη συμμόρφωσης, σε περίπτωση επιβολής διοικητικής κύρωσης. Ως μέσο δικαστικής προστασίας ορίζεται η αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της

⁵ α) η καταληκτική ημερομηνία υποβολής προτάσεων, β) το περιεχόμενο και η μορφή της αίτησης, γ) τα κριτήρια βαθμολόγησης, δ) ο ανώτατος αριθμός αιτήσεων που εντάσσονται στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο, ε) τα αναλογούντα τέλη συμμετοχής ανά κατηγορία αιτούντος και στ) κάθε άλλο σχετικό με την εφαρμογή των άρθρων 57, 58 και 59 του Κανονισμού για την ΤΝ ζήτημα, το οποίο δεν έχει ρυθμιστεί με τις προβλεπόμενες στην παρ. 1 του άρθρου 58 του Κανονισμού εκτελεστικές πράξεις.

Επικρατείας κατά αποφάσεων επιβολής κυρώσεων και κατά λοιπών ατομικών/κανονιστικών πράξεων, ενώ προβλέπεται τροποποίηση του ν. 4990/2022, ώστε να συμπεριλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής του και οι παραβάσεις του Κανονισμού.

Με το Κεφάλαιο Ζ' (άρθρα 21-22) προβλέπονται ρυθμίσεις για την σύσταση ενιαίου μητρώου για τα συστήματα ΤΝ του δημοσίου στην Ειδική Γραμματεία ΤΝ και Διακυβέρνησης Δεδομένων. Ορίζεται υποχρέωση κάθε φορέα να υποβάλλει -πριν τη λειτουργία- δήλωση καταχώρισης με ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο. Ως υπεύθυνος ορίζεται ο Υ.Χ.Δ. ή ο προϊστάμενος πληροφορικής. Περαιτέρω, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις συστήνεται Παρατηρητήριο ΤΝ για την παρακολούθηση της Εθνικής Στρατηγικής για την ΤΝ, με δυνατότητα άντλησης στοιχείων από το Μητρώο συστημάτων ΤΝ του δημοσίου και την υποχρέωση ανάρτησης αναφορών.

Στο Κεφάλαιο Η' (άρθρα 23-25) περιέχονται εξουσιοδοτικές, μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις. Ειδικότερα, περιέχονται εξουσιοδοτικές διατάξεις προς Α.Π.Δ.Π.Χ. και Ε.Ε.Τ.Τ. για έκδοση υποδειγμάτων, για αποζημιώσεις και αμοιβές ειδικών και εμπειρογνομόνων, με λεπτομέρειες για την λειτουργία του ενιαίου συστήματος καταγγελιών, τη συνεργασία φορέων και τη διαδικασία διευθέτησης διαφορών και μεταβατικές διατάξεις σχετικά με την κάλυψη αναγκών προσωπικού της Α.Π.Δ.Π.Χ. για 2 έτη και σχετικά με την υποχρέωση καταχώρησης των υφισταμένων συστημάτων ΤΝ του δημοσίου στο νέο Μητρώο έως 31.10.2026. Τέλος, καταργείται το Κεφάλαιο Β' του Μέρους Α' του ν. 4961/2022.

Το Μέρος Β' (άρθρα 26-41) περιέχει ρυθμίσεις αρμοδιότητας των Υπουργείων Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Εσωτερικών και εποπτευόμενων φορέων τους σχετικές με τη λειτουργία Κτηματολογίου, πλατφόρμας support.gov.gr, και ψηφιοποίησης ληξιαρχείου και αποτελείται από πέντε (5) Κεφάλαια.

Το Κεφάλαιο Α' (άρθρα 26-29) περιέχει ρυθμίσεις σχετικές με τα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου/Κω-Λέρου, εξουσιοδοτήσεις για την έκδοση αποφάσεων σχετικών με την «Ελληνικό Κτηματολόγιο» α) επί εξειδίκευσης στόχων του κινήτρου επίτευξης στόχων του άρθρου 21 ανά ιεραρχικό επίπεδο και οργανική

μονάδα της κεντρικής υπηρεσίας και των αποκεντρωμένων υπηρεσιών του φορέα, καθώς και ανά υπάλληλο, β) επί διαδικασίας καθορισμού και επαλήθευσης της επίτευξης των στόχων του φορέα, το ύψος της πρόσθετης αμοιβής και τις προϋποθέσεις καταβολής της, γ) επί διαδικαστικών λεπτομερειών για την καταβολή και είσπραξη των τελών εγγραφής προς συμπλήρωση των αρχικώς καταβληθέντων και δ) επί διαδικασίας αναπομπής, καθώς και μεταβατικές ρυθμίσεις επί γεωμετρικών διορθώσεων και για το προσωπικό με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου των καταργούμενων ειδικών άμισθων Υποθηκοφυλακείων.

Το Κεφάλαιο Β' (άρθρα 30-32) περιέχει τροποποιήσεις επί υφισταμένων νομοθετημάτων (ν. 4727/2020) σχετικά με την ψηφιοποίηση διοικητικών διαδικασιών και τη δημιουργία κεντρικού αποθετηρίου ψηφιακών υπηρεσιών Ο.Τ.Α. α' βαθμού, την Πλατφόρμα Ενιαίας Ψηφιακής Υποστήριξης – ΕΨΥ – support.gov.gr και τη διόρθωση παροραμάτων ν. 4727/2020.

Το Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 33-34) περιέχει ρυθμίσεις σχετικά με την παράταση συμβάσεων Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε. έως 31.12.2026 και την τροποποίηση πρώτης διαχειριστικής περιόδου της ΦΑΡΟΣ ΑΕ (ν. 5263/2025). Το Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 35-39) περιέχει τροποποιήσεις διατάξεων σχετικά με την ψηφιοποίηση καταχώρισης ληξιαρχικών γεγονότων σε αντικατάσταση άρθρων του ν. 344/1976, ενώ το Κεφάλαιο Ε' περιέχει και τελικές και καταργούμενες διατάξεις (άρθρα 40-41).

Το Μέρος Γ' αποτελείται από το άρθρο 42 και ορίζει ως χρόνο έναρξη ισχύος των προτεινόμενων διατάξεων τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Επισημαίνεται ότι το υπό διαβούλευση Σχέδιο Νόμου⁶ αναρτήθηκε στην πλατφόρμα της Ανοιχτής Διακυβέρνησης στις 21/06/2026 ώρα 23:10, με καταληκτική ημέρα ώρα ολοκλήρωσης της διαδικασίας στις 06/06/2026 ώρα 9:00. Δηλαδή συνολικά, 14 ημέρες και 9 ώρες. Απεστάλη δε στην Ο.Κ.Ε. προς διατύπωση Γνώμης στις 22 Ιουνίου 2026 από το Τμήμα Β' της Διεύθυνσης Νομοπαρασκευαστικής

⁶ <https://www.opengov.gr/yme/?p=5739>

Διαδικασίας της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

Ο χρόνος για την αποδοτική επεξεργασία του νομοθετικού υλικού (σ/ν), σε ένα τόσο καίριο και σύνθετο πεδίο πολιτικής δεν κρίνεται επαρκής για τον αναγνώστη, τους επιστημονικούς και τους κοινωνικούς φορείς. Όπως έχει επανειλημμένα υπογραμμίσει σε προηγούμενες γνώμες της, η Ο.Κ.Ε. εκτιμά ότι ο επίσημος χρόνος της διαβούλευσης θα πρέπει να είναι ικανός, ώστε να μπορεί να εκπονηθεί μια πλήρης και συμπεριληπτική γνωμοδότηση, κατόπιν της προβλεπόμενης εκ του νόμου διαδικασίας και των απαραίτητων συνεδριάσεων των οργάνων της. Στις δε περιπτώσεις κατά τις οποίες εισάγεται αναθεωρημένη έκδοση προς ψήφιση στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, θα πρέπει να προβλέπεται επιπλέον χρόνος μιας εβδομάδας για την αξιολόγηση των επικαιροποιημένων προτεινόμενων διατάξεων.

Άλλωστε, σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο της Ο.Κ.Ε. 2232/1994 (άρθρο 2 παρ. 2) ορίζεται ότι η **Ο.Κ.Ε. διατυπώνει τη γνώμη της μέσα σε προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριάντα (30) ημερών και μεγαλύτερη των σαράντα πέντε (45) ημερών από τη γνωστοποίηση σε αυτή του θέματος.** Μόνο μετά την πάροδο της προθεσμίας των σαράντα πέντε (45) ημερών η έλλειψη σχετικής γνώμης δεν εμποδίζει τη λήψη σχετικής απόφασης. Στο επόμενο εδάφιο του ίδιου άρθρου αναφέρεται η δυνατότητα σύντμησης της εν λόγω προθεσμίας σε δεκαπέντε μέρες, μόνο όμως σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις.

Το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου δεν είναι δυνατόν να αξιολογηθεί αν εμπίπτει στην κατηγορία του εξαιρετικά κατεπείγοντος, καθώς αφενός τίποτα σχετικό δεν αναφέρεται ούτε στο περιεχόμενο του, ούτε στην σχετική αλληλογραφία που το συνοδεύει, ενώ δεν μπορεί να διαγνωσθεί τέτοια επείγουσα περίπτωση με άλλον τρόπο.

Με βάση τα παραπάνω, η Ο.Κ.Ε. υιοθετεί την ανάγκη εναρμόνισης της ελληνικής έννομης τάξης προς τις επιταγές του άμεσα εφαρμοστέου- δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689- ευρωπαϊκού δικαίου για την τεχνητή νοημοσύνη, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές ανάγκες και δυνατότητες, αλλά και τα απαραίτητα

μέτρα, ώστε η εφαρμογή του να καθίσταται αποτελεσματική και πλήρως λειτουργική. Παράλληλα, εκφράζει στην παρούσα γνωμοδότηση επιφυλάξεις ως προς συγκεκριμένες, αλλά σημαντικές σημειακές παρεμβάσεις του νομοσχεδίου και καλεί την πολιτεία να επανεξετάσει και να αναθεωρήσει τις εν λόγω διατάξεις κατά τα κατωτέρω ειδικώς αναφερόμενα. Τονίζει την σημασία της ουσιαστικής διενέργειας του κοινωνικού διαλόγου (ιδίως μέσω της Ο.Κ.Ε. ως συνταγματικά κατοχυρωμένου και αναγνωρισμένου φορέα), ως εν δυνάμει εγγυητή της πρακτικής αποτελεσματικότητας των υπό ψήφιση ρυθμίσεων και αρωγό σε κάθε προσπάθεια προς το σκοπό της καλής νομοθέτησης.

ΣΧΟΛΙΑ Ο.Κ.Ε. ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΟΥ Ν/Σ

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι το Μέρος Α' του υπό επεξεργασία σχεδίου νόμου συνιστά, μια αξιοσημείωτη προσπάθεια υλοποίησης των μέτρων εσωτερικού δικαίου προς πλήρη και αποτελεσματική εφαρμογή στην Ελλάδα του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 2024/1689 για την Τεχνητή Νοημοσύνη (εφεξής “Κανονισμός ή Πράξη για την ΤΝ” και στην αγγλική γλώσσα “EU AI Act”), όπως προκύπτει από την ανάλυση των συνεπειών της εν λόγω ρυθμιστικής πρωτοβουλίας.

Το πολύ σημαντικό αυτό νομοσχέδιο εντάσσεται σε μια σειρά αξιόλογων και καινοτόμων πρωτοβουλιών της ελληνικής Πολιτείας, όπως η ψήφιση του Ν. 5263/2025 με την οποία ιδρύθηκε το Ελληνικό Εργοστάσιο Τεχνητής Νοημοσύνης Α.Ε. (ΦΑΡΟΣ AI Factory), μια ανώνυμη εταιρεία του Δημοσίου με σκοπό την ανάπτυξη της Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ/AI) στην Ελλάδα.⁷

Με το υπό ψήφιση νομοσχέδιο εθνικής εφαρμογής μέτρων του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 2024/1689 για την ΤΝ, άμεσης ισχύος, αλλά με διαφορετικό

⁷ Στόχος της εταιρίας είναι η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος έρευνας και ανάπτυξης, εστιάζοντας στη μελέτη της ελληνικής γλώσσας και σε τομείς υγείας και κλιματικής αλλαγής η οποία θα αξιοποιεί τον ελληνικό υπερυπολογιστή «**Δαίδαλο**» (DAEDALUS). Ο νέος, εθνικός υπερυπολογιστής της Ελλάδας διαθέτει υπολογιστική ισχύ που αγγίζει τα 89 PetaFlops, είναι 150 φορές ταχύτερος από τον προκάτοχό του και συγκαταλέγεται στους κορυφαίους παγκοσμίως στις λίστες Top500 και Green500. Έχει εγκατασταθεί στο Τεχνολογικό Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (ΕΜΠ), και αποτελεί το ισχυρότερο υπολογιστικό σύστημα της χώρας.

χρονοδιάγραμμα ισχύος συγκεκριμένων του διατάξεων, ο εθνικός νομοθέτης στοχεύει στην ενίσχυση του πλαισίου εποπτείας και εφαρμογής των σχετικών κανονιστικών απαιτήσεων για τα συστήματα ΤΝ. Κατά τον Κανονισμό, τα συστήματα ΤΝ κατατάσσονται σε τέσσερις κατηγορίες, στο πλαίσιο μιας ρυθμιστικής προσέγγισης βάσει κινδύνου (risk-based approach) για τα θεμελιώδη συνταγματικά κατοχυρωμένα ανθρώπινα δικαιώματα (ζωή, υγεία, εργασία, ισότητα, σωματική ακεραιότητα, ιδιωτικότητα κ.λπ).⁸

Από το πεδίο εφαρμογής της Πράξης για την ΤΝ εξαιρούνται τα συστήματα ΤΝ που έχουν αναπτυχθεί ή χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για στρατιωτικούς σκοπούς. Εξαιρούνται, επίσης, οι δημόσιες αρχές τρίτων χωρών και οι διεθνείς οργανισμοί που χρησιμοποιούν συστήματα τεχνητής νοημοσύνης στο πλαίσιο διεθνών συμφωνιών επιβολής του νόμου και δικαστικής συνεργασίας με την Ε.Ε. ή με ένα ή περισσότερα από τα μέλη της.

⁸ α) Στην πρώτη κατηγορία συστημάτων ΤΝ μη αποδεκτού κινδύνου, τα οποία γενικά απαγορεύονται (με συγκεκριμένες εξαιρέσεις), ανήκουν εφαρμογές που εκμεταλλεύονται ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, όπως οι ανήλικοι ή τα άτομα με αναπηρίες, συστήματα χειραγώγησης της συμπεριφοράς τους με αποτέλεσμα πρόκληση ψυχολογικής ή σωματικής βλάβης, συστήματα κοινωνικής βαθμολόγησης (social scoring) από δημόσιες αρχές, συστήματα βιομετρικής κατηγοριοποίησης από αρχές επιβολής του νόμου βάσει ευαίσθητων χαρακτηριστικών (π.χ. φυλή, πολιτικά φρονήματα), συστήματα αξιολόγησης προσωπικότητας για την πρόβλεψη εγκληματικής συμπεριφοράς, συλλογή εικόνων προσώπου από το διαδίκτυο ή κλειστά κυκλώματα (scraping) για δημιουργία βάσεων δεδομένων αναγνώρισης, συστήματα συναισθηματικής αναγνώρισης σε χώρους εργασίας και εκπαίδευσης κ.λπ

β) Στη δεύτερη κατηγορία συστημάτων ΤΝ υψηλού κινδύνου ανήκουν είτε συστήματα τα οποία αποτελούν κατασκευαστικά στοιχεία προϊόντων (αυτόνομα οχήματα, ιατρικές συσκευές, μηχανήματα, βιομηχανικές εφαρμογές) που μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά την υγεία (ιατροτεχνολογικά και βιοτεχνολογικά προϊόντα, ιατρική διάγνωση, ρομποτική χειρουργική, φάρμακα) και την ασφάλεια στο χώρο εργασίας, είτε συστήματα ΑΙ ικανά να επηρεάζουν δυσμενώς τα θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών εισάγοντας διακρίσεις (π.χ. εκπαίδευση και απασχόληση, οικονομική συμπεριφορά, προστασία περιβάλλοντος, βιομετρική ταυτοποίηση, χορήγηση κοινωνικών επιδομάτων, δικαστικές αποφάσεις κ.λπ).

Τα εν λόγω συστήματα ενέχουν απαιτήσεις λεπτομερούς τεχνικής τεκμηρίωσης και ιχνηλασιμότητας, διαφάνειας, ανθρώπινης εποπτείας, ακρίβειας και στιβαρότητας. Προς μετριασμό των εγγενών κινδύνων που ενέχει η τεχνητή νοημοσύνη, σε τέτοια συστήματα επιβάλλονται υποχρεώσεις ελέγχου και εγκρίσεων πριν από την κυκλοφορία τους στην αγορά, υψηλό επίπεδο κυβερνοασφάλειας, ανθεκτικότητας και ακρίβειας καθώς και υποχρεώσεις συνεχούς ανθρώπινης εποπτείας, καταγραφής αρχείων (logging) και συνεχιζόμενη παρακολούθησης και ελέγχων ορθής λειτουργίας μετά την εμπορική κυκλοφορία τους στην αγορά.

γ) Στην τρίτη κατηγορία συστημάτων ΤΝ περιορισμένου κινδύνου ανήκουν συστήματα που αλληλεπιδρούν με ανθρώπους ή παράγουν περιεχόμενο (π.χ. deep fakes, chatbots, γενετική ΤΝ). Για την κυκλοφορία τους προβλέπονται συγκεκριμένες υποχρεώσεις διαφάνειας και ενημέρωσης των τελικών χρηστών (πολίτες, διοικούμενοι, πελάτες) εκ μέρους των προμηθευτών, εισαγωγέων ή των θεσμικών χρηστών συστημάτων ΑΙ στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα (υπουργεία, βιομηχανίες, ιδιωτικές εταιρίες κ.λπ). Μεταξύ αυτών προβλέπεται ενημέρωση των καταναλωτών ότι αλληλεπιδρούν με σύστημα ΤΝ, ευδιάκριτη σήμανση υλικού ή εικόνων (deep fakes) που έχει παραχθεί ή υποστεί χειραγώγηση από ΤΝ κ.ο.κ.

δ) Στην τέταρτη κατηγορία συστημάτων ΤΝ ελάχιστου ή ανύπαρκτου κινδύνου (minimal Risk) για την ασφάλεια ή τα θεμελιώδη δικαιώματα (π.χ. φίλτρα ανεπιθύμητης αλληλογραφίας, βιντεοπαιχνίδια με ΤΝ), των οποίων η συντριπτική πλειονότητα εξαιρείται από νομικούς περιορισμούς στην ΕΕ.

Με τις επιμέρους διατάξεις του Μέρους Α' του νομοσχεδίου:

- Καθιερώνεται **κεντρικός και ενιαίος μηχανισμός υποβολής και διαχείρισης καταγγελιών** (άρθρα 1,2) από τις αρχές εποπτείας της αγοράς (άρθρου 3 παρ 2 με παραπομπή στο Παράρτημα Ι Τμήμα Α' της Πράξης για την ΤΝ, παραλείποντας το εξ ίσου σημαντικό Τμήμα Β του ίδιου Παραρτήματος), καθώς και σύστημα διοικητικών κυρώσεων για την αποτελεσματική διασφάλιση της συμμόρφωσης (άρθρα 16,17).
- **Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ)**, ορίζεται ως κεντρική αρχή εποπτείας της αγοράς (άρθρο 3), ενιαίο σημείο επαφής (άρθρο 4) και υποβολής καταγγελιών (άρθρο 7) για την εφαρμογή της EU AI Act με προβλέψεις συνεργασίας με τις συναρμόδιες εποπτικές αρχές (άρθρα 8, 9) ελέγχων, δοκιμών συστημάτων ΤΝ (άρθρα 12, 13 και 14) και επιβολής διοικητικών κυρώσεων (άρθρα 16, 17, 18 και 20). Το άρθρο 19 αναφέρεται στο δικαίωμα δικαστικής προστασίας των διοικουμένων ενώπιον του ΣτΕ .
- **Η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ)**, αναλαμβάνει τον διοικητικό και ελεγκτικό ρόλο της κοινοποιούσας αρχής (άρθρο 5) με αρμοδιότητα να αξιολογεί, να ορίζει και να επιβλέπει τους ανεξάρτητους "Κοινοποιημένους Οργανισμούς" (Notified Bodies) που θα πιστοποιούν τα συστήματα Τεχνητής Νοημοσύνης υψηλού κινδύνου στην Ελλάδα.
- Δημιουργείται ακόμα στην ΕΕΤΤ (άρθρο 6) **Κέντρο Συντονισμού και Τεχνογνωσίας Τεχνητής Νοημοσύνης**, με σκοπό την υποστήριξη της αποτελεσματικής εφαρμογής του νέου πλαισίου και τον συντονισμό των συναρμόδιων αρχών εποπτείας, την εκπαίδευση προσωπικού, την κατάρτιση κωδίκων δεοντολογίας.
- Θεσπίζεται **Ρυθμιστικό Δοκιμαστήριο Τεχνητής Νοημοσύνης (AI Regulatory Sandbox)**, (άρθρο 12) με την υποστήριξη της ΕΕΤΤ, παρέχοντας σε νεοφυείς και μικρομεσαίες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να αναπτύσσουν και να δοκιμάζουν καινοτόμες εφαρμογές σε πραγματικές συνθήκες και με την υποστήριξη της Πολιτείας. Αξιοποιούνται επίσης κρίσιμες Ευρωπαϊκές και

Εθνικές υποδομές, όπως οι Ευρωπαϊκοί Κόμβοι Ψηφιακής Καινοτομίας (EDIHs) και το Εργοστάσιο Τεχνητής Νοημοσύνης ΦΑΡΟΣ AI Factory.

- Ρυθμίζεται (άρθρο 13) η **διεξαγωγή δοκιμών (real-world testing) συστημάτων ΤΝ υψηλού κινδύνου σε πραγματικές συνθήκες**, εκτός του ελεγχόμενου περιβάλλοντος του ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου.
- Δημιουργείται στην **Ειδική Γραμματεία Τεχνητής Νοημοσύνης** και Διακυβέρνησης Δεδομένων (ΕΓΤΝΔΔ) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (το οποίο ορίζει εκπροσώπους στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Τεχνητής Νοημοσύνης) (άρθρο 15), Ενιαίο Μητρώο Συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης που χρησιμοποιείται από φορείς του δημόσιου τομέα, ενισχύοντας τη διαφάνεια, τη λογοδοσία και την εμπιστοσύνη των πολιτών.
- Με τις εξουσιοδοτικές διατάξεις του άρθρου 23 ρυθμίζονται τεχνικά θέματα υποβολής καταγγελιών και με τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 24 ρυθμίζονται ζητήματα στελέχωσης της ΑΠΔΠΧ μέσω κινητικότητας υπαλλήλων, ενώ με το άρθρο 25 καταργούνται το κεφάλαιο Β του Μέρους του πρωτοποριακού Ν. 4961/2022 για τις αναδυόμενες τεχνολογίες και την τεχνητή νοημοσύνη. Το εν λόγω κεφάλαιο Β περιέχει τα καταργούμενα άρθρα 3- 14 με ρυθμίσεις για την ανάπτυξη της ΤΝ από φορείς του δημοσίου τομέα, την αλγοριθμική εκτίμηση αντικτύπου, τις υποχρεώσεις διαφάνειας και ενημέρωσης των αναδόχων, τον ορισμό της **Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.)** ως αρμόδιου ελεγκτικού φορέα για την παρακολούθηση της διαφάνειας κατά τη χρήση συστημάτων **Τεχνητής Νοημοσύνης (Τ.Ν.)** στον δημόσιο τομέα, το Μητρώο Συστημάτων ΤΝ στο δημόσιο τομέα, τη Συντονιστική Επιτροπή για την ΤΝ και το Παρατηρητήριο για την ΤΝ.
- Τέλος, με το νομοσχέδιο (άρθρο 22) γίνεται επανασύσταση του **Παρατηρητηρίου Τεχνητής Νοημοσύνης**, για την παρακολούθηση της υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής Τεχνητής Νοημοσύνης, ως εργαλείου προόδου και ψηφιακού μετασχηματισμού κράτους, οικονομίας και κοινωνίας.

Η Ο.Κ.Ε θεωρεί ότι το νομοσχέδιο για την ΤΝ παρουσιάζει πολλά θετικά σημεία, κυρίως κατά το σκέλος της πρόβλεψης ενός ενιαίου μηχανισμού υποβολής αναφορών, της συνεργασίας μεταξύ αρχών, της στελέχωση, της ανταλλαγής πληροφοριών και της χρηματοδότησης.

Ειδικότερα, όσον αφορά στις διατάξεις για την στήριξη της Καινοτομίας, η Ο.Κ.Ε διαπιστώνει την προσπάθεια της πολιτείας να γεφυρώσει τις αυστηρές απαιτήσεις της EU AI Act με την ανάγκη για τεχνολογική ανάπτυξη. Στο σημείο αυτό το υπό επεξεργασία νομοσχέδιο επιχειρεί μια εξαιρετικά λεπτή ισορροπία. Από τη μία, την **επιταχυνση της καινοτομίας** μέσω της θέσπισης του Ρυθμιστικού Δοκιμαστηρίου και αξιοποίησης του AI Factory και των EDIHs, προσφέροντας στις ελληνικές startups ένα ασφαλές περιβάλλον ανάπτυξης και από την άλλη, την **προστασία του πολίτη και του δημόσιου συμφέροντος** στις δοκιμές πραγματικών συνθηκών (εκτός δοκιμαστηρίου), θέτοντας ως απόλυτο προαπαιτούμενο τη ρητή έγκριση και την τεχνολογική ωριμότητα του συστήματος (ανωνυμοποίηση, ανθρώπινη εποπτεία, αδιάβλητα logs), αποτρέποντας τον «πειραματισμό» εις βάρος των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Ωστόσο, εκτιμάται ότι το Μέρος Α' του υπό επεξεργασία νομοσχεδίου παρουσιάζει σημαντικές αδυναμίες, οι οποίες αν δεν διορθωθούν άμεσα, θα υπονομεύσουν την ρυθμιστική του εμβέλεια, δημιουργώντας σύγχυση στην αγορά και ανασφάλεια δικαίου.

Είναι γεγονός ότι η μέχρι σήμερα πρακτική δείχνει ότι δεν έχει αναδειχθεί ένα ενιαίο "ευρωπαϊκό μοντέλο" εποπτείας της AI Act. Αντίθετα, διαμορφώνονται τρεις τάσεις: α) η πολυ-ρυθμιστική προσέγγιση⁹, β) η κεντρική εξειδικευμένη αρχή AI¹⁰ και γ) ένα υβριδικό μοντέλο¹¹.

⁹ Γερμανία, Γαλλία, Φινλανδία, Ιρλανδία, Ολλανδία, Σουηδία, Ηνωμένο Βασίλειο κ.ά.: με αξιοποίηση πολλών υφιστάμενων εποπτικών αρχών ανά τομέα, η οποία φαίνεται να αποτελεί την επικρατέστερη επιλογή, ιδίως σε κράτη με ισχυρή παράδοση ανεξάρτητων τομεακών ρυθμιστικών αρχών.

¹⁰ Ισπανία, Κύπρος, Πολωνία, εν μέρει Λιθουανία: με συγκέντρωση των βασικών αρμοδιοτήτων περί AI σε έναν φορέα, η οποία προτιμάται κυρίως από κράτη που επιδιώκουν μεγαλύτερη θεσμική συνοχή και ανάπτυξη εξειδικευμένης τεχνογνωσίας.

¹¹ Μάλτα, Πορτογαλία, Κροατία, Τσεχία, Ελλάδα! όπου μία κεντρική συντονιστική αρχή συνεργάζεται με εξειδικευμένες τομεακές αρχές.

Από πλευράς διοικητικού δικαίου, το ενδιαφέρον στοιχείο είναι ότι ο Κανονισμός AI Act **δεν επιδιώκει θεσμική ομοιομορφία**, αλλά εφαρμόζει την αρχή της **εθνικής δικονομικής και διοικητικής αυτονομίας** των κρατών μελών, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι ελάχιστες απαιτήσεις αποτελεσματικής εποπτείας και συνεργασίας που θέτει ο Κανονισμός. Αυτό συνάδει με τη γενικότερη προσέγγιση του δικαίου της ΕΕ, όπου οι Κανονισμοί άμεσης ισχύος συχνά εναρμονίζουν τις ουσιαστικές υποχρεώσεις, αλλά αφήνουν στα κράτη μέλη κάποιο περιθώριο ως προς τη διοικητική τους οργάνωση, όπως οι Οδηγίες.

Ενόψει ύπαρξης τριών ρυθμιστικών επιλογών, η Ο.Κ.Ε δεν κρίνει σκόπιμη και αποτελεσματική την δημιουργία μιας ακόμα ad hoc Εποπτικής Αρχής για την ΤΝ στην Ελλάδα (χωρίς σαφώς ορισμένο αντικείμενο, χωρίς προϋπάρχουσα σχετική ρυθμιστική και εποπτική εμπειρία, χωρίς ήδη υπάρχουσα έδρα, διοίκηση και στελέχωση, χωρίς πρόβλεψη επαρκούς χρηματοδότησης κ.λπ). Αντίθετα, η Ο.Κ.Ε εκτιμά ότι, στην ελληνική πραγματικότητα, παρά την έλλειψη κουλτούρας συνεργασίας μεταξύ αρχών, θα ήταν αποδοτικότερα και άμεσα αξιοποιήσιμα, ενόψει των αυστηρών προθεσμιών εφαρμογής της Πράξης για την ΤΝ, τα άλλα δυο συνεργατικά μοντέλα αξιοποίησης υπαρχουσών Αρχών, με τις παραλλαγές τους.

Η ελληνική Πολιτεία φαίνεται, άλλωστε, να επιλέγει να υιοθετήσει ένα συνεργατικό μοντέλο, αφού στο υπό επεξεργασία νομοσχέδιο προβλέπεται ένα σχήμα κεντρικής εποπτείας της Πράξης για την ΤΝ με επίκεντρο την ΑΠΔΠΧ σε συνεργασία με την ΕΕΤΤ ως κοινοποιούσα Αρχή, σύμφωνα και με την ενωσιακή προσέγγιση, όπου ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων ορίζεται ως κεντρικό όργανο για την ΤΝ (αιτ. σκ. 156, άρθρο 74 παρ 9 και 100 του Κανονισμού).

Η Ο.Κ.Ε κατανοεί ότι η ανάθεση αρμοδιοτήτων κεντρικής εποπτικής αρχής στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ) έχει σαφή λογική, καθώς πρόκειται για μια συνταγματικά κατοχυρωμένη Ανεξάρτητη Αρχή με σημαντικό έργο και εμπειρία σε αλγοριθμικές αποφάσεις, μέσω εφαρμογής του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (GDPR), με υψηλή θεσμική αξιοπιστία και σεβασμό. Αν και υποστελεχωμένη, έχει διαδραματίσει διαχρονικά

σημαντικό ρόλο στην προστασία της ιδιωτικότητας¹² στο μέτρο που διαθέτει υψηλή τεχνογνωσία στον έλεγχο σύννομης επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, στην αξιολόγηση των κινδύνων για θεμελιώδη δικαιώματα, σε αλγοριθμική λογοδοσία, αυτοματοποιημένη λήψη αποφάσεων, ελέγχους συμμόρφωσης και επιβολή διοικητικών κυρώσεων. Άλλωστε, ο Κανονισμός για την ΤΝ βασίζεται στην αντίληψη ότι ο σημαντικότερος κίνδυνος των συστημάτων υψηλού κινδύνου δεν είναι τόσο η φυσική ασφάλεια, όσο οι δυσμενείς διακρίσεις κατά ατόμων ή κοινωνικών ομάδων, η παραβίαση ιδιωτικότητας, η αδιαφάνεια και η προσβολή θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Αντιστοίχως, η επιλογή της **Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ)** ως **κοινοποιούσας αρχής** για τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό Τεχνητής Νοημοσύνης (AI Act) αποτελεί εύστοχη επιλογή, αφού η ΕΕΤΤ είναι κατά γενική ομολογία, άκρως αποτελεσματική Αρχή, με ευελιξία, κατάλληλη στελέχωση, πόρους, μεγάλη εμπειρία αδειδότησης, ελέγχου και εποπτείας ως Τομεακής Ρυθμιστικής (ex ante) και ταυτόχρονα Αρχής Ανταγωνισμού (ex post) στις εποπτευόμενες αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ταχυδρομικών υπηρεσιών. Ως εκ τούτου, η ΕΕΤΤ είναι απολύτως κατάλληλη για να ασκήσει το ρόλο της, ο οποίος περιλαμβάνει δύο βασικές αρμοδιότητες, όπως έλεγχος και εποπτεία των οργανισμών που αξιολογούν τα συστήματα Τεχνητής Νοημοσύνης υψηλού ρίσκου και ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Παρόλα αυτά, εντοπίζονται στο νομοσχέδιο ζητήματα τόσο ουσιαστικά, όσο και νομοτεχνικά, τα οποία υπονομεύουν αν δεν βελτιωθούν την αποτελεσματικότητα των προτεινόμενων ρυθμίσεων. Ειδικότερα:

Ασάφεια νομοσχεδίου ως προς ορισμό των αρχών εποπτείας της αγοράς

Το νομοσχέδιο δεν αναφέρει καν **ποιες είναι οι αρχές εποπτείας της αγοράς του άρθρου 3 παρ 2**, παραπέμποντας αόριστα στο Τμήμα Α του Παραρτήματος Ι της Πράξης για την ΤΝ (ενώ εξαιρεί αναιτιολόγητα το εξίσου σημαντικό Τμήμα Β του Παραρτήματος, το οποίο επίσης περιέχει κατάλογο προς εναρμόνιση ενωσιακών πράξεων σε τομείς που επηρεάζει η ΤΝ, όπως η ασφάλεια των οδικών,

¹² Έχοντας δεχθεί στο διάστημα 2018-2025 περίπου 10.000 αναφορές και έχοντας εκδώσει περίπου 7.000 αποφάσεις, σύμφωνα με τις ετήσιες εκθέσεις της.

σιδηροδρομικών και αεροπορικών μεταφορών κ.λπ). Ειδικότερα, το Τμήμα Α του Παραρτήματος Ι της Πράξης για την ΤΝ περιέχει αναφορά σε 7 ευρωπαϊκές τομεακές οδηγίες για τα μηχανήματα (Οδηγία 2006/42/ΕΚ), για την ασφάλεια των παιχνιδιών (Οδηγία 2009/48/ΕΚ), για τα σκάφη αναψυχής (Οδηγία 2013/53/ΕΕ), για την ασφάλεια των ανελκυστήρων (Οδηγία 2014/33/ΕΕ), για τον ραδιοεξοπλισμό (οδηγία 2014/68/ΕΕ), και σε 5 ευρωπαϊκούς κανονισμούς, για τα μέσα ατομικής προστασίας (Κανονισμός 2016/425) για τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα (Κανονισμός 2017/745), για τις συσκευές καύσης αερίων καυσίμων (Κανονισμός 2016/426) κ.λπ

Επιπρόσθετα, στο προτεινόμενο νομοσχέδιο δεν αναφέρονται πουθενά ούτε οι εθνικοί νόμοι, Π.Δ και ΚΥΑ με τα οποία έγινε η ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο των εν λόγω Ευρωπαϊκών ρυθμίσεων (ΠΔ 57/2010, ΠΔ 98/2017, Ν 3850/2010, Ν 4712/2020, ΚΥΑ 3669/194/2011, ΚΥΑ 74615/1424/2016 κ.λπ), ούτε οι αρμόδιοι φορείς για την εφαρμογή τους (Υπουργείο Ανάπτυξης, Υπουργείο Υγείας, Υπουργείο Ναυτιλίας, Υπουργείο Μεταφορών, Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων κ.λπ), ούτε ακόμα οι προβλεπόμενες κυρώσεις και πρόστιμα τα οποία εξουσιοδοτούνται να επιβάλλουν στους παραβάτες σύμφωνα με την επιμέρους τομεακή νομοθεσία.

Μολαταύτα, παρά τον μη ορισμό των αρμόδιων Αρχών, το νομοσχέδιο (άρθρο 16 παρ. 1) χορηγεί αορίστως, και κατά παράβαση νομοθετικών εξουσιοδοτήσεων, στα υπουργεία και σε οργανισμούς τύπου ΕΟΦ κ.λπ ευρύτατες αρμοδιότητες ελέγχων, ακροάσεων και επιβολής διοικητικών κυρώσεων και διοικητικών προστίμων μεγάλου ύψους, με ανώτατο όριο έως 35 εκ. ευρώ και έως το 7% του συνολικού παγκόσμιου ετήσιου κύκλου εργασιών επί του τζίρου των παραβατών (άρθρο 99 Κανονισμού). Είναι αυτονόητο ότι τέτοιες αποφάσεις στερούνται νομιμότητας, λόγω έλλειψης νομοθετικής εξουσιοδότησης και πιθανότατα θα ανατραπούν από τα δικαστήρια, αφού διευκρινιστεί, από πλευράς διοικητικής διαδικασίας, σε ποιο δικαστήριο προβλέπεται η προσβολή τους¹³.

Σε αυτό το πλαίσιο, προκύπτει ασάφεια ως προς το ποια αρχή είναι αρμόδια για την εξέταση καταγγελιών που θα υποβληθούν προς την ΑΠΔΠΧ για έλεγχο και επιβολή κυρωτικών μέτρων (απόσυρση προϊόντων, συσκευών και συστημάτων από

¹³ Πιθανόν διοικητικό εφετείο για φορείς και όχι κατ' ανάγκην συστηματικά στο ΣτΕ, όπως ισχύει για τις αποφάσεις της ΑΠΔΠΧ, κατά την πρόβλεψη του άρθρου 19 του νομοσχεδίου.

την κυκλοφορία, απαγόρευση διάθεσης, πρόστιμα), σε περιπτώσεις όπου ένα σύστημα ΤΝ παραβιάζει ταυτόχρονα το εργατικό δίκαιο (π.χ αξιολόγηση απόδοσης εργαζομένων από μια τράπεζα ή μια υπεραγορά τροφίμων, αξιολόγηση συμπεριφοράς οδηγών μεταφορικής εταιρίας τύπου Uber ή Lyft), το δίκαιο ανταγωνισμού (π.χ. εναρμονισμένη πρακτική τραπεζών για προμήθειες συναλλαγών ή υπεραγορών τροφίμων για εναρμονισμένες πρακτικές τιμολόγησης βασικών αγαθών), τους κανόνες ασφάλειας προϊόντων (βαρέα μέταλλα, απαγορευμένα συντηρητικά, ληγμένα τρόφιμα), τη χρηματιστηριακή και επενδυτική νομοθεσία (πλατφόρμες online trading ΑΕΠΕΥ με χρήση αλγοριθμικών μεθόδων), τον κώδικα οδικής κυκλοφορίας (αυτόνομα οχήματα) κ.ο.κ.

Είναι βέβαιο, ότι η εν λόγω σοβαρή παράλειψη υπονομεύει το όλο σύστημα εποπτείας και θέτει σοβαρά ουσιαστικά και δικονομικά προβλήματα. Εφόσον δεν αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά ευθύς εξαρχής, θα υπονομεύσει αν δεν ακυρώσει συλλήβδην τη ρυθμιστική εμβέλεια του νόμου, δημιουργώντας σοβαρές ερμηνευτικές δυσχέρειες και συγκρούσεις αρμοδιοτήτων, με αποτέλεσμα την πλημμελή εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 στην Ελλάδα.

Αναιτιολόγητες εξαιρέσεις αρχών εποπτείας της αγοράς

Στην ίδια λογική, δεν είναι ξεκάθαρο και κατανοητό για ποιο λόγο, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 4 του νομοσχεδίου, **δεν συμπεριλαμβάνονται στις αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3** οι φορείς του δημοσίου τομέα κατά την έννοια της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), και **ιδίως η Επιθεώρηση Εργασίας, η Τράπεζα της Ελλάδος, η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, η Επιτροπή Ανταγωνισμού και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς**. Ομοίως, σύμφωνα με το άρθρο 9 του νομοσχεδίου, δεν συμπεριλαμβάνονται στις αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3... **ιδίως: α) το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, β) το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, γ) το Υπουργείο Ανάπτυξης, δ) το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, ε) το Υπουργείο Δικαιοσύνης, καθώς και στ) οι εποπτευόμενοι φορείς τους**.

Στο νομοσχέδιο προβλέπεται μόνο ότι, όταν οι ως άνω φορείς, στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων τους, «λαμβάνουν γνώση με οποιονδήποτε τρόπο»,

για την ύπαρξη συστημάτων TN υψηλού κινδύνου που εντάσσονται στο Παράρτημα III του Κανονισμού για την TN, οφείλουν να ενημερώνουν αμελλητί την Α.Π.Δ.Π.Χ., η οποία εξασφαλίζει για τις διαβιβαζόμενες και ανταλλασσόμενες πληροφορίες, το ίδιο επίπεδο εμπιστευτικότητας με τη διαβιβάζουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 78 του Κανονισμού για την TN.

Ασάφεια εποπτικής αρμοδιότητας συστημάτων TN υψηλού κινδύνου

Περαιτέρω, εκτός του ότι δεν κατονομάζονται οι αρχές της παρ. 2 του άρθρου 3, δεν καθορίζεται με σαφήνεια ποια αρχή είναι αρμόδια για την εποπτεία των συστημάτων TN υψηλού κινδύνου του Παραρτήματος III της EU AI Act, όταν αυτά χρησιμοποιούνται σε τομείς (π.χ παράτυπη μετανάστευση, έλεγχος συνόρων, χορήγηση ασύλου, επιβολή του νόμου κ.λπ) που ήδη εποπτεύονται από εξειδικευμένες ανεξάρτητες αρχές, υπουργεία ή άλλες διωκτικές ή εποπτικές αρχές.¹⁴

Είναι απορίας άξιο για ποιο λόγο το άρθρο 8 παρ. 4 του νομοσχεδίου ουσιαστικά αντιμετωπίζει τους φορείς αυτούς απλώς ως «πηγές πληροφόρησης» της ΑΠΔΠΧ και όχι ως συν-εποπτικές αρχές με ουσιαστικές αρμοδιότητες που τους έχουν ήδη εκχωρήσει οι ιδρυτικοί τους νόμοι και η κείμενη νομοθεσία. Υπό αυτή τη σκοπιά δεν προκύπτει τι θα συμβεί για παράδειγμα στην περίπτωση που η ΑΠΔΠΧ απλώς πληροφορηθεί, κατά το πνεύμα του νομοσχεδίου, μια παράβαση της νομοθεσίας περί οχημάτων, όπου ένα λογισμικό TN αυτόματης οδήγησης προκαλεί ατυχήματα ή αλλοιώνει τις μετρήσεις περί εκπομπών ρύπων, προκαλώντας μόλυνση του περιβάλλοντος.

¹⁴ Περιπτώσιολογία:

Για Σύστημα TN που χρησιμοποιείται για κοινωνικά επιδόματα, προσλήψεις, αξιολόγηση και άδειες προσωπικού, συνταξιοδότηση ή απόλυση εργαζομένων (Παράρτημα III, σημείο 4 AI Act) δεν είναι ξεκάθαρο αν αρμόδια αρχή θα είναι η ΑΠΔΠΧ, το Υπουργείο Οικονομικών, η ΔΥΠΑ, ή η Επιθεώρηση Εργασίας;

Για Σύστημα TN που χρησιμοποιείται για πιστοληπτική αξιολόγηση ή χορήγηση δανείων από τράπεζες δεν είναι ξεκάθαρο αν αρμόδια αρχή θα είναι η ΑΠΔΠΧ ή η Τράπεζα της Ελλάδος

Για Σύστημα TN που παράγει αλγοριθμικές στρεβλώσεις στην αγορά ή συντονισμένη τιμολόγηση των υπεραγορών τροφίμων στην πλατφόρμα σύγκρισης τιμών «Πόσο κάνει» δεν είναι ξεκάθαρο αν αρμόδια αρχή θα είναι ΑΠΔΠΧ, η νεοσύστατη Αρχή Εποπτείας της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή ή η Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Για Σύστημα TN που χρησιμοποιείται για αλγοριθμικές συναλλαγές ή επενδυτικές συμβουλές δεν είναι ξεκάθαρο αν αρμόδια αρχή θα είναι η ΑΠΔΠΧ ή η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Για Σύστημα TN ηλεκτρονικών συναλλαγών που παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες κυβερνοασφάλειας δεν είναι ξεκάθαρο αν αρμόδια αρχή θα είναι για να επιληφθεί η ΑΠΔΠΧ, η ΕΕΤΤ ή η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, επομένως, προκύπτουν **κίνδυνοι α) κενού αρμοδιότητας, β) σύγκρουσης ρόλων της ΑΠΔΠΧ γ) παράλληλων ή αντικρουόμενων διαδικασιών και δ) αδυναμίας εφαρμογής της τομεακής τεχνογνωσίας, κατά τα αναλυτικά αναφερόμενα στο επόμενο Κεφάλαιο .**

Έλλειψη ρυθμιστικής τεχνογνωσίας ΑΠΔΠΧ για AI Act

Ο ορισμός της ΑΠΔΠΧ ως κεντρικής ρυθμιστικής αρχής της ΤΝ, αν και απολύτως σύνομη και συμβατή με την ευρωπαϊκή πρακτική, δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπίσει την ΤΝ στο σύνολό της, ενώ παρουσιάζει σοβαρά μειονεκτήματα για διάφορους λόγους. Πρώτον, η Ευρωπαϊκή Πράξη για την Τεχνητή Νοημοσύνη (EU AI Act) δεν είναι κανονισμός που αφορά μόνο την προστασία προσωπικών δεδομένων και συνταγματικών δικαιωμάτων. Αντίθετα, έχει ένα ευρύτατο ρυθμιστικό αντικείμενο, στο μέτρο που επηρεάζει, όπως προαναφέρθηκε, την εκπαίδευση, την απασχόληση, τα βιομετρικά συστήματα για σκοπούς επιβολής του νόμου, την ασφάλεια προϊόντων, τα βιομηχανικά συστήματα, τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα, τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, τις μεταφορές και τα αυτόνομα οχήματα, την απονομή της δικαιοσύνης, δηλαδή έχει επίδραση και σε τομείς που ρυθμίζονται από υπουργεία (Ανάπτυξης, Μεταφορών, Δικαιοσύνης, Υγείας) και άλλες εποπτικές αρχές.

Δεύτερον, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων εξ ορισμού δεν διαθέτει ειδική εμπειρία εποπτείας αγορών, όπως οι άλλες Ανεξάρτητες Αρχές, π.χ. Επιτροπή Ανταγωνισμού (όλοι οι κλάδοι της οικονομίας), ΕΕΤΤ (αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ταχυδρομικών υπηρεσιών), ΡΑΑΕΥ (Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων) κ.λπ. Πολύ περισσότερο δε, η ΑΠΔΠΧ στερείται κατάλληλης στελέχωσης (επιστήμονες δεδομένων, εμπειρογνώμονες AI, οικονομολόγοι, μηχανικοί κ.λπ), καθώς και τεχνογνωσίας ανάλυσης δεδομένων και εργαλείων ελέγχου πολύπλοκων συστημάτων AI από άποψη διαφάνειας, επεξηγησιμότητας, καταπολέμησης προκαταλήψεων φύλου, εθνοτικής καταγωγής, κ.λπ. Πρόκειται για καινοφανείς δεξιότητες που είναι εξαιρετικά αμφίβολο αν μπορούν να καλυφθούν μέσω κινητικότητας υπαλλήλων από άλλες υπηρεσίες, όπως προβλέπει το άρθρο 24 ή εάν θα απαιτηθούν, πιθανότατα, νέες προσλήψεις εξειδικευμένου προσωπικού ή εξωτερική εμπειρογνωμοσύνη και υποστήριξη.

Στο πλαίσιο αυτό, δεν είναι κατανοητό για ποιο λόγο οι καθ' ύλην Εποπτικές Αρχές για αρκετούς κλάδους της Πράξης για την ΤΝ, εξαιρούνται ρητά από τον **ορισμό των αρχών εποπτείας της αγοράς** της παρ. 2 του άρθρου 3 του νομοσχεδίου, που αναφέρονται αόριστα χωρίς να κατονομάζονται. Αντίθετα, **δεν αποτελούν παραδοσιακά αρχές εποπτείας προϊόντων**, όπως είναι οι αρχές που εφαρμόζουν τη νομοθεσία για μηχανήματα, παιχνίδια, ιατροτεχνολογικά προϊόντα, ηλεκτρολογικό εξοπλισμό, ανελκυστήρες, προϊόντα με σήμανση CE. Στην πράξη, η εποπτεία της αγοράς προϋποθέτει διαφορετικές δεξιότητες, όπως τεχνικούς ελέγχους προϊόντων, δειγματοληψίες, επιθεωρήσεις εργοστασίων, ανακλήσεις προϊόντων, συνεργασία με τελωνεία και ικανότητα συνολικής εποπτείας των όρων εφαρμογής του πλαισίου του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020, άρα απαιτεί διαφορετική διοικητική κουλτούρα.

Αδυναμία άσκησης ειδικών αρμοδιοτήτων εποπτείας της αγοράς ΤΝ

Ειδικότερα, οι **ειδικές αρμοδιότητες μιας αρχής εποπτείας της αγοράς (Market Surveillance Authority)** στο πλαίσιο του Κανονισμού για την ΤΝ, εστιάζουν στον έλεγχο της συμμόρφωσης των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης και στην προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών. Οι βασικές της εξουσίες και καθήκοντα της Ελεγκτικής Αρχής για την ΤΝ περιλαμβάνουν:

- Έλεγχο Συμμόρφωσης μέσω πλήρους πρόσβασης στα έγγραφα σχεδιασμού και λειτουργίας των συστημάτων υψηλού κινδύνου.
- Πρόσβαση σε σύνολα δεδομένων εκπαίδευσης, επικύρωσης και δοκιμών (training, validation, testing datasets) που χρησιμοποιήθηκαν για την ανάπτυξη του συστήματος.
- Έλεγχο πηγαίου κώδικα: Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον τα υπόλοιπα στοιχεία είναι ανεπαρκή, μπορεί να ζητήσει πρόσβαση στον ίδιο τον πηγαίο κώδικα (source code) του συστήματος.
- Λήψη Διορθωτικών Μέτρων, όπως άμεση απόσυρση ή ανάκληση ενός συστήματος ΤΝ από την ελληνική αγορά, εάν αυτό παρουσιάζει σοβαρούς κινδύνους ή δεν συμμορφώνεται με τον Κανονισμό.
- Επιβολή Περιορισμών και τροποποιήσεων με εξουσία να υποχρεώσει τον πάροχο να φέρει το σύστημα σε κατάσταση συμμόρφωσης εντός συγκεκριμένης προθεσμίας.

- Διαχείριση Καταγγελιών και Ερευνών, όπου η Αρχή λειτουργεί ως το επίσημο σημείο επαφής στο οποίο κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο μπορεί να υποβάλει καταγγελία, εάν θεωρεί ότι θίγονται τα δικαιώματά του από τη χρήση ενός συστήματος ΤΝ.
- Διενέργεια ελέγχων και εξ αποστάσεως παρακολούθηση, όπου η Αρχή πραγματοποιεί τακτικούς ή έκτακτους ελέγχους (surveillance) και ψηφιακή παρακολούθηση των συστημάτων που διατίθενται στην αγορά.
- Συνεργασία με την ΕΕ, όπου η Αρχή συμμετέχει σε κοινές έρευνες με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Γραφείο Τεχνητής Νοημοσύνης (AI Office).
- Συντονισμό με εθνικούς φορείς: Συνεργάζεται στενά με άλλες αρχές προστασίας θεμελιωδών δικαιωμάτων, αλλά και με εξειδικευμένους οργανισμούς (π.χ. για θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας).

Ως εκ τούτων, εγείρονται σοβαρά ερωτήματα επί του ανωτέρω ζητήματος και ειδικότερα: (i) αν η ΑΠΔΠΧ διαθέτει μηχανικούς και ειδικούς πιστοποίησης προϊόντων, (ii) αν είναι σε θέση να πραγματοποιεί τεχνικούς ελέγχους συστημάτων ΤΝ, όπως οι κλασικές αρχές εποπτείας αγοράς, (iii) αν διαθέτει επαρκείς ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους για να αναθέσει σε κατάλληλα εργαστήρια τον έλεγχο πολύπλοκων αλγοριθμικών συστημάτων εξασκώντας αυτές τις νέες αρμοδιότητες, (iv) αν έχει εμπειρία στις διαδικασίες ανάκλησης προϊόντων και στους ελέγχους συμμόρφωσης της ενιαίας αγοράς. Αυτού του είδους οι προβληματισμοί έχουν διατυπωθεί και στη σχετική ευρωπαϊκή συζήτηση, όπου επισημαίνεται ότι οι αρχές προστασίας δεδομένων διαθέτουν μεν ισχυρή εξειδίκευση στα θεμελιώδη δικαιώματα, αλλά όχι κατ' ανάγκη στην κλασική εποπτεία προϊόντων.

Για λόγους σαφήνειας και διευκόλυνσης του συντονιστικού ρόλου της ΑΠΔΠΧ, -αν διατηρηθεί αυτή η επιλογή με τις αναγκαίες βελτιώσεις- η Ο.Κ.Ε θεωρεί απαραίτητο να περιληφθούν ρητά στο νόμο οι αρμόδιες αρχές και υπουργεία που έχουν αρμοδιότητες ελέγχου και επιβολής κυρώσεων για τα μηχανήματα (Οδηγία 2006/42/ΕΚ), για την ασφάλεια των παιχνιδιών (Οδηγία 2009/48/ΕΚ), για τα σκάφη αναψυχής (Οδηγία (2013/53/ΕΕ), για την ασφάλεια των ανελκυστήρων (Οδηγία 2014/33/ΕΕ), για τον ραδιοεξοπλισμό (οδηγία 2014/68/ΕΕ), για τα μέσα ατομικής προστασίας (Κανονισμός (ΕΕ) 2016/425), για τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα

(Κανονισμός (ΕΕ) 2017/745) κ.λπ. Σε διαφορετική περίπτωση, η ΑΠΔΠΧ δεν θα γνωρίζει ποια είναι η εκάστοτε αρμόδια ή συναρμόδια αρχή, και συνεπώς θα προκύψει ρυθμιστική αβεβαιότητα και ανασφάλεια δικαίου.

Ανάγκη δημιουργίας ενός μηχανισμού συνεκτικότητας μεταξύ Αρχών

Προς άρση πιθανών συγκρούσεων αρμοδιοτήτων και αδιεξόδων, η Ο.Κ.Ε. κρίνει σκόπιμο να δημιουργηθεί ένας θεσμοθετημένος «εσωτερικός μηχανισμός συνεκτικότητας» μεταξύ ΑΠΔΠΧ και των συναρμόδιων εποπτικών αρχών, όπως προβλέπεται στον Κανονισμό για την ΤΝ. Υπάρχει μάλιστα ήδη αντίστοιχη πρόβλεψη στο πλαίσιο εφαρμογής του GDPR (άρθρα 65-68) περί επίλυσης διασυνοριακών διαφορών μεταξύ Επικεφαλής και Ενδιαφερόμενης Αρχής, με επίλυση των διαφορών αυτών από το Ευρωπαϊκό **Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ)**, ως ανεξάρτητο ευρωπαϊκό όργανο, το οποίο αποτελείται από τους επικεφαλής των τοπικών αρχών και τον Ευρωπαϊό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων.

Για να αποφευχθεί η αλληλεπικάλυψη αρμοδιοτήτων και οι αντικρουόμενες ακυρωτέες αποφάσεις (κατά την αρχή *ne bis in idem* που απαγορεύει πολλαπλές κυρώσεις για την ίδια πράξη) ο Κανονισμός για την ΤΝ ήδη προβλέπει συγκεκριμένα εργαλεία συνεργασίας μεταξύ αρχών:

- **Κοινές Έρευνες (Joint Investigations):** Αν ένα επικίνδυνο σύστημα ΤΝ κυκλοφορεί ταυτόχρονα σε πολλές χώρες (π.χ. ένα έξυπνο σύστημα βιντεοεπιτήρησης φιλάθλων για την καταπολέμηση της βίας σε αθλητικούς χώρους), οι εθνικές αρχές μαζί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορούν να ξεκινήσουν **κοινή δράση**. Το AI Office αναλαμβάνει τον ρόλο του κεντρικού συντονιστή.
- **Ενιαίο Σημείο Επαφής (Single Point of Contact):** Κάθε κράτος-μέλος ορίζει μία συγκεκριμένη αρχή ως τον «σύνδεσμο» με την υπόλοιπη Ευρώπη. Έτσι, αν η γερμανική αρχή θέλει να προειδοποιήσει για ένα ελαττωματικό ιατρικό ρομπότ ΤΝ, επικοινωνεί απευθείας με το Single Point της Ελλάδας (εν προκειμένω την ΑΠΔΠΧ), αντί να ψάχνει ποιο ελληνικό υπουργείο είναι αρμόδιο.

- **Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ΤΝ (AI Board) ως Διαιτητής:** Όλες οι εθνικές αρχές συμμετέχουν στο AI Board. Εκεί ανταλλάσσουν τεχνογνωσία και διασφαλίζουν ότι αν η Ιταλία απαγορεύσει μια εφαρμογή, η Ισπανία δεν θα την επιτρέψει, διατηρώντας την κοινή γραμμή στην ευρωπαϊκή αγορά.

Αντίστοιχα, επομένως, προτείνεται να εισαχθεί στο υπό επεξεργασία νομοσχέδιο πρόβλεψη έκδοσης ενός εφαρμοστικού κανονισμού των διαδικασιών συνεργασίας μεταξύ συναρμόδιων αρχών. Η διαδικασία θα καθορίζει ότι η ΑΠΔΠΧ ως αρχή υποδοχής καταγγελιών θα έχει την πρωτοβουλία εξέτασης του συστήματος, με τη συνδρομή της κατά περίπτωση αρμόδιας αρχής (ανταλλαγή πληροφοριών, κοινή ακρόαση κ.λπ) ανάλογα με το εξεταζόμενο σύστημα (π.χ αναγνώριση προσώπων σε αθλητικούς χώρους, ρομποτική χειρουργική, credit scoring, deepfake βίντεο για επικείμενο μεγάλο σεισμό που προκαλεί πανικό κλπ), και σε ποιο χρονικό ορίζοντα. Η συνδρομή της αρμόδιας αρχής δεν θα είναι όμως ενημερωτική, κατά τα προβλεπόμενα έως σήμερα στο νομοσχέδιο, αλλά ουσιαστική, με έρευνα στα αρχεία της (αδειοδοτήσεις, τεχνικό φάκελο), συλλογή πληροφοριών, κλήση σε ακρόαση ενδιαφερομένων, έκθεση ελέγχου και διατύπωση στην ΑΠΔΠΧ πρότασης περί κυρώσεων. Σε περίπτωση διχογνωμίας μεταξύ αρχών θα πρέπει να υπάρξει πρόβλεψη για το ποιος θα εκδίδει την τελική απόφαση, με δημιουργία ενός **Εθνικού Εποπτικού Συμβουλίου ΤΝ** με τη συμμετοχή εκπροσώπων όλων των συναρμόδιων αρχών.

Υπό το καθεστώς του Κανονισμού AI Act προβλέπονται, άλλωστε, αντίστοιχα σενάρια¹⁵.

¹⁵ **Σενάριο 1:** Αν διαπιστωθεί ότι ένα μοντέλο γενικού σκοπού (GPAI) τύπου ChatGpt, Gemini, παραβιάζει τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας ή παρουσιάζει «συστημικό κίνδυνο» (π.χ. διευκόλυνση κυβερνοεπιθέσεων όπως τα μοντέλα της Anthropic), το AI Office ξεκινά αυτόματα έρευνα. Έχει το δικαίωμα να ζητήσει τον πηγαίο κώδικα και να επιβάλει πρόστιμα, χωρίς να χρειάζεται την έγκριση των κρατών-μελών.

Σενάριο 2: Εάν μια ελληνική εταιρεία χρησιμοποιεί ένα σύστημα ΤΝ υψηλού κινδύνου που κάνει παράνομες διακρίσεις κατά των γυναικών στα βιογραφικά, η ελληνική αρχή (π.χ. η Αρχή Προστασίας Δεδομένων ή άλλη αρμόδια αρχή) έχει την πρωτοβουλία. Αυτή διεξάγει τον έλεγχο, ζητά τα δεδομένα εκπαίδευσης του αλγορίθμου και επιβάλλει τα ανάλογα πρόστιμα.

Σενάριο 3: αν μια τοπική εφαρμογή βασίζεται συνδυαστικά σε ένα μεγάλο ευρωπαϊκό μοντέλο, την πρωτοβουλία έχει η Εθνική Αρχή, η οποία όμως ενεργοποιεί το AI Office.

Έστω ότι μια ελληνική τράπεζα χρησιμοποιεί ένα σύστημα για έγκριση δανείων, το οποίο «τρέχει» πάνω στο GPT-4. Η ΑΠΔΠΧ εντοπίζει σφάλμα, αλλά δεν μπορεί να ελέγξει τα βαθύτερα αίτια επειδή δεν έχει πρόσβαση στην υποδομή της OpenAI. Τότε, η ΑΠΔΠΧ υποβάλλει **αιτιολογημένο αίτημα** στο AI Office που αναλαμβάνει να εξαναγκάσει τον πάροχο του μοντέλου να δώσει τις απαραίτητες πληροφορίες εντός 30 ημερών.

Εν κατακλειδι, στο μοντέλο εποπτείας της Τεχνητής Νοημοσύνης, η **πρωτοβουλία ακολουθεί την κλίμακα του κινδύνου**: οι εθνικές αρχές «περιπολούν» τις τοπικές αγορές και τις εφαρμογές, ενώ το Ευρωπαϊκό Γραφείο ΤΝ (AI Office) έχει την απόλυτη πρωτοβουλία όταν πρόκειται για τις υποδομές των μεγάλων τεχνολογικών κολοσσών.

Περαιτέρω, στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονισθεί η πλήρης αναντιστοιχία των προτεινομένων ρυθμίσεων στον τομέα του ελέγχου- είτε λόγω διαπίστωσης παραβάσεων, είτε λόγω των καταγγελιών χρηστών κλπ.- με τις ισχύουσες διατάξεις σχετικά με την διοικητική και εν συνεχεία δικαστική επίλυση των διαφορών, οι οποίες θα προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων του συγκεκριμένου νόμου, ιδίως στον τομέα της επιβολής των κυρώσεων μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνεται και η διαδικασία της επιβολής -και σωστά- υψηλών προστίμων.

Ειδικότερα, δεν ελήφθη υπόψη ότι στο εσωτερικό δίκαιο η διοικητική αρχή μετά από έλεγχο και διαδικασία καταλογισμού θα επιβάλλει πρόστιμα και εν γένει διοικητικές κυρώσεις, ενώ ταυτόχρονα στο ποινικό πεδίο θα οφείλει αυτεπαγγέλτως να ενημερώσει την εισαγγελική αρχή. Είναι απολύτως απαραίτητο επομένως, πριν την επιβολή των κυρώσεων να έχει ορισθεί η σχετική αρμοδιότητα και ταυτόχρονα η διαδικασία καταρχήν της ενδοδιοικητικής επίλυσης της διαφοράς και εν συνεχεία της δικαστικής αμφισβήτησης του επιβληθέντος μέτρου ως διοικητικής διαφοράς ουσίας ή ακυρωτικής.

Στο προτεινόμενο νομοθέτημα ορίζονται γενικώς και συλλήβδην ως αρμόδιες για την επιβολή κυρώσεων η ΑΠΔΠΧ και οι οι αρχές εποπτείας της αγοράς του άρθρου 3 παρ 2, από τις οποίες εξαιρούνται οι ήδη αρμόδιες για την επιβολή προστίμων στο πεδίο της αρμοδιότητάς του π.χ όπως στην περίπτωση της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Ως μέσο δικαστικής προστασίας ορίζεται η αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά αποφάσεων επιβολής κυρώσεων και κατά λοιπών ατομικών/κανονιστικών πράξεων, ενώ προβλέπεται τροποποίηση του ν. 4990/2022, ώστε να συμπεριλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής του και οι παραβάσεις του Κανονισμού. Πλην, όμως δεν αναφέρεται μετά την έκδοση της απόφασης επιβολής κύρωσης ή δυσμενούς μέτρου αν θα υπάρχει στάδιο διοικητικής επίλυσης της

διαφοράς υποχρεωτικά (ενδικοφανής διαδικασία) ή προαιρετικά (αίτηση θεραπείας), ενώ δεν αιτιολογείται γιατί ορίζεται ως πρώτος και τελευταίος βαθμός δικαστικής κρίσης το ΣτΕ, ενώ από τις πάγιες δικονομικές διατάξεις σε συναφείς διαδικασίες (είτε ουσίας, είτε ακυρωτικές) ορίζεται είτε καθ' ύλην, είτε λόγω ποσού, το Διοικητικό Εφετείο.

Ενόψει των παραπάνω, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί απαραίτητο να συμπεριληφθεί στο υπό επεξεργασία νομοσχέδιο πρόβλεψη θέσπισης διοικητικής διαδικασίας με μία αρμόδια αρχή για την επιβολή των κυρωτικών μέτρων και παραπομπή αφενός στις ισχύουσες διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας για την διοικητική επίλυση της διαφοράς (ενδικοφανή ή αίτηση θεραπείας/ιεραρχική προσφυγή) και αφετέρου του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας και ΠΔ 18/1989 ως νυν ισχύει για την αντίστοιχη δικαστική, ώστε **να καθιερώνεται στο ίδιο το νομοθέτημα πλήρης και ουσιαστική προστασία (διοικητική και δικαστική).**

Έλλειψη ανεξαρτησίας του Κέντρου Τεχνογνωσίας

Στις διατάξεις που ρυθμίζουν το υπό σύσταση Κέντρο Συντονισμού και Τεχνογνωσίας στην ΕΕΤΤ, του οποίου η δημιουργία στοχεύει στην υποστήριξη της Α.Π.Δ.Π.Χ. και των αρμοδίων αρχών εποπτείας της αγοράς, δεν προβλέπονται στο πλαίσιο λειτουργίας του αποφασιστικές αρμοδιότητες, χρηματοδοτικά εργαλεία ή προϋπολογισμός, ούτε καν εξουσία έκδοσης τεχνικών οδηγιών, με κίνδυνο να εξελιχθεί σε γραμματειακή δομή, αντί για πραγματικό AI competence center. Ως εκ τούτου, απαιτείται σημαντική ουσιαστική και νομοτεχνική βελτίωση, προκειμένου να μπορέσει να εξυπηρετήσει τον επιδιωκόμενο στόχο της δημιουργίας του, κατα τα αναλυτικά αναφερόμενα στο επόμενο Κεφάλαιο.

Ανεπάρκεια πρόβλεψης για αλγοριθμικούς ελέγχους (algorithmic audits)

Παράλληλα, δεν προβλέπεται πουθενά στο νομοσχέδιο υποχρεωτικός τεχνικός έλεγχος αλγορίθμων, εκτέλεση αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου (όπως προέβλεπε ο εν μέρει καταργηθείς Ν. 4961/2022), θεσμοθετημένη δυνατότητα πρόσβασης των Αρχών στον πηγαίο κώδικα, προληπτική διαδικασία αξιολόγησης ασφαλείας (red-teaming), διαδικασίες ελέγχων για καταπολέμηση αλγοριθμικών προκαταλήψεων (bias) και ελέγχων επεξηγησιμότητας (explainability testing) κ.λπ.

Διεθνώς, οι περισσότερες σύγχρονες ρυθμιστικές αρχές ΤΝ κινούνται προς audit-based supervision.

Η Ο.Κ.Ε θεωρεί απαραίτητο τον εμπλουτισμό του υπό επεξεργασία νομοσχεδίου με μια πρόσθετη ρύθμιση που να αφορά στην εξουσία τεχνικού ελέγχου, σύμφωνα με την οποία οι αρχές εποπτείας να μπορούν α) να ζητούν datasets, model cards, ήτοι τυποποιημένα έγγραφα τεκμηρίωσης και «εγχειρίδια χρήσης» μοντέλων μηχανικής μάθησης, τα οποία να εξηγούν λεπτομερώς τον σκοπό, τις τεχνικές προδιαγραφές, τα δεδομένα εκπαίδευσης, τα όρια και τις επιδόσεις, system logs, β) να εκτελούν ανεξάρτητες δοκιμές και γ) να αναθέτουν εξωτερικούς τεχνικούς ελέγχους.

Ελλιπής πρόβλεψη για τεχνική επάρκεια προσωπικού

Η Ε.Ε.Τ.Τ. και η Α.Π.Δ.Π.Χ. ορίζονται ως αρμόδιες αρχές για τη λειτουργία του ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου ΤΝ. Ωστόσο, το νομοσχέδιο δεν αναφέρεται σε στελέχωση με τις απαιτούμενες ειδικότητες, όπως επιστήμονες δεδομένων (data scientists), μηχανικοί μηχανικής μάθησης (machine learning engineers), ειδικοί κυβερνοασφάλειας (cybersecurity experts), ειδικοί ηθικής ΤΝ, AI auditors, νομικοί τεχνολογίας κ.λπ. Η 8ετής ήδη εμπειρία εφαρμογής του GDPR έδειξε ότι η έλλειψη τεχνικού προσωπικού περιορίζει την αποτελεσματικότητα της εποπτείας. Ακόμα, το νομοσχέδιο προβλέπει καταγγελίες και κυρώσεις, δεν προβλέπει όμως risk-based supervisory planning, ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων, μηχανισμό προτεραιοποίησης κινδύνων, σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική.

Περιορισμένη διαφάνεια του Μητρώου Συστημάτων ΑΙ του Δημοσίου

Το άρθρο 21 προβλέπει τη δημιουργία ενιαίου μητρώου συστημάτων ΤΝ του Δημοσίου στην Ειδική Γραμματεία Τεχνητής Νοημοσύνης και Διακυβέρνησης Δεδομένων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Μολαταύτα, στο νομοσχέδιο δεν αναφέρεται αν και σε ποια έκταση το Μητρώο θα είναι δημόσιο, ποιες πληροφορίες θα δημοσιοποιούνται, ποια θα είναι η πρόσβαση πολιτών και ερευνητών σε αυτό κ.λπ., γεγονός το οποίο χρήζει βελτίωσης κατά τα αναλυτικά αναφερόμενα στο επόμενο Κεφάλαιο.

Απουσία μηχανισμού ελέγχου δημόσιων αλγοριθμικών αποφάσεων

Αδυναμία του νομοσχεδίου αποτελεί και η απουσία μηχανισμού ελέγχου δημόσιων αλγοριθμικών αποφάσεων. Το νομοσχέδιο δεν διευκρινίζει αν προβλέπεται δικαίωμα εξήγησης, δικαίωμα αμφισβήτησης και ανεξάρτητο έλεγχο αλγοριθμικών αποφάσεων του Δημοσίου, κάτι το οποίο χρήζει βελτίωσης. Η Ο.Κ.Ε θεωρεί ότι πρόκειται για σημαντικό κενό δεδομένου ότι οι δημόσιες χρήσεις ΤΝ είναι από τις πλέον ευαίσθητες για τον πολίτη και τον διοικούμενο. Συνεπώς, είναι άκρως σημαντική η πρόβλεψη ειδικής διαδικασίας διοικητικής προσφυγής των πολιτών, ελέγχου αλγοριθμικής απόφασης (π.χ. πρόσληψης, συνταξιοδότησης, χορήγησης δανείων και κοινωνικών επιδομάτων) και υποχρεωτικής ανθρώπινης επανεξέτασης σε περίπτωση σφαλμάτων.

Απουσία υποχρεωτικών ετήσιων εκθέσεων λογοδοσίας

Στην ίδια λογική διαφάνειας και λογοδοσίας, στο νομοσχέδιο δεν υπάρχει υποχρέωση των αρχών να δημοσιεύουν έκθεση με αριθμό ελέγχων, καταγγελίες, κυρώσεις και συστημικούς κινδύνους. Δεν υπάρχει ακόμα παρά μόνο περιορισμένη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών και της ακαδημαϊκής κοινότητας, ενώ αρκετές χώρες χρησιμοποιούν AI Advisory Boards, Ethics Councils, Scientific Committees.

Η Ο.Κ.Ε θεωρεί σκόπιμη τη δημιουργία Εθνικής Συμβουλευτικής Επιτροπής ΤΝ με συμμετοχή πανεπιστημίων, ερευνητικών κέντρων, επαγγελματικών φορέων και οργανώσεων προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και τη θέσπιση «Ετήσιου Σχεδίου Εποπτείας ΤΝ» που να δημοσιεύεται από το Εποπτικό Συμβούλιο και να παραδίδεται στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής.

Εν κατακλείδι, όσον αφορά στο Μέρος Α' η Ο.Κ.Ε. επαναλαμβάνει, όπως διατύπωσε και στη σχετική Γνώμη Πρωτοβουλίας της, ότι υιοθετεί απόλυτα την άποψη της Ε.Ο.Κ.Ε. ότι κατά την αξιοποίηση της τεχνητής νοημοσύνης ορισμένες αποφάσεις πρέπει να παραμένουν αποκλειστικό προνόμιο του ανθρώπου, ιδίως σε τομείς όπου οι αποφάσεις αυτές έχουν μια δεοντολογική πτυχή, καθώς και νομικές συνέπειες ή κοινωνικό αντίκτυπο, όπως στη δικαιοσύνη, την επιβολή του νόμου, τις κοινωνικές υπηρεσίες, την υγειονομική περίθαλψη, τη στέγαση, τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, τις εργασιακές σχέσεις και την εκπαίδευση.

Περαιτέρω, σε κάθε πρωτοβουλία σχεδίασης και εφαρμογής συστημάτων ΤΝ επαναφέρεται η θέση της Ο.Κ.Ε. ότι θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ανάπτυξη σχεδιαστικών και λειτουργικών προδιαγραφών και η αναγκαιότητα λελογισμένης χρήσης της ΤΝ και υπό το πρίσμα της κοινωνικής και περιβαλλοντικής ευημερίας (αρχές δικαιοσύνης και πρόληψη βλαβών, αειφόρος ανάπτυξη με σεβασμό του περιβάλλοντος, οικολογική ευθύνη των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης, ενεργειακά αποδοτική χρήση πόρων, χαμηλή κατανάλωση ενέργειας, φιλικότητα προς το περιβάλλον).

Όσον αφορά το Μέρος Β' του υπό επεξεργασία νομοσχεδίου, θα πρέπει να σημειωθεί ότι στο παραπάνω περιγραφόμενο αμιγώς ευρωπαϊκό-δεσμευτικό νομοθετικό πλαίσιο, παρατηρείται να έχουν συσσωρευθεί και διατάξεις οι οποίες κάθε άλλο, αφορούν τον πυρήνα και τον σκοπό ενός θεσμικού νομοθετήματος σχετικά με την εφαρμογή του σχετικού Κανονισμού για την τεχνητή νοημοσύνη και την καθιέρωση του νομικού πλαισίου, τόσο για το κράτος ως διοίκηση και ως ελεγκτικό μηχανισμό, όσο και την αγορά τόσο ως πάροχο όσο και ως χρήστη.

Και ενώ το νομοσχέδιο στο Μέρος Α' δίνει μία συστηματική παραθέση της προσπάθειας «συμμόρφωσης» στα οριζόμενα στον Κανονισμό, ακολουθεί, με τις επόμενες διατάξεις των Κεφαλαίων του Μέρους Β', υιοθέτηση μια εσφαλμένης και συνταγματικώς μη επιτρεπτής πρακτικής εισαγωγής διατάξεων ασχέτων ή έστω οριακώς και εμμέσως συναφών προς τις βασικές ρυθμίσεις του υπό διαβούλευση και επεξεργασία νομοσχεδίου. Ειδικότερα, στο εν θέματι νομοσχέδιο εισάγονται διατάξεις που αφορούν σε ρυθμίσεις Κτηματολογίου, Πλατφόρμας Ενιαίας Ψηφιακής Υποστήριξης (ΕΨΥ) – support.gov.gr και ψηφιοποίησης της διαδικασίας καταχώρισης των ληξιαρχικών γεγονότων.

Εν τέλει με την εισαγωγή των διατάξεων των άρθρων (30-32) σχετικά με την ψηφιοποίηση διοικητικών διαδικασιών και τη δημιουργία κεντρικού αποθετηρίου ψηφιακών υπηρεσιών Ο.Τ.Α. α' βαθμού, την Πλατφόρμα Ενιαίας Ψηφιακής Υποστήριξης κλπ., των άρθρων (33-34) σχετικά με την παράταση συμβάσεων Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε. κλπ. έως 31.12.2026 και την τροποποίηση πρώτης διαχειριστικής περιόδου της ΦΑΡΟΣ ΑΕ και των άρθρων (35-39) σχετικά με την ψηφιοποίηση καταχώρισης ληξιαρχικών γεγονότων σε αντικατάσταση άρθρων ν. 344/1976, δεν

τηρούνται και σε αυτό το νομοθέτημα, πλην των όσων αναφέρθηκαν για την «εσωτερική» συμβατότητα αυτού με τις διατάξεις του Κανονισμού και οι αρχές της καλής νομοθέτησης και συγκεκριμένα: α) της ειδικότητας, αφού δεν ρυθμίζεται το αποκλειστικά μοναδικό, κατά τον άμεσα εφαρμοζόμενο ήδη Κανονισμό, αντικείμενο δηλαδή αυτό της «ΘΕΣΠΙΣΗΣ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ» και β) της ενότητας, σύμφωνα με την οποία όλες οι διατάξεις του συγκεκριμένου νομοθετήματος πρέπει να είναι άμεσα συναφείς με το αντικείμενο το οποίο ρυθμίζουν, πολλώ δε μάλλον όταν το πεδίο εφαρμογής, οι όροι, οι έννοιες, οι διαδικασίες και τα εργαλεία εφαρμογής ορίζονται πρωτογενώς από τον ισχύοντα άμεσα Κανονισμό.

Η Ο.Κ.Ε. κρίνει ζωτικής σημασίας την τήρηση των κανόνων της καλής νομοθέτησης και εφιστά ιδιαίτερη προσοχή στο ζήτημα αυτό, ιδίως ενόψει της Ετήσιας Έκθεσης της Ε.Ε. για το κράτος δικαίου στην Ελλάδα (2025), η οποία διαπιστώνει συστηματική και εξακολουθητική παράβλεψη των κανόνων αυτών στη χώρα μας (όπως έχει αναφερθεί και σε προηγούμενη Γνώμη της Ο.Κ.Ε.¹⁶), ενώ αναλυτικότερα αναφέρει ότι *«...Αντίστοιχους προβληματισμούς δημιουργεί και το φαινόμενο της ψήφισης «πολυνομοσχεδίων», το οποίο κάθε άλλο παρά μεμονωμένο μπορεί να χαρακτηριστεί, τους υποδηλώνουν χαρακτηριστικά οι όροι «τους διατάξεις/ρυθμίσεις» τους τίτλους 37 νόμων. Ενδεικτική της βιασύνης και προχειρότητας που χαρακτηρίζει την προετοιμασία και ψήφιση των νόμων, αλλά και της συχνής αδυναμίας εφαρμογής νέων διατάξεων, θα μπορούσε να θεωρηθεί και η αλλεπάλληλη τροποποίηση νόμων ακόμη και σε σύντομο χρόνο από την ψήφισή τους...»*.

¹⁶ Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδας, Γνώμη της Ο.Κ.Ε. αρ. 372 επί του νομοσχεδίου *«https://oke.gr/sites/default/files/372-oke-gnomi_shn_yp._dikaiosynis-eniaio_psifiako_mitroo_diafthoras.pdf»* 2026 *https://oke.gr/sites/default/files/372-oke-gnomi_shn_yp._dikaiosynis-eniaio_psifiako_mitroo_diafthoras.pdf*

ΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ

Στη συγκεκριμένη ενότητα αξιολογούνται οι προτεινόμενες ρυθμίσεις του υπό επεξεργασία νομοσχεδίου με ανάλυση κατ' άρθρο.

Άρθρο 1- Σκοπός

Ο σκοπός του Μέρους Α' ορθά φαίνεται να εστιάζει στην προστασία της υγείας, της ασφάλειας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, πλην όμως σημασία έχει να τονιστεί ότι η ΤΝ πρέπει να αποτελεί μοχλό για τη βιώσιμη ανάπτυξη, την πράσινη μετάβαση και την κοινωνική συνοχή, και όχι μόνο αντικείμενο ρύθμισης.

Η ρητή προσθήκη στον σκοπό του νόμου της «προώθησης της καινοτομίας με όρους κοινωνικής συνοχής, πράσινης μετάβασης και ανθρωποκεντρικής σχεδίασης, της διαφάνειας των αλγοριθμικών συστημάτων του δημόσιου τομέα προς τους πολίτες, και της χρήσης ανοικτών προτύπων», κρίνεται χρήσιμη, ώστε η εθνική εφαρμογή να μην είναι αμιγώς γραφειοκρατική, αλλά αναπτυξιακή.

Άρθρο 2 -Αντικείμενο

Το εν λόγω άρθρο, αν και φαίνεται να καλύπτει τις απορρέουσες από τον Κανονισμό διοικητικές και εποπτικές υποχρεώσεις της Ελλάδας, παραλείπει τη ρητή αναφορά στην παρακολούθηση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων στην αγορά εργασίας, αναγκαιότητα η οποία είχε πλήρως αποτυπωθεί στην προαναφερόμενη Γνώμη Πρωτοβουλίας της Ο.Κ.Ε.

Σκόπιμη, επομένως, θεωρείται η προσθήκη στο αντικείμενο του Μέρους Α' η ενίσχυση της λειτουργίας του Παρατηρητηρίου ΤΝ για την παρακολούθηση της Εθνικής Στρατηγικής για την ΤΝ και για την παρακολούθηση των επιπτώσεων των συστημάτων ΤΝ στην αγορά εργασίας, τις εργασιακές σχέσεις και την απασχόληση.

Άρθρο 3- Αρχές εποπτείας της αγοράς

Όπως αναλυτικά στο προηγούμενο Κεφάλαιο αναφέρθηκε, με την εν λόγω ρύθμιση η ΑΠΔΠΧ ορίζεται ως μόνη κεντρική αρχή. Προς αποφυγή «κενού

εποπτείας» σε τομεακά ζητήματα (π.χ. εργασιακά, τραπεζικά, υγεία) κρίνεται σκόπιμη η βελτίωση της εν λόγω προτεινόμενης, άκρως δυσλειτουργικής ρύθμισης προς το σκοπό του συντονισμού με ρητή αναφορά των αρμόδιων αρχών με τις οποίες συνεργάζεται η ΑΠΔΠΧ.

Άρθρο 4- Ενιαίο σημείο επαφής

Η λειτουργία της Α.Π.Δ.Π.Χ. ως ενιαίου σημείου επαφής κρίνεται θετικά αποτιμητέα, καθώς διευκολύνει το συντονισμό. Ωστόσο, η διάχυση υποχρεώσεων πληροφόρησης και αναφοράς σε πολλαπλές αρχές χρειάζεται πιο σαφή διαδικαστικό μηχανισμό και προθεσμίες, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα, ενώ απαραίτητη κρίνεται και η ύπαρξη διοικητικής δομής.

Χρήσιμο, επίσης, θα ήταν το σημείο επαφής να αξιοποιείται περαιτέρω παρέχοντας δωρεάν καθοδήγηση (helpdesk) σε πολίτες και ΜμΕ για τα δικαιώματά και τις υποχρεώσεις τους.

Άρθρο 5 & 6- Κοινοποιούσα αρχή & Κέντρο Συντονισμού ΕΕΤΤ

Ο ορισμός της ΕΕΤΤ ως κοινοποιούσας αρχής και η σύσταση Κέντρου Τεχνογνωσίας στην ΕΕΤΤ κρίνεται ομοίως θετική, ως πρωτοβουλία διάχυσης γνώσης και στήριξης της καινοτομίας.

Το άρθρο 6 δημιουργεί Κέντρο Συντονισμού και Τεχνογνωσίας στην ΕΕΤΤ το οποίο α) υποστηρίζει την Α.Π.Δ.Π.Χ. και τις αρμόδιες αρχές εποπτείας της αγοράς β) παρέχει συμβουλευτική και τεχνική υποστήριξη στην Α.Π.Δ.Π.Χ. ως προς τον συντονισμό της συνεργασίας γ) παρέχει εκπαίδευση στις αρχές εποπτείας της αγοράς και κατάρτιση σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού, δ) διευκολύνει την κατάρτιση κωδίκων δεοντολογίας ε) παρέχει τους πόρους για τη λειτουργία και την τεχνική και διοικητική υποστήριξη του ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου ΤΝ. Εντούτοις, προκειμένου να εκπληρώσει την φιλόδοξη αποστολή του, το Κέντρο δεν διαθέτει δικές του αποφασιστικές αρμοδιότητες, δεν διαθέτει χρηματοδοτικά εργαλεία, ούτε ανεξάρτητο προϋπολογισμό, ενώ δεν διαθέτει εξουσία έκδοσης τεχνικών οδηγιών, με κίνδυνο να εξελιχθεί σε γραμματειακή δομή, αντί για πραγματικό AI competence center. Κατά τη διεθνή πρακτική, η Ολλανδία δημιούργησε εξειδικευμένα AI

supervisory labs, ενώ η Γερμανία χρηματοδοτεί ανεξάρτητα competence centres συνδεδεμένα με ερευνητικά ιδρύματα.

Χρήσιμη θα ήταν η προσθήκη αρμοδιοτήτων στο Κέντρο Συντονισμού και Τεχνογνωσίας στην ΕΕΤΤ για την έκδοση τεχνικών κατευθυντήριων γραμμών, την ανάπτυξη εργαλείων ελέγχου αλγορίθμων, την δημιουργία AI testing laboratory και την διεξαγωγή τεχνικών ελέγχων (audits), με κατάλληλα εργαλεία χρηματοδότησης. Επιπλέον, μια πρόβλεψη συνεργασίας του με την Ο.Κ.Ε., τους κοινωνικούς εταίρους και την ακαδημαϊκή κοινότητα για την κατάρτιση των Κωδίκων Δεοντολογίας, ώστε να ενσωματώνονται κοινωνικές και εργασιακές παραμέτροι, θα προσέδιδε επιπλέον αξία στο εν λόγω εγχείρημα.

Άρθρο 7- Ενιαίο σύστημα καταγγελιών

Το εν λόγω άρθρο είναι κρίσιμο σε επίπεδο λογοδοσίας. Η ανάγκη προστασίας των χρηστών και των εργαζομένων από αδιαφανείς αλγοριθμικές αποφάσεις είναι απαραίτητο να τίθεται σε προτεραιότητα ουσιαστών ρυθμίσεων, όπως η παρούσα.

Η πρόβλεψη ρητής διαδικασίας ταχείας εξέτασης καταγγελιών εργασιακής φύσεως ή ευάλωτων ομάδων (ιδίως στο πλαίσιο εφαρμογής της ίσης μεταχείρισης), θα αποτελούσε σημαντική πρωτοβουλία.

Άρθρο 8- Συνεργασία μεταξύ αρχών εποπτείας της αγοράς

Όπως παραπάνω αναφέρεται, με τις προτεινόμενες διατάξεις δεν καθορίζεται με σαφήνεια ποια αρχή είναι αρμόδια για την εποπτεία των συστημάτων ΤΝ υψηλού κινδύνου του Παραρτήματος ΙΙΙ της EU AI Act, όταν αυτά χρησιμοποιούνται σε τομείς που ήδη εποπτεύονται από εξειδικευμένες ανεξάρτητες ή διοικητικές αρχές.¹⁷

¹⁷ Περιπτώσιολογία:

Για Σύστημα ΤΝ που χρησιμοποιείται για κοινωνικά επιδόματα, προσλήψεις, αξιολόγηση και άδειες προσωπικού, συνταξιοδότηση ή απόλυση εργαζομένων (Παράρτημα ΙΙΙ, σημείο 4 AI Act) δεν είναι ξεκάθαρο αν αρμόδια αρχή θα είναι η ΑΠΔΠΧ, το Υπουργείο Οικονομικών, η ΔΥΠΑ, ή η Επιθεώρηση Εργασίας;

Για Σύστημα ΤΝ που χρησιμοποιείται για πιστοληπτική αξιολόγηση ή χορήγηση δανείων από τράπεζες δεν είναι ξεκάθαρο αν αρμόδια αρχή θα είναι η ΑΠΔΠΧ ή η Τράπεζα της Ελλάδος

Για Σύστημα ΤΝ που παράγει αλγοριθμικές στρεβλώσεις στην αγορά ή συντονισμένη τιμολόγηση των υπεραγορών τροφίμων στην πλατφόρμα σύγκρισης τιμών «Πόσο κάνει» δεν είναι ξεκάθαρο αν αρμόδια αρχή θα είναι ΑΠΔΠΧ, η νεοσύστατη Αρχή Εποπτείας της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή ή η Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Για Σύστημα ΤΝ που χρησιμοποιείται για αλγοριθμικές συναλλαγές ή επενδυτικές συμβουλές δεν είναι ξεκάθαρο αν αρμόδια αρχή θα είναι η ΑΠΔΠΧ ή η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Το άρθρο 8 παρ. 4 του νομοσχεδίου ουσιαστικά αντιμετωπίζει τους φορείς αυτούς ως «πηγές πληροφόρησης» της ΑΠΔΠΧ και όχι ως συν-εποπτικές αρχές με ουσιαστικές αρμοδιότητες.

Οι εν λόγω ελλείψεις οδηγούν αιτιωδώς στην ύπαρξη:

α) Κενού αρμοδιότητας (regulatory gap)

Η ΑΠΔΠΧ διαθέτει εξειδίκευση στα προσωπικά δεδομένα και τα θεμελιώδη δικαιώματα, όχι όμως απαραίτητα στο εργατικό δίκαιο, στο τραπεζικό δίκαιο, στο δίκαιο ανταγωνισμού, στην κεφαλαιαγορά και στην κυβερνοασφάλεια. Έτσι μπορεί να προκύψουν παραβάσεις που δεν θα εξετάζονται επαρκώς από την αρμόδια κατά το αντικείμενο αρχή, καθώς και επικαλύψεις αρμοδιοτήτων. Επίσης, δεν προκύπτει τι θα συμβεί όταν παρέλθει η άπρακτη παρέλευση της 30ήμερης προθεσμίας έγκρισης δοκιμής ενός συστήματος, η οποία κατά το άρθρο 13 παρ 2 του νομοσχεδίου, δεν τεκμαίρεται ως έγκριση και αν στην περίπτωση αυτή ο αιτών (π.χ μια ελληνική νεοφυής επιχείρηση που αξιοποιεί την υπολογιστική του «Δαίδαλου» μέσω του AI factory ΦΑΡΟΣ ΑΕ) θα παραμείνει εγκλωβισμένη σε μια ατέρμονη διοικητική διαδικασία.

β) Κινδύνου σύγκρουσης ρόλων της ΑΠΔΠΧ

Επιπρόσθετα, εκτός από ως **αρχή εποπτείας της αγοράς**, το νομοσχέδιο ορίζει την ΑΠΔΠΧ τόσο ως **ενιαίο σημείο επαφής**, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 70 του Κανονισμού για την ΤΝ., ως **αρχή υποδοχής καταγγελιών** υπό το ενιαίο σύστημα υποβολής, όσο και ως **κοινοποιημένο οργανισμό αξιολόγησης συμμόρφωσης**, σύμφωνα με το Παράρτημα VII του Κανονισμού, των συστημάτων ΤΝ υψηλού κινδύνου που πρόκειται να τεθούν σε λειτουργία από αρχές που είναι αρμόδιες για την επιβολή του νόμου, τη μετανάστευση και το άσυλο.

Με άλλα λόγια, η ίδια Αρχή θα είναι επιφορτισμένη να ελέγχει, να πιστοποιεί να επιβάλλει κυρώσεις για συστήματα υψηλού κινδύνου ΤΝ, γεγονός που δημιουργεί ζήτημα θεσμικής αμεροληψίας και σύγκρουσης συμφερόντων.

Για Σύστημα ΤΝ ηλεκτρονικών συναλλαγών που παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες κυβερνοασφάλειας δεν είναι ξεκάθαρο αν αρμόδια αρχή θα είναι για να επιληφθεί η ΑΠΔΠΧ, η ΕΕΤΤ ή η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας.

Παράλληλα, η ανάθεση και νέων αρμοδιοτήτων στην ΑΠΔΠΧ επιβάλλει τροποποίηση των συναφών άρθρων 9,10 και 13 του Ν 4624/2019 περί προστασίας προσωπικών δεδομένων που ορίζουν τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες της εν λόγω συνταγματικά κατοχυρωμένης Αρχής. Είναι ακόμα ερευνητέο κατά πόσον η προσθήκη, μέσω απλού νόμου, και νέων αρμοδιοτήτων και καθηκόντων ελέγχου φορέων της αγοράς στην ΑΠΔΠΧ, ιδίως όταν αυτά δεν συνδέονται άμεσα με τα θεμελιώδη δικαιώματα και τα προσωπικά δεδομένα, όπως αυτά του άρθρου 9^Α, συνάδει με την συνταγματική της αποστολή. Σε αυτήν την περίπτωση απορίας άξιο είναι αν καθίσταται επιτρεπτό η Αρχή να εισπράττει ένα διοικητικό τέλος εξέτασης και δοκιμών συστημάτων ΑΙ, αντί να επιδιώκει, όπως προβλέπει το νομοσχέδιο, απολογιστικά την είσπραξη από τους διοικουμένους ενός εξ αρχής άγνωστου και ενδεχομένως συχνά υψηλού κόστους τεχνικού ελέγχου.

Κατά τη διεθνή πρακτική, στην Ευρωπαϊκή νομοθεσία προϊόντων συνήθως διαχωρίζονται οι κοινοποιημένοι οργανισμοί (notified bodies) από τις εποπτικές αρχές αγοράς (market surveillance authorities). Προτιμητέο από την Ο.Κ.Ε κρίνεται η αρμοδιότητα του άρθρου 11 να μεταφερθεί σε ανεξάρτητο οργανισμό (notified body), ή σε ειδική οργανωτικά διακριτή μονάδα.

γ) Κινδύνου παράλληλων ή αντικρουόμενων διαδικασιών

Όταν, όπως προαναφέρθηκε, ένα σύστημα ΤΝ παραβιάζει ταυτόχρονα την ΑΙ Act, τον GDPR, την εργατική νομοθεσία και το δίκαιο ανταγωνισμού, το νομοσχέδιο δεν προβλέπει μηχανισμό επίλυσης συγκρούσεων αρμοδιότητας, ούτε υποχρεωτικές κοινές αποφάσεις των κατά περίπτωση συναρμόδιων αρχών αν και το άρθρο 19 περί δημοσιότητας των κυρώσεων προβλέπει παράλληλη δημοσίευση των κυρώσεων στον ιστότοπο της ΑΠΔΠΧ και των αρμόδιων αρχών.

δ) Αδυναμίας εφαρμογής της τομεακής τεχνογνωσίας

Η αλλοδαπή εμπειρία συνηγορεί υπέρ της άποψης ότι η αποκλειστική ανάθεση της εποπτείας της αγοράς στην εθνική Αρχή Προστασίας Δεδομένων δεν θεωρείται η ενδεδειγμένη λύση. Η διεθνής τάση ελέγχου των αγορών είναι η «τομεακή εποπτεία» των εφαρμογών ΤΝ από αρχές ανταγωνισμού,

χρηματοπιστωτικής εποπτείας και εργασίας. Η λογική είναι ότι ο αλγόριθμος δεν μπορεί να αποσπαστεί από το ρυθμιζόμενο αντικείμενο.¹⁸

Άρθρο 11- Κοινοποιημένος Οργανισμός (Notified Body)

Καθώς η ΑΠΔΠΧ ορίζεται ταυτόχρονα ως *εποπτική αρχή* και ως *κοινοποιημένος οργανισμός* για συστήματα ΤΝ υψηλού κινδύνου σε τομείς επιβολής του νόμου και μετανάστευσης, εντοπίζεται σοβαρό ζήτημα θεσμικής αμεροληψίας (σύγκρουση ρόλων).

Στο πεδίο αυτό κρίσιμο είναι να διαχωριστούν οι ρόλοι, ώστε να μην τίθενται ζητήματα ελέγχου της αρχής και να μην της απονέμονται ταυτόχρονα κυρωτικά και πιστοποιητικά καθήκοντα.

Άρθρο 12 -Ρυθμιστικό δοκιμαστήριο - Sandbox

Το εν λόγω προτεινόμενο άρθρο ευθυγραμμίζεται με τις προτάσεις της Ο.Κ.Ε. για στήριξη της καινοτομίας. Αξιοποιεί τις υφιστάμενες Ευρωπαϊκές και Εθνικές υποδομές, όπως οι Ευρωπαϊκοί Κόμβοι Ψηφιακής Καινοτομίας (EDIHs) και το Εργοστάσιο Τεχνητής Νοημοσύνης ΦΑΡΟΣ AI Factory. Ωστόσο, υπάρχει κίνδυνος το Sandbox να αξιοποιείται κυρίως από μεγάλους τεχνολογικούς ομίλους.

Μια πρόβλεψη (βάσει του Art. 57 της AI Act)¹⁹ ότι ΜμΕ και νεοφυείς επιχειρήσεις (startups) θα μπορούσαν να συμμετέχουν χωρίς ουσιώδεις επιβαρύνσεις θα ενίσχυε την συμπεριληπτικότητα στην προσβαση. Επιπλέον, η πρόβλεψη προτεραιότητας (fast-track) σε συστήματα ανοικτού κώδικα και ανοικτών

¹⁸ Ειδικότερα, όπως προαναφέρθηκε, στο Ηνωμένο Βασίλειο εφαρμόζεται μοντέλο πολύ-ρυθμιστικής εποπτείας της ΤΝ μέσω συνεργασίας των Αρχών ιδιωτικότητας, αγορών, ανταγωνισμού, ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ICO, FCA, CMA, Ofcom). Στη Γαλλία, η DGCCRF (Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού, Κατανάλωσης και Καταστολής Απάτης) του Υπουργείου Οικονομικών λειτουργεί ως το κεντρικό σημείο επαφής, συντονίζοντας τις τομεακές αρχές, όπως η Αρχή Προστασίας Δεδομένων (CNIL). Στη Γερμανία, η Ομοσπονδιακή Ρυθμιστική Αρχή Δικτύων (Bundesnetzagentur/BNetzA) είναι η κεντρική αρχή Εποπτείας της αγοράς, σε συνεργασία με την BaFin (εποπτική αρχή για τον χρηματοπιστωτικό τομέα) και το BfArM (ρυθμιστική αρχή για τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα). Στην Ισπανία η AESIA δημιουργήθηκε ως εξειδικευμένη ρυθμιστική αρχή για την ΤΝ. Στην Ιταλία η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας (CAN) έχει οριστεί ως η αρχή εποπτείας της αγοράς (με εξουσίες επιβολής κυρώσεων) και η AgID (Υπηρεσία για την Ψηφιακή Ιταλία) ως η αρχή κοινοποίησης. Η Ολλανδική Υπηρεσία Ψηφιακών Υποδομών (RDI) αναλαμβάνει τον τεχνικό συντονισμό και την εποπτεία, συνεργαζόμενη στενά με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων (Autoriteit Persoonsgegevens). Στον Καναδά, το προτεινόμενο κανονιστικό πλαίσιο προέβλεπε νέο εξειδικευμένο εποπτικό μηχανισμό και όχι ανάθεση στην αρχή προστασίας δεδομένων. Στις ΗΠΑ δεν υπάρχει ενιαία αρχή αλλά η εποπτεία γίνεται από Federal Trade Commission, τομεακούς ρυθμιστές και πολιτειακές αρχές σε μια προσέγγιση υπό το πρίσμα της προστασίας του καταναλωτή και του ανταγωνισμού.

¹⁹ Το άρθρο 57 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 (AI act) προβλέπει κατά προτεραιότητα και ατελή πρόσβαση για ΜμΕ και νεοφυείς.

δεδομένων και σε εφαρμογές που εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον, την υγεία και το περιβάλλον κρίνεται σκόπιμη.

Οι Ευρωπαϊκοί Κόμβοι Ψηφιακής Καινοτομίας είναι ιδιαίτερα χρήσιμοι γιατί το ενωσιακό πλαίσιο τους προορίζει ακριβώς ως σημεία πρόσβασης σε sandbox, TEFs, AI Factories και υπηρεσίες υποστήριξης για καινοτόμους φορείς. Συνεπώς, έχουν τη δυνατότητα να λειτουργήσουν ως «προθάλαμος» για την προ-δοκιμή, την ωρίμανση του σχεδίου, την προσομοίωση κινδύνων και την παραπομπή σε κατάλληλες τεχνολογικές υποδομές.

Για τους λόγους αυτούς σκόπιμο κρίνεται να συμπληρωθεί στο ως άνω προτεινόμενο άρθρο ότι για την διευκόλυνση και την προετοιμασία της αίτησης συμμετοχής τους στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο TN οι πάροχοι ή οι μελλοντικοί πάροχοι συστημάτων TN μπορούν να απευθύνονται στους Ευρωπαϊκούς Κόμβους Ψηφιακής Καινοτομίας (EDIHs) που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, όπως αυτοί αναγράφονται στην επίσημη ιστοσελίδα του δικτύου τους, European Digital Innovation Hubs Network.

Επίσης, χρήσιμο θεωρείται να διευκρινιστεί ότι με το ρυθμιστικό δοκιμαστήριο TN μπορούν να συνεργάζονται οι Ευρωπαϊκοί Κόμβοι Ψηφιακής Καινοτομίας (EDIHs) που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, στο πλαίσιο της αποστολής τους να συνδέουν τους ωφελούμενους τους με το ευρύτερο Ευρωπαϊκό οικοσύστημα καινοτομίας της Τεχνητής Νοημοσύνης.

Άρθρο 13- Δοκιμές σε πραγματικές συνθήκες

Το άρθρο 60 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 (AI Act) ορίζει το νομικό πλαίσιο για τη δοκιμή συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης (TN) υψηλού κινδύνου σε συνθήκες πραγματικού περιβάλλοντος.

Απαιτεί από τους παρόχους ή υποψήφιους παρόχους να πληρούν συγκεκριμένες εγγυήσεις προτού δοκιμάσουν τέτοια συστήματα εκτός εργαστηρίου, και συγκεκριμένα:

- Συγκατάθεση: Απαιτείται ενημερωμένη συγκατάθεση από τα φυσικά πρόσωπα που θα συμμετάσχουν στη δοκιμή, λαμβάνοντας υπόψη την προστασία των προσωπικών τους δεδομένων.
- Άδεια Εποπτείας: Η δοκιμή επιτρέπεται μόνο κατόπιν αδειοδότησης από την αρμόδια εθνική αρχή εποπτείας της αγοράς του κράτους μέλους όπου θα λάβει χώρα.
- Αντιμετώπιση Κινδύνων: Κάθε σοβαρό περιστατικό που εντοπίζεται κατά τη δοκιμή πρέπει να αναφέρεται αμέσως στην αρχή εποπτείας, θεσπίζοντας παράλληλα μέτρα άμεσου μετριασμού ή προσωρινής αναστολής της δοκιμής.
- Ευθύνη: Ο πάροχος φέρει την πλήρη ευθύνη για τυχόν ζημιές που προκαλούνται κατά τη διάρκεια της δοκιμής σύμφωνα με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο ευθύνης.

Η εφαρμογή του άρθρου 13 μπορεί να λειτουργήσει μόνο αν αντιμετωπιστούν ως «δομικές» τέσσερις κατηγορίες κινδύνων: νομική αβεβαιότητα αρμοδιότητας, ανεπαρκής τεκμηρίωση του πλάνου δοκιμών, ελλειπείς εγγυήσεις για τα υποκείμενα των δοκιμών και χαμηλή επιχειρησιακή ετοιμότητα των αρχών ελέγχου. Το άρθρο 13, σε συνδυασμό με το άρθρο 60 του Κανονισμού για την TN, απαιτεί ουσιαστικά ένα πλήρες πλαίσιο προ-έγκρισης, εποπτείας, καταγραφής, διαχείρισης συμβάντων και δυνατότητας άμεσης διακοπής της δοκιμής.

Από την επισκόπηση και σύγκριση των προαναφερόμενων άρθρων του Κανονισμού και του υπό επεξεργασία νομοσχεδίου προκύπτουν ορισμένα ζητήματα:

Πρώτον, η διάκριση μεταξύ «έγκρισης» και «αδειοδότησης» στο εθνικό κείμενο, η οποία είναι δυνατόν να δημιουργήσει σύγχυση. Το άρθρο 60 του Κανονισμού προβλέπει ότι, αν δεν δοθεί απάντηση εντός 30 ημερών, η δοκιμή θεωρείται εγκεκριμένη, εκτός αν το εθνικό δίκαιο δεν προβλέπει σιωπηρή έγκριση. Η εθνική ρύθμιση, όπως προτείνεται, επιλέγει ρητή γραπτή άδεια και αποκλείει το τεκμήριο έγκρισης, άρα πρέπει να αιτιολογηθεί καθαρά ως αυστηρότερη διαδικαστική επιλογή και να αποσαφηνιστεί ότι δεν παραβιάζει τον Κανονισμό.

Δεύτερον, η πιθανή αλληλεπικάλυψη αρμοδιοτήτων: η Α.Π.Δ.Π.Χ. και οι αρχές εποπτείας της αγοράς έχουν κοινό ρόλο, αλλά χωρίς ενιαίο επιχειρησιακό πρωτόκολλο υπάρχει κίνδυνος καθυστερήσεων, διπλών αιτημάτων και αντικρουόμενων όρων.

Τρίτον, η πλήρης προστασία των συμμετεχόντων, ιδίως ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, γιατί οι πραγματικές συνθήκες δοκιμής συνεπάγονται έκθεση σε μη πλήρως ώριμα συστήματα και σε πιθανές διακριτικές ή λανθασμένες αποφάσεις.

Τέταρτον, η διαχείριση της ευθύνης και των ρόλων μεταξύ παρόχου, μελλοντικού παρόχου και φορέα εφαρμογής, καθώς χωρίς συμβατική και τεχνική αποσαφήνιση θα δυσκολεύει η απόδοση ευθυνών αν προκύψει συμβάν.

Τεχνικές προϋποθέσεις

Απαιτείται λεπτομερές σχέδιο δοκιμών με σαφή ορισμό σκοπού, κριτηρίων επιτυχίας, ορίων χρήσης, μεθόδων παρακολούθησης, μηχανισμών ανθρώπινης επίβλεψης και κανόνων άμεσης παύσης. Το σχέδιο πρέπει να περιλαμβάνει διαδικασίες αναστρεψιμότητας των αποτελεσμάτων, ώστε οι προβλέψεις, συστάσεις ή αποφάσεις του συστήματος να μπορούν να ακυρωθούν ή να παρακαμφθούν χωρίς βλάβη για τα πρόσωπα.

Χρειάζονται, επίσης, ισχυρά μέτρα κυβερνοασφάλειας, πλήρης καταγραφή συμβάντων, έλεγχοι πρόσβασης, απομόνωση του δοκιμαστικού περιβάλλοντος από παραγωγικά συστήματα και σαφές πρωτόκολλο διαγραφής ή ανωνυμοποίησης δεδομένων μετά το πέρας της δοκιμής. Για συστήματα που χρησιμοποιούν δεδομένα τρίτων πηγών ή διασυννοριακές ροές δεδομένων, πρέπει να υπάρχουν νομικές και τεχνικές δικλίδες για τη νόμιμη μεταφορά και την αποφυγή μη επιτρεπτής εξαγωγής δεδομένων σε τρίτες χώρες. Επίσης, οι φορείς που συμμετέχουν στη δοκιμή πρέπει να έχουν πρόσβαση σε τεκμηρίωση, εγχειρίδια χρήσης και σαφείς διαδικασίες αναφοράς σοβαρού συμβάντος.

Επιχειρησιακές προϋποθέσεις

Σε επιχειρησιακό επίπεδο, η δοκιμή πρέπει να υλοποιείται μόνο από ομάδα με επαρκή τεχνογνωσία, σαφές οργανόγραμμα ευθυνών και ικανότητα άμεσης αντίδρασης σε περιστατικά. Η συμφωνία μεταξύ παρόχου και φορέα εφαρμογής πρέπει να ορίζει ρητά ποιος ελέγχει τι, ποιος έχει δικαίωμα παύσης, ποιος ενημερώνει τους συμμετέχοντες και ποιος ενεργοποιεί το σχέδιο ανάκλησης ή διόρθωσης.

Ρόλος των κόμβων - EDIHs

Οι Ευρωπαϊκοί Κόμβοι Ψηφιακής Καινοτομίας είναι ιδιαίτερα χρήσιμοι γιατί το ενωσιακό πλαίσιο τους προορίζει ακριβώς ως σημεία πρόσβασης σε sandbox, TEFs, AI Factories και υπηρεσίες υποστήριξης για καινοτόμους φορείς. Άρα, μπορούν όπως προαναφέρθηκε να λειτουργήσουν ως «προθάλαμος» για την προ-δοκιμή, την ωρίμανση του σχεδίου, την προσομοίωση κινδύνων και την παραπομπή σε κατάλληλες τεχνολογικές υποδομές.

Το AI Factory «ΦΑΡΟΣ» έχει ισχυρή προστιθέμενη αξία, επειδή παρέχει υπολογιστική ισχύ, δεδομένα και εξειδικευμένη υποστήριξη για startups, ΜμΕ, ερευνητικά κέντρα και δημόσιους φορείς, με έμφαση στην υγεία, τον πολιτισμό, τη γλώσσα και τη βιωσιμότητα. Συνεπώς, μπορεί να αποτελέσει κρίσιμη υποδομή για τη φάση προετοιμασίας, stress testing, προσομοίωσης και τεχνικής επαλήθευσης πριν από δοκιμή σε πραγματικές συνθήκες. Το Κέντρο APXIMHΔHΣ για την ΤΝ είναι επίσης πολύτιμο ως ερευνητικός κόμβος που συνδέει την ελληνική και διεθνή κοινότητα AI, ιδιαίτερα σε επίπεδο μεθοδολογίας, αξιολόγησης μοντέλων, bias analysis και επιστημονικής τεκμηρίωσης.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, για την βελτίωση του πλαισίου δοκιμών σε πραγματικές συνθήκες εκτός ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων Τεχνητής Νοημοσύνης σκόπιμο κρίνεται:

- Να δημιουργηθεί ενιαίο εθνικό πρωτόκολλο δοκιμών πραγματικών συνθηκών με υποδείγματα για σχέδιο δοκιμής, ενημέρωση συμμετεχόντων, συμφωνία ρόλων και αναφορά σοβαρών συμβάντων.
- Να θεσπιστεί μηχανισμός «προ-αξιολόγησης» μέσω EDIHs, AI Factory ΦΑΡΟΣ και Κέντρου ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ, ώστε το σχέδιο να ωριμάζει τεχνικά πριν φτάσει στην αρχή.
- Να δημιουργηθεί κοινή ομάδα υποστήριξης Α.Π.Δ.Π.Χ. – αρμόδιων αρχών – τεχνικών κόμβων για σύνθετες δοκιμές υψηλού ρίσκου.
- Να προβλεφθεί ρητή υποχρέωση ανθρώπινης εποπτείας (human oversight), audit logs και δυνατότητα άμεσης αναστολής ή ανάκλησης του αποτελέσματος της δοκιμής.
- Να ενσωματωθεί η αλγοριθμική εκτίμηση αντικτύπου προς αξιολόγηση θεμελιωδών δικαιωμάτων και η εκτίμηση αντικτύπου ιδιωτικότητας, όπου απαιτείται, πριν από την έναρξη λειτουργίας κάθε συστήματος.
- Να αξιοποιηθεί το AI Factory «ΦΑΡΟΣ» για υπολογιστικούς πόρους και data governance, τα EDIHs για επιχειρησιακή ωρίμανση και το Κέντρο ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ για ερευνητική αξιολόγηση και μεθοδολογική υποστήριξη.

Συνολικά, το άρθρο 13 αξιολογείται ως σωστή νομοθετική επιλογή, πλην όμως για να λειτουργήσει στην πράξη χρειάζεται εγγυήσεις α) πιο αυστηρής διαδικαστικής αρχιτεκτονικής, με τεχνικά πρότυπα δοκιμών και με ισχυρή διαλειτουργικότητα μεταξύ εποπτικών και υποστηρικτικών φορέων και β) ρητής, συνειδητής και ενημερωμένης συγκατάθεσης των πολιτών/χρηστών που θα επηρεαστούν στο πλαίσιο δοκιμών σε πραγματικές συνθήκες. Σκόπιμη κρίνεται η απαγόρευση δοκιμών σε ευάλωτες ομάδες, χωρίς την εποπτεία εθνικού συμβουλίου δεοντολογίας.

Άρθρο 21- Μητρώο συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης

Το άρθρο 21 δημιουργεί ενιαίο μητρώο συστημάτων ΤΝ του Δημοσίου στην Ειδική Γραμματεία Τεχνητής Νοημοσύνης και Διακυβέρνησης Δεδομένων του

Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (καταργώντας το συναφές άρθρο 8 του Ν 4961/2022 και την αρμοδιότητα της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας).

Ως γνωστόν, η Ελλάδα εφαρμόζει λύσεις AI σε κρίσιμους τομείς της δημόσιας διοίκησης, όπως ο εικονικός ψηφιακός βοηθός **mAigov** του Gov.gr που απαντά σε ερωτήσεις πολιτών για δημόσιες υπηρεσίες, εκδίδει έγγραφα και απλοποιεί τη γραφειοκρατία, οι **φορολογικοί Έλεγχοι της ΑΑΔΕ** με χρήση predictive analytics και αλγορίθμων από για τον **εντοπισμό φοροδιαφυγής**, διασταύρωση στοιχείων και ανάλυση ύποπτων συναλλαγών, η **Δημόσια Διοίκηση** με την εισαγωγή συστημάτων AI για την **ανάλυση στόχων και την αξιολόγηση του προσωπικού** με σκοπό την αξιοκρατία και την αποδοτικότητα, το **Εθνικό Εργοστάσιο AI της ΦΑΡΟΣ ΑΕ** με την ίδρυση ειδικής δομής (με τη συμμετοχή της ΗΔΙΚΑ) για την ανάπτυξη εγχώριων μοντέλων AI, ειδικά στον τομέα της **ψηφιακής υγείας κ.λπ.**

Ωστόσο, δεν διευκρινίζεται αν και σε ποια έκταση το Μητρώο θα είναι δημόσιο, ποιες πληροφορίες θα δημοσιοποιούνται, ποια θα είναι η πρόσβαση πολιτών και ερευνητών σε αυτό κ.λπ. Σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική, ο Καναδάς εφαρμόζει δημόσιο Algorithmic Impact Registry, ενώ η Ολλανδία τηρεί Algorithm Register.

Το μητρώο συστημάτων ΤΝ για φορείς του δημόσιου τομέα μπορεί να αποτελέσει σημαντικό μέτρο διαφάνειας και λογοδοσίας, πλην όμως απαραίτητη κρίνεται η υποχρεωτική δημοσιοποίηση των ελάχιστων αναγκαίων στοιχείων διαφάνειας, ήτοι του σκοπού του συστήματος, της κατηγορίας κινδύνου, του φορέα χρήσης, της εκτίμησης επιπτώσεων και των μέτρων ανθρώπινης εποπτείας με τήρηση των αρχών ασφάλειας, σεβασμού του εμπορικού και βιομηχανικού απορρήτου και εμπιστευτικότητας. Επιπλέον, χρήσιμη θεωρείται η υποχρέωση περιοδικής επικαιροποίησης του και η διαλειτουργικότητά του με το Παρατηρητήριο και τις εποπτικές αρχές.

Άρθρο 22- Παρατηρητήριο ΤΝ

Το Παρατηρητήριο ΤΝ μπορεί να αποτελέσει χρήσιμο εργαλείο στρατηγικής παρακολούθησης. Ωστόσο, η αποστολή του παραμένει γενική και χρειάζεται πιο

μετρήσιμους στόχους, δείκτες και διαδικασία δημοσίευσης αποτελεσμάτων, σε ετήσια βάση. Ως εκ τούτου, σημαντικό κρίνεται να οριστούν ετήσιο πρόγραμμα εργασιών, δείκτες παρακολούθησης και υποχρεωτική δημόσια ετήσια έκθεση με συγκεκριμένα δεδομένα προόδου.

Άρθρο 25- Καταργούμενες Διατάξεις

Με το ως άνω προτεινόμενο άρθρο προβλέπεται πλήρης κατάργηση του Κεφαλαίου Β' του ν. 4961/2022. Δεδομένου, όμως ότι στις καταργούμενες διατάξεις συμπεριλαμβάνονται ρυθμίσεις, η έλλειψη των οποίων θα οδηγήσουν σε μείωση του προστατευτικού πλαισίου, σκόπιμο είναι τα άρθρα αυτά **να διατηρηθούν σε ισχύ**, ως συμπληρωματικά προς τον Κανονισμό AI Act και τα εφαρμοστικά του μέτρα.

Ειδικότερα σκόπιμο είναι να μην καταργηθούν:

Το **Άρθρο 5 (Αλγοριθμική Εκτίμηση Αντικτύπου) του ν. 4961/2022**: Η AI Act απαιτεί Εκτίμηση Επιπτώσεων (FRIA) *μόνο* για συστήματα υψηλού κινδύνου. Το άρθρο 5 του ν. 4961/2022 κάλυπτε όλα τα συστήματα του Δημοσίου.

Το **Άρθρο 6 (Υποχρεώσεις Διαφάνειας & Δικαίωμα Εξήγησης) του ν. 4961/2022**, το οποίο διασφάλιζε τη ρητή δημόσια υποχρέωση διαφάνειας και την ενημέρωση του υποκειμένου.

Το **Άρθρο 7 (Υποχρεώσεις Ανοικτού Κώδικα / Επαναχρησιμοποίησης) του ν. 4961/2022**, το οποίο προέβλεπε τη διάθεση βελτιώσεων και κώδικα.

Απαραίτητη θεωρείται, όμως, σχετική τροποποίησή του με σκοπό την **αναβάθμιση της ρήτρας "Public Money, Public Code"**, ώστε τα συστήματα και οι βελτιώσεις που χρηματοδοτούνται από δημόσιους πόρους να διατίθενται **υποχρεωτικά ως λογισμικό ανοικτού κώδικα** (κατά προτίμηση υπό την άδεια European Union Public Licence - EUPL). Τυχόν εξαίρεση, σκόπιμο κρίνεται, να επιτρέπεται μόνο κατόπιν αιτιολογημένης τεκμηρίωσης για λόγους ασφαλείας, δικαιωμάτων τρίτων, στρατιωτικού/εμπορικού απορρήτου ή υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος.

Άρθρα 26 έως 29 -Ρυθμίσεις Κτηματολογίου

Τα παραπάνω άρθρα, όπως προαναφέρθηκε, περιέχουν ειδικές ρυθμίσεις για τα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου και Κω-Λέρου, εξουσιοδοτικές διατάξεις για ζητήματα του νπδδ «Ελληνικό Κτηματολόγιο», μεταβατικές διατάξεις για την εφαρμογή των άρθρων 8, 9 και 10 του ν. 5142/2024 και για το προσωπικό με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου των καταργούμενων ειδικών άμισθων Υποθηκοφυλακείων και δεν έχουν καμία σχέση με τις προβλέψεις με σκοπό πλήρους υιοθέτησης του Κανονισμού AI Act. Μάλιστα, αν και στο άρθρο 2 παρ. 11 του Κανονισμού ορίζεται ρητά ότι *«Ο παρών κανονισμός δεν εμποδίζει την Ένωση ή τα κράτη μέλη να διατηρούν ή να θεσπίζουν νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις που είναι ευνοϊκότερες για τους εργαζομένους ως προς την προστασία των δικαιωμάτων τους»* αυτό τελικά ορίζεται (in fine) και συστήνεται από τον ενωσιακό νομοθέτη για την περίπτωση της *«χρήσης συστημάτων ΤΝ από τους εργοδότες ή να ενθαρρύνουν ή να επιτρέπουν την εφαρμογή ευνοϊκότερων συλλογικών συμβάσεων για τους εργαζομένους»* και όχι ως δυνατότητα θεσπίσεως διατάξεων τροποποιητικού, μεταβατικού και καταργητικού χαρακτήρα άλλων ασχέτων - διοικητικού, εσωτερικής λειτουργίας και εργατικού περιεχομένου- διατάξεων ή και νομοθετημάτων με το υπό εξέταση νομοσχέδιο.

Άρθρα 35 έως 39- Ρυθμισεις για την ψηφιοποιηση της διαδικασιας καταχωρισης των ληξιαρχικων γεγονοτων

Ομοίως, τα ανωτέρω επιβεβαιώνονται και από τις διατάξεις των άρθρων 35 έως 39, τα οποία στην ουσία είναι επανάληψη και προσαρμογή των κατ' ιδίαν διατάξεων του παλαιού νόμου (Ν. 344/1976), στα νέα νομοθετικά δεδομένα της διεύρυνσης των νομικών εννοιών των ληξιαρχικών γεγονότων, λόγω του ότι η κοινωνική εξέλιξη επέβαλε νέες μορφές πηγών και αφορμών δημιουργίας και καταγραφής ληξιαρχικώς ενδιαφερόντων γεγονότων και δημιουργηθεισών κοινωνικώς καταστάσεων, όπως λ.χ. η έννοια της συμβίωσης όπως την ορίζει ο νόμος να συνιστά μια αυτοτελή νομική κατάσταση ενώσεως φυσικών προσώπων (του ίδιου ή διαφορετικού φύλου).

Άρθρο 35- Καθήκοντα Ληξιάρχου – αντικατάσταση άρθρου 4 του Ν. 344/1976

Στο άρθρο αυτό προβλέπεται μεταξύ άλλων ότι ο Ληξίαρχος υποχρεούται να διενεργεί έλεγχο νομιμότητας πριν από την καταχώριση κάθε πράξης βάσει επίσημων στοιχείων και με αυτεπάγγελτη αναζήτηση στο Ο.Π.Σ. «Μητρώο Πολιτών». Επειδή Ληξίαρχος μπορεί να διοριστεί εκτός από τον Δήμαρχο ή τον νόμιμο αναπληρωτή του και υπάλληλος του Δήμου (άρθρο 2 του Ν. 344/1976), σκόπιμη είναι η βελτίωση της εν λόγω ρύθμισης ως προς τη δυνατότητα χορήγησης τέτοιου είδους αρμοδιότητας σε υπάλληλο ενόψει της ως άνω υποχρέωσης, αλλά και περαιτέρω εξειδίκευση των απαιτούμενων προϋποθέσεων.

Με άρθρο 2 παρ. 8 του Ν.344/1976 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 9 παρ. 17 του Ν.2307/1995, οι ληξίαρχοι αποζημιώνονταν σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Δημοτικών Υπαλλήλων. Η αποζημίωση αυτή, ενόψει της βαρύνουσας σημασίας και της απαιτούμενης υπευθυνότητας της θέσης σκόπιμο είναι να διατηρηθεί, ακόμα και σε περίπτωση νομοτεχνικών βελτιώσεων των σχετικών άρθρων.

Άρθρο 36- Ληξιαρχικά Βιβλία – Ληξιαρχικές Πράξεις – Αντικατάσταση άρθρου 8 Ν.344/1976

Στην παρ. β του ως άνω άρθρου στην οποία ορίζεται ότι σε κάθε ληξιαρχείο τηρούνται βιβλία «Γάμων», σκόπιμη είναι η διευκρίνιση ότι αυτά αφορούν τόσο πολιτικούς, όσο και θρησκευτικούς γάμους.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ Ο.Κ.Ε.

Η Τεχνητή Νοημοσύνη έχει ήδη κάνει την εμφάνισή της με εμφατικό τρόπο ιδίως τα τελευταία χρόνια, ενώ αναμένεται και στην συνέχεια να διαδραματίσει εξέχοντα ρόλο, λειτουργώντας καταλυτικά στις οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις και επιφέροντας σημαντικές αλλαγές στους τομείς της οικονομίας, της εργασίας, της

υγείας, της εκπαίδευσης, ακόμα και στην λειτουργία της καθημερινότητας των πολιτών. Η αλματώδης εξέλιξή της, δημιουργεί νέες προοπτικές ευκαιριών για την ανάπτυξη της χώρας, ενώ ταυτόχρονα επιφέρει σοβαρές προκλήσεις για τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εκτιμά ότι το νομοσχέδιο του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης περιέχει στο Μέρος Α' σημαντικές ρυθμίσεις για την υλοποίηση των υποχρεώσεων που περιέχονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1689, με σκοπό την εναρμόνιση του εθνικού δικαίου με τις δεσμευτικές προβλέψεις του για την ανάπτυξη ενός ασφαλούς περιβάλλοντος ανάπτυξης της ΤΝ, υπό το πρίσμα των αρχών διαφάνειας και υπευθυνότητας. Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι με το προτεινόμενο νομοσχέδιο η χώρα μας επιχειρεί μια έγκαιρη και συγκροτημένη προσπάθεια υιοθέτησης εθνικών μέτρων εφαρμογής εντός του πλαισίου αυτού και θέσπισης ενός λειτουργικού εθνικού πλαισίου εποπτείας.

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ως βασική αδυναμία του νομοσχεδίου το γεγονός ότι αντιμετωπίζει την εποπτεία της ΤΝ κυρίως ως ζήτημα προστασίας δεδομένων και διοικητικού συντονισμού, ενώ η διεθνής τάση είναι η δημιουργία πολυτομεακών, τεχνικά ισχυρών και ανεξάρτητων μηχανισμών εποπτείας, με έμφαση σε τεχνικούς ελέγχους αλγορίθμων, σε εξειδικευμένη τεχνογνωσία, και σε ρυθμιστική εποπτεία βάσει ανάλυσης κινδύνου συστημάτων και εφαρμογών.

Με άλλα λόγια, η αποτελεσματική εποπτεία της ΤΝ προϋποθέτει συνεργασία, συντονισμό και διάκριση ρόλων μεταξύ αρχών εποπτείας της αγοράς, θεσμική ανεξαρτησία, λογοδοσία και διαφάνεια, καθώς και αποτελεσματικό έλεγχο των συστημάτων ΤΝ που χρησιμοποιεί το Δημόσιο αλλά και ο ιδιωτικός τομέας.

Στο πλαίσιο αυτό, προς το σκοπό του συντονισμού και της άρσης τυχόν συγκρούσεων, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί σκόπιμη τη δημιουργία ενός θεσμοθετημένου «εσωτερικού μηχανισμού συνεκτικότητας» μεταξύ ΑΠΔΠΧ και των συναρμόδιων εποπτικών αρχών, όπως προβλέπεται στον Κανονισμό για την ΤΝ και σε περίπτωση διχογνωμίας μεταξύ αρχών – σε συνέχεια σχετικής πρότασής της και σε προηγούμενες Γνώμες της- την πρόβλεψη δημιουργίας ενός Εθνικού Εποπτικού

Συμβουλίου TN (AI Supervisory Board), με συμμετοχή όλων των συναρμοδίων αρχών.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η επιτυχής εφαρμογή των προτεινόμενων μέτρων θα εξαρτηθεί από τη **δεύτερη εφαρμοστική φάση** (εκτελεστικές πράξεις, υπουργικές αποφάσεις, μνημόνια συνεργασίας), για την οποία σκόπιμη κρίνεται εκτενής και πλήρως συμπεριληπτική διαβούλευση, καθώς και από τη **δημοσιονομική στήριξη** των εποπτικών αρχών, ώστε να μετατραπεί το ρυθμιστικό πλαίσιο άμεσα σε λειτουργικό.

Επιπλέον, Ο.Κ.Ε. συμπεραίνει ότι η αποτελεσματικότητα του νομοσχεδίου στην πράξη θα κριθεί από την ικανότητα των οριζόμενων ως συναρμόδιων για την εφαρμογή του ελληνικών αρχών να επιβλέψουν τη συμμόρφωση των προμηθευτών με το προβλεπόμενο στην Πράξη για την TN **σύστημα διαχείρισης κινδύνου**. Πρόκειται για μία συνεχή και επαναληπτική διαδικασία που εφαρμόζεται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής ενός συστήματος TN υψηλού κινδύνου. Απαιτεί τακτική συστηματική επικαιροποίηση (προσδιορισμό και ανάλυση των γνωστών και προβλέψιμων κινδύνων, επιπτώσεις επί ευλόγως προβλέψιμης κακής χρήσης εκτός αρχικού σκοπού, αξιολόγηση άλλων πιθανών κινδύνων βάσει ανάλυσης δεδομένων που συλλέγονται από το σύστημα παρακολούθησης μετά τη διάθεση στην αγορά, θέσπιση κατάλληλων μέτρων διαχείρισης κινδύνου κ.λπ). Η δε επαρκής στελέχωση και χρηματοδότηση των αρχών που είναι επιφορτισμένες με αυτόν τον σύνθετο ρόλο αποτελεί λυδία λίθο και όρο επιτυχίας της ευρύτερης εθνικής αυτής αναπτυξιακής προσπάθειας με αιχμή του δόρατος την επωφελή ενσωμάτωση της TN στην παραγωγή, στην οικονομία και την κοινωνία.

Σημαντικές επιμέρους βελτιώσεις επί του προτεινόμενου νομοσχεδίου στο πλαίσιο υιοθέτησης αποτελεσματικών μέτρων κατά τα ανωτέρω αναλυτικά αναφερόμενα θα αποτελούσαν:

➤ Η αντιμετώπιση ανεπάρκειας πρόβλεψης για αλγοριθμικούς ελέγχους με πρόβλεψη δυνατότητας των αρχές εποπτείας να μπορούν να ζητούν datasets, model cards, να εκτελούν ανεξάρτητες δοκιμές και να αναθέτουν εξωτερικούς τεχνικούς ελέγχους.

- Η πρόβλεψη για τεχνική επάρκεια προσωπικού των αρμόδιων αρχών για τη λειτουργία του ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου TN.
- Η θεσπίση «Ετήσιου Σχεδίου Εποπτείας TN» στο πλαίσιο ενίσχυσης διαφάνειας και λογοδοσίας.
- Ο εμπλουτισμός αρμοδιοτήτων του Παρατηρητηρίου TN για την παρακολούθηση των επιπτώσεων των συστημάτων TN στην αγορά εργασίας, τις εργασιακές σχέσεις και την απασχόληση.
- Ο εμπλουτισμός αρμοδιοτήτων του Κέντρου Συντονισμού και Τεχνογνωσίας στην ΕΕΤΤ για την έκδοση τεχνικών κατευθυντήριων γραμμών, την ανάπτυξη εργαλείων ελέγχου αλγορίθμων, την δημιουργία AI testing laboratory και την διεξαγωγή τεχνικών ελέγχων (audits) και για τη συνεργασία του με την Ο.Κ.Ε., τους κοινωνικούς εταίρους και την ακαδημαϊκή κοινότητα για την κατάρτιση των Κωδίκων Δεοντολογίας.
- Η βελτίωση του πλαισίου δοκιμών σε πραγματικές συνθήκες εκτός ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων Τεχνητής Νοημοσύνης.
- Η υποχρεωτική δημοσιοποίηση των ελάχιστων αναγκαίων στοιχείων διαφάνειας στο Μητρώο Συστημάτων TN του δημοσίου τομέα με τήρηση των αρχών ασφάλειας, σεβασμού του εμπορικού και βιομηχανικού απορρήτου και εμπιστευτικότητας.
- Η διατήρηση σε ισχύ άρθρων 5, 6 και 7 (με τις κατάλληλες τροποποιήσεις) του ν. 4961/2022 και η συμπληρωματική εφαρμογή τους προς τον Κανονισμό AI Act και τα μέτρα εφαρμογής του προς ενίσχυση του προστατευτικού πλαισίου.

Επιπροσθέτως, οι περιεχόμενες σε προηγούμενες συναφείς και θεσμικά συνδεδεμένες Γνώμες της Ο.Κ.Ε. προτάσεις της α) για θέσπιση και λειτουργία ενιαίου «Εθνικού Συμβουλίου TN», β) για πλήρη αξιοποίηση ουσιαστικού και επαρκούς κοινωνικού διαλόγου, γ) για ανάπτυξη δεοντολογικής, ασφαλούς και ανθρωποκεντρικής TN με έμφαση και στην κοινωνική και περιβαλλοντική ευημερία, δ) για εξειδίκευση τεχνικών εγγυήσεων για την προστασία προσωπικών δεδομένων (ανωνυμοποίηση/κρυπτογράφηση), ε) για κωδικοποίηση δεοντολογικών αρχών, στ) για διάδοση της εργαλειοθήκης της ΕΟΚΕ για τη χρήση της TN, ζ) για διαμόρφωση μηχανισμού ενημέρωσης και καθοδήγησης των πολύ μικρών και μικρών

επιχειρήσεων ως προς τη χρήση της ΤΝ, θα καθιστούσε το εν λόγω εγχείρημα της πολιτείας πιο συνεκτικό και ολοκληρωμένο.

Τέλος, όσον αφορά στο Μέρος Β' του νομοσχεδίου θα πρέπει να σημειωθεί ότι σε ένα τόσο σοβαρό νομοθέτημα, επί ενός ζητήματος τόσο σύνθετου, όπως η Τεχνητή Νοημοσύνη, όπου κυριαρχούν δύσκολα νομικο-τεχνικά ζητήματα και ταυτόχρονα υφίσταται αυστηρά η υποχρέωση συμμόρφωσης του εσωτερικού νομοθέτη να προσαρμόζει και εξειδικεύει όσα ένας ευρωπαϊκός Κανονισμός ορίζει και επιβάλλει, δεν κρίνεται ορθό στο πλαίσιο των κανόνων καλής νομοθέτησης να εισάγονται διατάξεις οι οποίες εξυπηρετούν τελείως διαφορετικές νομοθετικές και κοινωνικές ανάγκες, καθόσον οι τελευταίες δεν φαίνεται να συνάδουν με το σκοπό των υπόλοιπων ρυθμίσεων, ούτε (οι περισσότερες τουλάχιστον) να έχουν επείγοντα χαρακτήρα.